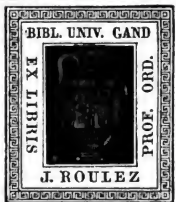

Ace 7430

UNIVERSITEITSBI

9000000

DE
CYCLO GRAECORUM
EPICO

ET
POETIS CYCLICIS

SCRIPSIT

EORUM FRAGMENTA COLLEGIT ET
INTERPRETATUS EST

DR. CAROLUS GUILIELMUS MÜLLER,
THURINGUS.

---

*Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀποδόμεν,
οὐδέ γε ἴδμεν.*

CUM TABULA LAPIDI INSCRIPTA.

L I P S I A E,
SUMPTIBUS AUGUSTI LEHNHOLDI.
MDCCCXXIX.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1911

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

VIRO AMPLISSIMO, DOCTISSIMO

CAROLO GOETTLINGIO

**PHILOSOPHIAE DOCTORI, PROFESSORI PUBL. ORD. IN UNIVER-
SITATE LITTERARUM JENENSI,**

PRAECEPTORI AESTIMATISSIMO

H U N C   L I B R U M,

GRATI ANIMI TESTEM,

DEDICAVIT

A U C T O R.

VIR AMPLISSIME, DOCTISSIME.

Non existimo, quemquam futurum esse, qui fragmenta cyclicorum poëmatum, inter quae tot egregia et ab antiquis criticis laudata fuerint, collecta recteque interpretata indigna habeat, quibus *Tuum* nomen praescribatur, praesertim quum tam saepe ab Heynio eorum collectio sit expetita, quum tam valde Joh. Henr. Vossius, sagacissimus omnium rerum, quae ad mythologiam pertinent, dum in vivis fuit, iudex, ut ea componerentur, postulaverit: ut mirum non esset, tandem universitatem litterarum Borussicam Rhenanam praemiis etiam propositis juvenes ad hanc provinciam suscipiendam excitasse. Illo jam tempore, quo Jenae litteris *Tuis* ipsius auspiciis studens versarer, aliquando haec fragmenta edere apud animum constitueram. Berolinum serius profectus aliquoties cum Boeckhio de hoc meo consilio collocutus magno gaudio vidi, etiam hunc virum, doctissimum, humanissimum non solum proposita probare, sed etiam ad ea recte efficienda me exhortari. Quae quum ita essent, Wimariae munere praeceptoris gymnasii fungens non solum in colligendis interpretandisque cyclicorum, sed omnium omnino epicorum vetustissimorum fragmen-

tis magno cum studio ab initio occupatus, mox tantopere et munere ipso distractus et nonnullis rebus incommodissimis, quas hic neque locus, neque tempus est exponere, ita turbatus sum, ut, quae jam fere finita erant, non perficerem, neque me, qua eram animi aegritudine, ea unquam perfecturum esse putarem. Non satis magna laude quum aliorum, tum *Tuam* in me erigendo confirmandoque operam ornare possum, neque potero, qua etiam effectum est, ut, quum nova incommoda accederent, potius animum colligerem, ad nativumque vigorem redirem, quam ut me prorsus deprimi paterer. Quod his tam variis, fortunae casibus scripsi, *Tibi, Vir optime*, munusculum offero.

Sentio quidem, multa deesse, ut perfecta horum carminum editio sit, quum multa certo fragmenta me sedulo quaerentem fugerint, quum multa fortasse alio modo ordinanda sint (etsi multum temporis in eorum compositionem impendebam), et multa sine dubio aliter dicenda fuerint; nam libenter fateor, me mihi ipsi Latine scribendo non satisfacere: attamen non puto, quum Wüllneri de his carminibus scripta dissertatio tantum virorum doctorum plausum tulerit (vid. Osannijudicium in ephemeridibus inscriptis: *Hermes*, 1828, fasc. II. p. 185 sqq. et *Bacchii* in *Jahnii annal. philol. et paedagog.* volum. I. fasc. 2. anni 1828.), ego vero in multis rebus de illius viri placitis mihi recedendum esse viderim, meam horum fragmentorum collectionem diutius esse

retinendam. Nam duarum rerum, quae sequi possunt, ut aut mea de cyclo epico dicta sententia probetur, aut aliquis eam alia proposita ita refellat, ut omnes difficultates tollantur, mihi fere utraque aequaliter erit jucunda, quum non tam amore meae sententiae tenear, ut, si non vera est, veritatem non praeferam. Quodsi mea sententia vera inventa fuerit, aut certe viri docti meum studium, meam haec fragmenta interpretandi rationem non prorsus improbaverint, mox fragmenta ceterorum epicorum, qui Homeridae esse dicuntur, emittam, quae sequuntur fragmenta Hesiodi eorumque, qui Hesiodi similes esse videntur, denique quae Antimachi Colophonii, Panyasis, Pisandri Camirensis operum servata sunt. Haec omnia jam collecta, ex parte etiam interpretata habeo. Sed, ut ad meam illam primariam sententiam (quae in primae partis paragrafo quarta proposita est) redeam, ea facilitate sua commendari videtur. Photius enim in bibliothec. cod. 259. cyclum epicum dicit saepe ob τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων legi, et quum chrestomathiae Proclianae fragmenta, nescio a quo in compendium redacta (vid. P. II. §. 2.), ita comparata sint, ut in iis hic tenor et continuatio animadvertatur, non videntur partes cyclicorum carminum omissae esse, sed iis excerptis omnia cycli, quae ad res Trojanas pertinent, contineri. Igitur Aethiopidis non aliqua pars, quae in cyclo erat, ut omnia quae ad Ajacis mortem pertinent, in his excerptis silentio

transmissa est; epitomator non partem parvae Iliadis, in qua Trojae eversio describebatur, prae-
terit, sed hae partes in cyclum receptae non
erant. Eodem modo in his excerptis carminum
Cypriorum verba: *Χειμῶνα δὲ αὐτοῖς ἐπίστησαν*
Ἡρα, καὶ προσερχθεὶς Σιδῶνι ὁ Ἀλέξανδρος αἰ-
ρεῖ τὴν πόλιν etc., non cum Wüllnero et Hen-
richsenio spuria sunt habenda, neque cum Hey-
nio Herodoti caput 117. libri secundi in dubium
vocandum est; sed mutata erat pars Cypriorum
carminum, fortasse interposita alia antiqui car-
minis narratione, ut cycli singulae partes melius
inter se consentirent.

Huic sententiae meae ea prorsus opposita
sunt, quae Osannus nuper in criticis annalibus
litteraturae, quibus nomen Hermae est (1828.
Tom. 51. fasc. 2.), docuit. „Postquam ea carmina
„electa erant, inquit, quae et argumento et prae-
„stantia erant apta, ex quibus corpus quoddam,
„cyclus, componeretur, eorum argumentum or-
„dine chronologico satis copiose narrari potuit.
„Cujus generis opus, eodem cycli nomine, Dio-
„nysius Milesius scripsit, qui Olympiade sexa-
„gesima quinta florens cyclographus nominatur.
„Hic cyclus, qui antiquissimas Graecorum fabulas
„continebat, metaphrasis quasi carminum epico-
„rum fuit, quorum hujus cycli auctor pro arbi-
„trio ea omiserat, quae non apta ad rem esse
„videbantur, secutusque saepe erat alias atque
„epicorum poetarum narrationes; adjecerat
„tamen in quaque re narranda eorum operum,

„eorum carminum et poëtarum nomina, quos
 „praecipue duces sibi elegerat. Praeterea pro-
 „bari potest, argumentum Dionysiani cycli ex iis
 „haustum fuisse carminibus, quae, veteribus te-
 „stantibus, in cyclum, qui epicus nominatur,
 „erant recepta; aut potius cyclum Dionysii et
 „cyclum epicum, si ad formam non respicimus,
 „eundem fuisse. Sic verbi causa notum est, car-
 „men quoddam Argonautica in cyclo epico fuisse,
 „et Dionysius etiam Argonautica scripsit, quae
 „pars ejus cycli erant. Si igitur narrationes ex
 „Dionysii Argonauticis servantur, omnes locum
 „in carmine illo habuerunt. Quod duobus locis
 „(apud Schol. Apollon. Rhod. III. 200. IV, 1155.)
 „primi et secundi Argonauticorum Dionysii men-
 „tio injicitur, quum verisimile sit, Dionysium
 „etiam libros singulos cujusque carminis, quod
 „in cyclum suum receperat, commemorasse, grave
 „non est, neque nostrum turbare potest iudicium.“

„Quodsi maxima probabilitate, ut credimus,
 „Dionysio Milesio cyclus adscribitur, perfacile
 „complures dubitationes et quaestiones solvuntur,
 „et veritas nostri placiti magis magisque auge-
 „tur. Nam, si in priore virorum doctorum sen-
 „tentia permanemus, secundum quam Dionysius
 „cyclographus quidem est, sed minime cycli auctor,
 „mirum videtur, eo cyclo solum, qui nonnisi ope
 „epici cycli fieri potuit, hoc nomen ex prioribus
 „temporibus servatum esse. At contra, si per
 „Dionysium hoc nomen cycli ortum est, facile
 „intelligitur, quomodo operis, cujus argumentum

„non multum jucunditatis habuit, haec inscriptio
 „ab initio minus innotuerit. Nam quum hoc
 „opere nonnisi singularum fabularum argumen-
 „tum sine ullo ornatu oratione pedestri exhibe-
 „retur, hae fabulae vero tum temporis nemini
 „non notae essent, inde factum est, ut, simulat-
 „que de certa quadam fabula sermo esset, quae ab
 „aliquo poëtarum cyclicorum praecipue esset nar-
 „rata, ipsum poëtae carmen, non cyclus pro te-
 „stimonio afferretur. Sic verbi causa apud Ari-
 „stotelem nunquam fere cyclus memoratur,
 „sed semper nomen proprium cyclici alicujus
 „poëtae, vel carminis; contra jam hoc etiam cla-
 „rum est, Aristotelem, qui (Analyt. poster. I, 9,
 „p. 84. C.) poëtici cycli mentionem facit, ad Dio-
 „nysii cyclum respicere, recteque hoc facere, quia
 „hoc loco complurium carminum ad unum poë-
 „ticum corpus conjunctorum designatio necessa-
 „ria esset, quae, ut ita dicam, facta esset per
 „imaginem. Quum vero, aliquo tempore prae-
 „terlapso, illa antiqua carmina rariora fierent,
 „minusque facile comparari possent, contenti
 „multi erant, quod eorum loco Dionysii cyclum
 „habebant, qui inde fons uberrimus antiquarum
 „fabularum factus est; et facile intelligitur, aucto-
 „ribus fabularum, quas Dionysii cyclus contine-
 „bat, a loco et libro, in quo conscripta eorum
 „operum excerpta asservabantur, nomen cyclicis,
 „seriore tamen tempore, esse datum. Ex hoc
 „fonte Alexandrini Romanique epici certe plura
 „hauserunt, quam nos nunc divinamus; huic fonti

„fortasse etiam Proclus ea debet, quae de cyclo
„epico scripta reliquit, etiamsi negari non potest,
„tum temporis nonnulla cyclica carmina super-
„fuisse.“

Haec fere Osannus docet. Vehementer do-
leo, me cum viro doctissimo, praeceptore mihi
carissimo, consentire non posse, et primum ejus
sententiae impugnatorem exoriri debere. Plura
enim sunt aut omnino falsa, aut ita comparata,
quae comprobari a me non possint.

Primum enim me (pag. 19. 20.) demonstrasse
puto, non Dionysium Milesium, sed Samium esse
cyclographum, quum, etiamsi Dionysius cyclo-
graphus et Euripides aequales essent, (at Dio-
nysius cyclogr. sine dubio serius vixit,) Diony-
sius cyclogr. tamen certe 64 — 70 annos post
Milesii Dionysii florem adhuc scripserit.

Tum cyculum epicum nihil aliud esse dicit,
nisi Dionysii cyclographi cyculum, qui pedestri
oratione scriptus argumentum complurium epi-
corum carminum continuerit; cyclicisque poëtis
inde nomen esse datum, quod eorum carmina
excerpta et in pedestrem orationem soluta illo
corpore comprehenderentur. Inveniuntur multa,
quae cum hac viri doctissimi sententia non con-
gruunt. Primum enim versus ex cyclo afferun-
tur (vid. p. 98. fragm. 21.), qui quomodo in cyclo
Dionysii, si totum opus pedestri oratione scri-
ptum erat, locum habere potuerint, non intelli-
gitur. Deinde saepius veteres scriptores ita lo-
quuntur, ut eorum verbis indicetur, carmina ipsa

cyclum fecisse, non excerpta. Aristoteles enim in *analyt. post.* I, c. 9. τὰ ἔπη κύκλον esse dicit, et Themistius quoque *analyt. poster.* I. λέγεται, inquit, καὶ ἔπη τινὰ κύκλος; Callimachus se odisse dicit *epigr.* 29. τὸ ποίημα τὸ κυκλικόν, et Photius *cod.* 259. de epici cycli carminibus loquitur, quae saepe legantur (vid. pag. 8. adnot. 8. et 9.).

Deinde argumentum cycli Dionysii affirmat ex iis carminibus haustum esse, quae in cyclo epico fuerint; sic v. c. *Argonautica* tam in Dionysii, quam in epico cyclo locum habuisse notum esse dicit. At vero *Argonautica* in cyclo epico fuisse non notum, sed verisimile tantum est.

Postremo Dionysium cyclographum in cyclico suo opere non solum narrationes dedisse, quae in carminibus epicis, quae cyclica esse putantur, continerentur, sed cum iis conjunctas etiam seriorum poetarum, tam tragicorum, quam lyricorum fabulas, ex Euripidis illo scholio apparet, quod tam grave est in historia Dionysiorum disquirenda. Quodsi epicorum, tragicorum et lyricorum poetarum narrationes Dionysius in cyclo suo conjunxerat; quaeritur, qua de causa epicis tantum poetis a loco, ubi hae narrationes collectae erant, cyclicis nomen inditum sit; et cur epicus cyclus, qui idem est secundum Osanni placitum, atque Dionysii cyclus, ab illorum tragicorum et lyricorum fabulis receptis non etiam tragicus vel lyricus cyclus nominetur. Haec contra Osanni sententiam monere sufficiat, nam non pauca, quae jam per se corruant necesse sit, praetermittere praestat.

Illud Euripidis scholion etiam est, quod me adducit, ut Nitzschii de cyclicis carminibus in quaestione Homerica IV. (Kieliae. 1828.) propositam sententiam non probem, qui in adnotatione 51. ad pag. 50: *Quodsi hos (de Anticlido et Lysimacho loquitur) eorumque similes, inquit, veterum poëtarum carmina commixtis variorum fabulis perpetua oratione summaque curiositate ad historiarum formam redegissemus; videndum sane, ne etiam Procli argumenta historias magis, appictis poëtarum quos fabulator exscripsisset nominibus, quam ipsa illorum carmina referant. Ac si dudum inter doctos de Dionysio Milesio et altero Samio similis et suspicio et dubitatio est, posset quidem facile aliquis cyclica carmina ea esse putare, quibus cyclographi maxime usi essent. Hac ratione certe melius intelligeremus, cur alia carmina cyclica dicta essent, alia secus, quam si cyclum, dum ab alio eruditum Graecorum alia carmina ad explendum fabularis historiae circuitum recepta essent, sibi omnino non constituisse opinaremur.*

Hae duae de cyclo epico prolatae conjecturae igitur, quum omnes excellentes poëtas, tam epicos, quam tragicos et lyricos, Dionysius in suo cyclo secutus esse videatur ex parteque exscripsisse, stare nullo modo possunt. Conjecturae quidem hae tam re ipsa, quam virorum, qui eas proposuerunt, auctoritate commendantur; at multas alias quum propter levitatem, qua factae sunt, tum propter facilitatem, qua sexcentae

§. XVI.	Aethiopsis.....	p. 101
§. XVII.	Ilias parva.....	p. 102
§. XVIII.	Ἰλίου περίοδος.....	p. 119
§. XIX.	Νόστοι.....	p. 126
§. XX.	Odysea cyclica.....	p. 132
§. XXI.	Telegonia.....	p. 136
§. XXII.	Fragmenta cycli epici, quorum sedes incerta est.....	p. 137
Excursus primus: De versibus spondiacis.....		p. 139
Excursus secundus: De tabula Iliaca.....		p. 149

ΕΚΤΟΡΟΣ ΤΑΦΟΣ
ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΝ
ΑΧΑΙΩΝ

ΕΚΛΑΒΗ

ΙΛΙΑΣ
ΚΑΤΑΟΜΗΡΟΝ
ΑΙΘΙΟΠΙΣ ΚΑΤΑ ΑΡΚ
ΝΟΝΤΟΝ ΜΙΛΗΣΙΟΝ
ΙΛΙΑΣΗΜΙΚΡΑ ΛΕ
ΓΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ
ΛΕΣΧΗΝ ΠΥΡΡΑΙΟΝ ΣΕΙΠ

120 ΨΡΗΘΝ ΜΑΘΕΤΑΞΙΝΟΜΗΡΟΥ ΟΦΕ

ΚΗΣ ΠΕΝΘΕΣΤΑΛΙΑ
ΑΧΙΛΛΕΥΣ

ΑΧΙΛΛΕΥΣ
ΦΕΡΕΥΗΤΗΣ

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΜΕΜΝΩΝ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ

ΕΥΡΥΠΥΛΟΣ
ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΠΑΛΛΑΣ
ΔΙΟΜΗΔΗΣ

PARS PRIMA.

DE EPICI CYCLI NATURA ET HISTORIA.

---

§. I.

Introductio.

In litteraturae Graecae historia aliquid invenimus, quod fere in nulla alia; quippe ab ejus initio opera reperiuntur, quae nunquam superata sunt, neque superabuntur. Etsi ex eo tempore, quod id excipit, in quo haec egregia opera composita esse dicuntur, multa poëtarum poëmatumque epicorum nomina ad nos pervenerunt; tamen omnia integra carmina temporum injuria nobis, magno omnium dolori, erepta sunt. Nam quum magna eorum pars Homero adscribatur, certe id indicatur, veteres ea haud indigna judicasse, quae cum reliquis hujus divini poëtae carminibus comparentur. Lugemus ereptam nobis Thebaïda, dolorem capimus ex Iliade parva et Cypriis carminibus amissis, animi nostri jactura Margitis moventur. Spatium, in quod haec cum multis aliis carminibus epicis referenda sunt, inde ab Homeri Hesiodique tempore usque ad Alexandrinorum poëtarum aetatem procurrit; quorum carminum plurimorum auctores partim ab antiquioribus Homeri

aequales appellantur; partim, sed minus recte, ante Homeri tempora vixisse dicuntur. Nam etiamsi statuamus, singulas horum carminum partes prioribus temporibus esse factas; tamen negari non potest, omnino post Homericorum carminum aetatem poëmata ea esse composita. In hac tota re, quum nihil nisi fragmenta ad nos pervenerint, plurima quidem conjecturis nituntur, et nonnullis veterum testimoniis, quae haud raro sibi invicem repugnent; attamen etiam ex iis fragmentis colligere licet, carmina ea seriorum quam Homericorum temporum esse. Sub finem hujus aetatis, ubi magis arte, quam natura formatum epos invaluit, plures quidem res, quae nos in judicando adjuvent, inveniuntur, sed nihilominus pauca tantum Panyasidis, Pisandri, Antimachi, Choerili fragmenta supersunt.

Hujus inter Homerum Alexandrinosque temporis multis poëmatibus nomen cyclicis inditum est, quorum qui auctores fuerint, qui iis hoc nomen dederit, atque in cyclo eos composuerit, vix unum apud veteres scriptores indicium invenitur, ut virorum doctorum, qui de cyclicis poëmatibus scripserint, iudicia saepissime sibi minime respondere mirandum non sit. Praecipue vero hac de re loquuti sunt:

Salmasius in exercitationibus Plin. pag. 846.

Casaubonus ad Athenaeum VII, 4. (p. 277.) XV, 697. b. ibique Schweighaeuserus.

Christian. Gottl. Schwartzius in dissertatione de poëtis cyclicis, in ejus dissertatt. sel. Erlang. 1778.

Nicolaus Loënsis in miscellan. epiphyll. lib. II. cap. 4. qui liber a Grutero in Tom. V. lampadis criticae receptus est.

Dodwell de cyclis p. 802.

Bouchand antiquités poétiques, ou dissertation sur les poètes cycliques, et sur la poésie rhythmique.

Paris. Ann. VII. De qua dissertatione quid judicandum sit, jam Creuzerus nos in libro de arte historica Graecorum pag. 26. docebat, ubi demonstrat, auctorem Schwartzii dissertationem et nonnullos alios libros exscripsisse.

Levesque in memoires de l'institut. nation. Literature. Tom. I. p. 537 — 545.

Mohnikius historia litteraturae Graecae T. I. p. 189 — 198.

Jacobs in Prolegomenis ad Tzetz. pag. XXI.

Heynius ad Virgil. Aen. lib. II. excurs. I. et in bibliotheca antiquae litteraturae et artis Gotting. Tom. I. p. 23 sqq. ineditorum.

Franc. Wüllnerus de cyclo epico poëtisque cyclicis. Monasterii 1825. quae dissertatio proemio in academia Borussica Rhenana ornata est.

Quorum librorum ne uno quidem, duobus Francogallorum exceptis, non usus sum; sed majus studium in colligendis componendisque veterum de cyclo testimoniis collocavi, qua re etiam plus luminis mihi accepisse, quam ex perlectis horum virorum libris mihi videor, ut saepe mihi nunc ab eorum sententia recedendum sit. Quod nemo mirabitur, qui in memoriam revocat, priorum judicia praecipue paucis verbis Photii in chrestomathia Procli in compendium redacta niti, quae vix unius paginae spatium complent. Secundum hoc excerptum Cypria carmina, quum, postquam auctor egit de cyclo epico, adjiciat, Proclum etiam de Cypriis carminibus loquutum esse (ut plane cyclus et Cypria carmina sibi invicem opponantur) in cyclum epicum non recepta fuisse videntur. Sed nonnullorum virorum cura in bibliothecis nunc fragmenta chrestomathiae Procli detecta sunt, quae historiae cyclicorum carminum multum luminis afferunt. Tychsenius enim in co-

dice Homeri Iliadis, qui in bibliotheca Escorialensi asservatur, Homeri vitam, et quae pluris aestimanda sunt, excerpta carminum Cypriorum invenit; J. P. Siebenkeesius vero in codice Homeri Venetiano Aethiopidis, Iliadis parvae, carminis de excisione Trojae, librorum *νόστων* et Telegoniae excerpta. Heynius primus erat, qui haec excerpta cum adnotationibus in bibliotheca ant. litt. et art. l. l. edidit. Deinde alii idem fecerunt et nuper repetita sunt in Bekkeri editione Tzetzae.

Cujus bibliothecae Proclianae fragmenta nimis frequenter nostro voto breviora, si cum cyclicorum fragmentis conferimus, totius cycli naturam melius, quam prius fieri potuit, intelligimus; et qui ea inspicit animadvertit, quod quidem priores dubitarunt, Homeri Iliadem et Odysseam fuisse in cyclum receptas; cognoscit, Cypria quoque carmina locum in cyclo habuisse, et ipsam causam, qua permotus Photius sic loquutus sit, ut non recepta fuisse viderentur, invenire potest. Proclus enim suo loco haec carmina in compendium redacta dederat, sed cum variis poetis adscriberentur, seriem rerum in cyclo narratarum turbare noluit, eamque ob causam de variis poetis, quibus Cypria attribuerentur serius agebat. Quo factum est, ut secundum Photii excerpta inter cyclica carmina recepta fuisse non viderentur.

Quum igitur duobus tantum veterum scriptorum locis fusior de cyclicis poetis mentio facta sit, ceteri eos aut vix uno verbo tangant, aut silentio praetmittant, nullus locus negligendus omnesque diligenter examinandi sunt. Quod si facis, nutus attento animo acceptus, conjunctus cum aliis per se minimi momenti indiciis, te saepe ad vera, ad quae sine tua ipsius cogitatione pervenire non potes, perducit.

Quam ob causam mihi ii vituperandi esse videntur, qui quod veteres non dicunt claris verbis, omnino non credunt, quasi hoc nostro tempore omnes mores, omnia in republica litteraria dicta gestaque litteris consignata sint. In memoriam iis revocandum, quot scriptores interierint, qui si superstites essent, certe nos multa, quae nunc argumentando tantum invenire possumus, clara voce docerent; in memoriam revocandum, etiam de iis scriptoribus veteres saepe raro tantum commemorare, qui nunc in celebratissimis habeantur, quique magnum detrimentum nobis, si veterum scriptorum testimoniis nitimur non sentientibus, interire potuerint. Sed jam ad ipsam rem accedam.

§. II.

Quid sit cyclus epicus.

Negari primum non potest, multa hic confusa esse et confundi [ut jam recte Heynius monuit in exc. I. ad Virgil. Aen. lib. II.], quum nomen κύκλου ad complures res relatum sit. Nam illi poëtae et scriptores, qui ab Alexandrinis grammaticis, delectu facto, sub canonis nomine proponebantur, cyclici appellati esse videntur, vel potius eorum delectus cyclus ¹⁾. Cyclicorum igitur nomine significantur quinque epici Homerus, Antimachus, Panyasis, Pisander et Hesiodus, qui in canonem quidem illum ²⁾; at non in cyclum epicum omnes recepti fuerunt. Tum, quum ἐν κύκλῳ i. e. in corona, in coetu homines trivialia et tralatitia loqui soleant, adjectivum κυ-

¹⁾ Vid. infra §. 9. de Aristotelis κύκλος.

²⁾ Vid. Photii bibl. cod. 259. Tzetzae exeges. in Hesiodum pag. 13. ed. Lips.

· κληρός fortasse accepit significationem *vulgaris*, vel qui *vulgaria* narrat, *affert* ³⁾. Attamen de hac significatione infra nonnullis locis agam, nunc de cyclo epico.

Variae, qui hic cyclus epicus sit, definitiones exstant, quae magna ex parte sibi repugnant, iisque fidentes in errores adducunt. Acron enim [si revera hoc scholion Aeronis, quod mihi persuadere vix possum,] in scholl. ad Horat. art. poët. 156: *Cyclicus*, inquit, *poëta est, qui ordinem variare nescit; vel qui carmina sua circumfert, quasi circumforaneus. Aut nomen proprium est et significat Antimachum poëtam. Aliter cyclici dicuntur, qui circum civitates eunt recitantes*. Haec definitio aut valde ridicula et vix ab una parte probanda, aut non ad cyclum epicum referenda. Nam quum Homerus esset in cyclum receptus, quum Cypriorum carminum et cyclicae Thebaïdis haud mala fragmenta inveniamus, prior huius scholii pars ad cyclum epicum referri non potest, ortaue ex eo, quod in corona, in coetibus, ἐν κόλῳ, homines res sine ulla arte narrant et loquuntur. Neque secunda ejus pars melior, poëtam cyclicum esse, qui carmina sua circumferat, quasi circumforaneum, nam ne unius quidem libri loco de cycli epici poëta quidquam apud veteres legitur, quod ad hanc scholii partem referri possit; videtur explicatio ex etymo facta esse. Verba vero: *Aut — poëtam* prorsus inepta, quum neque Antimachus in cyclum epicum relatus sit, neque versus ab Horatio laudatus Antimachi esse possit ⁴⁾.

³⁾ Vid. Heinrich. et Buttmann. ad Schol. in Odyss. p. 574.

⁴⁾ Nullo carmine Antimachus, quantum scimus, de rebus Trojanis egit. vid. Schellenberg. Antimachi fragmenta pag. 89 sqq. Quicumque auctor huius scholii est, errat saepius, quam

Aliter cyclici dicuntur etc. interpretatio potius est, qui rhapsodi vagantesque poëtae sint ⁵⁾).

Alia Nicolaus Loënsis statuit l. l.: *veteres cyclicos appellavere, qui ea quae circa Iliada et Odysseam erant versibus de Homeri rhapsodiis consarcinatis decantabant; puta Helenae raptum, Achillis pueritiam et bella ante decennium Troicae obsidionis gesta, reditum reliquorum Graecorum et his similia.* Etsi negari non potest, hanc definitionem prope ad veritatem accedere, tamen (quod Nicolaus Loënsis ejusque aequales, corrupti Clementis Alexandrini et aliorum judicio putabant, omnes seriores, si qui eorum et priorum poëtarum versus convenirent, sententiaque sibi invicem similes essent, priores imitatos esse,) admixtum est proprium illius saeculi. — Scaligerus ⁶⁾ *cyclicam poësin esse putat, quae sine episodiis, recto ordine historiam aliquam ab ipsis initiis usque ad finem ejus persequatur.* Ex ipsis Procli fragmentis intelligimus non rectam esse hanc interpretationem, quum cyclis episodica habuerit. Nam in Cypriis carminibus Thesei et Ariadnes, Oedipi et Herculis res narrabantur, quae, si omnia recto ordine narrata essent, ibi locum nullo modo habere potuissent; tum etiam interpretatio rejicienda, quum Homeri carmina cyclica essent. —

---

qui uno loco dignus sit, cui credamus. Ultimo loco videtur eo in errorem inductus esse, quod aut scriptores, qui poëseos epicae exemplaria ab Alexandrinis proponebantur, cum cyclicis commutaverit; aut quod cyclicam Thebaida laudatam inveniret, sciverit Antimachum ejusdem argumenti poëma composuisse, eamque ob causam Antimachum cyclicum poëtam auctoremque cyclicae Thebaidis faciebat. vid. Wüllner. p. 27.

⁵⁾ De his vagantibus poëtis vid. infra §. 3 sub fin.

⁶⁾ In notis ad Catulli epigr. 94. de Smyrna Cinnac poëtae.

Heynius ⁷⁾, *cyclus epicus*, inquit, *variis modis dictus est, primo ut sit cyclus mythorum inde ab Urano usque ad Ulyssis reditum in Ithacam et mortem; hic proprie est cyclus mythicus, dictus tamen epicus, quoniam plura erant carmina epica, quibus illae fabulae expositae erant; secundo cyclus epicus dictus est ipsorum horum carminum epicorum, quae ita digesta et ordinata a grammaticis fuerant, ut contextus fabularum inde a theogonia ad Ulyssis novissima haberetur. Carmina haec dicta cyclica, et poëtae cyclici. Non memini, ubi cyclus mythorum nominetur epicus, ut, si historia ἐκ τοῦ ἐπικοῦ κύκλου afferatur, hoc nihil aliud sibi velit, quam, historiam inter fabulas esse referendam; etiam in Photii bibliotheca cod. 239., ubi Heynius se hoc discrimen animadvertisse putat, nullum inest.*

Quae cycli epici interpretationes quum jam satis variorum de eo iudicium probent, reliquas praetermitto. Erat igitur mea sententia *cyclus epicus collectio antiquissimorum carminum fabularum* ⁸⁾ *ita dispositorum, ut apto ordine* ⁹⁾ *historiam fabularem inde ab amore Urani Terraeque usque ad Ulyssis mortem continerent* ¹⁰⁾. Ipsa igitur carmina

⁷⁾ In bibliotheca antiq. litt. et art. T. I. p. 45. cf. p. 15.

⁸⁾ Ex variorum poëmatis cyclum compositum fuisse jam Aristoteles docet *Analyt. post. lib. I. c. 9. ἄρα πᾶς κύκλος σχῆμα; ἂν δὲ γράψῃ, δῆλον. τί δέ; τὰ ἐπὶ τὸν κύκλον. Φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν. Themistius anal. post. lib. I. εἰ δὲ λέγεται καὶ ἐπὶ τινὰ κύκλος, ἀλλ' οὐκ ἐὰν ταῦτα κύκλον ὑπολάβειν τὸν γεωμέτρην ὁ τοῦ κύκλου λόγος. Photius in bibl. cod. 239. τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα. Et ibid. in epigrammate cod. 186. p. 142. Bekker. πολύθρονοι στίχοι κυκλίων (leg. κυκλικῶν).*

⁹⁾ Photius l. l. cod. 239. τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα — σπονδάζεται —, οὐχ οὕτω διὰ τὴν ἀρετὴν ὡς διὰ τὴν ἀκαλουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων.

¹⁰⁾ Dicit quidem Heynius in excurs. I. ad Virgil. Aen. lib.

antiquissimorum poëtarum, non eorum excerpta, ut Heinsius in nott. ad Horat. p. 140. putat, fecerunt cyclum epicum. Antiquissimos vero in cyclo poëtas fuisse Clemens Alexandrinus ¹⁾ narrat. Sic Lessches, parvae Iliadis auctor, floruisse dicitur Olymp. 30., Arctinus Olymp. 1., imo Dionysius Halicarn. ²⁾ eum antiquissimum poëtam nominat.

Qua de causa veteres huic collectioni nomen cyclo imposuerint, conjectura assequi possumus. Collecta erat multitudo carminum cyclus, et ut apud Romanos orbis et circulus multitudo in orbem collecta dicebatur, sic apud Graecos κύκλος ³⁾. Eodem modo epigrammatum collectio κύκλος ἐπιγραμμάτων nominabatur ⁴⁾. Alia nominis causa, quae mihi probabilior videtur, esse potest, quod cyclus epicus fere totum fabularum ambitum ordinatum continebat, et idcirco cyclus nominabatur.

§. III.

Cyclicus poëta malo sensu.

Si nos fabulas, quae in nonnullis regionibus Germaniae, ut in sylva Hercynia, narrantur et quae

---

II. p. 268. non constanter tradi et incertum esse, quorum poëtarum opera cyclo comprehensa fuerint, et quam late cycli argumentum patuerit, at quum nusquam apud veteres scriptores de hac posteriore re dubitetur, diversaque ab iis, quae proposui, narrentur, Heynius non de veterum, sed de vulgari, quae sua aetate erat, sententia loqui, aut errare videtur.

¹⁾ Stromat. I. p. 333. Morell. ταῦτα μὲν προήχθημεν εἰπεῖν, ὅτι μάλιστα ἐν τοῖς πάνυ παλαιοῖς τοὺς τοῦ κύκλου ποιητὰς τιθέασιν. cf. etiam Euseb. praep. evang. I, 10. p. 39. Viger. qui Hesiodum et cyclicos conjungit.

²⁾ Archaeol. I, p. 55. R. παλαιότατος ὃν ἡμεῖς ἴσμεν ποιητῆς.

³⁾ Vid. Stephani Thes. ling. Gr. ed. Londin. pag. 5451.

⁴⁾ Salmas. ad Solin. p. 857. col. I. C.

magnam partem a poëtis versibus compositae sunt, colligere vellemus; certe multa carmina inveniremus in collectionem recipienda, quamvis a poëtica dictione malis adnumeranda, alia vero etiam digna, quae inter optima referrentur. Non igitur mirandum, in suam collectionem etiam illis hominibus, qui carmina Graeca multa composuerint, itaque ordinarint, ut mythicam historiam continerent, nonnulla carmina fuisse recipienda, quae vix digna essent, ut cum Homero et ceteris bonis carminibus conjungerentur. Attamen his malis carminibus factum est, ut omnibus cyclicis poëtis labecula adspergeretur, interdumque cyclicus poëta idem qui malus sit. De tali poëta Horatii versus in art. poët. 136. intelligendus:

Nec sic incipias, ut scriptor cyclicus olim:

Fortunam Priami cantabo et nobile bellum.

Quis ille poëta sit, dici vix potest⁵⁾. — Etiam in aliis verbis, quae vituperium cyclicorum continere dicuntur, si recte explicantur nihil vituperationis inest. Sic Callimach. epigr. 29:

*Ἐχθαίρω τὸ ποίημα τὸ κυκλικόν, οὐδὲ κελεύθω
Χαίρω τις πολλοὺς ὧδε καὶ ὧδε γέρει.
Μισῶ καὶ περίφοιτον ἐρώμενον, οὗτ' ἀπὸ κρήνης
Πίνω· σικχαίνω πάντα τὰ δημόσια.*

Secundum Photium l. l. cyclus epicus a multis saepe legebatur. Callimachus vero se ab omnibus multorum communibus rebus abhorreere dicit, eamque ob causam etiam cyclum epicum odit. Haec

---

⁵⁾ Aliter hunc locum Edmund Chishull. in notis ad Horat. quae leguntur in Seebodii Archiv. philol. Tom. II. fascic. I, 1825. p. 182 sqq. interpretatus est. Is confert epigramma Martialis statim laudandum: „Scribat carmina circulis i. e. populi coronis circumstantis, unde poëta cyclicus. Item Callinacho epigramm. attributum *ἐχθαίρω*“ etc.

verborum sententia, neque quidquam in eo vituperii, quod vulgo inesse credunt, invenitur ⁶⁾).

Tertius locus Photii est in bibl. cod. 259: καὶ σπουδάζεται τοῖς πολλοῖς, οὐχ οὕτω διὰ τὴν ἀρετὴν, ὡς διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων. Ad multos sine dubio illorum poetarum haec verba referenda, non ad omnes ut neque ad Homerum, neque ad auctorem Thebaïdis. Etiam non mali poetae nominantur, sed dicuntur tantum non tam ob virtutem, quam ob aptum ordinem rerum in cyclo epico narratarum saepe legi.

Haec sunt omnia loca, quibus cyclica carmina reprehendi putantur. Unus Polliani in Anthol. epigramm. lib. III. c. 40, 3. restat:

Τοὺς κυκλίους τούτους τοὺς αὐτὰρ ἔπειτα λέγοντας

Μισῶ λωποδύτας ἀλλοτρίων ἐπιών.

Καὶ διὰ τοῦτ' ἐλέγοις προσέχω πλέον, οὐδὲν ἔχω γὰρ

Παρθενίῳ κλέπτειν, ἢ πάλι Καλλιμάχου.

Quo loco, quum non cyclici sed κύκλιοι, veteribus ipsis testantibus, a cyclicis diversi nominentur ⁷⁾, si

⁶⁾ Miror etiam Wüllnerum l. l. hoc epigramma referre ad cujusque materiae carmina simplici forma facta. Eadem sententia in Horat. Satir. I, 10, 72 sqq. invenitur: neque, te, ut miretur turba, labores, contentus paucis lectoribus; et in Martialis Epigrammat. libr. II, 86:

Turpe est difficiles habere nugas,

Et stultus labor est ineptiarum.

Scribat carmina circulis Palaemon:

Me raris juvat auribus placere.

⁷⁾ Bentlej. in opuscul. p. 320. ed. Lips. chorum cyclicum eundem esse dicit, atque dithyrambum, sic etiam Salmas. ad Solin. pag. 857. col. 2. Schol. Pindari ad Olymp. XIII. πρῶτος ἐν Κορίνθῳ διθύραμβος εἰσῆχθη, ὃς ἦν κύκλιος χορός, Ἀρίωνος Μηθυμναίου συστήσαντος αὐτόν. Athenaeus XV. p. 697. τί μὲ ἀνέμνασας κείνων κυκλίων videtur de iisdem loqui. Suid. s. v. κύκλια. τὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχοντα ταῦτα κύκλια ἔλεγον. Ἀριστοφάνης κύκλιά τε πολλὰ καὶ καλὰ, τουτέστιν, μέλη, ὕμνους, παιᾶ-

vulgarem retinemus lectionem, poëtae, de quibus loquimur, ne intelligi quidem possunt. Sed mihi hic, ut nonnullis aliis locis, lectio mutanda et reponenda videtur forma κυκλικός pro altera κύκλιος ⁸⁾; quo facto duo sunt, quae poëtis cyclicis vituperio dantur; primum quod saepius in narrando particulis αὐτὰρ ἔπειτα (etiam apud Homerum sexcenties recurrentibus), simplicissimo igitur narrationis genere, usi ⁹⁾; tum quod aliorum poëtarum verba furati sint. Sed cum omnes hi poëtae tempore vixerint, ubi hoc factum esse non credibile sit, falsum judicandum est hoc Polliani opprobrium; eoque explicandum, quod Homerus et ceteri cyclici in eadem re occupati eadem suo tempore recepta verba in carminibus usurparent. His igitur sententiis, quibus omnibus mihi de cyclicis epicis sermo esse videtur, recte explicatis nihil cyclici reprehenduntur.

Jam restat, ut de nonnullis versificatoribus agam, qui ob nominis similitudinem cum cyclicis confusi

---

vas, προσοδίας παρθένων. Schol. Aristophan. av. 919. eadem quae Suidas habet, sed praeterea κύκλια δὲ καλοῦνται μέλη καὶ ἐπεκτεταμένα. ἔστι δὲ διηγηματικόν. Quibus verbis fortasse, etsi μέλη dicat, respexit scholiastes ad cyclica carmina, quum tam longitudo carminis, quam τὸ διηγηματικόν carminis epici, itaque cyclici proprium sit. Cf. Stephan. Thes. pars XVII. pag. 5455. ubi tamen nonnulla falsa.

⁸⁾ Sic corrigendum in epigramm. apud Photium c. 186. p. 142. Bekker. et apud Eustath. ad Odys. δ'. p. 1494. lin. 94. ed. Rom.

⁹⁾ Simpliciter propriam esse cyclicis carminibus etiam Isidorus lib. VI. dicit: „Cyclos paschalis vocatus, eo quod in orbe digestus sit et quasi in circulo dispositum ordinem complectatur annorum sine varietate et sine ulla arte; unde factum, ut cujusvis materiae carmina simplici forma facta cyclica vocarentur.“ Vide tamen Casaub. ad Athen. VII. p. 277. Salmas. ad Solin. p. 850. D.

et fortasse in causa sunt, quod nonnulli in eo, quid cyclus epicus sit, definiendo erraverint. Antiquioribus enim jam Graeciae temporibus nonnulli poëtae oppidatim iverunt et sua vel aliorum carmina recitaverunt; quod Homerus jam fecisse in ejus et Hesiodi certamine, opere minimae fidei, narratur ¹⁰). Qui poëtae et rhapsodi, crebriores seriori tempore, multis contemptui erant, nominabanturque aut ab eo, quod ἐν κύκλῳ per oppida iverunt, aut quod κύκλοις i. e. populi circulis sua aliorumque carmina decantarent, ut videtur, nomine κυκλικῶν. Deinde omnibus artificibus artem venalem circumferentibus hoc nomen datum est. Sic, si lectio sincera est, intelligendus Lucian. II, 267. τῶν κυκλικῶν ἀλλήτων καὶ τῶν κινάρα τὰ ἔννομα προσεδόντων, sed melius κυκλικῶν legitur. Consimiles fuisse videntur poëtae illi nostris declamatoribus lucroque addictis, qui nominantur, improvisatoribus. Quum hi stantes uno pede sexcentos profundant versus, nec cogitandi, nec vix surgendi tempus sibi sumant, a volubilitate linguae tantum commendantur ¹⁾). Quod omne genus hominum a Latinis circulatorum et circularum nominabantur, ut apud Senecam in epistolis ²⁾) mentio cu-

¹⁰) Hesiodi opera ex ed. Loesneri p. 492: ὁ δὲ Ὅμηρος ἀποτυχὼν τῆς νίκης περιερχόμενος ἔλεγε τὰ ποιήματα. cf. omnino de his poëtis Georg. Henric. Bode de Orpheo poëta antiquissimo p. 111. 112. not. 3. et Nitzsch. ad Platon. Ion. de rhapsodis agentem. — Schlegel Geschichte der Poesie der Gr. und Röm. T. I. pag. 43.

¹⁾) Vid. quae Seume in descriptione migrationis, quam Syracusas fecit, Tom. I. pag. 115. 116. narrat.

²⁾) Senec. ep. 29: „Hos mihi circulares, qui philosophiam honestius neglexissent, quam vendunt, in faciem ingeret.“ Sed de beneficiis VI. cap. 11: „alter apud proximum circulatorem resedit.“ loqui videtur de praestigiatore, θανματοποιῶ.

jusdam philosophi circularis fit. Haec significatio causa erroris Acronis supra notati fuit.

§. IV.

De editione cycli epici ejusque ex variorum carminibus compositione.

De editione cycli epici valde dubitatur et saepius hac de re viri docti loquuti sunt post Buttmanni editionem scholiorum ad Odysseam conscriptorum, ubi ἡ κυκλικὴ Odyssea (quae cum cyclicis circumferebatur, secundum Boeckhium) commemoratur. Jam Heinsius putat l. l., cyclicos in uno corpore editos esse, sed non tam ipsa eorum carmina, quam potius excerpta. Veram cyclicorum editionem, ut alios silentio praetermittam, etiam Schwartz p. 12. videtur statuere, dicens poëmata in cyclo epico maxima cura disposita fuissē; sed nemo suae sententiæ argumenta protulit. Sane, tale quid statuere aliisque probare valde difficile est, quum nullum fere carmen epicum in cyclum non relatum sit, imo duo vel tria ejusdem argumenti carmina; quum in eum viri docti etiam lyricos poëtas, ut Stesichorum³⁾, recipiendos esse, quum quamque rem bis terque in cyclo narratam esse putent⁴⁾: sed nihilominus omnes afferunt Photii verba, cyclum epicum ob aptum

---

³⁾ Heynius in bibl. ant. litt. et art. pars I. inedit. p. 39. 40.

⁴⁾ Sic locum in cyclo epico Eumeli Corinthiaca (in quibus fortasse etiam Argonautarum res narrabantur) et Argonautica et Minyada (quae fortasse ejusdem erat argumenti) habuisse contendunt; in cyclicorum numerum recipiunt Heracleam (Creophyli vel alius) et Οἰχαλίας ἄλωσιν (quod argumentum Creophylus etiam in Heraclea tetigerat), in cyclo ponunt Thebaïdem cyclicam, per ipsum nomen admoniti, et Oedipodiam (etsi Oedipi res jam in Thebaïde essent expositae).

ordinem (*ἀκολουθίαν*) rerum in eo narratarum legi. Quaeenam ibi esse potest *ἀκολουθία*, ubi quaeque res saepius necessario integris carminibus et singulis episodiis narratur? et quam ampli ambitus illud opus esse debuit, quum nonnulla etiam nunc ab versuum numero carmina nota sint, ut Danaïs 5500 versibus, carmen Arctini sive Aethiopis sive *Ἰλίου πέρις* 9100 versibus constabat (vid. Heeren. in bibl. antiq. litt. et art. pars IV. p. 56 sqq.). Corpus poetarum tanti ambitus vix illis temporibus confici potuit, confectumque simile nostris collectis rerum Germanicarum, Allemannicarum, Italicarum scriptoribus esset. Quare adducti nonnulli prorsus de editione carminum illorum conjunctorum tacuerunt. Nihilominus ex veterum scriptorum multis testimoniis manifestum est, talem collectionem fuisse. Sic Callimachus (vid. §. 5.) cyclum epicum *τὸ ποίημα τὸ κυκλικὸν* nominat, quod nisi in unum corpus conjuncti fuissent illi, qui cyclici dicuntur, vix aptum sensum praeberet. Tum Aristotel. Analyt. post. l. I, c. 9. idem probat, *ἄρα πᾶς*, dicens, *κύκλος σχῆμα; ἂν δὲ γράψῃ, δῆλον. τί δέ; τὰ ἔπη κύκλος. Φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν*. Nisi jam Aristotelis tempore in unum corpus collecta erant carmina epica, dici quidem potuit *ἔπη* esse *κύκλον*, sed non *τὰ ἔπη*, neque si index eorum ab aliquo grammatico erat confectus⁹⁾. Idem epigramma in Apollodori bibliothecam apud Photium in bibl. cod. 186. indicat:

*Μὴ κυκλίων ζῆται πολύθρονον στίχον, εἰς ἐμὲ δ' ἄθρῳν
Εὐρήσεις ἐν ἐμοὶ πάνθ' ὅσα κόσμος ἔχει.*

ubi vox *στίχος*, series, carmina ordinata et quasi μεταστοιχεῖ posita significat. Idem denique gram-

⁹⁾ Vid. Heynius ad Virgil. Aen. II. exc. I. p. 268.

matici probant, qui saepe dicunt, ἐκ τοῦ ἐπικοῦ κύκλου aliquid desumptum esse, quod iterum non ad indicem referri potest, sed ad ipsa carmina collecta. Etsi omnia haec loca sic comparata sunt, ut non clament, talem fuisse collectionem, sed iudicent: tamen conjuncta nobis persuadent, ut libenter Boeckhii de editione Odysseae, quae cum cyclicis circumlata sit, sententiae accedam ⁶⁾.

Quum igitur cycclus epicus multos variorum temporum et poëtarum in variis rebus occupatorum carmina conjuncta contineret, multa certo in eo erant, quae minime inter se convenirent, sibique invicem repugnarent, imo saepe poëtas ne apte conjungi quidem potuisse valde verisimile est. Nihilominus unum corpus faciebant, quod Proclus dicit διὰ τὴν ἀκολουθίαν a multis legi. Ipsos poëtas carmina tali modo composuisse, ut apte cum ceteris conjungi potuerint, a nemine probetur, neque forte quadam divinitus, nempe ut septuaginta virorum versio veteris testamenti, quod nominatur, inter se consentire potuerunt; alius aliam sequutus erat poëta narrationem. Equidem, singulorum carminum fragmentis cum Procli chrestomathia a Photio in compendium

---

⁶⁾ Habeo quidem repugnantem Wüllnerum l. l., qui p. 50. recte sententiam de communi cyclicorum editione nullo testimonio (intelligit clamantia argumenta) comprobari dicens, eam ob causam tantum indices eorum carminum Grammaticorum aetate confectos esse contendit. §. VII. Sed certo ipse hic vir, si qua multarum, quae nunc sunt, res Germanicas tractantium societatum, scriptorum, qui singulas Germanicae historiae periodos describunt, indicem ederet, secundum quem illi scriptores apte legi possent, scriptoribus ab eo, quod in hoc indice continerentur, nomen non imponeret, neque, si quid ex eorum libris afferre vellet, κύκλον Γερμανικὸν laudaret, quod contra apte facere posset, si vera hoc nomine scriptorum illorum collectio exstaret.

redacta collatis, mihi hoc invenisse videor, nonnulla carmina, non in integra, sed mutata forma in cyclum recepta fuisse; idque ab eo factum, qui cyclum componebat, ut plurimae gravissimaeque certe res narratae inter se convenirent; eoque consilio etiam singulas carminum partes ejectas esse. Qua de re probabili, si, in uno corpore epicos esse collectos, persuasum nobis habemus, infra ubi de singulorum carminum fragmentis disseritur, saepius agendum erit.

§. V.

De iis qui cyclum composuisse, de eo scripsisse aut cum eo conjungendi esse videntur.

Hoc caput omnium difficillimum, quum et per pauca certa nullique dubitationi obnoxia dici possint, et plurima conjecturis minimeque gravibus veterum locis nitantur. Quis vero primus multa epica carmina in eum redegerit ordinem, ut unum quasi effecerint corpus, dici vix potest; fortasse jam Pistrati tempore, ubi Homeri carmina dispersa in duas collectiones conjungebantur, tale quid et ceteris carminibus contigit. Sed, si conjecturas missas facimus, etiam nunc auctorum veterum testimoniis certe probari potest, multos in his cyclicis carminibus ordinandis excerpendisque fuisse occupatos: laudatur enim Dionysius cyclographus, laudatur Polemon, affertur *κύκλος* Homeri et Phaylli, et Aristoteles ipse cyclum scripsisse narratur tribus libris constantem. Singulos igitur consideremus, veterum testimoniis ducentibus, ita tamen, ut semper, quantum mihi notae sunt, recentiorum disquisitionibus utamur.

B

§. VI.

Homeri cyclus.

Proclus ⁷⁾, Suidas s. v. "Ὅμηρος et Ioann. Philoponus ⁸⁾ Homerum poema κύκλον fecisse dicunt. Non puto, veteres credidisse, quorum ex scriptis ab his hominibus haustum est, Homerum talem epicorum carminum collectionem fecisse; in cyclo potius plurima eademque optima carmina Homeri nomine inscripta erant, ut Thebaïs, Cypria, Ilias, Ilias parva, Νόστοι, Odyssea, quae carmina in integra sua forma quasi cyclum Trojanum efficiebant. Tali modo mihi haec veterum narratio explicanda esse videtur.

§. VII.

De Phaylli cyclo.

Quo tempore hic scriptor vixerit, mihi incognitum. De ejus cyclo haec Aristoteles in Rhet. III, 41. habet: ἔτι πεπραγμένα δεῖ λέγειν, ὅσα μὴ πραττόμενα ἢ οἶκτον ἢ δεινῶσιν φέρει. Παράδειγμα ὁ Ἀλκινόου ἀπόλογος, ὃ τε πρὸς τὴν Πηνελόπην ἐν ἐξήκοντα ἔπεσι πεποιήται, καὶ ὁ Φάϋλλος τὸν κύκλον, καὶ ὁ ἐν τῷ Οἰνεί πρόλογος. Secundum exempla apposita imaginem cycli Phaylli nobis fingere possumus. Excerpserat enim omnes res gravissimas et tam contracte paucisque verbis narraverat, ut Homerus ipse omnia quae nono libro Odysseae et sequentibus de Ulysse exponit (ἀπόλογοι Ἀλκινόου nominantur), in XXIII. libro sub fin. Ulyssem Penelopae referen-

⁷⁾ Procl. in bibl. ant. litt. et art. pars I. pag. 11. inedit.: οἱ μὲν ἀρχαῖοι καὶ τὸν κύκλον ἀναφέρουσιν εἰς αὐτόν (Homerum).

⁸⁾ Io. Philoponus Analyt. I.: ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τι κύκλος ἰδίως ὀνομαζόμενα, ὃ ποιήμα τινες μὲν εἰς ἑτέροισι, τινὲς δὲ εἰς Ὅμηρον ἀναφέρουσιν.

tem facit. Alius locus, quo de Phayllo ejusque cyclo mentio facta sit, mihi non notus.

§. VIII.

Dionysius κυκλογράφος.

Dionysius quidam κυκλογράφος nominatur, qui aliquo modo cum poëtis cyclicis videtur conjunctus fuisse. Creuzerus in libro de arte Graecorum historica⁹⁾ et, qui eum sequutus est, Weichertus in libro de Apollonii vita et carmine¹⁰⁾ putant, Milesium hunc Dionysium fuisse, qui secundum anonymum Olympiadum descriptionis auctorem¹⁾ et secundum Suidam sub v. Ἐκαταῖος Olymp. LXV, 1. vixit²⁾. Quae loca collata cum scholio ad Euripid. Orest. 988, ubi Dionysius cyclographus narrasse dicitur, Euripidem in iis, quae de Atrei ariete ibi leguntur, auctorem Alcmaeonidis sequutum esse, satis probant, Dionysium cyclographum et Milesium diversos homines fuisse. Olymp. LXV. enim Dionysius Milesius non natus est, sed floruit, Euripides vero, quocum vel post ejus tempora Dionysius cyclographus secundum hoc scholion vixit, Olymp. LXXV, 1. natus est. Sic inter Dionysii Milesii florem et Euripidem natum quadraginta praeterlapsi sunt anni, quibus 24 annos addere possumus, quo fortasse aetatis anno Euripides Orestem docuerit,

⁹⁾ Pag. 123: „Hierin erkennen wir also den κυκλογράφος, wie die Alten den Dionysius von Miletos nannten.“ cf. p. 124.

¹⁰⁾ Pag. 175. distinguit inter cyclum historicum et mythicum et utrumque Dionysio Milesio adscribit. cf. Wüllner. pag. 8.

¹⁾ Τότε καὶ Διονύσιος ἦν ὁ Μιλήσιος.

²⁾ (Ἐκαταῖος) γέγονε κατὰ τοὺς Δαρσίον χρόνους τοῦ μετὰ Καμβύσην βασιλεύσαντος, ὅτε καὶ Διονύσιος ἦν ὁ Μιλήσιος ἐπὶ τῆς ξς Ὀλυμπιάδος ἱστοριογράφος.

nam verum tempus mihi incognitum. Qua ratione 64 — 70 certe anni inter Dionysii Milesii florem et cyclographum intersunt, ut idem homo non fuerit, vixeritque cyclographus Olymp. LXXXI. tempore vel postea. Quibus accedit, quod Dionysius Samius (non Milesius) ab Athenaeo XI. p. 481. ubi de Ulyssis a Trojana expeditione reditu agitur, laudatur *ἐν ἔκτῳ περὶ τοῦ κύκλου* ³⁾, ut cyclus ille mythicus, qui res inde a Theogonia usque ad Ulyssis mortem continuerit, non ad Milesium, sed ad Samium Dionysium referendus sit ⁴⁾. Cui, quum plurima quae apud scriptores de Dionysiis legantur incerta sint, non repugnat, quod Suidas s. v. *Διονύσιος* non Samio sed Milesio cyclum adscribat ⁵⁾. Ut vero demon-

³⁾ Salmás. exercitt. Plin. p. 827. col. 2. legendum censet *περὶ κύκλωπος*, statuitque Dionysium Samium hunc de Cyclope librum scripsisse, Milesium cyclum epicum prosa oratione exposuisse.

⁴⁾ Heynius in indice scriptorum ab Apollodoro laudatorum p. 980. nullum inter Dionysium Sam. et Mil. discrimen faciens, omnia scripta ad unum refert. Wüllner. p. 8 sqq. omnino Sam. et Mil. Dionysium eundem fuisse contendit, Nestoreisque ænnis tali modo Dionysium hunc donat. Probo, quod Boeckh. ad Pindar. explicatt. Pyth. I. p. 253. affert, et in indice scriptt. in Schol. Pindaric. laudatorum, nullis argumentis additis. Etiam Panofka de rebus Samiorum p. 94. 95. vera habet, etsi ejus argumenta mihi non placent.

⁵⁾ Suid. *Διονύσιος Μουσωνίου Ρόδιος ἢ Σάμιος ἱστορικός. ἦν δὲ καὶ ἱερεὺς τοῦ ἐκείσε ἱεροῦ τοῦ Ἡλίου. ἱστορίας τοπικὰς βιβλία ἔξ. οἰκονόμικας περιήγησιν. ἱστορίας παιδευτικῆς βιβλία ἰ. ἐπολαμβάνω ὅτι Διονύσιος ὁ περιηγητὴς Βιζάντιος ἦν διὰ τὸν ποταμὸν Πρίβαν. Ex vita Dionysii (auctoris periegeseos) ab Eustathio conscripta addere possumus huic Dionysio Samio *Βασσαρικά*, nam τὰ δὲ *Βασσαρικά*, inquit Eustathius, διὰ τὴν τραχύτητα οὐκ ἄξια τούτου κριθέντα εἰς τὸν Σάμιον ἀννήχθησαν *Διονύσιον*. Haec *Βασσαρικά* carmen fuisse intelligimus ex Stephan. Byzant. s. v. *Γάζος*. — De Dionysio Milesio haec narrat Suidas: *Διονύσιος Μιλήσιος ἱστορικός τὰ μετὰ Δαρεῖον ἐν βιβλίοις ἰ. περιήγησιν οἰ-**

strem; quomodo comparatus Dionysii Samii cyclūs fuerit, consideremus duo Diodori Siculi loca lib. III, c. 45. p. 220. et 236. ed. Wesseling 6). Priori loco

κουμένης. Περσικά ἰαδί διαλέκτω. Τροϊκῶν βιβλία γ'. μυθικά. κέ-
κλον ἱστορικὸν ἐν βιβλίοις ζ'. His addenda Ἀργοναυτικά ejus,
nam Dionysius Milesius ἐν δ' Ἀργοναυτικῶν ab Schol. Apollon.
Rh. III, 200. laudatur, ἐν β' Ἀργον. IV, 1155. cf. eundem ad IV,
119. Utrum liber Ἀργοναῦται inscriptus ejusdem sit Dionysii
Milesii, non discernam. vid. Weichertus l. l. p. 177 sqq. Etiam
Dionysius Mitylenaeus librum Ἀργοναῦται scripsit. vid. Wei-
chertum l. l. et, si loca Diodori recte ad Samium Dion. retuli,
etiam Samius. Quae si vera, tres Dionysii de Argonautarum
rebus exposuerunt, tres periegeseis terrae scripserunt, ut multa
sint, quae judicantes impediunt. Milesio tamen detrahendus
mihi videtur liber, in quo τὰ μετὰ Δαρ. exponebantur, fortasse
etiam Περσικά, et Samio adscribenda. Nam Darius mortuus
Olymp. 73, 2. ut Dionysius auctor libri τὰ μ. Δ. post hoc tem-
pus vivere debuerit, sicque propius Olymp. LXXX, aetatem
Dionysii cyclographi, vixit (cf. Voss. de historicis Gr. lib. IV,
c. 3. p. 356). — Dionysii Milesii plurimos libros ad duos refert
cyclos Heynius l. l. ἱστορικὸν et μυθικόν; nam τὰ μετὰ Δαρ. et
Περσικά locum habuisse putat in historico, Argonautica vero
Troïca et alia in mythico cyclo. Placet conjectura, et mihi quo-
que libri sic ordinandi in cyclo mythico videntur: Mythica
(qui liber ad antiquissima tempora referendus et de Theogonia,
Gigantomachia etc. fortasse egit), Dionysiaca, Amazonica (apud
Diodorum), Argonautica (Diodor.) et Troïca; sed hunc cyclum
Samio Dionysio adscribo. Quae conjectura tamen nihil lumi-
nis nostrae de Dionysiis disquisitioni affert, neque probō
Wüllneri studium p. 12. aliter in hac re cogitantes ridiculos
faciendi.

6) Pag. 220: οὐ μὴν ἀλλ' ἡμεῖς εἰσάγοντες πολλοὺς μὲν τῶν
ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν μετα-
γενεστέρων, μνήμην πεποιημένους αὐτῶν, ἀναγράφειν τὰς πράξεις
πειρασόμεθα ἐν κεφαλαίοις ἀκολουθῶς Διονυσίῳ τῷ συνεταγμένῳ
τὰ περὶ τοὺς Ἀργοναύτας καὶ τὸν Διόνυσον, καὶ ἕτερα πολλὰ τῶν
ἐν τοῖς παλαιότατοις χρόνοις πραχθέντων. Et pag. 236: Διόπερ,
ἵνα μηδὲν παραλείπωμεν τῶν ἱστορημένων περὶ Διονύσου, διέξιμεν
ἐν κεφαλαίοις τὰ παρὰ τοῖς Αἰβύσι λεγόμενα, καὶ τῶν Ἑλληνικῶν
συγγραφέων ὅσοι τοῦτοις σύμμενα γέγραφασι καὶ Διονυσίῳ τῷ συν-
ταξαμένῳ τὰς παλαιὰς μεθοποιίας. οὗτοι γὰρ τὰ τε περὶ τὸν Διό-

docet, Dionysium res Argonautarum et reliqua antiquissimis temporibus facta composuisse; altero loco rebus Argonautarum adjicit fabulas de Baccho, de Amazonibus, Trojano bello et multa alia, quas res, carminibus veterum poetarum appositis ⁷⁾, narraverit. Quum igitur ejus liber non solum κύκλος, sed apud Athenaeum etiam περὶ κύκλου nominetur, puto Dionysium non solum vetera poemata in compendium redegisse et in prosam mutasse orationem, non praetermissis auctorum nominibus, sed etiam longiora poematum loca, quae ad res probandas necessaria erant et seriorum poetarum narrationes addidisse. (Vid. Alcaeonidis fragm. 2. et infra fragmentum sexti libri.) Quae si vera sunt, hic etiam Dionysius cyclum non composuit, sed ipsas res gestas, ex veterum poetarum testimonio, exposuit.

Creuzerus l. l. Dionysiani cycli ordinem explicare tentavit duce Diodoro Siculo, quod ego facere studebo collectis ejus fragmentis.

Lib. I.

Schol. ad Eurip. Phoen. 1126. Διονύσιος δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ κύκλου βύρσαν αὐτὸν ἡμφιέσθαι φησί, καὶ κύκλῳ τὸ σῶμα ὅλον ὠματῶσθαι.

Prius legebatur ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ, errore ex scri-

νυσον καὶ τὰς Ἀμαζόννας ἔτι δὲ τοὺς Ἀργοναύτας καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον πραχθέντα καὶ πόλλ' ἕτερα συνέταξε παρατιθεὶς τὰ ποιήματα τῶν ἀρχαίων τῶν τε μυθολόγων καὶ τῶν ποιητῶν. Priorem locum ad cyclum historicum, alterum ad mythicum Weichert. p. 175 sqq., si ejus verba recte intelligo, refert.

⁷⁾ Diodorus παρατιθεὶς dicit. Scio quidem παρατιθεσθαι apud grammaticos nihil significare, nisi citare, laudare (Bast. ad Gregor. Cor. p. 348), sed saepe integra loca, ad quae respicitur, adjiciuntur. Sic Athen. XI. p. 504. a. παρατιθέμενος Μενάνδρου ἐκ Περικλῆος. Οὐδὲ μίαν etc. et sic saepius.

ptura τῷ α profecto. Recte Valcken. et Matthiae ex cod. Aug. receperunt ἐν πρώτῳ. De Argo vid. fragment. Aegimii apud eundem schol. et Pherecydem ibid. aliosque quos Valcken. laudat scriptores.

2.

Schol. ad Pindar. Isth. 4, 104: Διονύσιος ἐν πρώτῳ κύκλῳ Θηρίμαχον καὶ Δηϊκόωντα. Εὐριπίδης δὲ προστίθῃσιν αὐτοῖς καὶ Ἀριστόδημον.

Legendum primum κύκλου, ut in loco praecedente. Deinde, quod ad rem attinet, sunt Therimachus et Deicoon Herculis et Megarae filii, quibus Apollodor. bibl. 2, 7. 8. p. 163. Créontiadem et Deionem addit, quos quatuor etiam Dinias Aegivus nominat apud schol. Pindar. l. 1. q. vid. cf. praeterea schol. ad Lycophron. 662. et Eustath. ad Iliad. λ'. 268. Egerat igitur in primo libro de rebus Herculis, quo adducor, ut etiam hoc fragmentum ad primum librum referendum esse censeam:

3.

Σκύλλα θυγάτηρ μὲν ἦν Φόρκυνος καὶ Ἐκάτης, τὸ μὲν μέγεθος θανμαστή. εἶχε δὲ πόδας μὲν δώδεκα, κεφαλὰς δὲ ἕξ, ἐν ἑκάστῃ δὲ τῶν στομάτων τρεῖς στίχους ὀδόντων, ὀφθαλμοὺς δὲ πυροειδεῖς. καὶ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα ἐκρύπτετο αὐτῆς ἐν τινὶ σπηλαίῳ κατὰ βύθου βεβλημένον, συμφυεῖς οὖσα τῇ πέτρῃ. τὰς δὲ κεφαλὰς αὐτῆς εἶχεν ἔξω περιμήκεις ὥστε δύνασθαι ἀπὸ τῆς πέτρας εἰς τὴν ναῦν φθάνειν. ταύτην λέγεται τὸν Ἡρακλέα ὁπότε τὰς Γηρυόνου βοῦς ἤγεν, ὡς εἶδεν ἀπληστευομένην, ἀνελεῖν, τὸν δὲ πατέρα διὰ πυρὸς ἀναγκάσαι πάλιν αὐτὴν ἀναλῆσαι. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Διονύσιον. Schol. vulg. ad Odyss. μ'. 85. Legas Διονυσίῳ, de qua commutatione vid. Schaefer. ad schol. Paris. Apollonii Rh. II, 904. Habemus, si etiam Scyllae descriptio, non solum historia de Hercule

narrata ex Dionysii libro, imaginem ejus similem, quae supra Argi allata est. Dionysius igitur videtur etiam de figura et facie singulorum heroum mentionem fecisse. Quae si vera ea, quae Tzetzes in Homericis ejusdem generis habet, ex Dionysii cyclo vel ejus excerptis hausta sunt. De Scylla vid. Voss. epist. myth. I, 53.

Libri II

nullum inveni fragmentum. In schol. ad Apollonium Rhodium laudatur quidem Dionysius (patria non nominata) ἐν τῷ β', titulo libri non addito; at Weichert. l. I. demonstravit I, 256. intelligendum esse Dionysium Mitylenaeum; sicque II, 956. ad eundem referendum. Utrumque fragmentum praeterea apta essent ad cyclum, nam pertinent (I, 256) ad res Argonautarum et (II, 956) ad Amazonas. Utrum alia, quae idem scholiasta (libr. II, 904) narrat, ad Dionysii Samii cyclum referenda sint, fortasse ejus secundum vel tertium librum, an ad alium Dionysium, discerni non potest. Agitur eo fragmento de Dionyso.

Lib. V.

Ad quartum vel quintum librum Dionysii Samii, ut mihi videtur, pertinet fragmentum apud schol. Pindari ad Pyth. I, 109: φησὶ γὰρ Διονύσιος χορημοῖς Ἀπόλλωνος ἀπολουσάμενον τὸν Φιλοκτήτην ἀφηνῶσαι, τὸν δὲ Μαχάονα ἀφελόντα τοῦ ἔλκου τὰς διασπαίσας σάρκας καὶ ἐπικλύσαντα οἶνῳ τὸ τραῦμα ἐπιπάσαι βοτάνην, ἣν Ἀσκληπίος εἰλήφει παρὰ Χείρωνος, καὶ οὕτως ὑγιασθῆναι τὸν ἥρῳα.

Similia narrat testemque Dionysium affert Tzetz. ad Lycophron. 911: κατὰ δὲ ἑτέροισι καὶ Διονύσιον, ὕπνον αὐτῷ ἐπέβαλεν Ἀπόλλων ἀπολουσαμένῳ, καὶ

οὕτω τεμὼν αὐτὸν ὁ Μαχάων καὶ ἐπικλύσας οἶνω,
καὶ θείῃ βοτάνῃν ἰάσατο.

Fragm. 2.

Clement. Alexandr. cohort. p. 42. ed. Potter.:
πολλοὶ δ' αὖν τάχα πού θανυμάσειαν, εἰ μάθουεν τὸ
Παλλάδιον τὸ διοπετέες καλούμενον, ὃ Διομήδης καὶ
Ὀδυσσεὺς ἱστοροῦνται μὲν ὑφελίσθαι ἀπὸ Ἰλίου, πα-
ρακαταθέσθαι δὲ Δημοφῶντι, ἐκ τῶν Πέλοπος ὄστων
κατεσκευάσθαι, καθάπερ τὸν Ὀλύμπιον ἐξ ἄλλων
ὄστων Ἰνδικοῦ θηρίου. καὶ δὲ τὸν ἱστοροῦντα Διονύ-
σιον ἐν τῷ πέμπτῳ μέρει τοῦ κύκλου παρίστημι.

Potterus l. l. hoc fragmentum ad Dionysii Mi-
lesii cyclum historicum refert eumque alii secuti
sunt; quum mihi potius ad Dionysii Samii cyclum
pertinere videatur. Narravit igitur in quinto libro
(nam sic intelligo ἐν πέμπτῳ μέρει) Trojanum bellum,
Trojaeque excidium, in quo Palladium primas tenet
partes. De Palladio ipso cf. Dionys. Halic. Tom.
I p. 172. Pausan. I, 28, 9. Strabon. lib. VI. Apol-
lodor III, 12, 3. ibique Heyne. Tzetz. ad Lyco-
phron. 555.

Fragm. 3.

Ad hunc ipsum Dionysium et quidem ejus quin-
tum librum refero verba infra sub cyclica Odyssea
de voce δέκτης ex Eustathii commentario ponenda.
Nam ποιητὴς τῶν κυκλίων (leg. τοῦ κύκλου) is est,
qui fecit, scripsit cyclum, κυκλογράφος. Et Diony-
sius quidem aut ipse dixerat se v. δέκτης pro no-
mine proprio habere, aut ita rem narraverat, ut ap-
pareret, se sub nomine Δέκτου virum intellexisse⁹⁾.
Cf. fragment. sexti libri.

⁹⁾ Alia interpretatio vocis ποιητὴς τῶν κυκλίων in mentem
venit, quae haud indigna, quam afferam, mihi esse videtur.

Libri VI.

Athen. XI. p. 481: Διονύσιος δ' ὁ Σάμιος ἐν ἔκτῳ περὶ τοῦ κύκλου τὸ αὐτὸ οἶται εἶναι κισσύβιον καὶ κύμβιον, φησὶ γάρ, ὡς Ὀδυσσεὺς πληρώσας κύμβιον ἀκράτου ὠρεξε τῷ Κύκλωπι. Eadem ipsis Dionysii verbis narrat Athen. XI. p. 477. d.: καὶ αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ὁρῶν ταῦτα ποιοῦντα, πληρώσας τοῦ οἴνου κύμβιον, δίδωσι πτεῖν.

Ex hoc loco colligere, effigiemque in animo effingere possumus, quam valde vestigia veterum carminum premens cyclum suum scripserit. Ita enim vetera carmina secutus est, ut saepe versus tantum in prosam verteret orationem verbisque sua aetate receptis uteretur, ut hoc ipso loco ad Homericam vocem κισσύβιον (Odys. IX, 546.) exprimendam v. κύμβιον adhibet. Quod mihi etiam causa esse videtur, cur asperitas stili Dionysii ab Eustathio (in vita Dionysii, auctoris periegeseos) notetur.

Secundum haec pauca fragmenta, quorum sedes nobis ex parte incognita, Dionysius primo libro de Inachi progenie egerat, de Niobe ejusque fati et de Ione Iusque erroribus, quam ob causam etiam de Argo mentionem fecit (fragm. I. cf. Apollodor. II, 1, 1 — 3). In eodem libro de Herculis fati et laboribus egit, de pugna contra Erginum Orchomenium pro Creonte, Thebarum rege, patre Megarae, quam victoriae praemium uxorem accepit, deinde de Herculis furore ejusque ex Megara filiorum interfectione (fragm. 2). Deinde, relatis ceteris laboribus, profectio Herculis ad Geryonis boves rapiendos ejusque

---

Supra enim in adnotationibus ad §. 3. κεκλῖα dithyrambos, paeanas, hymnos, μέλη esse demonstravi; et fortasse Stesichorus intelligendus est, cujus ad Ἰλίου πέποις haec narratio referri potest.

ab hoc labore reditus narrabatur, ubi Hercules in Siciliam venit ibique cum Scylla pugnat (fragm. 3). Secundo et tertio libro sine dubio Argonautarum expeditionem et bellum contra Thebas gestum tam septem ducum, quam Epigonorum memoriae prodidit. In quarto jam libro, ut mihi verisimile est, initium Trojani belli narravit; quinto Trojae expugnationem, qua ex causa etiam commemoravit de Philoctete ex insula Lemno ad Trojam deportato ejusque curandi ratione (libr. V. fragm. 1.), de Palladio, quod Graecis ad Trojam expugnandum necessarium erat (fragm. 2.), denique de Ulyssis ad Palladium ex Troja rapiendum profectio (fragm. 5). Sexto libro reditus Graecorum a Troja eversa describebatur, Ulyssis errores et apud Cyclopem commoratio (lib. VI. fr. 1). Quod si statuimus hujus libri argumentum fuisse, satis materiae ad unum librum scribendum supererat, res post recitum Graecorum gestae, coloniae et similia; et quum verisimile sit, a Dionysio hunc librum scriptum esse, ex totidem ejus cyclis libris constabat atque a Suida laudatus, neque cum iis pugnabo, qui putent cyclum Samii Dionysii et *κύκλον ιστορικόν*, quem Suidas Milesio Dionysio adscribit eundem esse. Certe nusquam mentionem inveni factam *μυθικοῦ κύκλου*, ut nonnulli hunc de quo agimus cyclum nominant, quem Weichertus l. l. putat a Suida *μυθικά* nominatum esse. Praeterea ex duobus locis colligo, Dionysium etiam scriptorum et poetarum, quos secutus erat, ampliorem intulisse mentionem et de eorum fide egisse. Hoc eo indicatur, quod Proclus ad Hesiodum ⁹⁾

⁹⁾ Proclus ad Hes. p. 7. Gaisf.: *Τὸν παλαιὸν δὲ "Ὁμηρον Διονύσιος ὁ κύκλογράφος φησὶν ἐπ' ἀμφοτέρων εὑάρεσιν τῶν θεοποιῶν στρατευῶν, καὶ τῆς Ἰλίου ἀλώσεως.*

et Tzetzes ¹⁰⁾ ex Dionysii cyclographi libris narrant, Homerum tam Thebano, quam Trojano bello praesentem* testem interfuisse.

§. IX.

Aristotelis cyclus.

In incerti auctoris vita Aristotelis, quae apud Meibom. in edit. Diogen. Laërt. Tom. II. p. 202. invenitur, haec in catalogo librorum ab Aristotele scriptorum leguntur: ἐγκύκλιον β'. μηχανικόν. κύκλον περὶ ποιητῶν γ'. etc. pro quo Menagius legere vult κύκλον ἢ περὶ ποιητῶν. Hic liber non ad cyclum epicum, quod nonnulli voluerunt ¹⁾, pertinuit, sed Aristoteles potius de iis poetis egit, qui praecipue, ut legerentur, digni erant regulae quasi sui quisque generis esse poterant (vid. supr. §. 2. not. 2). Auctoritas etiam hujus incerti scriptoris minima est, quum Menagius, qui primus hanc ab Loialtaeo acceptam vitam edidit, ne sciat quidem, unde descripta sit; ut quum hic liber in catalogo a Diogene confecto non inveniatur, haud affirmem, Aristotelem hujus argumenti librum scripsisse.

§. X.

P o l e m o n .

Ex Venetian. scholl. ad Homer. Iliad. γ'. 242. concludere licet, Polemonem quendam librum de cy-

¹⁰⁾ Tzet. Chiliad. XII:

Τούτου μὲν δὲ γενεᾷ Ὅμηρος ὑστέριζε
Ὁ κατὰ τὸν Διονύσιον ἄνδρα τὸν κύκλογράφον
Ἐπὶ τῶν δύο στρατειῶν λεγόμενος ὑπάρχειν
Θηβαϊκῆς Ἑλλήνων τε τῆς διὰ τὴν Ἑλένην.

¹⁾ Kuster. historia crit. Homer. p. 66. Schwartz de cyclo p. 15. §. 16.

clo scripsisse, vel in cyclicis poëtis ordinandis et interpretandis ita fuisse occupatum, ut illis ab eo nomen Polemoniis inditum sit. Nam narrata historia de Idæ Lynceique morte, ibi legitur: ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Πολεμωνίοις ἦτοι κυκλικοῖς. Qua scriptura re-tenta quaeret quispiam, quisnam Polemo ille sit? Suidas quatuor affert Polemones, quorum primus philosophus Atheniensis, cujus Suidae tempore omnia scripta interierant ²⁾. Alter Polemo, sophista Lao-dicenus, Trajani temporibus floruit ³⁾. Tertius Polemo junior, sophista, Commodο regnante vixit. Quartus Iliensis periegetes et historicus est. Quorum Polemonum praecipue quarto convenire videtur, ut vetusta poëmata in ordinem redigeret et interpreta-retur. Nam ejus scripta saepe ab Athenaeο laudata omnia ad singularum urbium historiam descriptionemque pertinent ⁴⁾. Cujus in fragmentis colligen-dis etsi valde occupatus eram, nullum tamen inve-nire potui, quod sine ullo dubio ad librum ejus, qui de cyclo ageret, referendum sit. De Trojanis qui-dem rebus apud Clement. Alexandr. ⁵⁾ agit, sed hoc

²⁾ Nonnullas sententiarum ejus mihi invenisse videor apud Clement. Alexandr. Stromat. II. p. 500. ed. Potter.

³⁾ Vid. Harles. introduct. in histor. ling. Graec. II, 1. pag. 122.

⁴⁾ Sic v. c. περὶ τῶν ἐν Σικυῶνι πινάκων (Athen. XIII. p. 574), περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀναθημάτων (ibid.), περὶ Σαμο-θράκης (Athen. IX. p. 373), περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ ποταμῶν (Athen. IV. p. 158), περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων (Athen. X. p. 436), περὶ τῆς Ἀθήνησιν ἀκροπόλεως (Athen. XI. p. 472. cf. 486), περὶ τῶν ἐν Καρχηδόνι πέπλων (Athen. XII. p. 541). Alios ejus libros et epistolas idem laudat.

⁵⁾ Cohort. p. 34. ed. Potter.: Πολέμων δὲ τοὺς ἀμφὶ τὴν Τρωάδα κατοικοῦντας ἱστορεῖ τοὺς ἐπιχωρίους μῦθους, οὓς σμίνθους καλοῦσιν, ὁρῶντες, ὅτι τὰς νύκτας τῶν πολεμίων διέτρωγον τῶν τόξων· καὶ σμίνθιον Ἀπόλλωνα ἀπὸ τῶν μῦθων ἐκείνων ἐπεφήμισαν. cf. praeterea schol. ad Iliad. α. 39.

fragmentum pertinet potius ad περιήγησιν Ἰλίου, quam tribus libris scripsit; et alterum apud eundem Clement. fragmentum de Minerva ab Ornyto vulnerata ⁶⁾ videtur, inspecto Pausaniae lib. VIII. c. 28. §. 5, locum habuisse in ejus libro περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων. Quae quum ita sint, etiam mihi Valckenaërii et Heynii mutatio παρὰ Πολέμωνι ἦτοι κυκλικῶς valde probatur ⁷⁾ et narratio de Lyncei Idaeque mortē vel ex libro de Lacedaemonis urbibus (apud Suidam) vel de anáthematis Lacedaemoniis videtur desumpta esse.

§. XI.

Quando cyclus compositus sit.

Horum scriptorum nullus cyclum composuit, etsi valde in veteribus poëmatis Dionysius cyclographus erat occupatus. Ex hac igitur disquisitione nihil deduci potest, quo tempus certum fiat, quando cyclus sit compositus, quod omnes fere viri docti tempore Aristotelis et grammaticorum factum esse consentiunt ⁸⁾. Certe Aristotelis tempore jam notissi-

⁶⁾ Cohort. p. 31. ed. Potter.: Πολέμων δὲ καὶ τὴν Ἀθηναίων ὑπὸ Ὀρνύτων τραδηῖν λέγει.

⁷⁾ Valcken. in dissertatione de scholiis pag. 119. lectionem ex duobus MSS. coaluisse putat, quorum in altero παρὰ τοῖς κυκλικῶς, in altero παρὰ Πολέμωνι, quem secutus Heynius ad Homer. II. γ'. 242.

⁸⁾ Groddeckius de Argonauticis Apollonii in bibl. ant. litterat. et art. part. II. pag. 63: „Alle diese Gedichte begriffen den epischen oder mythischen Cyclum, in welchen sie von den späteren Grammatikern der Zeitfolge nach geordnet, und ihrem Inhalte nach beschrieben worden.“ Heynius ad Virg. l. I. p. 268: „Neque unquam tale corpus plurium poëtarum aliter confectum, quam ut grammaticus aliquis eorum recensum, seu indicem faceret.“ cf. ad bibl. ant. litt. et art. part. I. p. 45. Tychsen. comm. de Quinto Smyrn. pag. XXXVII: „unde ex his

mus erat, ut ex locis, ubi Aristoteles de eo commemorat, apparet (vid. supra §. 4). At quum apud nullum priorem scriptorem, ne apud Herodotum quidem, ejus mentio occurrat: non multum temporis ante Aristotelis aetatem compositus esse potest; eamque ob causam cyclum ad Olymp. LXXX—LXXXV. refero, et quae argumenta ad probandum, cyclum antiquissimis jam temporibus fuisse, exponuntur, falsa esse demonstrabo. Nam neque Dionysius *κνυλόγραφος*, quem nonnulli⁹⁾ putant in cyclo suo scribendo epicum cyclum secutum esse, LXV. Olympiade floruit, sed serius (vid. §. 8.), neque ex eo, quod cyclici poëtae antiquissimi nominentur, concludere licet, eorum collectionem esse antiquissimam. Nihilominus ex fragmentis chrestomathiae grammaticae Procli duci licet et ductum est¹⁰⁾ argumentum, cyclum esse antiquissimum; nam in hac chrestomathia¹⁾ haec leguntur: *Γέγραφε ('Ομηρος) δὲ ποιήσεις δύο, 'Ιλιάδα καὶ 'Οδύσσειαν, ἣν Ζένων²⁾ καὶ Ἑλλάνικος ἀφαιροῦσιν αὐτοῦ, οἱ μὲντοι ἀρχαῖοι καὶ τὸν Κύκλον ἀναφέρονσιν εἰς αὐτόν.* Hellanicus natus Olymp. LXXI, 1. hic non bene, ut Heynius³⁾ mo-

grammatici Alexandrini cyclum epicum sive Trojanum concinnarunt, descriptis secundum rerum ordinem carminibus.“ Ibidem p. LVII: „poëtae epici, quorum quosdam cyclicorum nomine appellavit grammaticorum Alexandrinorum aetas“.

⁹⁾ Wüllner. pag. 13.

¹⁰⁾ Wüllner. l. l.

¹⁾ In bibliotheca ant. litter. et art. part. I. p. 11. ineditorum.

²⁾ Heynius ad h. l. adnotat in ms. Ven. *ἡν Ζένων* legi; at Tychsen. l. l. pag. LXI. indicat legendum *ἣν Ζένων*, quam lectionem recepi. Sturz. in Hellanici fragm. p. 173. dedit: *'Οδύσσειαν· Ζένων* etc. ut Heynius ediderat, sed magis ei lectio *'Ιξίων* placet, ut Demetrius Adramytenus, qui simplici hoc cognomine non raro appellatur, intelligendus sit.

³⁾ De tempore quo Hellanicus natus cf. Sturz. l. l. p. 6. — Heyn. ad l. l. p. 22.

nuit, cum Zenone, sine dubio Citiensi, conjungitur, at quum lectio incerta sit, non est urgenda. Quum igitur verba οἱ μὲντοι ἀρχαῖοι sequantur, scriptores ante Hellanici tempora viventes intelligere debemus, ut, quum apud eos jam cycli mentio facta sit, certo compositus sit Olymp. LX, vel prius ⁴⁾, id est haud ita multo post Eugammonis, Olymp. LIII. florentis, tempus. At hic Hellanicus, quod jam ejus cum Zenone conjunctio probat, non historicus est, sed grammaticus, Agathoclis discipulus, Aristarchi aequalis, vixitque Olymp. CLVI. ant. Christ. 154. ⁵⁾ Quae quum ita sint, non puto argumentis cyclum multo Olympiade LXXX. antiquiorem esse demonstrari posse.

---

⁴⁾ Vid. Wüllner. p. 13. cf. Sturz. ad Hellanici fragm. pag. 173.

⁵⁾ Heynius l. l. p. 22. Zenon (Ζήνων) Citiensis, quem in Iliadem, Odysseam et Margitem scripsisse satis constat vel ex Dione Chrys. et Laërtio.

PARS SECUNDA.

DE CARMINIBUS IN CYCLUM RECEPTIS EORUMQUE FRAGMENTIS.

---

§. I.

Multa in cyclum relata sunt carmina.

Nullum fere carmen epicum, cujus auctor sub Olympiadum initium vixit, invenitur, quod ab iis, qui de cyclo scripserint, inter cyclica non sit relatum. Praecipue vero Heynius.¹⁾ et Salmasius²⁾ multis cyclum carminibus locupletarunt, quorum prior: *Ex priore genere* (cyclo mythico), inquit, *fuere Theogoniae, Cosmogoniae, Titanomachiae, qualis fuit seu Eumeli Corinthii —, seu Arctini, Corinthii —, Gigantomachiae, Φορωνίς, Δαναΐς, Eoeae, Naupactica, Ἡρακλεία, Ἀργοναυτικά, Θηβαΐς (κυκλικὴ dicta), τὰ ἔπη τὰ εἰς τὸν πόλεμον τῶν ἐπιγόνων, Ἀλκμαιωνίς, Μινναΐς, Αἰγύμιος, Οἰχαλίας ἄλωσις, Κήϋκος γάμος, Ἀμαζονικά, Θησηΐς; ex altero* (cyclo Trojano) *autem Arctinus, Lesches, Stasinus Cyprius. Quae carmina*

---

¹⁾ Ad Virgilii Aen. lib. II. p. 268.

²⁾ Salmasius ad Solinum p. 849.

omnia etiam Groddeckius ³⁾ in cyclum refert, praeterea Europiam et Oedipodiam adjiciens, ut Salmasius Theogoniam Hesiodi, alii vero etiam Stesichorum et Antimachum ⁴⁾. Quibus conjecturis quum nihil proficiatur, sed oculis potius in re per se caliginosa plus caliginis objiciatur, primum disquiramus necesse est, quatenus carmina videantur in cyclum recepta esse; quo facto singulorum carminum fragmenta adponam, adposita explicabo.

§. II.

Quae carmina in cyclo fuerint ex cycli argumento derivatur.

Adponam igitur locum, qui basis atque fundamentum hujus disquisitionis est, ex Photii biblioth. cod. 259. p. 518. ed. Bekker. jam saepius ex parte laudatum. Ibi enim eclogae a Photio contractae ex Procliana chrestomathia grammatica leguntur, nam ἀνεγνώσθησαν, inquit, ἐκ τῆς Πρόκλου χρηστομαθίας γραμματικῆς ἐκλογαί. ἔστι δὲ τὸ βιβλίον εἰς ὃ διηρημένον λόγους. Deinde pag. 519. pergit: γεγόνασι δὲ τοῦ ἔπους ποιηταὶ κράτιστοι μὲν Ὅμηρος, Ἡσίοδος, Πείσανδρος, Πανύαιος, Ἀντίμαχος. διόχεται δὲ τούτων, ὡς οἶόν τε, καὶ γένος καὶ πατρίδας καὶ τινος

³⁾ Initia historiae litterar. Tom. I. p. 35.

⁴⁾ Sic multi ejusdem argumenti carmina in cyclum referebant, non cogitantes, hac multitudine nullam omnino in cyclo esse potuisse ἀκολουθίαν, cujus Photius mentionem facit. Sic Eoas magnas in cyclo ponunt Creuzer. histor. art. Graec. p. 51. Heinrich. prolegom. ad scutum Herculis p. L. Naupactica Mohnikii Litterat. Graec. Tom. I. p. 194. et Genealogias Asii et Cinaethonis adjicit Groddeckius T. I. p. 37. Wüllnerus vero pag. 45. Ἱπρωγορίαν, et quum Salmasius etiam Theogoniam addiderit, sex in cyclo carmina sunt praecipue genealogias continentia. Vide infra II. §. 3. de Theogonia notata.

ἐπὶ μέρους πράξεις. διαλαμβάνει δὲ καὶ περὶ τοῦ λε-
γομένου ἐπικοῦ κύκλου, ὃς ἄρχεται μὲν ἐκ τῆς Οὐρα-
νοῦ καὶ Γῆς μυθολογουμένης μίξεως, ἐξ ἧς αὐτῷ καὶ
τρῆς παῖδας ἐκατοντάχειρας καὶ τρεῖς γεννώσι Κύνκλω-
πας· διαπορεύεται δὲ τὰ τε ἄλλως περὶ θεῶν τοῖς
Ἑλλήσι μυθολογούμενα, καὶ εἴ ποῦ τι καὶ πρὸς ἱστο-
ρίαν ἐξαληθίζεται. καὶ περατοῦται ὁ ἐπικός κύκλος,
ἐκ διαφόρων ποιητῶν συμπληρούμενος, μέχρι τῆς ἀπο-
βάσεως Ὀδυσσεύς τῆς εἰς Ἰθάκην, ἐν ἣ καὶ ὑπὸ τοῦ
παιδὸς Τηλεγόνου ἀγνοοῦντος κτείνεται. λέγει δὲ ὡς
τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα διασώζεται καὶ σπου-
δάζεται τοῖς πολλοῖς οὐχ οὕτω διὰ τὴν ἀρετὴν ὥς διὰ
τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων. λέγει δὲ
καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰς πατρίδας τῶν πραγματευσα-
μένων τὸν ἐπικὸν κύκλον. λέγει δὲ καὶ περὶ τῶν
Κυπρίων ποιημάτων, καὶ ὡς οἱ μὲν ταῦτα εἰς Στα-
σίον ἀναφέρουσιν Κύπριον, οἱ δὲ Ἑγησίον τὸν Σα-
λαμίνιον αὐτοῖς ἐπιγράφουσιν, οἱ δὲ Ὀμηρὸν δοῦναι
δὲ ὑπὲρ θυγατρὸς Στασίῳ, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ πα-
τρίδα Κύπριον τὸν πόνον ἐπικληθῆναι. ἀλλ' οὐ τίθεται
[ὁ συγγραφεὺς] ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ. μηδὲ γὰρ Κύπριον
προπαροξυτόνως ἐπιγράφεσθαι τὰ ποιήματα. Pag. 325;
οἱ μὲν δύο λόγοι τῆς Πρόκλου γραμματικῆς χρηστο-
μαθίας ἐν τούτοις. Igitur duos et, ut videtur, pri-
mum quidem et secundum librum complectebantur
haec eclogae.

Secundum hanc igitur contractam Procli chresto-
mathiam epicus cyclus totam complectebatur mytho-
logiam, ab antiquissimis inde temporibus usque ad
Graecorum a Trojana expeditione reditum, Ulys-
semque a Telegono filio interfectum.

Primum locum sine dubio *Theogonia* tenuit, in
qua origo Deorum Dearumque erat narrata, eorum-
que de filiis, quos cum mortalibus feminis procrea-
vissent, agebatur. Complurium heroum ne mentio

quidem in hoc carmine facta fuerat, sed ea de causa non statuendum, Heroogoniam in cyclo fuisse. Nam quum in singulis carminibus multa de heroibus et eorum origine allata, imò plurima carmina in heroum origine fatisque exponendis occupata essent, hoc carmen ⁵⁾ nullo modo necessarium est.

Hoc carmen excepit *Titanomachia*, cujus argumentum notum est (vid. Apollodor. I. c. 2.). In eo fortasse etiam narrabatur novae, Titanibus in Tartarum dejectis, civitatis Deorum sub Jove institutio.

Proximum ab hoc carmine locum tenuisse videtur *Gigantomachia*, in qua Gigantum in Jovem pugnae exponebantur (vid. Voss. epistol. mythol. Tom. 2. p. 259.). Quod, quum certe secundum nonnullas narrationes Herculis mentio in Gigantomachiis facta sit (Apollodor. I, 6, 1.), etiam serius in cyclicorum carminum ordine positum esse potuit.

Tria haec carmina cyclica esse, ex Eusebii praeparatione evangelica ⁶⁾ apparet. Dici non potest, quod carmen hanc Gigantum pugnam exceperit. *Prometheis* sine dubio, si tale carmen in cyclo erat, hic posita esse debebat. Cujus carminis quum nulla inveniatur mentio, et Promelheus in *Titanomachia* et *Gigantomachia* non ultimas partes ageret, nullo peculiari carmine ejus facta exposita esse videntur. Sic etiam Ius errores et fata atque ejus patris Inachi historia singulari carmine narrata haud dubie non fuerunt. Memorabilior quidem Ius Inachique historia, quam quae silentio praeteriri potuerit, at copio-

⁵⁾ Eam inter cyclica carmina retulit Wüllner. p. 45.

⁶⁾ I, 10. p. 39. ed. Viger.: ἔνθεν Ἡσίοδος οἱ δὲ κυκλικοὶ περιηχημένοι Θεογονίας καὶ Γίγαντομαχίας καὶ Τιτανομαχίας ἐπλασάν ἰδίαις καὶ ἑκτομάς, οἷς συμπεριφερόμενοι ἐξενίκησαν τὴν ἀλήθειαν.

sior eorum fortasse mentio facta est in *Phoronide*⁷⁾, quo res a Phoronea, filio Inachi, gestae, fortasse etiam historia Niobes, filiae Phoronei et Laodices (Apollodor. II, 1, 1.) vel, ut alii volunt, matris Phoronei, conjugis Inachi (Chronic. Euseb. p. 19. ed. Scalig.) continebantur.

Phoronei posteri in Peloponneso, praecipue Argi, regnarunt usque ad Gelanorem, cui Danaus Aegyptius succedebat (Apollodor. II, 1, 2. Pausan. II, 19, 3.), de quo ejusque filiabus carmen antiquo tempore compositum erat *Danaïs* (Biblioth. antiqu. litterat. et art. 4. pag. 56.). Decimus quartus Argi rex, Danaos ortus, Acrisius erat, frater Proeti, pater Danaës, avus Persei. Quod carmen de his egerit dicere non possum; nihilominus quum horum, tum Persei fata aliquo carmine fusi narrata fuisse videntur, ut et Bellerophontis res gestae, quas Homerus narrat in *Iliad.* 5, 155.

Fabulae ad Cadmum spectantes solae in carmine memoriae proditae fuisse non videntur. Hic post adventum suum in Boeotiam Harmoniam, Martis Venerisque filiam uxorem ducit, neque dubito, quin ejus filiarum, Inonis, Semeles et Penthei nepotis historia locum in Dionysiis habuerit. Alia pars harum historiarum in Argonauticis narrata fuit, nam Ino Phrixi et Helles noverca est. Quae Argonautica sine dubio in cyclicorum numero ponenda sunt, in iisque etiam multorum heroum, participum illius profectionis, res gestae memoriae traditae erant, ut Herculis, Meleagri, admodum juvenis, et aliorum.

In multis carminibus verris venatio Calydonici

⁷⁾ Etiam in carmine inscripto Aegimius, quod receptum in cyclum non erat (Groddeck. Bibl. antiq. litterat. et art. II. p. 84. Weichert. de vit. et script. Apollon. Rhod. p. 139. 146.).

proposita erat, ut in *Iliad.* *l.*, 599 sqq., a qua narratione jamjam Eoearum auctor Minyadisque recedebat. Pausan. X, 31.

Etsi nemo erit, qui dubitet, quin in Argonauticis Herculis mentio facta sit, tamen nemo negabit, in singularibus carminibus quoque sive omnia, sive certe praecipua ejus facta esse narrata, eorumque carminum unum in cyclum fuisse receptum.

Post Herculem praecipue memorabilis est Theus, cujus res gestae in cyclo locum habuerunt post ipsam Heracleïda, sive in singulari carmine, sive cum rebus Atticis conjunctae in Atthidum aliqua. Praeterea singula ejus facta in aliis quoque carminibus narrabantur, ut in Minyade ejus in Ordum descensus (Pausan. X, 28, 1.), cujus argumenti veteres Hesiodi carmen habuerunt (Pausan. IX, 31, 4.). In hoc de rebus a Theseo gestis scripto carmine etiam aliae res expositae fuisse videntur, verbi causa, ubi de festo nuptiali agebatur, Centaurorum mentio est facta et in singulis factis narrandis Amazonum.

Hoc carmen exceperunt, ut mihi quidem videtur, Oedipi ejusque familiae fata et bella Thebaïca tam quod septem duces, quam quod Epigoni gerebant. Quae res carmine Oedipodia, Thebaïde, quae cyclica nominatur, et carmine Epigonis inscripto describebantur. Alcmaeonis quoque carmen ad idem bellum spectat, quum Alcmaeon Epigonum dux fuerit, et res post Thebas captas gestas, praecipue Alcmaeonis matricidium continuisse videtur. Quo in carmine vel in Thebaïde cyclica si etiam bellum Epigonon describebatur, Epigonis recepta non erat. Utrum statim historia belli Trojani annexa fuerit, an carmina interposita essent, facta singulorum virorum praedicantia, nemo erit, qui dicat. Quae ad res Trojanas pertinent carmina omnia per chresto-

mathiam Procli in compendium redactam nobis nota sunt, quam adponere ⁸⁾ in animo est.

Ἐπιβάλλει τούτοις ¹⁾ τὰ λεγόμενα Κύπρια ἐν βιβλίοις

⁸⁾ Hujus chrestomathiam Photius quoque excerpserat, vel potius eam jam in compendium redactam contraxerat (vid. ab initio hujus paragraphi), et haec quoque graviora excerpta non totius chrestomathiae, sed parvae tantum partis sunt, quum apud Photium, ubi duorum librorum excerpta inveniuntur, multa etiam alia legantur. Praemissa his carminibus cyclicis in compendium redactis Homeri vita est, quae inscribitur: *Πρόκλου χρηστομαθίας τῶν εἰς δ' διηρημένων τὸ α'. Ὀμήρου χρόνοι, βίος, χαρακτήρ, ἀναγραφὴ ποιημάτων* in cod. Venet. Aethiopidi inscriptio praeposita est: *Πρόκλου χρηστομαθίας τὸ γ' δευτερον*. Quod Heynius (in bibliotheca ant. litterat. et art. Tom. I. p. 34. inedit.) de tertii libri eclogarum excerpto altero intelligendum esse contendit, et non possum, quin cum eo consentiam, quum Photius ex duobus prioribus chrestomathiae libris multa alia afferat, quae prima et secunda parte libri secundi pro loco, quem in ejus bibliotheca tenent, exposita esse debuerunt. Erant enim tota excerpta (quod etiam Heynio placet l. l. et Tychsenio ad Quintum Smyrnaeum pag. LXI.) in quatuor partes divisa, etsi duorum tantum librorum Procli excerpta continebant, eaque excerpta, quae adponam, primae et secundae primi libri partis sunt pertinentque ad poësin epicam. In tertia et quarta parte i. e. in secundi libri prima et secunda sectione de elegia, de jambo, de melica poësi etc. egit. Magis tamen mihi lectio a Tychsenio probata placet: *χρηστομαθίας γ' τὸ δεύτερον*, ubi γ sumendum pro *γραμματικῆς*, quum in autographo Siebenkeesii inveniatur. — Etsi praeterea alio ordine in MS. Venet., atque hic do, fragmenta legantur, nam primum locum Homeri vita tenet, quam Telegonia Eugammonis, Aethiopis, Ilias, *Νόστοι*, *Ἰλίου πέποις* Arctini sequuntur, ut nos Siebenkesius in bibl. antiq. litter. et art. T. I. p. 66. docet, quibuscum conf. Tychsen. ad Quint. Smyrn. pag. LXI.: tamen quum jam Heynius et Bekkerus ea secundum rerum narratarum ordinem ediderint, quum duobus locis hic rerum ordo ipsius epitomatoris verbis indicetur (vid. ab initio Aethiopidis et Telegoniae), non dubitavi, quin idem facerem.

¹⁾ Argumentum Cypriorum ex cod. Escorialensi est. *ἐπιβάλλειν* h. l. i. q. sequi. Vid. infra excerpta Aethiopidis ab initio.

φερόμενα ἔνδεκα, ὧν περὶ τῆς γραφῆς ὕστερον ἐροῦμεν, ἵνα μὴ τὸν ἐξῆς λόγον νῦν ἐμποδίζωμεν τὰ δὲ περιεχόμενά ἐστι ταῦτα.

Ζεὺς βουλευέται μετὰ τῆς Θέτιδος ²⁾ περὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ³⁾. παραγενομένη δὲ Ἔρις εὐωχουμένων τῶν θεῶν ἐν τοῖς Πηλέως γάμοις νεῖκος περὶ κάλλος ἐνίστησιν Ἀθηνᾶ, Ἥρα καὶ Ἀφροδίτη, αἱ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐν Ἰδῇ κατὰ Διὸς προσταγὴν ὑφ' Ἑρμοῦ πρὸς τὴν κρίσιν ἄγονται. καὶ προκρίνει τὴν Ἀφροδίτην ἐπαρθεὶς τοῖς Ἑλένης γάμοις ὁ Ἀλέξανδρος ⁴⁾. ἔπειτα δὲ Ἀφροδίτης ὑποθεμένης νῆπιηγείται, καὶ Ἑλένης περὶ τῶν μελλόντων αὐτῇ προθεσπίζει ⁵⁾, καὶ ἡ Ἀφροδίτη Αἰνείαν συμπλεῖν αὐτῷ κελεύει. καὶ Κασσάνδρα περὶ τῶν μελλόντων προδηλοῖ. ἐπιβὰς δὲ τῇ Λακεδαιμονίᾳ Ἀλέξανδρος ξενίζεται παρὰ τοῖς Τυνδαρίδαϊς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Σπάρτῃ παρὰ Μενελάῳ. καὶ Ἑλένη παρὰ τὴν εὐωχίαν δίδωσι δῶρα ὁ Ἀλέξανδρος· καὶ μετὰ ταῦτα Μενέλαος εἰς Κρήτην ἐκπλεῖ, κελεύσας τὴν Ἑλένην τοῖς ξένοις τὰ ἐπιτήδεια παρέχειν, ἕως ἂν ἀπαλλαγῶσιν· ἐν τούτῳ δὲ Ἀφροδίτη

²⁾ Secundum Heynium MS. praebet *Θέτιδος*, at rectum *Θέτιδος*. cf. Homer. Hymn. 23. in Jovem vers. 3.

³⁾ Vid. infra Cypriorum fragmentum I.

⁴⁾ De nuptiis Pelei et inde orta dissensione vid. Coluth. rapt. Helenae ab init. Hoc nuptiale festum jam Hesiodus cecinerat. Schol. Lycophron. 175. ubi duo hujus carminis versus. cf. Iliad. ω, 18. 59, 432. De judicio Paridis Homerus agit quidem, Iliad. ω, 28. 29. sed illos versus Aristarchus spurios et a seriori compositos habet. Vid. schol. Villos. A. Eam ob causam schol. Villos. ad Iliad. δ', 52. hanc narrationem, ait, Homero incognitam esse. cf. Macrobbi Saturn. lib. V.

⁵⁾ Duo alia oracula ad haec prima belli Trojani tempora spectantia apud scholl. ad Iliad. ε, 64. leguntur, ubi totum hujus belli initium ex Hellenici libris aliter narratur. Menelaus enim Trojam venit eumque in Graeciam Paris comitatur. cf. Heynius ad Iliad. ι. ι.

συνάγει τὴν Ἑλένην τῷ Ἀλεξάνδρῳ⁶⁾; καὶ μετὰ τὴν
 μῖξιν τὰ πλείστα κτήματα ἐνθήμενοι νυκτὸς ἀποπλέ-
 ουσιν⁷⁾. χειμῶνα δὲ αὐτοῖς ἐφίστησιν Ἥρα, καὶ προσ-
 ενεγκθεὶς Σιδῶνι ὁ Ἀλέξανδρος αἰρεῖ τὴν πόλιν⁸⁾. καὶ
 ἀποπλεύσας εἰς Ἴλιον γάμους τῆς Ἑλένης ἐπετέλεσεν.

Ἐν τούτῳ δὲ Κρότῳ μετὰ Πολυδεύκους τὰς Ἰδα-
 καὶ Λυγκέως βοῦς ὑφαιρούμενοι ἐφωράθησαν. καὶ
 Κρότῳ μὲν ὑπὸ τοῦ Ἰδα ἀναιρεῖται, Λυγκὸς δὲ καὶ
 Ἰδας ὑπὸ Πολυδεύκους, καὶ Ζεὺς αὐτοῖς ἑτερήμερον
 νέμει τὴν ἀθανασίαν. καὶ μετὰ ταῦτα Ἴρις ἀπαγγέλ-
 λεται τῷ Μενελάῳ τὰ γεγονότα κατὰ τὸν οἶκον, ὁ δὲ
 παραγενόμενος περὶ τῆς ἐπ' Ἴλιον στρατείας βουλευέ-
 ται μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ πρὸς Νέστορα παραγίνε-
 ται Μενέλαος. Νέστορ δὲ ἐν παρεκβάσει διηγεῖται
 αὐτῷ, ὡς Ἐπῳπενὺς φθείρας τὴν Λύκον⁹⁾ θυγατέρα.

⁶⁾ Aethram praecipue Helenae Paridisque favisse amoribus, narrat Tzetz. Antehom. 150. ubi vid. Jacobsii not.

⁷⁾ Nolentem Helenam ab Alexandro raptam esse narrant nonnulli, alii, id ipsius voluntate factum. Euripid. Helen. 250. Schol. ad Lycophron. 93: ἐντρῶν αὐτῇ περὶ τὸν αἰγιαλὸν θυ-
 οσύη νεωστὶ ταῖς Βάκχαις, καὶ τῇ Ἴνοϊ ἀρπάξας αὐτὴν, εἰς Αἴγυ-
 πτον παρεγένετο, κακῇ αὐτῇ συνεγένετο. Apud Homerum Alex-
 ander non solum Helenam, sed etiam multas res pretiosas rap-
 pit. Iliad. γ', 70. ν', 626.

⁸⁾ Vid. infra Cypriorum fragmentum IV.

⁹⁾ Recte Heynius mutavit lectionem cod. MS. Λυκούργου in
 Λύκον. Secundum Hygin. fab. 7. Antiope Lyci conjux est, qua-
 cum dolo decepta Epopeus rem habuit. Aliter rem narrant
 Pausan. II, 6. IX, 5. Apollod. III, 5, 5. Schol. ad Apollon.
 Rhod. IV, 1090. Apud Homer. Od. λ', 260. Antiope filia est
 Asopi. Quid sibi velint verba Ἐπῳπενὺς — ἐξεπορθήθη nescio,
 nam ἐκπέρθω de urbibus quidem usurpatur, non de homini-
 bus. Mihi videtur igitur, quum apud Apollodor. III, 5, 5. de
 eadem re hic locus inveniat: ὁ δὲ στρατευοσάμενος Σικυῶνα
 χειροῦται· καὶ τὸν μὲν Ἐπῳπέα κτείνει, legendum esse: Ἐπῳπενὺς,
 φθείρας τὴν Λύκον θυγατέρα (vel potius δάμαρτα, quum Hygi-
 nus Cypria secutus esse videatur), ἐκτάνετο καὶ Σικυῶν ἐξεπορ-
 θήθη.

ἐξεπορθήθη, καὶ τὰ περὶ Οἰδίπουν καὶ τὴν Ἡρακλέους
μανίαν, καὶ τὰ περὶ Θησέα καὶ Ἀριάδην. ἔπειτα τοὺς
ἡγεμόνας ἀθροίζουσιν ἐπελθόντες τὴν Ἑλλάδα. καὶ
μαίνεσθαι προσποιησάμενον τὸν Ὀδυσσεύα ἐπὶ τῷ μὴ
θέλειν στρατεύεσθαι ἐφώρασαν Παλαμῆδους ὑποθεμέ-
νου τὸν υἱὸν Τηλέμαχον ἐπὶ κόλασιν ἐξαργύσαντες ¹⁰⁾).

Καὶ μετὰ ταῦτα συνελθόντες εἰς Αὐλίδα θύουσι.
καὶ τὰ περὶ τὸν δράκοντα καὶ τοὺς στρουθοὺς γενό-
μενα δείκνυνται, καὶ Κάλχας περὶ τῶν ἀποβησομένων
προλέγει αὐτοῖς. ἔπειτα ἀναχθέντες Τευθρανίᾳ προσ-
ίσχουσι, καὶ ταύτην ὡς "Ἴλιον ἐπόρθουν ¹⁾). Τηλέφος
δὲ ἐκ βοηθείας Θέρσανδρόν τε τὸν Πολυνεΐκους κτεί-
νει καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀχιλλέως τιτρώσκεται ²⁾). ἀποπλέουσι
δὲ αὐτοῖς ἐκ τῆς Μυσίας χειμῶν ἐπιπίπτει καὶ διασκε-
δάννυνται. Ἀχιλλεὺς δὲ Σκύρῳ προσχὼν γαμῇ τὴν
Ἀνκομήδους θυγατέρα Ληϊδάμειαν. ἔπειτα Τηλέφον
κατὰ μαντείαν παραγενόμενον εἰς Ἄργος ἰάται Ἀχιλ-
λεὺς ὡς ἡγεμόνα τοῦ ἐπ' Ἴλίου πλοῦ ³⁾).

Καὶ τὸ δεύτερον ἡθροισμένου τοῦ στόλου ἐν Αὐ-
λίδι Ἀγαμέμνων ἐπὶ θήρας βαλὼν ἔλαφον ὑπερβάλλειν
ἔφησε καὶ τὴν Ἀρτεμιν. μῆνισασα δὲ ἡ θεὸς ἐπέσχεν
αὐτοὺς τοῦ πλοῦ χειμῶνας ἐπιπέμπουσα. Κάλχαντος
δὲ εἰπόντος τὴν τῆς θεοῦ μῆνιν καὶ Ἰφιδάμειαν κε-
λεύσαντος θύειν τῇ Ἀρτέμιδι, ὡς ἐπὶ γάμον αὐτὴν
Ἀχιλλεὶ μεταπεμψάμενοι θύειν ἐπιχειροῦσιν. Ἀρτεμις
δὲ αὐτὴν ἐξαργύρασα εἰς Ταύρους μετακομίζει καὶ

¹⁰⁾ Recedit auctor Cypriorum ab Odyssea ὧ, 115. cf. Quint.
Smyrn. V, 191. Hygin. 95. Schol. Lycophron. 818.

¹⁾ „Mirus error si pro Ilio habuere. Lege ὡς Ἰλίων,
quippe Mysi societate cum Trojanis juncti.“ Heyne. Haud
recte. Vid. Pausan. IX, 5, 7.

²⁾ Vid. Tzetz. Antehom. 268. ibiq. Jacobs. Nonnulli pu-
tant hujus rei mentionem fieri Iliad. ᾠ, 59. ubi cf. Eustath.

³⁾ Equos apud Quintum Smyrn. IV, 174. Achilles a Tele-
pho pro vulneris curatione accipit.

ἄδύνατον ποιεῖ, ἑλαφον δὲ ἀντὶ τῆς κόρης παρίσθησι τῷ βωμῷ.

Ἔπειτα καταπλείουσιν εἰς Τένεδον καὶ εὐωχουμένων αὐτῶν Φιλοκτήτης ὑφ' ὕδρου πληγείς διὰ τὴν δυσσομίαν ἐν Αἴμνῳ κατελείφθη ⁴⁾. καὶ Ἀχιλλεὺς ὕδαρρον κληθεὶς διαφέρεται πρὸς Ἀγαμέμνονα ⁵⁾. ἔπειτα ἀποβαίνοντας αὐτοὺς εἰς Ἴλιον εἵργουσιν οἱ Τρῶες, καὶ θνήσκει Πρωτεσίλαος ὑφ' Ἐκτορος. ἔπειτα Ἀχιλλεὺς αὐτοὺς τρέπεται ἀνελὼν Κύννον τὸν Ποσειδῶνος ⁶⁾. καὶ τοὺς νεκροὺς ἀναιροῦνται, καὶ διαπρεσβεύονται πρὸς τοὺς Τρῶας τὴν Ἑλένην καὶ τὰ κτήματα ἀπαιτοῦντες ⁷⁾. ὥς δὲ οὐχ ὑπήκουσαν ἐκεῖνοι. ἐνταῦθα δὴ ἐκεῖνοι τειχομαχοῦσιν ⁸⁾. ἔπειτα τὴν χόραν ἐπεξελθόντες πορθοῦσι καὶ τὰς περιούκους πόλεις ⁹⁾. καὶ μετὰ ταῦτα Ἀχιλλεὺς Ἑλένην ἐπιθυμεῖ θεάσασθαι, καὶ συνήγαγον αὐτοὺς εἰς τὸ αὐτὸ Ἀφροδίτῃ καὶ Θέτις ¹⁰⁾. εἴτα ἀπονοστεῖν ὠρμημένους τοὺς Ἀχαιοὺς Ἀχιλλεὺς κατέχει. καὶ ἔπειτα ἀπελαύνει τὰς Αἰ-

⁴⁾ Vid. Iliad. β', 716 sqq.

⁵⁾ Cf. parvae Iliad. fragm. IV. Cypriorum fragment. IX.

⁶⁾ De Cygno vid. Quint. Smyrn. IV, 470. Jacobs. ad Tzetz. Antehom. 257.

⁷⁾ Ad hanc narrationem pertinent sine dubio quae leguntur Iliad. γ', 204. λ', 138. Unus legatorum ipse Menelaus fuit. Herodot. II, 118. Tzetz. Anteh. 155. ibiq. Jacobs.

⁸⁾ Cf. Iliad. ζ', 435.

⁹⁾ Tzetz. Anteh. 247. 260. ibiq. Jacobs.

¹⁰⁾ Schol. ad Lycophron. 174: οἱ μὲν γὰρ φασιν ὅτι κατ' ὄναρ ὁ Ἀχιλλεὺς μιγείς τῇ Ἑλένῃ ἰδεῖν αὐτὴν ἐπεθύμησεν, ἔρωτικῶς ἔχων ἀπὸ τοῦ ὄνειρου, καὶ ἤξίωσεν ἔλθειν ἐπὶ τῷ τείχει. ὁ δὲ ἰδὼν αὐτὴν ἐπὶ πλείῳ ἔρωτι διετέθη. Οἱ δὲ οὕτως, ὅτι ἰδὼν αὐτὴν, πρῶτον ἐπὶ τοῦ τείχους, ἔρωτι σννεσχέθη, καὶ ἤξίωσε τὴν μητέρα αὐτοῦ συμπράξαι αὐτῷ εἰς τὸ συμμιχθῆναι αὐτῇ. ἡ δὲ κατ' ὄναρ ἐποίησεν, ὡς δοκεῖν αὐτὸν αὐτῇ συνέρχεσθαι, καὶ οὕτως παρεμυθήθη.

νείου βόας¹¹⁾, καὶ Ἀργονησὸν καὶ Πήδασον πορθεῖ καὶ
 συγγὰς τῶν περιοικίδων πόλεων, καὶ Τρώϊλον φρονεύει,
 Λυκάονά τε Πάτροκλος εἰς Αἴημον ἄγαγὼν ἀπεμπολᾷ.
 καὶ ἐκ τῶν λαφύρων Ἀχιλλεύς μὲν τὴν Βοιωτίδα γέ-
 ρας λαμβάνει, Χρυσίδα δὲ Ἀγαμέμνων. ἔπειτα ἔστι
 Παλαμήδους θάνατος καὶ Διὸς βουλή, ὅπως ἐπικου-
 ρήσει τοὺς Τρῶας Ἀχιλλεὺς τῆς συμμαχίας τῆς Ἑλλη-
 νικῆς ἀποστάσεως, καὶ κατάλογος τῶν τοῖς Τρῶσι συμ-
 μαχησάντων.

Ἐπιβάλλει¹²⁾ δὲ τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ πρὸ ταύτης
 βίβλῳ Ἰλιάς Ὀμήρου, μεθ' ἣν ἔστιν Αἰθιοπί-
 δος βαβυλῶν πέντε Ἀρχτίνου περιέχοντα τάδε.

Ἀμαζῶν Πενθεσίλεια παραγίνεται Τρῶσι συμ-
 μαχήσουσα, Ἄρεως μὲν θυγάτηρ, Θούσῃ δὲ τὸ γέ-
 νος¹³⁾, καὶ κτείνει αὐτὴν ἀριστεύουσαν Ἀχιλλεύς¹⁴⁾.
 οἱ δὲ Τρῶες αὐτὴν θάπτουσι καὶ Ἀχιλλεύς Θερσίτην
 ἀναιρεῖ, λουδορηθεὶς πρὸς αὐτοῦ καὶ ὀνειδισθεὶς τὸν
 ἐπὶ τῇ Πενθεσίλειᾳ λεγόμενον ἔρωτα¹⁵⁾. καὶ ἐκ τού-
 του στάσις γίνεται τοῖς Ἀχαιοῖς περὶ τοῦ Θερσίτου
 φόνου¹⁶⁾, μετὰ δὲ ταῦτα Ἀχιλλεύς εἰς Λέσβον πλεῖ,
 καὶ θύσας Ἀπόλλωνι καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Ἀθηαῖ
 καθεύδει τοῦ φόνου ὑπὲρ Ὀδυσσεύς.

¹¹⁾ Iliad. ε', 92 sqq.

¹²⁾ Ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ. Heynius in bibl. antiq. litt. et
 art. T. I. p. 34. et Tychsen. ad Quint. Smyrn. p. LXI. ad li-
 brum eclogarum referendum esse putant. Equidem ad Cypria
 carmina refero. Ἐπιβάλλειν significat h. l. *sequi*, ut ab ini-
 tio harum eclogarum.

¹³⁾ Filia Otreres a Tzetz. Posth. 8. nominatur, ubi cf. Ja-
 cobs.

¹⁴⁾ Cf. Quint. Smyrn. I, 141. Pausan. V, 9, 2.

¹⁵⁾ Quint. Smyrn. I, 720 — 740. Chaerophon scripserat
 Ἀχιλλεὺς Θερσιταφόνον, Jacobs. ad Tzetz. Posth. 199.

¹⁶⁾ Tzetz. Posth. 206. cum Jacobsii nota. Haec omnia eo-
 dem modo atque ordine Quintus Smyrn. in libro I. narrat,
 omissis iis, quae ad lustrationem Achillis pertinent.

Μέμνων δὲ ὁ Ἡοῦς υἱὸς ἔχων ἡφαιστότεκτον πανοπλίαν παραγίνεται τοῖς Τρωσὶ βοηθήσων. καὶ Θέτις τῷ παιδί τὸ κατὰ τὸν Μέμνονα προλέγει, καὶ συμβουλῆς γενομένης Ἀντίλοχος ὑπὸ Μέμνονος ἀναιρεῖται ¹⁷⁾, ἔπειτα Ἀχιλλεὺς Μέμνονα κτείνει· καὶ τούτῳ μὲν Ἡὼς παρὰ Διὸς αἰτησαμένη ἀθανασίαν δίδωσι ¹⁸⁾, τρεψάμενος δ' Ἀχιλλεὺς τοὺς Τρῶας καὶ εἰς τὴν [πόλιν] ¹⁹⁾ εἰσπεσὼν ὑπὸ Πάριδος ἀναιρεῖται καὶ Ἀπόλλωνος καὶ περὶ τοῦ πτώματος γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης Αἴας ἀνελόμενος ἐπὶ τὰς ναῦς κομίζει, Ὀδυσσεὺς ἀπομαχομένου τοῖς Τρωσίν ²⁰⁾. ἔπειτα Ἀντίλοχόν τε θάπτουσι καὶ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀχιλλέως προτίθενται. καὶ Θέτις ἀφικομένη σὺν Μούσαις καὶ ταῖς ἀδελφαῖς θορῇ τὸν παῖδα ²¹⁾. καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῇς πυρᾶς ἡ Θέτις ἀναρπάσασα τὸν παῖδα εἰς τὴν Λεύκην νῆσον διακομίζει ²²⁾. οἱ δὲ Ἀχαιοὶ τὸν τάφον χώσαν-

¹⁷⁾ Odyss. 8, 187. vid. Tzetz. Posthom. 262. ibiq. Jacobs.

¹⁸⁾ Idem rerum ordo in Quinti Smyrnaei libro I, ubi nonnulla tantum aliter narrantur. Thetis enim ibi Achilli nihil de Memnone dicit, neque Aurora filio suo ab Jove immortalitatem petit.

¹⁹⁾ Vocabulum πόλιν in cod. MS. non invenitur. Heynius adnotat: f. πόλιν l. πόλην.

²⁰⁾ Ajax et Ulysses Achillem tuentur in tabul. Iliac. fig. 85. 86. cf. Quint. Smyrn. III, 216. Achilles mortuus ad naves portatur. Quint. Smyrn. III, 387. cf. Lycophron 269. ibiq. Tzetz.

²¹⁾ Achillis, Patrocli et Antilochi cineres deponuntur in poculo aureo, quod Thetis a Baccho accepit. Odyss. ω, 73. Tzetz. ad Lycophron. 273. Jacobs. ad Tzetz. Posthom. 421. Mnasae lugent Achillem Homer. Od. ω, 60. Pindar. Isthm. VII, 60. Quint. Smyrn. III, 592. Tzetz. ad Lycophron. 276.

²²⁾ Ubi Medeam uxorem ducit. Tzetz. ad Lycophr. 798. 174. De Achille in Leucen insulam misso vid. Quint. Smyrn. III, 770 sqq.

τες ἀγῶνα τιθέασι²³⁾. καὶ περὶ τῶν Ἀχιλλέως ὄπλων Ὀδυσσεὶ καὶ Αἴαντι στάσις ἐμπίπτει²⁴⁾.

Ἐξῆς δ' ἐστὶν Ἰλιάδος μικρᾶς βιβλία τέσσαρα Λεσχέω Μυτιληναίου περιέχοντα τάδε.

Ἡ τῶν ὄπλων κρίσις γίνεται, καὶ Ὀδυσσεὺς μετὰ βούλῃσιν Ἀθηναῖς λαμβάνει, Αἴας δὲ ἐμμανὲς γενόμενος τὴν τε λείαν τῶν Ἀχαιῶν λυμαίνεται καὶ εὐτόν ἀναιρεῖ²⁵⁾. μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεὺς λοχίσας Ἐλένον λαμβάνει, καὶ χρήσαντος περὶ τῆς ἀλώσεως τοῦτου Διομήδης ἐκ Αἴηνου Φιλοκτήτην ἀνάγει. ἰαθεὶς δὲ οὗτος ὑπὸ Μαχάονος καὶ μονομαχίσας Ἀλεξάνδρῳ κτείνει· καὶ τὸν νεκρὸν ὑπὸ Μενελάου κατακισθέντα ἀνελόμενοι θύπτουσι οἱ Τρῶες.

Μετὰ δὲ ταῦτα Δηϊφόβος Ἑλένην γαμεῖ. καὶ Νεοπτόλεμον Ὀδυσσεὺς ἐκ Σκύρου ἀγαγὼν τὰ ὄπλα δίδωσιν τὰ τοῦ πατρός. καὶ Ἀχιλλεὺς αὐτῷ φαντάζεται. Εὐρύπυλος δὲ ὁ Τηλέφου ἐπικούρος τοῖς Τρωσὶ παραγίνεται, καὶ ὑριστεύοντα αὐτὸν ἀποκτείνει Νεοπτόλεμος.

Καὶ οἱ Τρῶες πολιορκοῦνται. καὶ Ἐπειὸς κατ' Ἀθηναῖς προαίρεσιν τὸν δούρειον ἵππον κατασκευάζει. Ὀδυσσεὺς δὲ αἰκισάμενος ἑαυτὸν κατάσκοπος εἰς Ἴλιον παραγίνεται, καὶ ἀναγνωρισθεὶς ὑφ' Ἑλένης περὶ τῆς ἀλώσεως τῆς πόλεως συντίθεται. κτείνας τέ τινες τῶν Τρώων ἐπὶ τὰς ναῦς ἀφικνεῖται²⁶⁾. καὶ μετὰ ταῦτα σὺν Διομήδει τὸ Παλλάδιον ἐκκομίζει ἐκ τῆς Ἰλίου²⁷⁾.

²³⁾ Argumentum quarti libri Quinti Smyrn.

²⁴⁾ Vid. Tzet. Posth. 481. ibiq. Jacobs. Res eadem serie narrantur a Quinto Smyrnaeo. Jussa tamen Antilocho ante Achillem vulneratum fiunt, et Achilles ab Apolline solo vulneratur.

²⁵⁾ Omnia in quinto Smyrnaei libro narrantur, ubi tamen Ulysses arma non κατὰ βούλῃσιν Minervae accipit.

²⁶⁾ Cf. Odyss. 8', 240.

²⁷⁾ Heynius ad Iliad. γ', 205. Pausan. I, 22, 6. Quint. Smyrn. X, 350. Jacobs. ad Tzet. Posth. 509.

Ἐπειτα εἰς τὸν δούρειον ἵππον τοὺς ἀρίστους ἐμβιβάσαντες, τὰς τε σκηνὰς καταφλέξαντες οἱ λοιποὶ τῶν Ἑλλήνων εἰς Τένεδον ἀνάγονται. οἱ δὲ Τρῶες πῶν κακῶν ὑπολαβόντες ἀπαλλάχθαι τὸν τε δούρειον ἵππον εἰς τὴν πόλιν εἰσδέχονται, διελόντες μέρος τι τοῦ τείχους καὶ εὐωχοῦνται ὡς νενικηκότες τοὺς Ἑλλήνας.

Ἐπεὶ δὲ τούτοις Ἰλίου περσίδος βιβλία δύο Ἀρκτίνου Μιλησίου, περιέχοντα τὰδε· ὡς τὰ περὶ τὸν ἵππον ὑπόπτως ἔχοντες περιστάντες βουλευόμενοι ὃ τι χρὴ ποιεῖν, καὶ τοῖς μὲν δοκεῖ κατακρημνίσαι αὐτόν, τοῖς δὲ καταφλέγειν, οἱ δὲ ἱερὸν αὐτόν ἔφασαν δεῖν τῇ Ἀθηνᾷ ἀνατεθῆναι. καὶ τέλος νικᾷ ἡ τούτων γνώμη. τραπέντες δὲ εἰς εὐφροσύνην εὐωχοῦνται ὡς ἀπηλλαγμένοι τοῦ πολέμου. ἐν αὐτῷ δὲ δύο δράκοντες ἐπιφανέντες τὸν τε Λαοκῶντα καὶ τὸν ἕτερον τῶν παίδων διαφθείρουσιν ²⁸). ἐπὶ δὲ τῷ τέρατι δυσφορήσαντες οἱ περὶ τὸν Αἰνεΐαν ὑπεξῆλθον εἰς τὴν Ἰδην. καὶ Σίνων τοὺς πυρσούς ἀνίσχει τοῖς Ἀχαιοῖς, πρότερον εἰσεληλυθὼς προσποιήτος. οἱ δὲ ἐκ Τενέδου προσπλεύσαντες, καὶ οἱ ἐκ [τοῦ] ²⁹) δούρειου ἵππου ἐπιπίπτουσι τοῖς πολεμίοις, καὶ πολλοὺς ἀνελόντες τὴν πόλιν κατὰ κράτος λαμβάνουσι.

Καὶ Νεοπτόλεμος μὲν ἀποκτείνει Πρίαμον ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς τοῦ ἑρκείου βωμὸν καταφυγόντα. Μενέλαος δὲ ἀνευρὼν Ἑλένην ἐπὶ τὰς ναῦς κατὰγει, Διήφοβον φονεύσας ³⁰). Κασσάνδραν δὲ Αἴας Οἰλέως πρὸς

²⁸) Eudocia violar. s. v. Αἴσημος p. 51: ἀφ' ὧν (Καλυδῶν) νήσων δύο δράκοντες, Πόρκις τε καὶ Χαρίβοια, διατηξάμενοι, τὸν παῖδα τοῦ Λαοκῶντος ἀντίλον μέσον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι τῷ τέρατι βαλεῖν τὸν δούρειον ἵππον ἐτόλμησεν.

²⁹) Articulus in MSS. et apud Heynium deest. Eum ex conjectura Bekkerus addidit.

³⁰) Deiphobus Helenae conjux est; quam narrationem schol. ad Odys. 8', 517. seriorum inventum nominat. Cf. Quint. Smyrn. X, 545. et Jacobs. ad Tzet. Posth. 601.

βίαν ἀποσπῶν συνεφέλκεται τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ξόανον, ἐφ' ᾧ παροξυνθέντες οἱ Ἕλληνες καταλευσαι βούλονται τὸν Αἴαντα. ὁ δὲ ἐπὶ τὸν τῆς Ἀθηνᾶς βωμὸν καταφεύγει καὶ διασώζεται ἐκ τοῦ ἐπιχειμένου κινδύνου³¹). ἔπειτα ἀποπλέουσι οἱ Ἕλληνες, καὶ φθορὰν αὐτοῖς Ἀθηνᾶ κατὰ τὸ πέλαγος μηχανᾶται.

..... καὶ Ὀδυσσεὺς Ἀστυνάκτα ἀνελόντος Νεοπτόλεμος Ἀνδρομάχην γέρας λαμβάνει, καὶ τὰ λοιπὰ λάφυρα διανέμονται. Δημοφῶν τε καὶ Ἀκαμάς Αἴθραν εὐρόντες ἄγουσιν μεθ' ἑαυτῶν³²). ἔπειτα ἐμπερήσαντες τὴν πόλιν Πολυξένην σφαγαίζουσιν ἐπὶ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον³³).

³¹) Ajax Cassandram ex ara Minervae trahens est argumentum a veteribus saepe tractatum. Vid. Pausan. V, 19. I, 15, 3. X, 26.

³²) Vid. de hac re Homer. Iliad. γ', 144. ibique schol. et Heynium.

³³) A veteribus valde amatum argumentum. Vid. Pausan. I, 22, 6. X, 25, 2. — Praeterea verba, α καὶ Ὀδυσσεὺς — ἐπὶ τὸν τοῦ Ἀχιλλέως τάφον cum iis, quae praecedunt conjuncta non sunt, et lacunae signa ante ea ponantur. Siebenkees. in biblioth. antiq. litt. et artis Fasc. I. pag. 59: „Tertium folium (codicis) desideratur, inquit, in quarto haec leguntur: καὶ Ὀδυσσεὺς κτλ.“ Heynius vero loco l. adnotat: „Etsi non assequor, quomodo ea, quae praecesserunt folii spatium explere potuerint, suspicor tamen hanc esse particulam alterius Excidii Illi a Leschie perscripti. Ejus enim Ἰλίου πέρις apud Pausaniam memoratur X, 25. 26. et ib. nonnulla ex his ipsis de quibus hic agitur. Suspicebam aliquando fuisse illam forte eandem cum ea, quae Arctino ab aliis esset tributa. Nunc probabilius videtur, diversam eam ab illa fuisse, adeoque Proclum nunc subjecisse argumentum illius. Dicerem etiam tertiam Stesichori Ἰλίου περίοδα partem folii occupasse, si satis esse putarem apponere meras conjectationes.“ Sed Heynius hic variis modis errat, nam primum verisimile non est, ut jam supra demonstravi, plura carmina in una eademque re occupata in cyclum epicum fuisse recepta. Deinde hoc fragmentum nullo modo pars excerptorum ex Leschis carmine de deleta Troja scripto esse potest. Nam, etsi negari non potest,

Συνάπτεται δὲ τούτοις τὰ τῶν νόστων βιβλία
πέντε Ἀνγίου Τροϊζηνίου περιέχοντα τὰδε.

Ἀθηνᾶ Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον εἰς ἔριν κα-
θίστησι περὶ τοῦ ἔκπλου. Ἀγαμέμνον μὲν οὖν τὸν
τῆς Ἀθηνᾶς ἐξιλασόμενος χόλον ἐπιμένει, Διομήδης
δὲ καὶ Νέστωρ ἀναχθέντες εἰς τὴν οἰκίαν διασώζον-
ται μεθ' οὓς ἐκπλεύσας ὁ Μενέλαος μετὰ πέντε νεῶν
εἰς Αἴγυπτον παραγίνεται, τῶν λοιπῶν διαφθαρείσων
νεῶν ἐν τῷ πελάγει. οἱ δὲ περὶ Κάλχαντα καὶ Λεον-

nonnulla in his excerptis et fragmentis Leschei carminis conve-
nire, hoc tamen mirum non est, quum tam hoc fragmento, quam
Leschis carmine de delecta Troja agatur. Sed luce clarius argu-
mentum meae sententiae est, quod nonnulla non consentiunt.
Nam secundum hoc fragmentum Astyanax ab Ulysse interficitur,
secundum fragmentum VI. et VII. parvae Iliadis (cur ad hoc
carmen h. l. respiciendum esse putem, infra, ubi de parva Iliade
agam, sententiam exponam) a Neoptolemo ab turri dejicitur, eo-
que modo interficitur. Quae quum ita sint, nemo, infra afferen-
dis collatis, adhuc putabit, fragmentum esse partem Leschis Ilii
excidii in compendium redacti. Sed dixerit quispiam, continet
igitur partem Stesichori *Ἰλίου περσίδος*. Quod iterum proba-
bile non est. Nam quum Stesichorus non epicus sed lyricus
poeta fuerit secundum Quintilian. X, 1. (*epici carminis onera
Lyra sustinentem*) et alios, receptus esse non potuit in hunc
epicum cyclum. Tunc etiam non duo vel tria ejusdem argu-
menti carmina in cyclo esse potuerunt. Argumentum quidem,
Stesichorum in cyclo fuisse, petere possumus ex inscriptione
tabulae Iliacae, ubi haec leguntur: *Ἰλίου πέρσις κατὰ Στρησίχορον*,
quo loco Stesichorus conjunctus cum nonnullis poetis, qui in cy-
clo erant, nominatur. Sed nihilominus in cyclo *epico* esse non
potuit, quum lyricus poeta fuerit. Denique fragmentum *Ἰλίου
περσίδος* Arctini ipsius esse potest. Nemo erit, qui neget, ex-
cerpta illius carminis nimis brevia, multaque ommissa esse gra-
via, quorum mentionem exspectemus. Quod ipse epitomator,
postquam chrestomathiam Proclianam contraxerat, sentiens,
nonnullas et praecipuas quidem rerum omissarum ex ipsa chre-
stomathia adposuit. Quam probabilem conjecturam jam Wüll-
ner. p. 91. 92. proposuit. De tertio folio codicis omisso tunc
vero dubitandum, ut jam nonnulli dubitarunt.

D

τέα καὶ Πολυποίτην πεζῇ πορευθέντες εἰς Κολοφῶνα, Τειρεσίαν ³⁴⁾ ἐνταῦθα τελευτήσαντα θάπτουσιν.

Τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀποπλέοντων Ἀχιλλέως εἶδωλον ἐπιφανὲν πειρᾶται διακωλύειν, προλέγον τὰ συμβησόμενα. εἴθ' ὁ περὶ τὰς Καφηρίδας πέτρας δηλοῦται χειμῶν καὶ ἡ Διαντος φθορὰ τοῦ Λοκροῦ. Νεοπτόλεμος δὲ Θέτιδος ὑποθεμένης πεζῇ ποιεῖται τὴν πορείαν ³⁵⁾, καὶ παραγενόμενος εἰς Θράκην Ὀδυσσεὰ καταλαμβάνει ἐν Μαρωνείᾳ, καὶ τὸ λοιπὸν ἀνθεὶ τῆς ὁδοῦ. καὶ τελευτήσαντα Φοῖνικα θάπτει, αὐτὸς δὲ εἰς τοὺς Μολοσσοὺς ἀφικόμενος ἀναγνωρίζεται Πηλεΐ.... ³⁶⁾ Ἀγαμέμνονος ὑπὸ Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας ἀναιρεθέντος ὑπ' Ὀρέστου καὶ Πυλάδου τιμωρία, καὶ Μενελάου εἰς τὴν οἰκίαν ἀνακομιδῇ.

Μετὰ ταῦτά ἐστιν Ὀμήρου Ὀδυσσεΐα. ἔπειτα Τηλεγονίας βιβλία δύο Εὐγάμμονος Κυρηναίου, περιέχοντα τὰδε.

Οἱ μνηστορες ὑπὸ τῶν προσηκόντων θάπτονται, καὶ Ὀδυσσεὺς θύσας Νύμφαις εἰς Ἥλιν ἀποπλεῖ ἐπισκεψόμενος τὰ βονκόλια, καὶ ξενίζεται παρὰ Πολυξένην, δῶρόν τε λαμβάνει κρατῆρα, καὶ ἐπὶ τούτου τὰ περὶ Τροφώνιον καὶ Ἀγαμήδην καὶ Αὐγείαν. ἔπειτα εἰς Ἰθάκην καταπλεύσας τὰς ὑπὸ Τειρεσίου ῥηθείσας τέλει θυσίας. καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Θεσπρωτοὺς ἀφι-

³⁴⁾ Si ad vulgarem respicitur narrationem, legendum est *Κάλλαντα*. cf. Strabo Geogr. libr. XIV. p. 178. 231. 232. ed. Tauchnitz. Tzetz. ad Lycophron. 427. Eustath. ad Hom. Iliad. α', 69.

³⁵⁾ Vid. de reditu Neoptolemi Boeckh. ad Pindar. explicatt. Nem. VII. pag. 425. 426. Auctorem νόστων videtur Apollodorus sequutus esse, nam apud schol. Lycophron. 902. haec Apollodori leguntur: Νεοπτόλεμος δὲ μετὰ ζ' ἡμέρας πεζῇ εἰς Μολοσσοὺς ἀπῆλθε μετὰ Ἑλένον, καθ' ὁδοῦ θάψας τὸν Φοῖνικα. Cf. Heynii fragm. p. 1038.

³⁶⁾ „Ex cod. notatum Πηλεΐ . . . . τα ἀγαμ. Potuit esse ἔπειτα τὰ Ἀ. — καὶ τούτων ὑπ' Ὀδ.“ Heyne.

κνεῖται καὶ γαμει *Καλλιδικήν*, βασιλίδα τῶν Θεσπρω-
τῶν. ἔπειτα πόλεμος συνίσταται τοῖς Θεσπρωτοῖς πρὸς
Βρύγους Ὀδυσσεὺς ἡγουμένον. ἐνταῦθα Ἄρης τοὺς
περὶ τὸν Ὀδυσσεῖα τρέπεται. καὶ αὐτῷ εἰς μάχην Ἀθηνᾶ
καθίσταται. τούτους μὲν Ἀπόλλων διαλύει. μετὰ δὲ
τὴν *Καλλιδικῆς* τελευτὴν τὴν μὲν βασιλείαν διαδέχεται
Πολυποίτης ὁ Ὀδυσσεὺς υἱός, αὐτὸς δὲ εἰς Ἰθάκην
ἀφικνεῖται. κὰν τούτῳ *Τηλέγονος* εἰς ζήτησιν τοῦ πα-
τρὸς πλέων, ἀποβάς εἰς τὴν Ἰθάκην, τέμνει τὴν νῆ-
σον. ἐκβοηθήσας δ' Ὀδυσσεὺς ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀναι-
ρεῖται κατ' ἄγροισιν. *Τηλέγονος* δὲ ἐπιγνοὺς τὴν ἁμαρ-
τίαν τό τε τοῦ πατρὸς σῶμα καὶ τὸν *Τηλέμαχον* καὶ
τὴν *Πηνελόπην* πρὸς τὴν μητέρα καθίστησιν. ἡ δὲ
αὐτοὺς ἀθανάτους ποιεῖ, καὶ συνοικεῖ τῇ μὲν *Πηνε-
λόπῃ* *Τηλέγονος*, *Κίρκῃ* δὲ *Τηλέμαχος*.

Secundum haec fragmenta carmina cyclica, quo-
rum argumentum adponitur, historica fuernut, ut con-
cludere liceat, cetera ejusdem fuisse generis, neque
aliud carmen fuisse receptum. Quae quum ita sint,
omnia Hesiodi Hesiodoque similium poëtarum car-
mina ex cyclo excludenda, quippe quae potius phi-
losophica, quam historica sint. Nam ut *Homerus*
et qui *Homeri* similes sunt poëtae praecursores sunt
logographorum historicorumque, sic *Hesiodi* *Theo-
gonia* Ionicis philosophis facem praetulit, ut carmine
inscripto: Opera et dies, philosophiae ex parte, quae
nominatur moralis. Quod ingenium poëtarum poë-
matumque nos ducere in hac disquisitione debet, non
veterum nonnulla testimonia obscura, quae magis
rem turbant, quam ea sequutos ducant³⁷). Nunc

³⁷) *Pholius* enim loco supra laud. *Homerum* et *Hesiodum*
cyclicis opponit, et *Eusebius* quoque *Hesiodo* opponit cyclicos.
Uterque igitur poëta secundum h. l. inter cyclicos recepti non
fuerunt. At hoc eo factum, quod ceteri poëtae partim eo tan-

argumento cycli probabili certe exposito, disquiramus, qui illi poëtae fuerint, quorum carmina in cyclo essent.

§. III.

The o g o n i a.

Quum Theogonia sine dubio primum tenuerit locum, statim ab initio cycli carmen, cujus auctorem nominare non possumus, invenimus. Nam etsi nonnulli contendunt, Hesiodi Theogoniam in cyclum receptam fuisse; tamen hoc ob causam allatam non probabilius est, quam Theogoniam Epimenidis, magis Orpheo quam Homero similis poëtae, locum in cyclo habuisse (vid. Groddeck. in bibl. antiqu. litter. et art. fascic. 2. p. 78. 79.). Nonnullis Cinaethonis Theogoniam locum in cyclo habuisse placet. At qua auctoritate haec Theogonia nititur? Lilius Gyraldus in tertii de poëtarum historia dialogi initio p. 120: „*Post Arctinum, inquit, fuit Cinaethon, poëta Lacedaemonius, qui Theogoniam carmine conscripsit, ut est auctor Pausanias in Corinthiacis. Meminit et Eusebius.*“ Joannes Faësius et Paulus Colomesius³⁸⁾ tamen jam legere voluerunt in libro Gyraldi: *Telegonia*. Heerenius etiam apud Eusebium pro *Telegonia*, *Theogonia*³⁹⁾ contra codd. MSS. auctori-

---

tum memorabiles erant, quod in cyclo locum habebant, Hesiodus et Homerus vero per se ipsos magni aestimabantur.

³⁸⁾ In adnotationibus ad Gyraldi librum I. I. haec habent: „*Lege Telegoniam ex Eusebii Chronico, a quo, sed mendose, sua Gyraldus. Opus hoc non aliud fuisse arbitror ab eo, de quo Pausanias in Corinthiacis et Messenicis.*“

³⁹⁾ Heeren. in bibliotheca antiqu. litter. et artis fascicul. 4. pag. 58. Eusebii verba apud Hieronym. ad Olymp. III. sic corrigit: „*Cinaethon Lacedaemonius poëta, qui Theogoniam scripsit agnoscitur.*“

tem ⁴⁰⁾ legendum esse censet. Denique Scaligerus in animadverss. ad l. l. Eusebii revocat a correctura. Nihilominus Wüllnerus hanc valde dubiam Theogoniam in cyclum recepit. Heerenius praeterea sibi persuasum habet, quod Pausanias laudet opus, esse Theogoniam, quae res omnibus Pausaniae collatis locis minime placet. Nam etsi Pausanias opus, ex quo hausit, nunquam nominat, tamen ejus nomen potius fuisse *γενεαλογίας* vel *ἔπη* quam *Θεογονίαν* colligere possumus ⁴¹⁾. Quam ob causam statuendum, Cinaethonem opus, cui nomen Telegoniae inditum erat et aliud, cui genealogiis, scripsisse. Quae quum ita sint, *Cinaethonis* Theogonia in cyclo esse non potuit. At Theogoniam aliquam cyclicam fuisse ex Eusebii loco supra part. II. §. II. laudato intelligitur.

§. IV.

T i t a n o m a c h i a.

Titanomachiam in collectione illa carminum epicorum fuisse, Eusebius l. l. testatur, sed quum certe compluribus carminibus Titanum pugnae narrarentur, inquirendum, quis Titanomachiae auctor fuerit. Athenaeus (vid. infra fragment. I.) duos nominat auctores, Arctinum et Eumelum, alii Eumelum tantum. Qua ex re apparet, partim jam veteres scripto-

---

⁴⁰⁾ C. Salmasius in exemplari Eusebii, quod in Magni Ducis Wimaricensium bibliotheca asservatur, haec adscripsit: „Cine-
tho — Thelegoniam in pr. Pal. (Palatino cod.) reliqui Pal. Te-
gelemiam.“

⁴¹⁾ Haec sunt testimonia apud Pausaniam, quae huc pertinent: lib. II. 3, 7. *Κιναιθων δὲ ὁ Λακ.* (*ἐγενεαλόγησε γὰρ καὶ οὗτος ἔπει*). II, 18, 5. *Κιναιθων. ἔγραψεν ἐν τοῖς ἔπεισιν.* IV, 2, 1. *ὅποσα Κιναιθων καὶ Ἀσιος ἐγενεαλόγησεν.* VIII, 53, 2. *Κιναιθων δὲ ἐν τοῖς ἔπεισιν ἐποίησεν.*

res nescivisse, quis hoc carmen composuerit, partim Eumelum Arctini similem poetam fuisse, eumque igitur inter cyclicos referri posse. Fragmenta, quae mihi innotuerunt, haec sunt:

1.

*Ἐν δ' αὐτῇ πλωτοὶ χροσώπιδες ἰχθύες ἔλλοι
Νήχοντες παίζουσι δι' ὕδατος ἀμβροσίω.*

Athenaeus VIII. p. 277. d. [*Ἐγὼ δὲ οὐκ ὦν, inquit, ὀψοφαγίστατος —, οἶδα ὅτι ὁ τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὐμηλὸς ἔστιν ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκτίνος, ἢ ὅστις δῆποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, ἐν τῷ δευτέρῳ οὕτως εἶρηκεν. Ἐν δ' αὐτῇ etc. Tum pergit: Ἐχαιὸς δὲ Σοφοκλῆς τῷ ἐπικῷ κύκλῳ, ὥς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιίᾳ.]*

Ad quid hoc fragmentum referendum sit, mihi incognitum. Num intelligendum ad voc. αὐτῇ: θαλάσση?

2.

Μέσσοισιν δ' ὠρχεῖτο πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Hic versus videtur ad idem carmen, atque primum fragmentum pertinere, nam Athenaeus, qui lib. I. p. 83. eum laudat, eodem modo, quo supra incertus est ad utrum, ad Eumelum an Arctinum eum referat; dicit enim: *Εὐμηλὸς δὲ ἢ Ἀρκτίνος ὁ Κορίνθιος τὸν Δία ὀρχούμενον πού παράγει, λέγων etc.*

3.

*Εἷς τε δικαιοσύνην θνήτων γένος ἤγαγε δείξας
Ὅρκον καὶ θυσίας ἰλαρὰς καὶ σχήματ' Ὀλύμπου.*

Versus, quos Clemens Alexandr. Stromat. I. p. 360. ed. Potter. ⁴²⁾ laudat, cyclicae Titanomachiae esse

⁴²⁾ Ὁ δὲ Βηρύτιος Ἑρμῆπος Χείρωνα τὸν Κένταυρον σφάλλει

videntur. Præterea versus restitui mutata voce *σχηματα* in *σχηματ'*, et pauca tantum de quantitate syllabarum vocis *ιλαρός* adjicienda. Verbi *ιλάομαι* et inde derivatorum prima syllaba saepissime longa est, sed etiam brevis [ut Iliad. α', 100. 147. β', 550. Apollon. Rhod. II, 849. IV, 480.]. In *ιλαος* etiam secunda syllaba nonnunquam longa [ut Iliad. α', 585. Hymn. in Cerer. 204. Hesiod. *ἔργ.* 338.], sed brevis quoque reperitur [ut Iliad. ι', 635. τ', 178. Hymn. in Vestam (29) vs. 20.]. Heynius [ad Iliad. α', 585.] omnia loca, ubi syllaba *ιλ* brevis est mutare vult, certo haud recte. Quum igitur loco l. prima syllaba anceps sit, etiam voc. *ιλαρός* prima syllaba ea quantitate usurpari potest. Secunda corripienda ut in *λιπαρός*, *λιαρός*. De Chirone vid. infra ad Gigantomachiae fragment.

4.

Στήσαντ' Αἰγαίῳ, αἰὼς μεδέοντι, Γίγαντες.

Hoc fragmentum, quod apud schol. Pindari Nem. III, 37. his verbis *στήλαι τὴν Αἰγ.* legitur, correxit et ad cyclicam Titanomachiam retulit Vossius [in libro: *Alte Weltkunde* pag. XXVI.], quae conjectura comprobatur a Weichert [de vit. et scriptis Apollonii p. 198.]. — Sermo est de Herculis columnis, quae h. l. positae esse dicuntur Aegaeoni. Vid. Voss. l. l.

5.

Ἰϋμήλος δὲ ἐν τῇ Τιτανομαχίᾳ Γῆς καὶ Πόντου υἱὸν τὸν Αἰγαίωνα εἶναι φησι, κατοικοῦντα δὲ ἐν τῇ θαλάσῃ συμμαχεῖν τοῖς Τιταῖσι.

Haec schol. Apollon. Rhod. I, 1165. habet et eadem fere leguntur in Eudociae Violario p. 29. ubi

---

καλεῖ. ἐφ' οὗ καὶ ὁ τὴν Τιτανομαχίαν γράψας φησὶν, ὡς πρῶτος οὗτος εἰς τὴν δικαιοσύνην etc.

Εὔμολος in *Εὔμηλος* mutandum. Quod ad Aegaeonem, qui etiam Briareus nominatur [Iliad. α', 403.]⁴³⁾, pertinet, erat Terrae et Urani filius, et una cum duobus fratribus, Cotto et Gyge contra Titanes pugnabat [Hesiod. Theogón. 714.], iisque devictis in Tartaro custos adponebatur [vers 754.]. Secundum aliam narrationem [ibid. vers. 817.] tres centimani ἐν Ὀκεανοῦ θεμεθλοῖς habitant et Neptunus Briareo filiam dat nuptum. Apud Homerum contra a Thetide in Olympum vocatus socius Jovis est, et Junonem, Neptunum et Minervam, qui Jovī vincula injicere volunt, terrore permotos repulit. Quacum Homeri narratione Ion in dithyrambis consentit⁴⁴⁾. Terraes Aegaeona inter Gigantas retulerat, dixeratque eum ex Euboea in Phrygiam venisse ibique mortuum esse, quam narrationem Apollonius Rhod. fortasse sequutus est, qui ejus de sepulcro ad ostium Phyndaci jacenti mentionem facit I, 1165. Latinorum poetarum eum Ovidius Met. II, 10. inter Deos marinos refert. Eustathius et scholl. ad Homer. l. l. eum δαίμονα θαλάσσιον nominant, cf. praeterea Voss. alte Weltkunde p. XXVII.

Ex his paucis fragmentis nihil de totius carminis oeconomia et genere dicendi statuere licet.

§. V.

G i g a n t o m a c h i a.

In fragmento tabulae marmoreae Telesidis Me-thymnaei et alius cujusdam scriptoris Gigantomachia

⁴³⁾ Schol. Apollonii Rhod. I, 1165. et Eudocia Violar. p. 29. eum Gygem nominautes errant.

⁴⁴⁾ Apud schol. Apollon. l. l. ubi ab Ione θαλάσσης filius nominatur.

vel Titanomachia laudatur, qui Telesis incognitus poeta alteriusque ne nomen quidem notum est, ut quum in his rebus conjecturis nihil efficiatur, unumque tantum hujus carminis fragmentum invenerim, quod dubitat Weichertus [de Apollonii vita et scriptis p. 199.] num ad Gigantomachiam, an potius ad Titanomachiam pertineat; hanc rem omnem omit- tam. Nihilominus certum est, hoc carmen antiquis- simis temporibus esse compositum; quum ut cetera eaque magis cognita sine auctoris nomine laudetur; et persuasum mihi est, auctorem I — XXX Olym- piad. vixisse.

Fragmentum legitur in schol. ad Apollon. Rhod. I, 554. *Ὁ δὲ τὴν Γιγαντομαχίαν ποιήσας φησὶν, ὅτι ὁ Κρόνος μεταμορφωθείς εἰς ἑπὶ συνεγένετο Φιλύρᾳ τῇ Ὠκεανοῦ, καὶ διὰ τοῦτο γέγονεν ὁ Χείρων ἱππο- ζένταυρος. Τούτου γυνὴ Χαρικλώ. Εἰκότως δὲ πα- ρεισῆγας Χείρωνος εἰκόνα, καὶ ὥς φιλαλήθη (Schol. Henric. Stephan. φιλάνθρωπον), καὶ ὥς δικαιοτάτον τῶν Κενταύρων, καὶ ὥς ἔχοντα οἰκειότητα πρὸς Ἰά- σονα. Τὴν γὰρ ἱατρικὴν ἔμαθε παρ' αὐτοῦ.*

Plerique in eo consentiunt, Cronum et Philyram Chironis parentes fuisse ⁴⁵⁾; Suidas in Thessalicis vero ⁴⁶⁾ eum, ut ceteros Centauros, Ixionis filium, Pirithi fratrem esse narraverat; Pherecydes ⁴⁷⁾ Cro- num in equum mutatum rem cum Philyra, filia Oceani habuisse, eamque ob causam Chironem bi- formem esse. Conjux ejus a Pindaro quoque [Pyth. IV, 148.] Χαρικλώ nominatur. Quod ad ejus mores,

⁴⁵⁾ Pindar. Pyth. IV, 205. *Κρονίδας Χείρων*. Apollodor. I, 2. p. 6.

⁴⁶⁾ Schol. Apollon. Rhod. I, 554. II, 1231.

⁴⁷⁾ Vid. schol. Apollon. I. I.

qui hoc loco describuntur, attinet, jamjam Homerus [Iliad. λ', 851.] eum *δικαιότατον Κενταύρων* nominat, reiſque medicae peritum, quem omnes ſeriores ſequuti, ut Staphylus⁴⁸⁾, qui de ejus peritia aſtrogiae mentionem fecerat. Vid. ſupra ad Titanomachiae fragm. 3.

§. VI.

Phoronis.

Etiam carmen inter cyclica eſſe debuit, quo Inachi, Ius, Phoronei, cetera hujus familiae facta narrabantur. Pars harum rerum certe in Phoronide memoriae prodita erat, et quum nullum aptius ad hunc defectum ſupplendum carmen notum ſit, eam in cyclicis pono; habuitque, quum Phoronis primus mortalis nominetur, primum ab iis carminibus locum, quae praecipue in Deorum historia describenda occupata erant. Carminis ipſius oeconomiam perſpectam non habeo, nam quomodo Idaei Dactyli et Curetes memorati eſſe potuerint, non intelligo, niſi forte Bacchi quoque mentio in hoc carmine facta, cui Curetes et Idaei Dactyli, qui cum myſtico Deorum cultu conjuncti erant, ſocii addebantur. Auctor carminis, nomine non addito, laudatur ὁ τὴν Φορωνίδα πεποιηκώς et ſimiliter. Fragmenta, quae inveni, haec ſunt:

1.

Clement. Alexandr. Stromat. I. p. 380. ed. Potter.: Ἀκουσίλαος γὰρ Φορωνέα πρῶτον ἀνθρώπων γενέσθαι λέγει, ὅθεν καὶ ὁ τῆς Φορωνίδος ποιητῆς εἶναι αὐτὸν ἔφη πατέρα θνητῶν ἀνθρώπων.

⁴⁸⁾ Staphylus in quarto libro de Theſſalia. Vid. ſchol. Apollon. IV, 816.

Qua de causa Phoroneus primus homo vel pater hominum dicatur, ex Pausaniae lib. II, c. 14. §. 5. colligere possumus, ubi primus dissipatos homines congregasse urbemque ἄστυ Φορωνικὸν condidisse perhibetur. [Cf. Clement. Alexandr. cohort. ad gentes p. 38. ed. Potter.]

2.

Ejusd. Stromat. I. p. 418.: γράφει γοῦν ὁ τὴν Φορωνίδα ποιήσας·

*Καλλιθὸν κλειδοῦχος Ὀλυμπιάδος βασιλεῖης,
Ἥρης Ἀργεῖης, ἣ στέμμασι καὶ θυσάνοισι
Πρώτη ἐκόσμησεν περὶ κλονα μακρὸν ἀνάσσης.*

De Callithoë sive Callithyia, prima sacerdote Junonis Argivae, vid. Heynius ad Apollodor. II, 1, 2. p. 246.

3.

Strabon. lib. X, c. 3. p. 364. ed. Tauchn.: Ὁ δὲ τὴν Φορωνίδα γράψας αὐλητὰς καὶ Φρύγας τοὺς Κουρήτας λέγει.

De Curetibus agere non hujus loci est. Facili mutatione, quae jam aliis in mentem venit ⁴⁹⁾, scripsi pro στέψας codicum γράψας. Attamen στέψας intelligere possumus vel de operis magnitudine, vel de ejus ornatu. [vid. Tzschuckii notam.]

4.

Schol. ad Apollon. Rh. Argonaut. I, 1151.: Ὁ δὲ τὴν Φορωνίδα συνθεὶς γράφει οὕτως·

*ἔνθα γόητες
Ἰδαῖοι Φρύγες ἄνδρες ὀρέστεροι οἰκί' ἔναιον,
Κέλμης, Λαμναμενεὺς τε μέγας καὶ ὑπέρβιος Ἀκμων,*

⁴⁹⁾ Sturz. Hellanici fragmenta p. 107.

Εὐκάλαιος θεράπωντες ὄρεϊς Ἀδρηστείης,
Οἱ πρῶτοι τέχνη πολυμήτιος Ἡφαίστιο
Εὖρον ἐν οὐρείῃσι νάπαις ἰόντα σίδηρον,
Ἐς πῦρ τ' ἤνεγκαν, καὶ ἀριπρεπὲς ἔργον ἔδειξαν.

Sic scripti hi versus in schol. Florent. inveniuntur, in Parisin. vero multis in verbis corrupti sunt. De hac ferri inventione cf. Clement. Alexandr. Stromat. I. p. 420.

5.

Etymolog. Magn. p. 559.: Ὁ τὴν Φορωνίδα γράφων φησὶν·

Ἐρμείαν δὲ πατὴρ Ἐριούνιον ὠνόμασ' αὐτόν·
Πάντας γὰρ μάκαράς τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνθρώπους
Κέρδεσι κλεπτοσύνησιν ἐκαίνυτο τεχνήσασαις.

Pro γράφων sine dubio γράψας legendum. In primo versu v. αὐτόν fortasse in αὐτὸς mutari debet. In tertio versu Barnesii conjecturam jam ab Heynio [ad Iliad. v', 72.] comprobata[m] recepi κλεπτοσύνησιν ἐκαίνυτο pro κλεπτοσύναις ἐξαίνυτο.

§. VII.

Venio ad Acrisii, Danaë, Persei et Bellerophon-tis fata, quae, quantum scimus, nullis singularibus carminibus narrabantur; potuerunt tamen, ut et Cadmi ejusque familiae historia aliis carminibus, ut Thebaïde, Dionysiade, Argonauticis exposita vel certe commemorata esse.

Argonautica.

De Argonautarum rebus compluribus libris ageretur. Nam Herodori Heracleotae sive Pontici Argonautica commemorata invenimus, quae quum pedestri oratione scripta essent ⁵⁰⁾, in cyclo locum non

⁵⁰⁾ Vid. Weichert. de vita et script. Apollonii Rhodii pag. 166.

habuere. Etiam Epimenidis Argonautica ex eadem qua ejus Gigantomachia causa cyclica non fuere⁵¹⁾, et omnino nullum carmen epicum mihi notum, quo res Argonautarum ita narrentur, ut inter cyclica locum habere potuerit. Quae quum ita sint, ad hunc defectum supplendum Corinthiaca Eumeli recepta fuisse putavi, a qua opinione, perlecto Weichertii libro de Apollonii vita et scriptis, revocatus sum, quum eo carmine non res Argonautarum sed Corinthi historia versibus describeretur. Nihilominus Argonautica, quum illa expeditio gravior sit, quam quae silentio praeteriri potuerit, in cyclo epico, ut in cyclo Dionysii cyclographi, narrabantur. Quum igitur mihi de hac re cogitanti nullum carmen aptum occurrat, hoc potius dicam, quam ut allatis carminibus, quibus nullus inter cyclica locus esse potuerit, legentem fallam.

§. VIII.

Heracleïdes.

Heracleïdas plures veteres scripserunt⁵²⁾, quarum ad paucas nunc respiciendum est, ad Cinaethonis Heracleïdem et ad carmen, quod *Οἰχαλίας ἄλωσις* continuit, quod praecipue eam ob causam ante oculos habere nunc debemus, quod a veteribus nonnunquam Homero vel Creophylo adscribatur, omniaque Homeri carmina, quantum scimus, cyclica fuerunt. Unum hujus generis carmen omnia Herculis facta continuisse vix probabile est. Nam quomodo

⁵¹⁾ Vid. bibliothec. antiqu. litteratur. et artis fasc. 2. pag. 79.

⁵²⁾ Non solum Cinaethon, Pisander Camirensis, Panyasis, Nymphis Heracleota sive Ponticus Heracleïdas scripserunt, sed etiam Herodorus Heracleota in ampliore opere historico omnia ejus facta narraverat.

ea facta, quae natura erant diversissima, ita conjungi potuerunt, ut bonum carmen effecerint? Secundum temporis decessum singula facta ordinata fuisse, vix probabile, quum hac ratione diversissima facta essent conjungenda. Sed carmen ita comparatum esse potuit, ut nonnullae valde memorabiles res narrarentur, eaque occasione singula prius perpetrata exponerentur, nonnullaeque ad Herculem res pertinentes ne locum quidem in carmine haberent. Etsi verisimile est, Cinaethonis Heracleam, in cyclo fuisse, tamen iis non repugnabo, qui carmen, quod Oechaliae expugnationem continuit, cyclicum fuisse putent. Nam quum haec expugnatio in seriora Herculis tempora incidat, facili negotio aliae res prius gestae ei conjungi potuerunt, ut omnia fere Herculis facta continuerit, idque revera factum ex verbis Pausaniae colligere possumus, quibus Creophyli hoc carmen *Ἡρακλεία* nominatur ⁵³⁾. Gerard. Vossius quidem

⁵³⁾ Pausan. IV, 2, 2: τὸ Εὐρώτιον-πόλις τὸ ἀρχαῖον ἦν, καὶ ἐκαλεῖτο Οἰχάλια. τῷ δὲ Εὐβοίων λόγῳ Κρεώφης ἐν Ἡρακλείᾳ πεποίηκεν ὁμολογούντα. Scio Menagium in not. ad Diogen. Laert. VIII. s. 2. et post eum Facium ad Pausaniam ipsum legere voluisse ἐν Οἰχάλια. At quum omnes MSS. ἐν Ἡρακλείᾳ praebeant, quum nomen Heraclea valde notum sit, ut mutatio vix fieri potuerit, mihi carmini duo nomina *Ἡρακλεία* et *Οἰχάλια* ἀλλοις fuisse videntur. Omnino vero aliquid in illis Pausaniae verbis deest, ut jam Palmer. exercit. pag. 386. adnotavit: nam Θεσσαλοὶ δὲ καὶ Εὐβοεῖς λέγουσιν, Pausanias inquit, οἱ μὲν, ὡς τὸ Εὐρώτιον-πόλις τὸ ἀρχ. etc. quibus verbis nullum οἱ δὲ respondet, sed adjicit, τῷ δὲ Εὐβοίων λόγῳ, quae Euboeensium narratio omissa est. Quod Facius suspicatus est, Euboeensium narrationem iis, quae ex Hecataei scriptis Pausanias refert contineri, quum verba τῷ δὲ Εὐβ. λόγ. Κρεώφ. huic ipsi narrationi Hecataei praecedant, verum esse nullo modo potest. Euboeensium igitur narratio sine dubio inter verba καὶ ἐκαλεῖτο Οἰχάλια et τῷ δὲ Εὐβ. λόγῳ erat allata. Quae quum ita sint, nihil audeo contra Bentleji in epistol. ad Millium pag. 504. conjecturam monere: legendum esse: Κρεώφης Ἡρακλείᾳ, ut sen-

Heracleam et *Οιχαλίας* ἄλωσιν diversa fuisse carmina statuit, quod quum nullis argumentis probetur, in mea loci interpretatione acquiescendum esse puto.

Cinaethonis Heraclea.

Hujus carminis in schol. Apollonii Rhod. I, 1557. tantum, si recte memini, mentio fit, ubi haec leguntur:

Ὅτι δὲ Κιανοὶ ὄμηρα ἔδωσαν Ἡρακλεῖ, καὶ ὤμοσαν μὴ λήξιν ζήτοῦντες Ὅλαν, καὶ φροντίδα ἔχουσι Τραχινίων διὰ τὸ ἐκείσε κατοικισθῆναι ὑφ' Ἡρακλεῖ τοὺς ὀμηρεύσαντας, Κιναΐθων ἱστορεῖ ἐν Ἡρακλείᾳ.

Οἰχαλίας ἄλωσις

Creophylo Samio adscribitur, Clemensque Alexandr. [Stromat. lib. VI. p. 751. ed. Potter.] pro docta sua imprudentia eam a Panyaside in suam Heracleam translatam esse narrat. Fragmenta admodum rara inveniuntur, unumque tantum mihi innotuit, quod apud schol. Euripid. Medae v. 276. p. 557. ed. Matthiae legitur:

Δίδυμος δὲ ἐναντιοῦται τούτῳ καὶ παρατίθεται τὰ Κρεωφύλου ἔχοντα οὕτως· τὴν γὰρ Μήδειαν λέγει διατρίβουσαν ἐν Κορίνθῳ τὸν ἀρχόντα τότε τῆς πόλεως Κρέοντα ἀποκτείνειν φαρμάκοις. δεισασαν δὲ τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ φυγεῖν εἰς Ἀθήνας, τοὺς δὲ νιούς, ἐπεὶ νεώτεροι ὄντες οὐκ ἠδύναντο ἀκολουθεῖν, καθεῖν ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Ἀρκαίας Ἥρας, νομίσασαν τὸν πατέρα αὐτῶν φροντίζειν τῆς σωτηρίας αὐτῶν. τοὺς δὲ Κρέοντος οἰκείους ἀποκτείναντας αὐτοὺς, διαδοῦναι λόγους, ὅτι ἡ Μήδεια οὐ μόνον τὸν Κρέοντα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐαυτῆς παιδας ἀπέκτεινε.

tentia horum verborum sit: „Euboeensium sententiae Creophylus Herculem induxit convenienter loquentem.“ Nam sic quoque verba desunt, quae Hercules apud Creophylum loquutus est.

Igitur jam antiquioribus atque Parmenisci temporibus narrabatur, Medeam liberos suos non interfecisse, nec fabula originem ab hoc cepit; ut nonnulli putant. [Cf. Barnes, ad vit. Euripidis §. 17. Pausan. II, 3, 6. Aelian. Var. Hist. V, 21.] Hanc narrationem eam ob causam ad Oechaliae expugnationem Creophyli refero, quia alius apud veteres scriptores carminis ejus nulla mentio invenitur.

§. IX.

T h e s e i s .

Jam ad Thesei facta venio, quae in cyclo statim post Herculis res gestas locum habuerunt. Theseides tres notae sunt. Prima, quam Plutarchus in vit. Thes. cap. 28. sine auctoris nomine affert, quae fortasse eadem est, atque ea, quam Aristotel. poët. cap. 8. laudat. Aliam Diphilus, cujus aetas incognita est, scripsit, non, ut nonnullis placet, jambis, sed, quum epos esset, versibus heroicis ⁵⁴). Tertiae au-

⁵⁴) Haec Diphili Theseis videtur gloriae aliquid adepta esse, certe hoc concludamus licet ex schol. Pindari Olymp. XI, 83. ubi haec leguntur: *Σημον δέ τινα νῦν νενικηέναι ἄρματι, ὡς φησι Δίφιλος, ὁ τὴν Θησηίδα ποιήσας ἐν τινὶ ἱαμβείῳ οὕτως*.

*Τρέψας δὲ πώλους, ὡς ὁ Μαντινέος Σημός,
"Ὅς πρῶτος ἄρματ' ἤλασεν παρ' Ἀλφειῷ.*

certe magis ejus Theseis celebrata erat, quam carmina jambica (*ἱαμβεῖα*), quum scholiasta, ubi haec ejus carmina laudat, sibi adjiciendum esse putet, eum Diphilum esse, qui Theseida scripserit. Nonnulli in errorem, ut putarent, Theseida carmen fuisse jambicum altero scholio sunt inducti, quod sic se habet: *Παρατίθεται δὲ καὶ τὸν γράφοντα (leg. γράψαντα) τὴν Θησηίδα μαρτυροῦντα τῷ ἥρωϊ τὴν τοῦ ἄρματος ἡμιοχευτικὴν ἀρετὴν. Τρέψας δὲ πώλους* etc. Igitur animadvertendum in Wüllnerum de cyclo p. 55. qui Hermannum ad Aristotelis poët. p. 119. recta videntem corrigere vult. Ad hanc Diphili Theseida refero narrationem apud schol. Pindar. Olymp. III, 52. *Θηλείαν*

ctor Pythostratus sive Nicostratus, frater Xenophon-
tis cujusdam, qui Pythostratus. post Epaminondae
Pelopidaeque, quorum vitas scripsit, tempora vixit.
[Vid. Diogen. Laërt. II, 59. Heynius ad Apollodor.
not. p. 894 = 548.]

Harum Theseïdum mihi ea in cyclo epico fuisse
videtur, quam sine auctoris nomine laudant, quum
Pythostratus serius vixerit, quam ut ejus carmina in
cyclo locum habere potuerint; idemque de Diphilo
statuendum est. Si igitur a Plutarcho laudata The-
seïis eadem est cum ea, quam Aristoteles affert,
omnia Thesei facta complectebatur, neque multa
arte composita fuit, quum singulae narrationes, Ari-
stotele l. l. referente, ad unum carmen conjunctae
essent particulis *ποτέ* et *ἄλλοτε*. Unum tantum hu-
jus carminis fragmentum apud Plutarch. Thes. cap.
28. inveni:

*Ἦν γὰρ ὁ τῆς Θησέϊδος ποιητῆς Ἀμαζόνων ἐπα-
νάστασιν γέγραφε, Θησεὶ γαμοῦντι Φαίδραν τῆς Ἀν-
τιόπης ἐπιθεμένης, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς Ἀμαζόνων
ἀμυνομένων, καὶ πτείνοντος αὐτὰς Ἡρακλέους, περι-
φανῶς ἔοικε μύθῳ καὶ πλάσματι.*

§. X.

De Amazonide.

De Amazonibus quod ageret carmen dixerim
in cyclum receptum non fuisse, quarum jam in The-
seïde et fortasse etiam Heracleïde mentio facta esset,
nisi una praecipue res me, ut hoc statuerem, indu-
ceret. Carmen enim Homeri quoddam memoratur
Amazonis apud Suid. s. v. Ὀμηρος, cujus ἔπη fere

---

*δὲ εἶπε καὶ χρυσόκερων ἀπὸ Ἰστρίας, ὁ γὰρ Θησέϊδα γράψας τοι-
αύτην αὐτὴν λέγει καὶ Πείσανδρος ὁ Καμειρεὺς καὶ Φερεικίδης. De
cerva Cerynitide vid. Heynium ad Apollodor. II, 5, 3. pag. 348.*

omnia cyclica fuerunt, eamque ob causam etiam hoc ad cyclum referam. Quum ejus nulla inveniantur fragmenta, neque alia apud scriptores mentio, mature interiit.

§. XI.

D i o n y s i a c a

in cyclo fuisse valde probabile, locumque habuisse post res a Theseo gestas. Quum eorum auctor, ut multi poëtae cyclici, notus non sit, non ita multo post Homeri aetatem vixit, certeque hoc in carmine Bacchi res multo simplicius erant narratae, quam a serioribus scriptoribus, magisque Homero quam Nonno consentanea erat narratio. Hujus carminis, quod non multum lectum fuisse verisimile est, quia seriorum de Bacchi rebus narrationes longe ab antiqua et integra historia recedebant, unum tantum fragmentum inveni apud Eustath. ad Homer. p. 700. lin. 59. ed. R. Agit ibi de formis *καρήατι* et *κάρητι* dicitque inveniri τὸ κάρητι παρὰ τῷ ποιήσαντι τὰ Διονυσιακά, οἶον.

Εὖ εἰδὼς πόνον ἄλλον ἐπὶ στονόνετι κάρητι.

Agit poëta de Baccho a Jove nato, dicitque Jovem memorem fuisse alius laboris dolores afferentis, quem in Minerva nascenda habuit. Sic Eustathius certe verum explicat.

§. XII.

T h e b a ï s.

Primum a Gigantomachia carmen, quod certe dici potest cyclicum fuisse, Thebaïs est, quae cyclica nominatur, cujus auctor iterum ignotus. Nam Antimachum auctorem non fuisse⁵⁵⁾, duobus praecipue

⁵⁵⁾ Hunc Acron videtur auctorem facere in schol. ad Horat. art. poëtic. 136. ubi „aut nomen proprium,“ inquit, „est cyclicus, et significat Antimachum poëtam.“

argumentis mihi probare posse videor⁵⁶⁾. Primum enim Athenaeus XI. p. 465. cyclicam Thebaïda non adjecto auctoris nomine laudat, aliam vero nunquam non addito Antimachi poëtae nomine. Quodsi cyclica et Antimachi Thebaïs eadem erat, probabile est, Athenaeum multo magis mutato carminis nomine (quum unam simpliciter Thebaïda, alteram cyclicam Thebaïda nominet) nomen auctoris addidisse. Secundum, quod afferre possum argumentum, hoc est. Omnes poëtae, quorum carmina certe dici possunt cyclica fuisse, inde a prima Olympiade usque ad quinquagesimam vixerunt, dum Antimachus Olymp. 82 — 93. vixit⁵⁷⁾, quare probabile, eum cum illis antiquis poëtis non fuisse conjunctum. Tum si verba Pausaniae IX, 9, 5.⁵⁸⁾ revera ad Thebaïda cyclicam pertinent⁵⁹⁾, hoc carmen a Calaeno⁶⁰⁾ Homero adscriptum est, eamque jam ob causam non ad Antimachum, sed ad antiquiorem referendum est poëtam. Etiam Dionysius cyclographus, nisi audacior mea ex Procli comment. ad Hesiod. verbis⁶¹⁾ conjectura est, Homero hoc carmen adscripserat,

⁵⁶⁾ Vide alia apud Salmas. ad Solin. pag. 852. col. I. D.

⁵⁷⁾ Schellenberg. Antimachi fragmenta p. 8.9.

⁵⁸⁾ Verba Pausaniae haec sunt: ἐποίηθη δὲ ἐς τὸν πόλεμον τοῦτον καὶ ἔπη Θηβαίοις. τὰ δὲ ἔπη ταῦτα Κалаίνος ἀφικόμενος αὐτῶν ἐς μνήμην ἔφησεν "Ομηρον τὸν ποιήσαντα εἶναι. Κалаίνω δὲ πολλοὶ τε καὶ ἄξιοι λόγον κατὰ ταντὰ ἔγνωσαν. ἐγὼ δὲ τὴν ποιήσιν ταύτην μετὰ γὰρ Ἰλιάδα καὶ τὰ ἔπη τὰ εἰς Ὀδυσσεύα ἐπαίνω μάλιστα.

⁵⁹⁾ Hoc verum censens Hemsterhus. pro Θηβαίοις legit Θηβαίς.

⁶⁰⁾ Sylburg. Kuhn. Salmas. exercitt. Plin. pag. 852. et Burmann. ad Valesii emendatt. pag. 116. legunt Καλλίνος; Ruhnken. vero ad Callimachi fragm. pag. 439. Καλλιμάχος.

⁶¹⁾ Procl. ad Hesiod. p. 7. lin. 30. ed. Gaisf.: τὸν παλαιὸν δὲ "Ομηρον Διονύσιος ὁ κυκλογράφος φησὶν ἐπὶ ἀμφοτέρων ὑπάρχειν τῶν Θηβαϊκῶν, καὶ τῆς Ἰλίου ἀλώσεως.

quippe qui mihi narrasse videatur, Homerum ut bello Trojano sic etiam Thebano interfuisse, eoque modo utrumque cecinisse bellum. Denique auctor certaminis Homeri et Hesiodi p. 492. ed. Loesneri Homerum dicit Thebaïda, sine dubio cyclicam, fecisse, eamque constitisse e septem libris. Si igitur Pausaniae locus ad cyclicam pertinet Thebaïda, duo praecipue ex eo clara sunt, primum eam ad antiquissimum quendam poetam referendam esse, fortasse ad ipsum Homerum; tum illam Thebaïda non primum solum bellum Thebanum continuisse, sed etiam, quum Pausanias in antecedentibus de secundo bello loquatur ⁶²⁾, secundum i. e. Epigonorum bellum. Sed utrum pars hujus carminis, fortasse rhapsodia aliqua, nomen *Ἐπιγόνων* habuerit ⁶³⁾, an carmen peculiare *Ἐπίγονοι* fuerint, difficile est discretu, certe Herodoto carmen *Ἐπίγονοι* notum ⁶⁴⁾, et auctor certaminis Homeri et Hesiodi apud Loesner. p. 492. inter utrumque carmen discrimen facit. Ab antiquioribus igitur videtur Thebaïs cyclicā ad Homerum relata esse.

Praeter hanc cyclicam et Antimachi Thebaïda duae mihi innotuerunt, quarum alterius auctor Menelaus, alterius Antagoras Rhodius, aequalis Arati Solensis, amicus Antigoni Gonatae. Qui duo poetae, quum prioris mentio apud Suidam tantum s. v., posterioris in vita Arati inveniatur, non multum gloriae adepti esse videntur. Puto igitur nullum

⁶²⁾ Vide infra fragm. 6. ubi etiam res, quae ad bellum Epigonon pertinet.

⁶³⁾ Sic pars parvae Iliadis *Ἴλιον πέρσε*, nominabatur, de qua re vid. infra.

⁶⁴⁾ Herodot. IV, 32.: *ἀλλ' Ἡσιόδῳ μὲν ἐστὶ περὶ Ἰπέρβορων εἰρημνεία, ἐστὶ δὲ καὶ Ὀμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὲ τῷ οὐκ ἔστι Ὀμηρὸς ταῦτα τὰ ἐπη ἐποίησε.*

eorum locorum, ubi Thebaïs sine auctoris nomine laudatur, ad hos poëtas pertinere. Etiam alii scriptores res Thebanas scripserant, ut Aristodemus *Θηβαϊκά*⁶⁵). Timagorae Thebaïca laudat schol. Euripid. Phoeniss. 152. Fragmenta Thebaïdis haec sunt:

1.

Ἄργος ἄειδε, θεὰ, πολυδίψιον, ἐνθεν ἄνακτες.

Hunc versum servat auctor certaminis Homeri et Hesiodi, qui id initium Thebaïdis cyclicae fuisse dicit, quam Homerus post certamen cum Hesiodo initum cecinerit. Vid. Hesiodi quae exstant ed. Loesner. p. 492.

2.

*Αὐτὰρ ὃ διογενὴς ἦρως ξανθὸς Πολυνείκης
Πρῶτα μὲν Οἰδίποδι καλὴν παρέθηκε τράπεζαν
Ἀργυρὴν, Κάδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα
Χρύσειον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου.
Αὐτὰρ ὅγ' ὥς φράσθη παρακείμενα πατρὸς εἰοῖο
Τιμῆεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ,
Αἶψα δὲ παισὶ εἰοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπαρὰς
Ἀργαλείας ἤρᾱτο, θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἑρινῦν,
Ὡς οὐχ οἱ πατρώα ἐνὶ φιλότῃτι δάσαιντο,
Ἀμφοτέροισιν αἰεὶ εἶεν πόλεμοί τε μάχαι τε.*

Hos versus servat Athen. [XI. pag. 465. ubi Ὁ δὲ Οἰδίπους, inquit, δι' ἐκπώματα τοῖς υἱοῖς κατηράσατο; ὥς ὃ τὴν κυκλικὴν Θηβαΐδα πεποιηκώς φησιν, ὅτι αὐτῷ παρέθηκεν ἐκπωμα, ὃ ἀπηγορεύκει, λέγων οὕτως· Αὐτὰρ ὃ etc.] De diris Oedipi vid. praecipue Valcken. ad Euripid. Phoen. 67. Heynius ad

⁶⁵) Photii lexic. pag. 428. ed. Hermann. s. v. *Τευμησία*. Ejusdem Aristodemi liber primus Thebanorum epigrammatum laudatur a schol. Apollon. Rhod. Argon. II, 904. ἐν πρώτῃ Θηβαϊκῶν ἐπιγραμμάτων.

Apollodor. biblioth. III, 5, 9. Tom. II. p. 604. Schellenberg. ad fragment. Antimachi Colophonii pag. 79. Hoc fragmentum, quod ab Athenaeo clavis verbis ad Thebaïda cyclicam refertur, a Valckenaërio ad Antimachi Thebaïda, haud dubie aliquo errore, qui, unde natus sit, dici non potest, relatum est ⁶⁶). Quod ad varietatem scripturae attinet, in versu quinto codex unus praebet: *ὡς ἐγροῦδη*. Apud epicos quidem veteres in vv. *Ἀφροδίτη* et *γροῦζειν* correptio Attica concessa est ⁶⁷), sed forma *ἐγροῦδη* apud eos inaudita, eamque ob causam Schweighaeuserus recte ex suo codice recepit *γροῦσθη*. Versu septimo Schweighaeuseri cod. praebet *ἐπ' ἀράς*, ut sit *ἐπηρῶτο ἀράς*. Eadem varietas in Iliad. ι', 456. invenitur, ubi vulgaris textus *ἐπαράς*, MS. Venet. *ἐπ' ἀράς* ⁶⁸). Mihi utroque loco magis *ἐπαράς* arridet. Vers. 9. 10. sic prius editi erant:

*ὡς οὐ οἱ πατρῶαν εἴη φιλότῃ δάσαιντο,
ἀμφοτέρωσι δ' αἰὲ πόλεμοι τε μάχαι τε.*

Lectio *οὐ οἱ* satis proba, *οὐ* enim non correptum ob digamma vocis *οἱ*. Schweighaeus. scripsit *οὐχὶ τὰ πατρῶα*, quod ad *πατρῶα* (patria bona) articulus ne-

⁶⁶) Valckenaer. ad Euripid. Phoeniss. pag. 194.: „Servavit antiquioris Thebaïdis cyclicae fragmentum,“ inquit, „schol. Sophocl. in b. locum (Oed. Colon. 1371.), in quo vocet Oedipus, *χερσὶν ἐπ' ἀλλήλων καταβήμεναι αἴδος εἶσω*. Seneca Phoen. v. 354.: non satis est adhuc civile bellum: frater in fratrem ruat. Diras Oedipodis ex Antimachi Thebaïde dabit Athen. XI. pag. 466. A. *Αἴψα — μάχαι*.“

⁶⁷) Vid. Spitznerus de versu heroico p. 95. 96.

⁶⁸) Jam veteres scholiastae dubitarunt, quid in illo versu recipiendum esset, ut ex scholiis intelligimus. Etiam Iliad. ι', 147. Apollodorus scripserat *ἐπὶ μετρία δῶσω*, Aristarchus *ἐπιμετρία*, ut *ἐπιμέτρια*. Iliad. λ', 634. *δύω δ' ἐπὶ πνοόμενες ἦσαν*, ubi alii apud Eustath. *ὑποπνοόμενες*. Vide WOLF. praef. p. 20. Eustath. ad Iliad. ι', 147.

cessarius esset, qua in re, quum hic versum antiquissimi epici habeamus, cum eo consentire non possum. Postremum versum sic Valcken. l. l. supplevit: ἀμφοτέροισι δ' αἰεὶ εἶεν πόλεμοί τε μάχαι τε. Jacobsius: εἶεν δ' ἀμφοτέροισι αἰεὶ πόλεμοί etc.

Utraque conjectura bona, sed probabilior Valckenaërii, quum εἶεν ex decimo versu in noni eadem sede positum esse videatur. I^o quod Casaubon. et Valcken. l. l. inter vv. πατρῶα et ἐνὶ posuerunt necessarium non est ⁶⁹). Hos omnes versus etiam Hermannus ad Sophocl. Oed. Colon. v. 1377. emendavit, q. v.

3.

Ἰσχίον ὥς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν εἶπε δὲ μῦθον.
 "Ὡ μοι ἐγὼ, παῖδες μὲν ὀνειδίζοντες ἔπεμψαν.
 Εὐκτο Αἰὲ βασιλεῖ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
 Χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι "Αἶδος εἶσω.

Hi versus apud schol. ad Sophocl. Oed. Colon. 1370. leguntur, qui ἐκ μικρᾶς Θηβαΐδος eos sumptos esse dicit. Haud scio, num ad cyclicam Thebaïdem referendi sint, cui, si a rebus ab Oedipo gestis in-ceperit et ad expugnationem Thebarum ab Epigonis producta sit resque post Thebas captas comprehenderit, haud recte μικρᾶ Θηβαΐδι nomen impositum est. Nihilominus a Valckenaërio et aliis hoc fragmentum ad cyclicam Thebaïda relatum est, et fortasse alia atque rerum gestarum ambitus hujus nominis causa fuit ⁷⁰). Fragmentum scholio ipso explicatur: οἱ περὶ Ἑτεοκλέα καὶ Πολυνείκην δι' ἔθους

⁶⁹) Vid. Cypriorum carm. fragm. 2. v. 5. et Ilii persidos fragm. 1.

⁷⁰) Sic etiam carmen μικρὰ Ἰλιάς, quod res ab Achillis interitu usque ad captam Trojam comprehendit, nomen non ab eo, quod argumentum non late patuerit, accepit.

ἔχοντες τῷ πατρὶ Οἰδίστῳ διπέμπειν ἐξ ἑκάστου ἱερείου
μοῖραν τὸν ὅμον, ἐκλανθανόμενοι ποτε εἴτε κατὰ ῥα-
σιώνην, εἴτε ἐξ ὄρουσιν, ἰσχύον αὐτῷ ἔπειψαν. ὁ δὲ
μικροψύχως καὶ τελείως ἀγεννῶς ὅμως γοῦν ἀρὰς ἔθετο
κατ' αὐτῶν, δόξας κατολιγωρεῖσθαι. ταῦτα ὁ τὴν μι-
κρὰν Θηβαΐδα ποιήσας ἱστορεῖ οὕτως. Ἰσχύον etc.
Versu tertio facili negotio cum Brunckio corrigere
possumus hiatum καὶ ἄλλοις legentes βασιλῆϊ καὶ ἄλ-
λοις, sed quae tertio pedi inest vis manum correctri-
cem retinet. Vide Hermann. ad Orpheum p. 700.
de productionibus ob caesuram, et p. 728. ubi plura
hujus hiatus exempla ⁷¹⁾. Horum versuum etiam
parodia nota erat, referente schol. Sophoclis, quam
ob causam carmen valde notum fuisse, neque hoc
fragmentum pertinere ad Menelai vel Antagorae
Thebaïdes videtur.

4.

Εἴματα λυγρὰ φέρων σὺν Ἀρίονι κυανοχαίτη.

Hunc versum, qui apud Pausaniam VIII, 25, 5.
legitur, nonnulli Pausaniae interpretes, ut Facius,
ex Antimachi Thebaïde sumtum esse putant; sed
qui illud caput inspexerit, intelliget, eum ad cyclicam
pertinere, ex alia certe, quam Antimachi Thebaïde
sumtum esse, cui haec Thebaïs opponatur. Etiam
Wolfius in editione Odysseae T. II. pag. 430. eum
inter fragmenta cyclicae Thebaïdos retulit. Rem
ipsam secundum Cyclicos etiam schol. Villosion. A. et

⁷¹⁾ Sic in thesi tertii pedis haud raro πρὶν producit Iliad.
ζ', 81. ε', 403. ν', 172. π', 322. 840. χ', 156. Od. ζ', 668. et co-
dem modo hiatus saepe hac eadem versus sede invenitur: Od.
σ', 315. ἄμεναι ἐν μεγάρῳ ἢ εἰρία etc. Od. τ', 174. ἀπειρέσιαι, καὶ
ἐννήκοντα πόλεις. Od. τ', 192. ἢ ἐνδεκάτη. Hesiod. Theog. 148.
μεγάλοι καὶ ὄβριμοι, et 250. καὶ Πανόπη, καὶ εὐειδὴς Γαλατεία.
Cf. Od. α', 162. β', 317. δ', 283. κ', 574. λ', 415. 459. ξ', 380.

B. ad Iliad. ψ', 346. narrat: Ποσειδῶν ἐρασθεὶς Ἐριννός, καὶ μεταβαλὼν τὴν αὐτοῦ φύσιν εἰς ἵππον, ἐμίγη κατὰ Βοιωτίαν παρὰ τῇ Τυφούσῃ κρήνῃ· ἣ δὲ ἔγκυος γενομένη ἵππον ἐγέννησεν, ὃς διὰ τὸ κρατισταύειν Ἀρείων ἐκλήθη. Κοπρεὺς δὲ Ἀλιάρτου βασιλεύων, πόλεως Βοιωτίας, ἔλαβε δῶρον αὐτὸν παρὰ Ποσειδῶνος. οὗτος δὲ αὐτὸν Ἡρακλεῖ ἐχαρίσατο γενόμενῳ πρὸς αὐτόν· τούτῳ δὲ διαγωνισάμενος Ἡρακλῆς πρὸς Κύννον, τὸν Ἀρεως υἱὸν, καθ' ἵπποδρομίαν ἐνίκησεν ἐν τῷ τοῦ Παγασαίου Ἀπόλλωνος ἱερῷ, ὃ ἐστὶ πρὸς Τροιζίνι. εἴθ' ὕστερον οὗτος ὁ Ἡρακλῆς Ἀδράστῳ τὸν πῶλον παρέσχεν, ὅφ' οὗ μόνος ὁ Ἀδραστος ἐκ τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου διεσώθη τῶν ἄλλων ἀπολομένων. Ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς κυκλικοῖς. Vide de Arionis origine Pausan. VIII, 25, 3 sqq. Apollod. III, 6, 8.

5.

Pindar. Olymp. VI, 20 sqq. narrat Adrastum, Amphiarao ejusque equis terra haustis, dixisse apud Thebanos hoc verbum: ποθέω στρατιᾶς ὀφθαλμὸν ἐμᾶς, ἀμφοτέρων μάντιν τ' ἀγαθὸν καὶ δουρὶ μάρνασθαι. Ubi schol. Vrat. A. adnotat: Ὁ Ἀσκληπιάδης φησὶ ταῦτα εἰληφέναι ἐκ τῆς κυκλικῆς Θηβαϊδος.

Secundum Boeckhii ad hunc Pindari locum conjecturam eadem in Thebaïde Adrastus fingebatur eloquentia, qua Nestor apud Homerum.

6.

Apollodor. I, 8, 4.: Ἀλθαίας δὲ ἀποθανούσης ἔγγημεν Οἰνεὺς Περίβοιαν τὴν Ἴππονόου. ταύτην δὲ ὁ μὲν γράψας τὴν Θηβαΐδα πολεμηθείσης Ὀλένου λέγει λαβεῖν Οἰνέα γέρας.

Haec Oleni expugnatio eo bello videtur facta esse, quod inter Thespiades, Oenea Meleagrumque de capite Calydonei apri incidit, cujus non solum

apud Strabonem lib. X, 5. pag. 354. ed. Tauchn. sed etiam apud Homerum ipsum in Iliad. ι', 525 — 600. mentio fit. Periboeae et Oenei filius Tydeus.

7.

Pausan. IX, 18, 4.: πρὸς δὲ τῇ (Οἰδιποδία) πηγῇ τάφος ἐστὶν Ἀσφοδίκου· καὶ ὁ Ἀσφοδίκος οὗτος ἀπέκτεινεν ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Ἀργείους Παρθενοπαίου τὸν Ταλαίου, καθὰ οἱ Θηβαῖοι λέγουσιν. ἐπεὶ τὰ γε ἐν Θηβαΐδι ἔπη τὰ ἐς τὴν Παρθενοπαίου τελευτὴν Περικλύμενον τὸν ἀγελόντα φασὶν εἶναι.

Hanc narrationem Heynius ad Apollodor. pag. 629. ex Antimachi Thebaïde excerptam putat, quod mihi non rectum esse videtur; nam quum Antimachus auctor Thebaïdis valde notus esset, certe nomen auctoris addidisset, ut ejus et cyclicam Thebaïdem discerneret. Hanc Thebaïdis narrationem Apollodorus sequi videtur lib. I, 9, 13. a quo Parthenopaeus Talai et Lysimaches filius nominatur ⁷²).

8.

Νῦν αὖθ' ὀπλοτέρων ἀρχώμεθα Μοῦσαι.

Hic versus aut, quod Wolfius fecit, post v. ὀπλοτέρων adposita voc. ἀνδρῶν, aut in fine addito v. αἰεῖδεν restituendus est. Quum probabile sit, etiam Epigonorum res in Thebaïde fuisse expositas, non dubito hunc versum ad cyclicam Thebaïdem referre, quem auctor certaminis Homeri et Hesiodi pag. 492. ed. Loesner. carminis de Epigonorum bello initium fuisse dicit.

⁷²) Parthenopaeus Milanionis filius (Pausan. III, 12, 7. Apollodor. III, 6, 3.) stabat ad portas Electras, et ab Amphidico, vel a Periclymeno, filio Neptuni, interficitur (vid. Apollodor III, 6, 8. cf. Euripid. Phoen. 1157.). Parthenopaei mentio etiam in Aeschyli sept. c. Theb. cf. Euripid. Supplic. 890.

Schol. e cod. Paris. ad Apollon. Rh. I, 308.:
Οἱ δὲ τὴν Θηβαΐδα συγγράψαντες φασιν, ὅτι ὑπὸ τῶν
Ἐπιγόνων ἀκροθίνιον ἀνέτιθη Μαντῶ, ἡ Τειρεσίου
θυγάτηρ, εἰς Δελφοὺς πεμφθεῖσα. Κατὰ δὲ χρησμόν
Ἀπόλλωνος ἐξελθοῦσα περιέτνχε Ῥακίῳ, υἱῷ Λέβητος,
Μυκηναίῳ τὸ γένος· καὶ τούτῳ γαμεθεῖσα, τοῦτο
ἀνείλε τὸ λόγιον γαμεῖσθαι ὃ ἂν συναντήῃ. συναπῆλθεν
ἐκείνῳ εἰς Κολοφῶνα. Κἀκεῖ δὲ δυσθυμήσασα ἐδάκρυσε
τὴν πόρθησιν τῆς πατρίδος, καὶ ἀπὸ τῶν δακρύων
ὠνομάσθη Κλάρως κατὰ μεταβολὴν τοῦ ῤ εἰς τὸ Ῥ,
ὡς καὶ ἐν τῷ ὕδαρὸς, ὕδαρλός. Καὶ πηγὴν δὲ ἐν τῷ
τόπῳ ἐκ τῶν δακρύων τῆς Μαντοῦς ἀναβλύσαι φασίν.
Καὶ μαντεῖον ἐκεῖ Ἀπόλλωνος καταστήσαι. Ῥάκιος δὲ
ἐκαλεῖτο ὁ ἀνὴρ διὰ πενιχρότητα καὶ κακοειμονίαν.

Totum locum adscripsi nesciens, utrum haec omnia ad Thebaïdem referenda sint. A narratione multum ceteri scriptores recedunt. Apud Apollodor. III, 7, 4. Manto cum parte praedae Delphos mittitur; apud Pausan. VII, 5, 1. IX, 53, 1. Manto Delphos et inde in Asiam missa Rhacío nupsisse dicitur, nonnulla tamen aliter atque h. l. narrantur.

Verba οἱ τὴν Θηβαΐδα συγγράψαντες putavi ad varios auctores, quibus una cyclica Thebaïs adscriberetur esse referenda, neque locum sic esse interpretandum, ut de variis Thebaïdum auctoribus ageretur ⁷³⁾. Nunc intelligo melius haec verba ad varios Thebaïdum auctores referri, etsi singularis Θηβαΐδα positus sit, quum eodem modo etiam aliorum librorum auctores laudentur. Sic Strabo lib. V. c. 2. pag. 558. ed. Tauchnitz. dicit: οἱ τὴν Ἀτθίδα συγ-

⁷³⁾ Salmas. ad Solin. pag. 852. col. I. D. Schellenberg. ad Antimachi Col. fragm. pag. 23.

γράφαντες ιστοροῦσι, ubi eodem modo ad varios At-
thidum auctores respicitur ⁷⁴⁾).

10.

Photii lexic. p. 428.: Τευμησία· περὶ τῆς Τευ-
μησίας ἀλώπεκος οἱ τὰ Θηβαϊκὰ γεγραφεῖν ἱκανῶς
ἱστορήκασιν, κατὰπερ Ἀριστοδήμος. ἐπιπεμφθῆναι μὲν
γὰρ ὑπὸ θεῶν τὸ θηρίον τοῦτο τοῖς Καδμείοις, διὰ
τῆς βασιλείας ἐξέκλειον τοὺς ἀπὸ Κάδμου γεγονότας.
Κέφαλον δὲ φασὶ τὸν Διόνος Ἀθηναῖον ὄντα καὶ
κύνα κεκτημένον, ὃν οὐδὲν διέφευγεν τῶν θηρίων. ὡς
ἀπέκτεινεν ἄκων τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Πρόκριν κατη-
ράντων αὐτὸν τῶν Καδμείων διώκειν τὴν ἀλώπεκα μετὰ
τοῦ κυνός. καταλαμβανομένους δὲ περὶ τὸν Τευμισ-
σὸν λίθους γενέσθαι τὸν τε κύνα καὶ τὴν ἀλώπεκα.
εἰλήφασιν δὲ οὗτοι τὸν μῦθον ἐκ τοῦ ἐνικοῦ κύκλου.
Sic omnes codd. apud Hermannum, at legendum
ἐπικοῦ κύκλου.

Haec vulpes a Dionysio vel Themide irascente
Thebanis missa est; canem Diana Procridi dederat,
vel Apollodoro ⁷⁵⁾ referente, a Minoë, Cretae rege,
acceptum Procris in Graeciam egerat. Narratio ex
Thebaïde hausta esse videtur.

§. XIII.

Alcmaeonis.

Jamjam supra (Part. II. §. II.) probabile esse dixi
Alcmaeonida, cujus auctor incognitus est, fuisse re-
ceptam, quae, quum Alcmaeonis, ducis Epigonum,

⁷⁴⁾ Tales sunt Hellanicus, Androton (uterque apud Pho-
tium in Lexic.), Hegesinous (Pausan. IX, 29, 1.), cujus Ἀτθικῆς ver-
sibus erat scripta etc.

⁷⁵⁾ II, 4, 6. 7. ubi vid. Heynium, et cf. Pausan. IX, 19, 1.
Ovid. Metam. IX, 759.

historiam contineret ⁷⁶⁾, locum post Thebaïdem habuisse videtur. Multa in eo carmine ad Aetoliam spectabant et ad Tantalī progeniem. Secundum nonnullos ⁷⁷⁾ hoc opus non poëma erat, sed soluta oratione scriptum, quod alii ⁷⁸⁾ refutarunt. Fragmenta hujus carminis haec sunt:

1.

*Νέκυσ δὲ χαμαιστρώτους ἐπὶ θινὸς
Εὐρείης στιβάδος προέθηκ'· αὐτοῖσι θαλεῖαν
Δαῖτα, ποτήριά τε· στεφάνους τ' ἐπὶ κρασὶν ἔθηκεν.*

Sic ex Fiorilli (observatt. in Athen. p. 1.) emendatione versus legendi sunt, quum prius in editionibus Athenaei inveniretur *ἐπὶ τινος, προέθηκεν, θαλλίαν, δὲ τὰ* pro *δαῖτα* et similia. Versibus ipsis ad mortuorum adpositionem respicitur ⁷⁹⁾.

2.

Schol. Gu. ad Euripid. Orest. vs. 988. p. 452. ed. Matthiae: *Ἀκολουθεῖν δοκεῖ τῷ τὴν Ἀλκμαιωνίδα πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ κνυλογράφος φησί. Φερεκύδης δὲ οὐ κατ' Ἑρμοῦ μὴνιν φησι τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι· ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας τὸν ποιμένα προσαγαγόντα τὸ ποιμνιον τῷ Ἀτρεΐ ἀνταποκαλεῖ.*

Historia, ad quam h. l. respicitur, haec est. Atreus et Thyestes de regno Mycenes et Argi certaverunt, neque hoc certamen ullo modo finire po-

⁷⁶⁾ Vide de eo Apollodor. III, 7, 5. quae Heynius ad Apollodor. I. l. ex ipsa Alcmaeonide hausta esse suspicatur.

⁷⁷⁾ Casaubon. ad Athen. lib. X. p. 4. 60. b.

⁷⁸⁾ Heynius ad Apollodor. I. l. Fiorillo ad Herodem Atticum p. 90.

⁷⁹⁾ De hoc more vid. Causaubon. ad Athen. X. p. 460, C. Reiff. ad Artemidor. oneirocrit. I, c. 13. Tom. II. p. 232.

tuerunt. Mercurius igitur ad poenam filii sui a Pelope interfecti ab ejus filiis sumendam in gregem Atrei arietem mittit, qui aureum vellus habebat, qua re Atreus probare volebat, se regem esse debere. Thyestes, stuprata Aërope, Atrei conjuge, ea auxiliante arietem rapit, Atreusque regno a Graecis ejicitur. Inde ortum est sanguinolentum illud inter Atrenum et Thyestem certamen valde tragicorum studiis celebratum⁸⁰). Scholion in fine corruptum esse, et in *ἀνταπο* nomen proprium latere videtur. Fortasse legendum *Ἀντοπα καλεῖ*; certe non intelligo, quid hic sibi *ἀνταποκαλεῖν* velit. Etiam Bentlejus verbum *ἀνταποκαλεῖν* improbavit, et legere vult *Ἀνταῖον*, *Ἀντανδρον* vel *Ἀντιφον καλεῖ*⁸¹).

3.

Apollodor. I, 8, 5.: *Τυδεὺς δὲ ἀνὴρ γενόμενος γενναῖος ἐφυγαδεύθη κτείνρας. ὥς δὲ ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γεγραφώς, τοὺς Μέλανος παῖδας ἐπιβουλεύοντας Οἰνεῖ, Φηγέα, Εὐρύαλον, Ὑπέρλαον, Ἀντιόχην, Εὐμήδην, Στέρνοπα, Ξάνθιππον, Σθένελον.*

Haec a variis scriptoribus vario modo narrantur. Eustathius enim ad Iliad. ξ', 114. a Tydeo patruelles Lycopem et Alcatroum et patrum Melanem interfectos esse dicit, quia Oeneo insidias fecissent⁸²). Scriptura *Ἀλκμαιωνίς*, quae in omnibus Apollodori MSS. invenitur, librariorum error est, qui, quum

⁸⁰) Vide hanc narrationem apud schol. ad Euripid. Orest. vs. 989. et cf. Tzet. Chiliad. 18. Eudocia Violar. p. 77.

⁸¹) Epistola ad Millium pag. 469. ed. Lips.

⁸²) Qua in re cum eo schol. ad Aesch. sept. contr. Th. 557. consentit. Schol. Villos. aliter rem ex Pherecydis libris narrat, quae scholia emendata vide in Sturzii editione fragmentorum Pherecydis p. 156. 157. et cf. Wesseling. ad Diodor. IV, 65. Munk. ad Hygin. Fab. 69.

saepius inveniatur, a viris doctis defenditur. Recte Bentlej. ⁸³⁾ emendabat, quum omnes casus obliqui nominis *Ἀλκμαίων* ᾧ retineant ⁸⁴⁾.

4.

Strab. lib. X, c. 2, p. 532. ed. Tauchn.: Ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας, Ἰκαρίου, τοῦ Πηνελόπης πατρὸς, υἱεὶς γενέσθαι δύο, Ἀλυσία καὶ Λευκάδιον, δυναστεῦσαι δ' ἐν τῇ Ἀκαρνανίᾳ τοὺτους μετὰ τοῦ πατρὸς· τούτων οὖν ἐπωνύμους τὰς πόλεις Ἐφορος λέγεσθαι δοκεῖ.

Scholiast. Palatin. ad Od. δ', 797, qui omnes affert Penelopes fratres, hos duos non habet ⁸⁵⁾; num alibi Alyzei et Leucadii mentio fiat, nescio. De urbibus Alyzia et Leucade vid. Strabo. X, 2. pag. 529. ed. Tauchn.

Haec omnia Alcmaeonidis fragmenta sunt.

§. XIV.

Cypria carmina.

Hoc carmen variis a veteribus scriptoribus nominibus laudatur; nominatur enim τὰ Κυπριακά ⁸⁶⁾, τὰ Κυπριακά ποιήματα ⁸⁷⁾, saepissime τὰ Κύπρια,

⁸³⁾ Epistol. ad Millium p. 468.

⁸⁴⁾ Heynius, qui ad Apollodor. pag. 315. formas Ἠλεκτρύωνος et — τρύωνος defendit, ex Wesselingii nota ad Diodor. Sic. IV, 9. et 58. etiam Ἀλκμαιονίς retinet, quem quod ad formas Ἠλεκτρύωνος, — τρύωνος, Ἀμφιτρύωνος et — ὕωνος etiam Heinrichius ad Hesiod. scut. vers. 6. secutus est.

⁸⁵⁾ Ἰκαρίου, inquit, καὶ Ἀστεροδίας — γίνονται παῖδες Ἀμύσιχος, Φαληρεὺς, Θόων, Μερμεμνίας, Περίλαος, θυγατέρες δὲ Πηνελόπη καὶ Μήδη (leg. Μίδη secundum versum Asii apud Barnes. ad h. l.) ἢ Τυπύλλη, ἢ Λαοδάμεια.

⁸⁶⁾ Aristotel. poëtic. cap. 23. Tzetzes ad Lycophron. 570.

⁸⁷⁾ Clement. Alexandr. cohort. ad gentes sect. 19. p. 26. ed. Potter.

sive *Κύπρια ποιήματα*, *ἔπη*, *συγγραμματα*⁸⁸⁾; secundum Proclum in Photii bibliothec. cod. 239. etiam *Κυπρία*, non solum *Κύπρια*. Quam ob causam hoc modo accentus sit ponendus, quum semper pluralis (qui, sive a ν. *Κύπρις*, sive a *Κύπρος* derivandum est adjectivum *Κύπριος*, proparoxytonos est scribendus) apud scriptores inveniat, non intelligo. Nonnulli⁸⁹⁾ censent, hoc carmen etiam *Κυπρίαν Ἰλιάδα*⁹⁰⁾ nominatum esse, quod nomen nullo loco invenitur. Nam ex eo, quod Naevius suam hujus carminis versionem Iliadem Cypriam nominaverat, non sequitur, ipsum carmen hoc nomen apud Graecos inditum habuisse⁹¹⁾. Proclus apud Photium in Chrestom. I. l. servat hujus nominis *Κύπρια* a veteribus allatam causam⁹²⁾, quam etsi non probat, tamen etiam a

⁸⁸⁾ Utramque adjectivi gentilis formam et *Κυπριακός* et *Κύπριος* Stephan. Byz. s. v. *Κύπρος* agnoscit: τὸ ἑθνικὸν *Κύπριος* — καὶ *Κυπριακός* etc.

⁸⁹⁾ Salmas. ad Solin. exercit. Plin. pag. 852.

⁹⁰⁾ Nonnulla poemata laudantur, quae nomen Iliadis habuerunt. Sic apud Athen. IX. pag. 593. Aegyptia Ilias, cujus Hipparchus auctor, ejusque carminis duo versus ibi inveniuntur:

Οὐ μοι Αἰγυπτίων βίος ἤρεσεν, οἷον ἔχουσιν,
Χέννα τιλλόντες καλκατιάδει σαλόνται.

⁹¹⁾ Hujus versionis nonnulla inveniuntur fragmenta; apud Charisium I. pag. 118. laudatur liber primus Naevii Cypriae Iliadis, ex eoque hic versus:

Collum marmoreum torques gemmata coronat.
et apud Priscian. X. pag. 881. Naevius in Iliadis secundo:

Foecundo penetrat penitus thalamoque potitur.

Secundum Hermannum in Element. doctrinae metricae p. 533. non Naevii sed Laevii est haec Cypria Ilias, quod jam viderit Vossius de analog. III, 35.

⁹²⁾ Photius cod. 239.: *Λέγει δὲ καὶ περὶ τινῶν Κυπρίων ποιημάτων, καὶ ὡς οἱ μὲν ταῦτα εἰς Στασίνον ἀναφέρουσι Κύπριον, οἱ δὲ εἰς Ἰησοίαν τὸν Σαλαμῖνον αὐτοῖς ἐπιγράφουσιν, οἱ δὲ Ὅμηρον. δοῦναι δὲ ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς Στασίνῳ, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ πατρίδα Κύπρια τὸν πόνον ἐπικληθῆναι. ἀλλ' οὐ τίθεται ὁ συγγραφεὺς*

Suida s. v. *Ὀμηρος* affertur. Dicunt enim haec carmina ab insula Cyp̄ro, patria Stasini, qui verus eorum auctor fuit, vel certe auctor nominatur, nomen habere. Alii contra, non contenti hac explicatione, nomen derivandum esse putant a *Κυπρίδι*⁹³⁾, sive quod in hoc poëmate bellum Trojanum a gemino ovo et Ladae partu descriptum esset; quod Venere praecipue auxiliante et Leda a Jove compressa, et Helena nata, eademque a Paride rapta sit, quae belli Trojani causa fuerit; sive quod hoc poëmate actio, quae ad Venerem praecipue attineret, describeretur, Paridis iudicium de tribus Deabus in monte Ida habitum. Quarum causarum nullam probo, quum Veneris mentio perraro in hoc carmine a Proclo in compendium redacto occurrat, in Dearum certamine, raptu Helenae, Achillis conventu Helenaeque, a quibus paucis Veneris rebus gestis totum carmen nomen habere vix potuerit. Ponamus eam in nonnullis aliis integri carminis locis a poëta esse introductam, tamen non tot loca erant, unde carmini nomen inditum esse posset. Puto igitur, etsi Proclus repugnat, quo modo Naupacticis nomen inditum est a Naupacto, patria Carcini auctoris⁹⁴⁾, eodem modo

τῇ κίττῃ ταύτῃ. Haec ex parte etiam apud Aelian. Var. Histor. IX, 15.: *Λέγεται δὲ κατέλθαι πρὸς ταῦτοισ, ὅτι ἄρα ἀπορῶν ἐκδοῦναι τὴν θυγατέρα, ἔδωκεν αὐτῇ προῖκα ἔχειν τὰ ἐπη Κύπρια, καὶ ὁμοῦ λογεῖ τοῦτο Πίνδαρος.* Et Tzetz. Chiliad. 13. vers. 637:

Σερίφων καὶ Θεόλαος υἱὸν δὲ τοῦ Ὀμήρου

Θυγάτηρ Ἀρσιφύνη δὲ, ἣν ἔγχευε Στασίνοσ,

Στασίνοσ· ὃ τὰ Κύπρια συγγραμματα ποιήσας,

Ἄπειρ οἱ πλείους λέγουσιν Ὀμήρου πεφικέναι,

Ἐς προῖκα δὲ σὺν χρήμασι δοθῆναι τῷ Στασίνῳ.

⁹³⁾ Vid. Ryck. de primis Italiae incolis pag. 448. et Salmas. exercitatt. Plin. p. 853.

⁹⁴⁾ Pausan. X, 38, 6.: *τὰ δὲ ἐπη τὰ Ναυπᾶκτια ὀνομαζόμενα ὑπὸ Ἑλλήνων ἀνδρὶ ἐσποιούσιν οἱ πολλοὶ Μιλησίῳ. Χάρων δὲ ὁ*

his carminibus nomen impositum Cypriis a Cypresse, patria Stasini. Aliam hujus nominis causam Dacier. ad Aristotelis poëtic. excogitavit, quae nunc, ubi totius carminis argumentum est notum, vix digna est, quae refellatur; dicit enim, eo carmine contineri quosvis extraordinarios amoris casus, unde Cypriaca, quasi casus Cypriaci carmen nominatum sit. Sed persuasum mihi habeo, si tempore Alexandrinorum tale carmen, ut Antimachi *Αύδη*⁹⁵), infelices amatorum casus complectens, sub Homeri nomine circumlatum fuisset, id sine ulla cunctatione Alexandrinos alii adscripsisse poëtae; quum blandi questus, infeliciam amatorum casus, omnesque omnino Wertheriades lacrimas elicientes multum ab antiquorum temporum, praecipue epici carminis natura remoti sint.

Superest, ut de horum carminum auctore agam. A nonnullis scriptoribus Homero⁹⁶), ab aliis Stasino, Homeri aequali, adscribuntur⁹⁷). Tertius, qui

Πυθελὺ γῆαίην αὐτὰ ποιῆσαι Νανπάκτιον Καρκίνον. ἐπόμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς τῇ τοῦ Λαμψακηνοῦ δόξῃ. τίνα γὰρ καὶ λόγον ἔχοι ἂν ἔπειν ἀνδρὸς Μιλήσιου πεπορημένους εἰς γυναῖκας τεθῆναι σφισιν ὄνομα Νανπάκτια;

⁹⁵) Vid. Plutarch. consolat. ad Apoll. pag. 106. B.

⁹⁶) Aelian. l. I. Proclus apud Photium et Tzetz. Chiliad. I. I.

⁹⁷) Photius l. I. Tzetz. Chiliad. et ad Lycophron. v. 511. Etiam Athenaeus VIII. p. 534. c. nominat dubitanter Stasinum auctorem, quem Cyprium habere non videtur; quum ejus haec verba sint: καὶ ἅτι ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη (εἴτε Κύπριος τίς ἐστίν, ἢ Στασίος, ἢ ὅστις δῆποτε χαίρει ὀνομαζόμενος). Fortasse tamen h. l. Κύπριος nomen proprium est. Idem Athenaeus alio loco XV. p. 682. e. Cypriorum carminum mentionem facit: ὁ μὲν τὰ Κύπρια ἔπη πεπορηκὸς, Ἡγησίας ἢ Στασίος. *Ἀημοδάμας γὰρ ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἢ Μιλήσιος ἐν τῷ περὶ Ἀλικαρνασοῦ Κύπρια, Ἀλικαρνασσεὺς δ' αὐτὰ εἶναι φησι ποιήματα.* Corruptus est locus, nam quid, quum nulla argumenta sequantur, sibi vult v. γὰρ? Schweighaeus. eam ob causam post Στασίος—

horum carminum auctor nominatur, Hegesias est Salaminus⁹⁸), cujus aetas mihi incognita. Nam non Hegesiam rhapsodum fuisse, qui Alexandriæ Herodoti historias decantabat (vid. Athen. XIV. p. 620. d.) id probat, quod Herodoto Cypria carmina vetustiora sunt. Videntur igitur a plurimis haec carmina Stasino adscribi.

Duo adhuc loca consideranda sunt apud Valcken. dissertation. de scholiis in Homerum ineditis p. 110. ubi: „Scholiō edito, inquit, ad Iliad. π', vs. 140. praefiguntur literae σὺ + ἱστορία. Προκατεσκεύανε etc. — in fine MS. praefert — — ἡρίστησε, κ μ τ. Α. ἡ ἱστορία παρὰ τῶν τὰ Κύπρια πεποιηκότων.“ Et apud Heynium in splendidis ad Iliad. XVI. vs. 57: „πόλιν εὐτείχεα τὴν Πηδάσον οἱ τῶν Κυπρίων ποιηταί (ergo plures auctores carminis?)“. Quae scholiorum verba certo non sic intelligenda sunt, ac si scholiastae putassent, plures fecisse carmina Cypria. Quum viderent ea nunc Homero, nunc Stasino, nunc Hegesiae adscribi, plurali usi sunt, quum eum significare velent, quicumque poeta Cypriorum carminum est. Concedo quidem, hanc explicationem aliquid habere, quod mihi non placet, sed certe melior, quam Heynii interpretatio, secundum quam plures auctores. Ea, quam supra ad Thebaïdis fragm. 9. proposui explicationem, h. l. valere non potest.

Horum carminum, quae undecim libris constabant, fragmenta haec sunt:

ἢ τις ἄλλος aut simile quid interponere vult, aut γὰρ in δὲ mutare. Conjecturae variorum de voce Κύπρια nihil ad rem faciunt.

⁹⁸) Photius biblioth. cod. 259. Athen. XV. p. 681.

1.

Ἦν ὅτε μυρία φύλα κατὰ χθόνα πλαζόμεν' ἀνδρῶν)
(Οἱ μὲν ἐφυβρίζοντο) βαρυστέρνου πλάτος αἰῆς.
Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε, καὶ ἐν πυκιναῖς προπιδέσσει
Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν,
ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο,
Ὅφρα κενώσειεν θανάτῳ βάρος· οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ
Ἦρωες κτείνοντο· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

Hoc fragmentum, quod, quum causam belli Trojani contineat, haud longe ab ipso carminis initio remotum fuisse videtur, valde corruptum in schol. Villois. ad *Iliad.* α', 5. pag. 4. legitur⁹⁹). A Wasenbergio quidem schol. in *Homer.* pag. 184. correctum est, quem librum quum inspicere non possim, ipse ejus emendandi periculum feci. Primi versus apud schol. finis est vox *πλαζόμενα*. Wolfius²⁾ emendavit: *πλαζόμεν' ἀνδρῶν*. Versus secundi prior pars deest, in scholio haec tantum leguntur: *βαρυστέρνου πλάτος αἰῆς*. Verba *οἱ μὲν ἐφυβρίζοντο* ex conjectura dedi²⁾. Pro *βαρυστέρνου* Wolfius dedit *βαθυστέρ-*

⁹⁹) "Ἄλλοι δ' ἀπὸ ἱστορίας τινός, ille schol. inquit, εἶπον εἰρηκμένα τὸν Ὀμηρον. Φασὶ γάρ, τὴν γῆν βαρυνομένην ὑπ' ἀνθρώπων πολυπληθείας, μηδεμιᾶς ἀνθρώπων οὔσης εὐσεβείας, αἰτήσας τὸν Δία κουφισθῆναι τοῦ ἄχθους. τὸν δὲ Δία πρῶτον μὲν εὐθὺς ποιῆσαι Θηβαϊκὸν πόλεμον, δι' οὗ πολλοὺς πάντῃ ἀπώλεσεν. ὕστερον δὲ πάλιν συμβούλῃ τῷ Μῶμῳ χρῆσάμενος (ἦν Διὸς βουλὴν Ὀμηρὸς φησὶ) ἐπειδὴ οἷός τε ἦν κερανοῖς ἢ κατακλυσμοῖς πάντα διαφθεῖρειν, ὅπερ τοῦ Μῶμου κωλίσαντος, ὑποθεμένου δὲ αὐτῷ τῇ Θετιδὸς Θνητογαμίαν καὶ θυγατέρα καλὴν γεννᾶν, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων πόλεμος Ἕλλησι τε καὶ βαρβάροις ἐγένετο, ἀφ' οὗ συνέβη κουφισθῆναι τὴν γῆν, πολλῶν ἀναιρεθέντων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Στασίῳ τῷ τὰ Κύπρια πεποιηκότι, εἰπὸντι οὕτως etc.

²⁾ In fragmentis cum *Odyssea* editis Tom. II. pag. 431.

²⁾ Nititur conjectura in *Euripid. Orest.* vs. 1534:

ἐπεὶ θεοὶ

Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φεῦγας ξυνήγαγον,
θανάτους δ' ἔθηκαν, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
ὑβρῖσμά θνητῶν, ἀφθόνου πληρώματος.

νου. Sed ob v. *κουφίσαι* in vers. 4. et *βάρος* in versu 6. retinui codicis lectionem. Quartum versum Wolfius sic legit: *σύνθετο κουφίσσαι ἀνδρῶν κτλ.*, cujus correcturae causa mihi ignota. — Rem, quae his versibus continetur, etiam Eustath. pag. 20. Euripid. Orest. 1636. cum schol. narrant.

2.

Ταῖς δὲ μετὰ τριτάτην Ἑλένην τέκε, θαῦμα βροτοῖσι.
 Τὴν ποτε καλλίκομος Νέμεσις φιλότῃσι μιγεῖσα
 Ζηνὶ, θεῶν βασιλῆϊ τέκεν κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης·
 Φεῦγε γὰρ οὐδ' ἔθελεν μιχθῆμεναι ἐν φιλότῃσι
 Πατρὶ Διὶ Κρονίωνι· ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ.
 Καὶ Νέμεσις κατὰ γῆν τε καὶ αἰρούμενον μέλαν ὕδωρ
 Φεῦγεν, Ζεὺς δ' ἐδίωκε· λαβεῖν δ' ἔλλαιετο θυμῷ.
 Ἄλλοτε μὲν κατὰ κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 Ἰχθυὶ εἰδομένη, πόντον πολὺν ἐξορόθυνεν.
 Ἄλλοτ' ἂν Ὠκεανὸν ποταμὸν καὶ πείρατα γαίης,
 Ἄλλοτ' ἂν ἠπείρον πολυβῶλακα· γίνετο δ' αἰεὶ
 Θηρία, ὅσσ' ἠπείρος ἀνατρέφει, ὅφρα φύγοι νιν.

Hos versus, quos Athenaeo VIII. p. 334. c. debemus ³⁾, dedi ex Schweighaeuseri recensione, qui eos etiam, ut Adr. Junius ⁴⁾, interpretatus est. Nonnulla tantum mihi adjicienda: vs. 5. *Κρονίωνι· ἐτείρετο*. Hiatus dativo excusatur et caesura post *Κρονίωνι* ⁵⁾. Vs. 9. *ἰχθυὶ εἰδομένη* hiatus iterum partim tertiae declinationis dativo, partim v. *εἰδόμε-*

³⁾ Καὶ ὅτι, Athenaeus dicit, ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη -- τὴν Νέμεσιν ποιεῖ διωκομένην ὑπὸ Διὸς, καὶ εἰς ἰχθὺν μεταμορφουμένην διὰ τούτων etc.

⁴⁾ in animadv. Vid. Gruteri Thes. critic. Tom. IV. pag. 337 sqq.

⁵⁾ De hiatu post dativum tertiae declinationis vid. Hermann. ad Orph. pag. 730. Exempla hiatus ob similem caesuram haec sunt. Iliad. β', 211. 275. 315. Iliad. ε', 38. Od. ν', 14. Od. δ', 249.

1.

Ἦν ὅτε μυρία φύλα κατὰ χθόνα πλαζόμεν' ἀνδρῶν)
(Οἱ μὲν ἐφρυβρίζοντο) βαρυστέρνου πλάτος αἴης.
Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε, καὶ ἐν πυκιναῖς προπιδέουσι
Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν,
Ῥεπίσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο,
Ὅφρα κενώσειεν θανάτῳ βάρος· οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ
Ἦρωες κτείνοντο· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

Hoc fragmentum, quod, quum causam belli Trojani contineat, haud longe ab ipso carminis initio remotum fuisse videtur, valde corruptum in schol. Villois. ad Iliad. α', 5. pag. 4. legitur⁹⁹). A Wasenbergio quidem schol. in Homer. pag. 184. correctum est, quem librum quum inspicere non possim, ipse ejus emendandi periculum feci. Primi versus apud schol. finis est vox πλαζόμενα. Wolfius¹) emendavit: πλαζόμεν' ἀνδρῶν. Versus secundi prior pars deest, in scholio haec tantum leguntur: βαρυστέρνου πλάτος αἴης. Verba οἱ μὲν ἐφρυβρίζοντο ex conjectura dedi²). Pro βαρυστέρνου Wolfius dedit βαθυστέρ-

⁹⁹) Ἄλλοι δ' ἀπὸ ἱστορίας τῆς, ille schol. inquit, εἶπον εἰρημίνειν τὸν Ὀμηρον. Φαυλὴ γάρ, τὴν γῆν βαρυνομένην ἐπ' ἀνθρώπων πολυπληθείας, μηδεμίας ἀνθρώπων οὐσης εὐσεβείας, αἰτήσας τὸν Δία κουφισθῆναι τοῦ ἄχθους. τὸν δὲ Δία πρῶτον μὲν εὐθεὺς ποιῆσαι Θηβαϊκὸν πόλεμον, δι' οὗ πολλοὺς πόνον ἀπώλεσεν, ὕστερον δὲ πάλιν συμβούλῃ τῷ Μῶμῳ χρησάμενος (ἣν Διὸς βουλήν Ὀμηρὸς φησὶ) ἐπειδὴ οἷός τε ἦν κεραυνοῖς ἢ κατακλυσμοῖς πάντα διαφθεῖρειν, ὅπερ τοῦ Μῶμου κωλύσαντος, ὑποθεμένον δὲ αὐτῷ τὴν Θετίδος θνητογαμίαν καὶ θυγατέρα καλὴν γενῆαν, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων πόλεμος Ἕλλησι τε καὶ βαρβάροις ἐγένετο, ἀφ' οὗ συνέβη κουφισθῆναι τὴν γῆν, πολλῶν ἀναιρεθέντων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Στασίῳ τῷ τῷ Κύπρια πεποιηκότι, εἰπόντι οὕτως etc.

¹) In fragmentis cum Odyssea editis Tom. II. pag. 431.

²) Nittitur conjectura in Euripid. Orest. vs. 1634:

ἐπεὶ θεοὶ

Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας ξυνήγαγον,
θανάτους δ' ἔθηκαν, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
ὑβρισμα θνητῶν, ἀφθόνου πληρώματος.

νου. Sed ob v. *κουφίσαι* in vers. 4. et *βάρος* in versu 6. retinui codicis lectionem. Quartum versum Wolfius sic legit: *σύνθετο κουφίσσαι ἀνδρῶν κτλ.*, cuius correcturae causa mihi ignota. — Rem, quae his versibus continetur, etiam Eustath. pag. 20. Euripid. Orest. 1636. cum schol. narrant.

2.

*Ταῖς δὲ μετὰ τριτάτην Ἑλένην τέκε, θαῦμα βροτοῖσι.
Τὴν ποτε καλλικomos Νέμεσις φιλότῃ μιγείσα
Ζηνί, θεῶν βασιλῇ τέκεν κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης.
Φεῦγε γὰρ οὐδ' ἔθελεν μιχθήμεναι ἐν φιλότῃ
Πατρὶ Διὶ Κρονίῳ· ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ.
Καὶ Νέμεσις κατὰ γῆν τε καὶ ἀτρύγετον μέλαν ὕδωρ
Φεῦγεν, Ζεὺς δ' ἐδίωκε· λαβεῖν δ' ἔλλιαιτο θυμῷ.
Ἄλλοτε μὲν κατὰ κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἰχθυὶ εἰδομένη, πόντον πολὺν ἐξορόθουνεν.
Ἄλλοτ' ἂν Ὠκεανὸν ποταμὸν καὶ πείρατα γαίης,
Ἄλλοτ' ἂν ἤπειρον πολυβῶλακα· γίνετο δ' αἰεὶ
Θηρία, ὅσος ἤπειρος ἀνατρέφει, ὅσρα φύγοι νιν.*

Hos versus, quos Athenaeo VIII. p. 334. c. debemus ³⁾, dedi ex Schweighaeuseri recensione, qui eos etiam, ut Adr. Junius ⁴⁾, interpretatus est. Nonnulla tantum mihi adjicienda: vs. 5. *Κρονίῳ· ἐτείρετο*. Hiatus dativo excusatur et caesura post *Κρονίῳ* ⁵⁾. Vs. 9. *ἰχθυὶ εἰδομένη* hiatus iterum partim tertiae declinationis dativo, partim v. *εἰδόμα-*

³⁾ Καὶ ὅτι, Athenaeus dicit, ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη -- τὴν Νέμεσιν ποιῆ διωκομένην ὑπὸ Διὸς, καὶ εἰς ἰχθὺν μεταμορφωμένην διὰ τούτων etc.

⁴⁾ in animadvv. Vid. Gruteri Thes. critic. Tom. IV. pag. 337 sqq.

⁵⁾ De hiatu post dativum tertiae declinationis vid. Hermann. ad Orph. pag. 730. Exempla hiatus ob similem caesuram haec sunt. Iliad. β', 211. 275. 315. Iliad. ξ', 38. Od. ν', 14. Od. σ', 249.

vos excusatur, quod apud Homerum saepissime hiatum admittit ⁶⁾. Vs. 12. *θηρία ὅσ' ἦπ.* Nonnunquam α neutrius generis vocabulorum hiatum facit, praecipue si vox dactylus vel pyrrhichius est ⁷⁾. Schweighaeuser. recipere vult lectionem, quam veteres libri indicare videntur: *θηρί' ὅσ' ἡπειρος αἰνὰ πρέπει* etc. Retinui lectionem per se bonam.

De parentibus Helenae minime veteres scriptores consentiunt. Apud Homer. Od. λ', 298. Helena filia Ladae et Tyndarei, soror Castoris et Pollucis ⁸⁾; secundum Hesiodum Oceani et Tethyos filia ⁹⁾. In hymnis Homericis 17. et 35. Castor et Pollux Tyndaridae nominantur, sed filii Jovis et Ladae sunt; videtur igitur ab horum hymnorum auctore Helena quoque filia Jovis et Ladae habita esse. Apud Pindarum quoque (Nem. X, vers. 150.), referente scholiasta, Pollux et Helena filii Jovis et Ladae, Castor Tyndari. Utrum etiam secundum hanc Cypriorum carminum narrationem Nemesis in anserem se mutaverit, et Jupiter assumpta cygni forma rem cum ea habuerit ¹⁰⁾, dici vix potest. His versibus valde similes inveniuntur apud Quint. Smyrn. III, 619—623. de Thetide, quae fugit mortalis viri concubitum.

⁶⁾ Odyss. β', 269. 401. γ', 372. χ', 206. ω', 503. 548. Iliad. ν', 69.

⁷⁾ Iliad. β, 90. αἱ δὲ τε ἐνθα. β', 668. τριχθα δὲ ὤκηθεν. Iliad. β, 115. ι, 22. δυσκλήα Ἀργος. ι, 520. κλέα ἀνδρῶν. Od. λ', 221. ὁστέα ἴνες. τ', 62. καὶ δέπα, ἐνθεν. Hesiod. Theog. 43. δώματα ἀθανάτ. 182. ἐτώσια ἐκφυγε.

⁸⁾ Etiam in Iliad. γ', 236. nominat Helena Castorem et Pollucem αὐτοκασιγνήτους.

⁹⁾ Schol. ad Pindar. Nem. X, 150. ὁ μὲντοι Ἡσιόδος, inquit, οὕτε Ἀήδας, οὕτε Νεμέσεως δίδωσι τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ θυγατέρα Ὠκεανοῦ καὶ Τηθύος. Apud Pausan. I, 33, 3. 7. Nemesis filia Oceani est; Helena vero filia Nemesis et Jovis.

¹⁰⁾ Vid. Euripid. Iphigen. in Aul. 1036 sqq. Quint. Smyrn. V, 53. V, 74. Coluth. rapt. Helen. 17. Catull.

3.

Schol. Villois. ad Iliad. π', 140.: Κατὰ γὰρ τὸν Πηλέως καὶ Θετίδος γάμον, θεοὶ συναχθέντες εἰς τὸ Πήλιον ἐπ' εὐωχίᾳ ἐκόμιζον Πηλεὶ δῶρα. Χείρων δὲ μελίαν εὐθαλῇ τεμὼν εἰς δόρυ παρέσχεν. φασὶ μὲν Ἀθηναῖαν ξέσαι αὐτὸ, Ἡφαιστον δὲ κατασκευάσαι. τοῦτω δὲ τῷ δόρατι καὶ Πηλεὺς ἐν ταῖς μάχαις ἡρίστευσεν, καὶ μετὰ ταῦτα Ἀχιλλεύς. ἡ ἱστορία παρὰ τῷ τὰ Κύπρια ποιήσαντι.

Etsi multi scriptores de Pelei et Thetidos nuptiis narrant ²¹⁾, apud nullum tamen hanc inveni narrationem. Hastam etiam apud Homer. Iliad. ε', 390. Quint. Smyrn. I, 593. et Apollodor. III, 13, 5. a Chirone accipit Peleus.

4.

Herodot. II, cap. 117.: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα, καὶ τότε τὸ χωρίον οὐκ ἤκιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ ὅτι οὐκ Ὀμήρου τὰ Κύπρια ἑπεὰ ἐστὶ, ἀλλ' ἄλλον τινός. ἐν μὲν γὰρ τοῖσι Κυπρίοισι εἴρηται, ὡς τριταῖος ἐκ Σπάρτης Ἀλέξανδρος ἀπῆκετο εἰς τὸ Πίον ἄγων τὴν Ἑλένην, εὐαίῃ τε πνεύματι χρησάμενος καὶ θαλάσῃ λείῃ.

Haec res alio modo in Iliad. ζ', 290 sqq. narratur, nam ibi Paris a Lacedaemone etiam Sidonem in itinere venisse, mulieresque inde rapuisse perhibetur. Si Herodoti narrationem et compendium hujus carminis a Proclo factum: χειμῶνα δὲ αὐτοῖς

²¹⁾ cf. Jacobs. ad Tzet. Anteh. 133. Etiam Coluth. in Helenes raptu videtur Cypria carmina secutus esse vers. 387. loco mutilato, nam ibi Paris ad Cicones, populum Thraciae, venit et Hellespontum, Trojamque Helenam ducit. Eustathius p. 663. A. — 642, 33. Rom. rem, ut Herodotus, ex Cypriis narrat carminibus.

ἐφίστησιν Ἡρα, καὶ προσερχθεὶς Σιδῶνι ὁ Ἀλέξανδρος αἰρεῖ τὴν πόλιν etc., comparamus, magnis, quum uterque locus ejusdem carminis sibi repugnet, videmur implicari difficultatibus, eamque ob causam nonnulli Herodoti, alii Procli verba spuria habuerunt ¹²⁾. Res mihi sic se habere videtur. In Cypriis carminibus Paris narrabatur secundo vento et tranquillo mari tertio die itineris Trojam venisse. Quum haec narratio aliis in cyclum receptis carminibus repugnaret, ab eo, qui multa carmina epica in unum conjungebat corpus, mutata, aliaque substituta est, quae magis cum ceteris carminibus consentiret. Aliae quidem etiam res in Iliade et Cypriis carminibus non consentiunt ¹³⁾, quae in cyclico poëmatum corpore videntur non mutatae esse, quum non tanti sint momenti. Apud Herodotum tam verba poëtica, quam ipsi versus non animadverti non possunt. Legendum enim:

εὐατὲρ τε

πνεύματι χρησάμενος λείη τε θαλάσση ¹⁴⁾.

5.

Pausan. III, cap. 16, 1.: Πλησίον δὲ Ἰλαίρας καὶ Φοίβης ἐστὶν ἱερόν· ὁ ποιήσας τὰ ἔπη Κύπρια θύγατέρας αὐτὰς Ἀπόλλωνός φησιν εἶναι. Κόραι δ' ἱερῶνται σφισιν παρθένοι, καλούμεναι κατὰ ταυτὰ ταῖς θεαῖς καὶ αὗται Λευκιππίδες.

¹²⁾ Heynius Herodoti locum spurium habet, Wüllner. l. l. p. 73. Procli verba.

¹³⁾ cf. Iliad. γ', 442 sqq. cum verbis excerptorum: μετὰ τὴν μῆξιν etc.

¹⁴⁾ Friedemann. Comment. in Strabon. T. I. pag. 336. tres versus ex Herodoti verbis facere conatus est, ut ex Wüllneri libro p. 73. video, sed Strabonis editionem nunc inspicere mihi non licet.

Hilaira et Phoebe, Leucippides, sunt uxores Castoris et Pollucis ¹⁵⁾).

6.

Αἴψα δὲ Λυγκεύς

*Τηῦγεντον προσέβαινε ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώς,
Ἀκρότατον δ' ἀναβὰς διεδέρκετο νῆσον ἅπασαν
Τανταλίδου Πέλοπος, τάχα δ' εἶσιδε κύδιμος ἥρως
Δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω κολλῆς δρυὸς ἄμφω,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ ἀεθλοφόρον Πολυδεύκεια.*

Hoc fragmentum Cypriorum carminum legitur apud Tzetz. ad Lycophron. 511. ¹⁶⁾ et schol. ad Pindar. Nem. X, 114 ¹⁷⁾. De pugna Dioscurorum Lynceique et Idae vid. praecipue interpretes ad Pindar. Nem. X. Theocrit. Idyll. XXII. vs. 135. Schol. ad Iliad. γ', 243. Od. λ', 299. Apollodor. III, 11, 2. — In versu secundo apud schol. Pindar. *Ταῦγεντον* legitur; Ionicam formam *Τηῦγ.* recepi, quae etiam apud Homer. Od. ζ', 103. invenitur. In vers. 5. Tzetz. *δεινοῖς ὀφθ.* schol. Pindar. *εἰν ὀφθαλμ.* et Boeckh. putat, vitium in v. *εἰν* inesse, eamque ob causam lacunae signa posuit ¹⁸⁾. In fine versus apud schol. Pindar. et Lycophr. legitur: *ἔσω δρυὸς ἄμφω*

¹⁵⁾ Vide Theocrit. XXII, 137. Apollodor. III, 11, 2. Schol. ad Lycophr. 511. Leucippidarum matrem Philodicen nominat.

¹⁶⁾ *Τὴν δὲ ἱστορίαν*, Tzetzes inquit, τῶν Διοσκουρέων καὶ Στασίως, ὁ τὰ Κύπρια πεποιηκώς, γράφει. *Αἴψα* etc.

¹⁷⁾ Apud hunc schol. in fine versuum legitur: *νύξ δ' ἄφ' ἀγχίστωρ ἔλοχα*, quod *ἀγχίστωρ* Heynius ad Apollodor. p. 733. in *ἄγχι* *στάς* mutavit.

¹⁸⁾ Wüllner. in libello de cyclicis poetis pag. 73. *ὅς εἰν ὀφθαλ.* corrigens vehementer errat, quum cuique epicae linguae gnaro notum esse debeat, *εἰν* nunquam in thesi apud epicos inveniri. Vid. Hermann. ad Orph. p. 734. Gerhard. lectt. Apollon. pag. 112. et infra ad Arctini *Ἰλίου πέποι* fragm. 1.

κοίλης, quod viri docti vario modo emendarunt¹⁹⁾. Qua de causa has conjecturas improbem, sicque scribendum esse putem, ut ego fecerim, ex excursu primo de versibus spondiacis apparebit.

7.

Κάστωρ μὲν θνητὸς, θανάτου δὲ οἱ αἶσα πέπρωται,
Αὐτὰρ ὃ γ' ἀθάνατος Πολυδεύκης, ὅζος Ἄρης.

Hi versus apud Clement. Alexandrin. cohort. ad gent. sect. 16. pag. 26. ed. Potter. leguntur²⁰⁾. Retinui praeterea codd. scripturam, quum Sylburg. mutaverat θάνατον²¹⁾. Castorem mortalem esse etiam Apollodor. III, c. 11. s. fin. dicit.

8.

Οἶνόν τοι Μενέλαε θεοὶποίησαν ἄριστον
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἀποσκεδάσαι μελεδῶνας.

Apud Athenaeum II. p. 134. et Suid. s. v. οἶνος inveniuntur, quos Suidas narrat a Nestore dictos esse, quum Menelaus apud eum commoraretur. Videtur igitur Nestor Menelaum adhortatus esse, ut vino curas rerum familiarium repelleret.

¹⁹⁾ Boeckh. in adnotatt. ad Pindar. schol. scribit: „Possis etiam (legere) ὀφθαλμοῖσιν ἔσω θνός ἡμίνω ἄμφω κοίλης.“ Qua de causa hujus viri docti emendationem rejecerim, magisque probem Heynii conjecturam: ὀφθαλμοῖσιν ἔσω κοίλης θνός ἡμίνω ἄμφω, exponam in excursu de versibus spondiacis epicorum.

²⁰⁾ προσίτω δὲ καὶ ὁ τὰ Κυπριακὰ ποιήματα γράψας· Κάστωρ etc.

²¹⁾ Mutavit opinans αἶσαν non portionem, partem, sed factum esse. Sed rectam h. v. interpretationem jam Apollonius Sophist, p. 59. ed. Toll. habet: δι' ὃ καὶ ἡ μερὶς αἶσα λέγεται· Ἰλιον ἐκπύραντα, λαχόντα καὶ ληίδος αἶσαν. cf. Iliad. ω', 428. 750. Odys. π', 101. ε', 84.

9.

Pausan. X, c. 26, 1.: Τοῦ δὲ Ἀχιλλέως τῷ παιδί Ὅμηρος μὲν Νεοπτόλεμον ὄνομα ἐν ἀπάσῃ οἱ τίθεται τῇ ποιήσει. τὰ δὲ Κύπρια ἔπη φησὶν ὑπὸ Λυκομήδους μὲν Πύρρον, Νεοπτόλεμον δὲ ὄνομα ὑπὸ Φοίνικος αὐτῷ τεθῆναι, ὅτι Ἀχιλλεύς ἡλικίᾳ ἔτι νέος πολεμεῖν ἤρξατο.

Secundum vulgarem narrationem, quam auctor Cypriorum carminum secutus est, Neoptolemus filius Deïdamiae, cujus pater Lycomedes. Aliter rem Duris tradiderat, qui eum Iphigeniae in insula Scyro expositae filium fecerat²²). Quum praeterea qui ipse juvenis proelia, non cujus pater init, Neoptolemus dicendus sit, Ἀχιλλεύς apud Pausaniam glossema esse videtur²³), quamquam vulgaris lectio alio exemplo defenditur; apud Homer. Iliad. ζ, 405. enim Hectoris filius a Trojanis Ἀστυάναξ nominatur, quia ejus pater urbem servat. Omnino veteres poëtae saepius ad compositionem et significationem nominum priorum respiciunt, quam nos exspectamus²⁴). Fragmentum ad reditum Graecorum a Teuthrania deleta pertinere videtur.

10.

Αἱ μὲν οὖν κόραι ἐπὶ τοὺς θαλάρους ὤρμησαν, καὶ τὰ λοιπά. (ὁ δὲ) ἀνελόμενος τὰ ὄπλα κατάφωρος ἐγένετο, καὶ συνεστρατεύσατο. Πρότερον δὲ . . . ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς.

²²) Eustath. ad Iliad. τ', 526.

²³) Eustath. l. l. Νεοπτόλεμος δὲ ἐπεκλήθη ὁ τοῦ Ἀχιλλέως οὗτος υἱός, διότι νέος ὢν ἐπολέμησε. Servius ad Virgil. Aen. II, 15. Pyrrhus admodum puer evocatus ad bellum est, unde dictus est Neoptolemus.

²⁴) cf. Boeckh. explicat. ad Pindar. Olymp. VI, 56. p. 158. Cf. Od. τ', 409.

Si haec, quae liber Leidensis²⁵⁾ ad Iliad. ε', 332. habet de Achille inter filias Lycomedis detecto, in cyclo erant²⁶⁾, lecta esse videntur in iis, quae de secunda Graecorum in Troada navigatione in Cypriis carminibus narrabantur. Nam ad primam Graecorum expeditionem, ut ex Procli verbis clarum est, referri non possunt.

11.

Tzetz. ad Lycophr. 570.: *Φερεκύδης δὲ φησιν ὅτι Ἄνιος ἔπεισε τοὺς Ἕλληνας παραγενομένους πρὸς αὐτὸν αὐτοῦ μένειν τὰ ἐννέα ἔτη, δεδόσθαι δὲ αὐτοῖς παρὰ τῶν θεῶν τῷ δεκάτῳ ἔτει ναυστολῆσαι ἐπὶ τὴν Ἰλιον, καὶ πορθῆσαι αὐτήν. Χρησμός γὰρ τοῖς Ἕλλησιν ἐδόθη, Τροίας κρατῆσαι τῷ δεκάτῳ χρόνῳ. ὑπέσχετο δὲ αὐτοῖς καὶ ὑπὸ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ τρέφεσθαι. μέμνηται τούτων καὶ ὁ τὰ Κυπριακὰ συγγραψάμενος.*

Videntur igitur Graeci prima vel secunda navigatione Delum, cujus rex Anius erat, venisse²⁷⁾. De Anii filiabus, i. e. de Oenotropis vide Tzetz. l. l.

12.

Pausan. IV, 2, 5.: *Λυγκέως μὲν δὴ παῖδα οὐκ ἴσμεν γενόμενον, Ἰδα δὲ Κλεοπάτραν θυγατέρα ἐκ Μαρπήσσης, ἣ Μελεάγρῳ συνώκησεν. ὁ δὲ τὰ ἐπηποιήσας τὰ Κύπρια Πρωτεσιλάου φησὶν, ὃς ὅτε πατὰ Τρωάδα ἔσχον Ἕλληνες ἀποβῆναι πρῶτος ἐτόλμησε,*

²⁵⁾ Valcken. dissert. de schol. p. 124.: „In schol. ad Iliad. ε', 332. priora ferme cum editis congruunt; deinde ridicule ιστορικοῖς pro ἰστούργμοις (—) tum sic pergit liber Leidens.: αἱ μὲν οὖν“ etc.

²⁶⁾ Locum enim integriorem mihi parare non potui, quam ut eum Valckenaer. habet.

²⁷⁾ Eandem rem ex Pherecydis libris narrat Phavorin. s. v. Ποιῶ. Vid. Sturz. Pherecyd. fragm. pag. 209.

Πρωτεσίλαον τούτου τὴν γυναῖκα Πολυδώραν μὲν τὸ ὄνομα, θυγατέρα δὲ Μελεάγρου φησὶν εἶναι τοῦ Οἰνέως.

Protesilaus, primus e navibus Graecis in Trojanam terram egressus, ab Hectore interficitur. Utrum ubi de ejus morte agebatur etiam de ejus uxore mentio facta sit, an alio loco, dici non potest. Uxor ejus h. l. Polydora nominatur, filia Meleagri, sed ab Eustathio ad Iliad. β', 700. Laodamia, filia Acasti. Scriptores etiam de auctore ejus mortis dissentiunt. Apud Homerum enim l. l. a Dardano viro, nomine non adjecto, interficitur; in carminum Cypriorum excerptis et Quint. Smyrn. I, 318. ab Hectore. Sed schol. Villois. ad l. l. praeterea Aeneam, Euphorbum, Achatem asserunt²⁸⁾.

13.

Schol. apud Heyn. in supplend. et emend. ad Homer. Iliad. π', 57.: πόλιν εὐτείχεα· τὴν Πήδασον οἱ τῶν Κυπρίων ποιηταί. αὐτὸς δὲ Λύρνησον.

Briseïs filia Brisei, Lyrnessi regis²⁹⁾, ab Achille, quum Lyrnessum expugnaret, capta est, quam Homerus in Iliad. π', 57. πόλιν εὐτείχεα nominat. Secundum hoc scholium vero auctor Cypriorum carminum Briseïda captam esse, Pedaso expugnata, dixit, qua in re eum Dictys secutus est³⁰⁾.

²⁸⁾ Cf. Jacobs. ad Tzetz. Antehom. 222.

²⁹⁾ Iliad. β', 692. ibiq. schol.

³⁰⁾ de bello Trojan. lib. II. Propere inde Pedasum expugnare coepit, Lelegonum urbem. Sed eorum rex Briseïs, ubi animadvertit in obsidione saevire nostros — — laqueo interiit. Neque multo post capta civitas, atque interfecti multi mortales, et abducta filia regis Hippodamia (i. e. Briseïs Tzetz. Antehom. 350. ἀντὰρ Ἀχιλλεὺς Ἰπποδάμειαν ἔλε Βρισηῖος).

14.

Pausan. X, 31, 1.: Παλαμήδην δὲ ἀποπνιγῆναι προελθόντα ἐπὶ ἰχθύων θήραν, Διομήδην δὲ τὸν ἀποκτείναντα εἶναι καὶ Ὀδυσσεῖα ἐπιλεξάμενος ἐν ἔπεσιν οἶδα τοῖς Κυπρίοις.

In Homeri carminibus nulla, ut constat, Palamedis mentio, quae frequentius apud seriores fit, occupatos in exponenda adornandaque Palamedis historia³¹). De morte ejus nunquam tantum agam. Sino apud Virgil. Aen. II, 84. eum sub falsa proditiōe Graecis infando indicio, quia bella vetaret, interfectum esse dicit. Tzetzes eum, ut proditorem, a Graecis lapidibus obrutum et interfectum esse narrat³²). Secundum hos igitur scriptores publico Graecorum judicio morte multatus est, dum alii narrant, eum astutia Ulyssis aut in puteum descendisse ad thesaurum, reperiendum, et dein ab Ulysse et Diomede lapidibus obrutum³³), aut dum pisces caperet ab iisdem esse interfectum³⁴).

15.

Εἴματα μὲν χρῆστας τότε αἱ Χάριτες τε καὶ Ὠραί
Ποίησαν, καὶ ἔβαιψαν ἐν ἄνθεσιν εἰαριναῖσιν,
Οἷα φέρουσ' ὦραι, ἐν τε κρόκῳ, ἐν θ' ὑακίνθῳ,
Εἶναι τ' ἰφ' θαλέθοντι, ῥόδου τ' ἐνὶ ἄνθεϊ καλῷ,
Ἥδ' ἐν, νεκταρέῳ, ἐν τ' ἀμβροσίαις καλύκεσσιν,
Ἄνθεσι ναρκίσσου καλλιδρόσου· οἳ Ἄφροδίτῃ
Ὠραῖς παντοδαύτοις τεθυωμένα εἴματα ἔστο.

³¹) Heynius exc. IV. ad Virgil. Aen. II. Jacobs. ad Tzetz. Antehom.

³²) Tzetz. ad Lycophron. 382. Vid. etiam schol. Euripid. Orest. 422. pag. 556. ed. Matthiae. et eandem narrationem apud Tzetz. Antehom. 364 — 385.

³³) Dictys de b. Tr. lib. II.

³⁴) Cf. Quint. Smyrn. V, 198.

Hoc fragmentum, quod Athenaeus ³⁵⁾ laudat, videtur ad Venerem se ornantem pertinere, et ad eam fortasse carminis partem, ubi Achilles et Helena, Venere Thetideque auctoribus, in unum sunt conducti ³⁶⁾. Pro v. ἱμάτια codd. ³⁷⁾ εἴματα restitui, metro postulante. Sic etiam in vs. 4. metro poscente pro ἐν τ' ἰω scripsi εἰνί τ' ἰω ³⁸⁾. Vs. 6. in MSS. sic legitur: ἄνθεσι ναρκίσσου καλιῤῥόου. δοῖα Ἀφ. In iis, quae praecedunt praepositio ἐν semper, ubi alius floris nomen affertur, additur. Si igitur etiam h. l. a nominatis floribus diversus intelligendus esset, praepositio ἐν adjicienda esset, quae ommissa indicat v. ἄνθεσι ad vv. ἐν δ' ἄμβροσίαις καλύκεσιν referendum esse; quod si v. ἄνθεσι retinemus, explicatio verborum ἐν τ' ἄμβροσίαις καλύκεσιν est, idque epicorum more defenditur ³⁹⁾. Alia difficul-

³⁵⁾ Athen. lib. XV. p. 682. e. f. Ἀνθῶν δὲ στεφανωτικῶν μέμνηται ὁ μὲν τὰ Κύπρια ἐπη πεποιηκὼς, Ἥγησιος ἢ Στασίνος. Δημόδαμας γάρ ὁ Ἀλικαρνασσέως ἢ Μιλήσιος ἐν τῷ περὶ Ἀλικαρνασσοῦ Κύπρια, Ἀλικαρνασσέως δ' αὐτὰ εἶναι φησι ποιήματα. λέγει δ' οὖν ὅστις ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὰ ἐν τῷ ἰά οὕτως. Εἴματα etc.

³⁶⁾ Heynius ad Virgil. Aen. I. exc. 2. apud Athenaeum corrigit ἐν τῷ ἰά, versusque pertinere putat ad iudicium Paridis, conjectura per se probabili. VVüllnerus his versibus ornamenta et venustatem Briseidis describi conjicit.

³⁷⁾ Pro v. εἴματα MSS. Schweighaeuseri et schol. ad Lucian. de saltatione §. 5. ἱμάτια praebent, pro quo Canterus ἱματα ediderat, quae vox apud Hesychium quoque invenitur Tom. II. p. 49. ἱματα ἱμάτια, sed ex mendoso codice Schweighaeusero ducta esse videtur. Quum huius rei plura apud Hesych. exempla inveniantur (vid. Valcken. ad Ammon. pag. 82. 102. animadv. ed. séc.), libenter cum Schweigh. consentio, recipique id quod metrum postulat εἴματα.

³⁸⁾ ἐν τ' ἰω etiam apud schol. ad Lucian. l. l. Sed quum prima syllaba voc. ἰον corripitur, ut in ἰοειδής, ἰοεῖς, ἰοδιεγής, dum in ἰός = βέλος producitur, locus emendandus. VVüllnerus legit ἐν τ' ἰω.

³⁹⁾ Apud Homerum quidem saepissime et fortasse semper

tas verbis *καλιρρόου δοῖα* inest, quod *καλ.*, quum pulcre fluens significet, haud aptum narcissi epitheton est. In hac voce aut *καλλιπνόου*, aut *καλλιρρόου*⁴⁰⁾, aut *καλλιχρόου*⁴¹⁾ latet, quarum conjecturarum mihi maxime *καλλιρρόου* et *καλλιπνόου* placet. Pro *δοῖα* vel *διοῖα* codd. recepi Canteri et Casauboni lectionem *οῖα*.

16.

*Ἡ δὲ σὺν ἀμφιπόλοισι φιλομειδῆς Ἀφροδίτη
Πλεξαμένη στεφάνους εὐώδεις ἄνθεα γαίης,
Ἄν κεφαλαῖσιν ἔθεντο θεαὶ λιπαροκρήδεμνοι
Νύμφαι καὶ Χάριτες, ἅμα δὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
Καλὸν αἰεῖδουσαι καὶ ὄρος πολυπιδάκου Ἰδης.*

Eidem Athenaeo⁴²⁾ hoc fragmentum, quod nulla interpretatione eget, debemus. In vs. 5. codd. *αἰε-
δούση* praebent, quod sine ullo dubio in *αἰεῖδουσαι*
mutandum.

17.

*Ζῆνα δὲ τὸν ῥέξαντα, καὶ ὃς τὰδε πάντ' ἐφύτευσεν
Οὐκ ἐθέλεις εἰπεῖν· ἵνα γὰρ δῖος ἔνθα καὶ αἰδώς.*

Apud Stobaeum Florileg. c. 41, *περὶ αἰδούς* et
apud Platonem Euthyphron. p. 12. a.⁴³⁾ haec legun-

vox latioris ambitus praecedit, v. c. *τὸν δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψε.
τὸν δὲ φρένας ἵκετο πένθος* et simil. Sed nihilo minus apud Hesiodum simile exemplum legitur in Theogon. 567. *δάκεν δ' ἄρα
νείθε θυμὸν Ζῆν' ὑψιβρεμέτην*, ubi pars, *θυμὸς*, praecedit,
totum, Jupiter ipse, postponitur. Wüllnerus Schweighauseri
ἀνθους recepit. *Κάλυξ* praecipue de rosis, vid. J. H. Voss. not.
in Theocrit. pag. 20.

⁴⁰⁾ Suavem vaporem, odorem exhalantis. — Schweighauseri
conjectura.

⁴¹⁾ Eleganti colore, formoso. — Dalecampio placuit.

⁴²⁾ Athen. l. l.: οὗτος ὁ ποιητὴς καὶ τὴν τῶν στεφάνων χρῆσιν
εἰδὼς φαίνεται, δι' ὃν λέγει· Ἡ δὲ σ.

⁴³⁾ Plato hoc fragmentum sine auctoris nomine habet, et
pro *τὸν δὲ ρ.* legitur *τὸν δ' ῥέξαντα*.

tur. Nescio ad quem locum Cypriorum carminum hoc et sequentia fragmenta referam.

Pausan. X, c. 26, 1.: *Λέσβως δὲ καὶ ὁ ποιήσας ἐπη τὰ Κύπρια διδόσιν Εὐρυδικῇ γυναῖκα Αἰνεῖα.*

Si recte memini nullus alius scriptor Aeneae uxori nomen Eurydicæ imposuit, nam ab omnibus Creusa nominatur. Vid. Pausan. l. l.

Schol. ad Sophocl. Electr. 151.: *Ἡ Ὀμήρου Ἰλιάδου τοῦ πρώτου βιβλίου τῆς Ἰφιγένειας τῆς Κίπριας τέσσαρες φέρει. ὁ γὰρ ὁ*

Homero *Ἰλιάδου* 44. tres Agamemnonis filias nominat, Chrysothemis, Laodicea et Iphianassam, praeterea nulla apud eum neque Iphigeniae, neque reliquarum filiarum mentio fit, quae si Proclo fides habenda, facta est in Cypriis carminibus, quae dicitur *καὶ Ἰφιγένειαν κελύσαντος θυῖν*. Dicere igitur possumus, Iphigeniam a Cypriorum auctore tribus ab Homero laudatis Agamemnonis filiabus additam esse, et Iphigeniae nomen Pindar. Pyth. XI, 35, quoque habet. Quae illae quatuor abs auctore Cypriorum nominatae filiae fuerint, incertum.

44) Ibi schol. dicit Laodicea eandem esse, atque Electram tragicorum, Iphianassam vero Euripidis Iphigeniam.

45) Schollis enim saepe minima auctoritas concedenda.

46) Cf. Heynius ad *Ἰλιάδου* 44. Müllner. l. l. pag. 76. dicit, scholiast. non cogitasse, Iphigeniam eo tempore, quo Homerus Agamemnonem loquentem inducat, jam immolatam fuisse. Sed Homero fabula de Iphigeniae sacrificio incognita fuit, quum nusquam ejus mentionem faciat, etsi saepissime ei occasio data erat.

a Diis propter pulcritudinem rapitur, ut Jovi a po-
cullis sit, Jupiterque pro rapto puero Troi, ejus pa-
tri, equos dat ⁵¹). In hymno Homérico in Venerem
Jupiter ipse eum per venti vim rapit, ut Diis vinum
infundat, et patri Troi, ut in Iliade, dat equos. Dua-
bus igitur rebus auctor horum quatuor versuum,
partim quae ad patrem, partim quae ad dona atti-
nent ⁵²), a vulgari narratione recedit.

§. XV. Iliad. cyclica.

Ipsam Iliadem cyclicum fuisse poemā, quod prio-
res partim concedebant, partim dubitabant, nunc
fragmentis chrestomathiae Proclianae clarum est; ce-
teris vero veterum locis, quum praesertim Homerus
Cyclicis haud raro opponatur ⁵³), nihil demonstra-
tur, ne verbis Etymologici M. quidem ⁵⁴): "Ομηρος
εἰωθε λέγειν νεκάδες τὰς τῶν νεκρῶν τάξεις, παρὰ τοὺς
ἑκκῆας, νεκράδας τινὰς οὖσας. οἱ δὲ νεώτεροι καὶ τὰς
τῶν ὀπλιτῶν αἵξεις οὕτω καλοῦσιν παρὰ τὸ πεινάς,
αἱ εἰς πόλεμον ἡτοιμασμέναι, ἢ ἀχώριστοι, τὸ γὰρ ὤφ-
ατερητικόν ἐστι, καὶ καθεῖν τὸ χωρῆσαι. Πριάδος δ'—
Δαναῶν κεκαδησόμεθα. παρὰ μὲν τοῖς κυκλικοῖς αἱ
ψυχὰι νεκάδες λέγονται.— ἢ τέ καὶ θηρῶν.
Αὐτοῦ πῆματ' ἐπαύχον ἐν αἰνῇσι νεκάδεσσιν. Πριά-
δος ἑ. Haec sunt verba Etymologi. Homerus uno
loco Iliad. 18, 886 hac voce utitur, ibique series
mortuorum (τάξεις τῶν νεκρῶν) significat, ad quem

⁵¹) Iliad. 6, 265.

⁵²) De seriorum narrationibus vide Jacobs. ad Tzet. An-
techom. 93.

⁵³) Vid. infra de Odyssea cyclica.

⁵⁴) Pag. 543. 4. ed. Lips. s. v. νεκάδες. Etymolog. Gudia-
num p. 404. ed. Sturz. s. v. eadem ex parte correctius praebet.

locum Etymolog. ab initio hujus glossae respicit. Nihilominus hunc ipsum locum etiam, ut probetur apud Cyclicos vocem *animos* significare, adhibitum videmus. Quum haec vis ad Homerum nihil attineat, verba *ἦτε — νεκάδεςσιν* aut cyclici cujusdam versus, qui apud Homerum quidem etiam legitur, sed ita ut v. *νεκάδες* aliam habeat significationem; itaque vv. *Ἰλιάδες* ⁵⁵⁾ delenda essent; aut ab aliquo adjecta sunt, cui in mentem venerat v. *νεκάδες* etiam in Iliade legi, eamque ob causam de significatione nihil attendens versum Homeri adposuit. Quod si statuimus, et probabile videtur, vv. *ἦτε καὶ δὴρόν — Ἰλιάδες* ⁵⁶⁾ delenda sunt. Ex hoc igitur loco nemo Homeri carmina in cyclum fuisse recepta demonstrabit, neque perverse ⁵⁷⁾ Casaubon. ad Athen. p. 479. et Salmasius ad Solin. p. 602. = 857. col. 2. qui huic schollae fidem detrahendo student, faciunt, quum haec glossa nullam omnino auctoritatem habeat ⁵⁸⁾. Neque plus auctoritatis loco Aristotelis est, qui *ὅτι Ὀμήρου ποιήσεις*, inquit ⁵⁹⁾, *σχηματίζων τὸν κύκλον, ἐν τῷ συλλογισμῷ.* Vocem *κύκλος* non ad epicum cyclum refero, sed significat *amplexum, circuitum*, sicque interpretor: „Homerus ita fingit, carminaque sua componit, ut totius populi omnes prius gestas res, quae ad eam rem pertineant, complectantur, et quasi rerum gestarum circuitum sive cyclum efficiant. Quum vero cyclus figura sit, eam ob causam et Homeri poësis figura.“ Qua interpre-

⁵⁵⁾ Etymol. Gud. haec verba non habet.

⁵⁶⁾ Verba Wüllneri p. 17. sunt, qui omnino nimis prodigiosa verba *perverse, inepta* et similibus est.

⁵⁷⁾ Nonnulli eam his corruptis verbis praebent, ut Dodwell. de cyclis pag. 800. Cf. Casaub. ad Athen. lib. VII. c. 5. pag. 477. d. e.

⁵⁸⁾ Elench. lib. I. 9. p. 181.

tatione conveniente sensui, verbis Aristotelis et ipsi Homeri poësi, omnibus conjecturis interpretationibusque veterum falsis supersedere possumus, ut Philoponi, qui ad l. l. fol. 34, 6. Ald.: *εἶναι δὲ καὶ ἄλλο τι κύκλος*, inquit, *ἰδίως ὀνομαζόμενον, ὃ πολλὰ τινες μὲν εἰς ἑτέροισ, τινες δὲ εἰς Ὀμηρὸν ἀναφέρουσιν*⁵⁹⁾. Sed quaeret quispiam: quatenam tibi causa Aristotelis verba aliter, quam vulgari modo a tot viris isdemque doctissimis probato, interpretandi? Primum, quod si dicere voluisset poemata Homeri in cyclo esse, certe dixisset *ποιήματα*, vel *τὰ ποιήματα ὀχήμα*; tum quod illa interpretatio minime cum iis, quae de cyclo epico nota sunt, convenit. Sed jam satis. Homeri Iliadem et Odysseam inter cyclica carmina recepta fuisse ex Procli chrestomathia clarum est.

§. XVI.

Aethiopia.

Proximum ab Iliade locum Aethiopida, ex quinque libris constantem, habuisse, cujus auctor Arctinus, a Proclo perhibetur. Unum tantum hujus perlongi carminis⁶⁰⁾ fragmentum apud schol. ad Pindar. Isthm. IV. v. 58. edit. Boeckh. inveni:

ὁ γὰρ τὴν Αἰθιοπίδα γράφων [leg. γράψας] περὶ τὸν ὄρθρον φησὶ τὸν Αἰάντα ἐαυτὸν ἀνελεῖν.

Quae parva narratio, quam etiam Quintus Smyrnaeus secutus esse videtur⁶¹⁾, mihi satis gravis est, quum per eam etiam meam de cycli composi-

⁵⁹⁾ Etiam Wüllnerum p. 5, qui aliam hujus Aristotelis loci interpretationem sequitur, habeo mecum consentientem, hanc explicationem Philoponi falsam esse.

⁶⁰⁾ Secundum Heerenii conjecturam in Biblioth. ant. literat. et artis fasc. 4. p. 61. hoc carmen 9100 versibus constabat.

⁶¹⁾ Vid. lib. V, 395. 482.

tione conjecturam aliis probare posse videar. Notissima enim Procli ex Aethiopide excerptorum verba haec sunt: καὶ περὶ τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων Ὀδυσσεὺς καὶ Αἴαντι στάσις ἐμπέσσει. Secundum haec verba ne iudicium armorum quidem in hoc carmine erat narratum, nedum mors Ajacis esset exposita; sed secundum schol. Pindar. non solum iudicium de Achillis armis, sed etiam, quae post iudicium facta sunt, interfectio Ajacis et similes res narrabantur. Is, igitur qui cyclum variorum poëmata in unum corpus coniungendo componebat, ultima Aethiopidis de armorum iudicio et morte Ajacis agentia reiecit, ut Aethiopida et parvam Iliadem aptius posset coniungere. Qua autem re permotus ultima Aethiopidis potius, quam Iliadis parvae initium rejecerit, dicere non possum.

§. XVII.

I l i a s p a r v a .

Etsi hujus carminis antiquiores scriptores, ut Aristoteles⁶²⁾, Pausanias, imo Aristophanis scholiasta⁶³⁾, saepe commemorant, nunquam tamen auctoris nomen addunt⁶⁴⁾. A senioribus scriptoribus, ut ab Eusebio, Hieronymo, Proclo in chrestomathia, Tzetza⁶⁵⁾ et ab eo, qui fingendo in tabula expressit res ad Trojam gestas, Lesches auctor nominatur; qui Lesches⁶⁶⁾, filius Aeschyleni⁶⁷⁾, patria Lesbo ortus

⁶²⁾ Poëtica cap. 22.

⁶³⁾ Ad equites vs. 1653.

⁶⁴⁾ Falsum igitur quod Salmas. ad Solin. pag. 852. contendit, parvae Iliadis auctorem Leschem semper et ab omnibus existimatum esse.

⁶⁵⁾ Ad Lycophron. vs. 1263.

⁶⁶⁾ A plurimis Λέσχη nominatur, a Pausania, excepto uno loco; ubi duo codd. Λέσχη praebent, semper Λέσχων.

⁶⁷⁾ Pausan. X, 25, 2. sive secundum cod. Vindob. Aeschyli.

est ⁶⁸⁾, sed ex qua hujus insulae urbe fuerit, quum nonnulli eum Pyrrhaeum ⁶⁹⁾, Proclus in chrestomathia Mitylenaetum nominet ⁷⁰⁾, incertum est. Floruit circa Olymp. 30, nam ab Eusebio ad Olymp. 30, 3. et ad Olymp. 33 refertur ⁷¹⁾; ab Hieronymo ad Olymp. 30. De ejus vita nihil constat, nisi quod Clemens Alexandrinus ⁷²⁾ Phanium secutus narrat, eum ante Terpandrum vixisse, cum Arctino certamen iniisse eumque vicisse, sed neque quo tempore, neque quo carmine vicerit notum est.

Non autem Leschi soli hoc carmen, sed ab auctore vitae Homeri, quae a nonnullis Herodoto attribuitur, Homero adscribitur, qui hoc carmen, quum apud Thestoridem esset, fecerit, et Thestorides hoc suo ipsius nomine edidisse dicitur ⁷³⁾. Quisquis au-

⁶⁸⁾ Euseb. ad Olymp. 30, 4, et 53. Hieronym. ad Olymp. 30. Clement. Alexandr. Stromat. I. p. 398. ed. Potter.

⁶⁹⁾ Pausanias l. I., auctor tabulae Iliacae.

⁷⁰⁾ Eadem igitur inter scriptores discrepantia est, quae de Antimachi epicuri patria, quem nonnulli Clarium, nonnulli Colophonium nominant. Sed ut probabile est, Antimachum fuisse Clarium, et a majore eademque haud procul a Claro remota urbe nomen accepisse, in cuius fortasse ditione Clarus esset, sic etiam mihi Lesches Pyrrhae ortus et a majore urbe nomen accepisse videtur.

⁷¹⁾ Euseb. Chronic. canon. ad Olymp. 1, 3.: *Δέσχη Δέσβιος* ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα ποιήσας καὶ Ἀλκμὰν ἤμαζεν. Idem Chronic. log. I. p. 40.: *Κύπριος Κορίνθιον ἐνεράννησεν ἐτη κή. Δέσχη Δέσβιος* ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα ποιήσας καὶ Ἀλκμὰν ἤμαζον.

⁷²⁾ Stromat. I. p. 398.: *Φανίας δὲ πρὸς Τερπάνδρου τιθεὶς Δέσχην τὸν Δέσβιον Ἀρχιλόχου νεώτερον φέρει τὸν Τερπάνδρον διημιλλῆσθαι δὲ τὸν Δέσχην Ἀρκτίνῳ, καὶ νενικηέναι.*

⁷³⁾ *Διατρίβων δὲ παρὰ τοῦ Θεστορίδου ποιεῖ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω.* Hic de parva Iliade sermonem esse, ἐλάσσωque et μικρὰν Ἰλιάδα eandem esse nomen ipsum indicat. Nihilominus Salmas. exercitt. Plin. p. 852, 2. A. B. contendit, haec diversa carmina et ἐλάσσω Ἰλιάδα idem carmen cum Cypriis fuisse. Qua in re cum eo consentire non possum, quum nomen minoris Iliadis non

ctor hujus carminis est, mirabile certo, ab antiquioribus nunquam — praecipue apud Pausaniam, ubi nonnullis verbis interjectis et Leschis et parvae Iliadis mentio (sit 74) — ad Leschem referri, quod a recentioribus semper factum est. Etiam hoc mirationem movet, quod omnia, quae a Pausania sub Leschis nomine narrantur, non ad id parvae Iliadis compendium, quod nobis Proclus servavit, referri possunt. Quibus de rebus mihi hoc persuasum habeo. Antiquis temporibus, ubi parum critica arte utentes carminibus, quae ex prioribus temporibus circumferebantur, nomina auctorum praeponerent, nonnulli fuerunt, qui hoc carmen Homero, nonnulli qui Thestoridi, vel Leschi adscriberent; sed quum tempore Aristotelis et Alexandrinorum intelligentes plus critices talibus in rebus adhiberent, non amplius Homero tribuerunt, sed plurimi putarunt, Leschem esse auctorem, nonnulli nesciverunt omni-

nam ad Cypria carmina, quam parvam Iliadem pertineat; deinde versus, quem dicit testantibus grammaticis initium Cypriorum carminum fuisse:

Ἰλίου ἀλδω καὶ Δαρδανίην ἐφάρειν

corruptus et supposititius est, quum nemo nisi Scaliger. In notis ad Catull. p. 112. et nonnulli alii recentiores eum laudent ut cum Ryckio in libro de primis Italiae incolis pag. 446. qui subjectus est ejus Holstenii castigationum et emendationum in Stephanum Byzant. editioni, non consentire non possim, qui Scaligerum, nimiam memoriae fretum, versum mutasse dicit. Deinde ad versum in Horatii arte poetica:

Fortunam Priami cantabo et nobile bellum,
ipse hunc Doricum versum p. 855. c. fingit:

Ἀλδω Πριάμοιο τύχην πόλεμόν τε κλεινόν.

et nobis pro primo parvae Iliadis versu vendit, qua in re eum Fabricius in bibl. Graec. T. I. p. 376. ed. Harles. secutus est.

74) Pausanias X, 26.

no, cui hoc carmen assignarent. Sic factum est, ut partim non nominato auctore carmen citetur, partim Leschi attribuitur. Non totum carmen in cyclum receptum fuisse, si fragmenta et ab Aristotele hujus carminis argumentum traditum cum Procli excerptis contulerimus, luce clarius apparebit. Aristoteles enim⁷⁵⁾ Iliadem et Odysseam, ait, vix ad unam vel duas, Cypria contra carmina et parvam Iliadem ad plures tragoedias componendas materiem suppeditare, harumque tragoediarum nomina adduntur: Ὀπλων κρείσς, Φιλοκτήτης, Νεοπτόλεμος, Εὐρύπυλος, πτωχεΐα, Λάλαϊναι, Ἰλίου πέροις καὶ ἀπόπλους καὶ Σίνων καὶ Τρωάδες. In Iliadē parva a Proclo in compendium redacta nihil eorum, quae ad Trojae excidium spectant, narratur, sed parva Ilias tempus inde ab arriorum iudicio usque ad equum ligneum in urbem Trojam receptum continet. Videtur igitur Leschis carmen, quod de Trojae excidio agebat, a nonnullis parvae Iliadi conjunctum fuisse (ut ab Aristotele), a nonnullis pro singulari carmine inscripto Ἰλίου πέροις esse habitum⁷⁶⁾. Cur vero Ἰλίου πέροις Leschis in cyclum epicum non fuerit relata etiam nunc, collatis ejus fragmentis, intelligere possumus. Namque Lesches illo carmine non vulgares narrationes secu-

ben⁷⁵⁾ Aristotel. de poet. cap. 23.: οἱ δ' ἄλλοι περὶ ἓνα ποιῶσι, καὶ περὶ ἓνα χρόνον, καὶ μίαν πρᾶξιν πολυμερῆ. οἷον ὁ τὰ Κυπριακά ποιήσας καὶ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα. Τοιγαροῦν ἐκ μὲν Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας μία τραγῳδία ποιεῖται ἑκάτερας, ἢ δύο μόναι, ἐκ δὲ Κυπρίων πολλὰι, καὶ ἐκ μικρᾶς Ἰλιάδος (πλείον) ὅκτωι.

ben⁷⁶⁾ Eadem sententia Plehnii est in libro *Lesbiaea* inscripto, qui p. 134. jam ut meam proferam sententiam, inquit, id quidem satis apparere credo e veterum scriptorum locis, parvae Iliadis partem seu continuationem fuisse Ἰλίου πέροις, quae ab aliis (v. c. Aristotele et Tzetza) cum illa conjuncta, ab aliis (e. g. Pausania) ab ea secreta est.

Ἥλιον αἰδῶ καὶ Δαρδανίην ἑὺπωλον,
 ἧς περὶ πολλὰ πάθον Δαναοὶ θεράποντες Ἀργεῖοι.

Hos versus auctor vitae Homeri⁸⁰⁾ habet, qui eos initium parvae Iliadis esse dicit. Ἀεῖδω, si recte memini, neque in Iliade, neque in Odyssea producta prima syllaba invenitur, sed saepius in Hymnis Homericis et apud seniores⁸¹⁾. ἑὺπυλον

ann. MCCCLX.] „Non videtur eadem fuisse,“ inquit, „Ἰλιάς μικρά καὶ Ἰλλιον πέρις.“ Ἰλιάδα μικράν scripsit Stasinus; Ἰλλιον πέρις Ἀέσχης, qui et Ἀέσχεως, Lesbius, ex urbe Pyrrha. Ἰλλιον πέρις meminit Aristoteles in poetica, qui tantum abest, ut eandem faciat cum minuscula Iliade, ut ex ea τὴν Ἰλλιον πέρις propagatam esse dicat. Nos vero alibi demonstravimus Ἀέσχεων Pyrrhaeum auctorem τῆς Ἰλλιον πέρις fuisse. Itaque non video, quomodo Eusebium et scholiasten Nemeorum cum Aristotele conciliare possim.“ Praecipue in eo Scaliger, errat, quod narrat, Aristotelem dicere Ilii excidium ex parva Iliade propagatum. Aristoteles enim nihil dicit, nisi in parva Iliade argumenta, certe octo tragoediarum contineri, quarum affert excidium Troiae. Non igitur dicit, Ilii excidium, epos, propagatum esse ex parva Iliade, sed tragoediam secundum argumentum parvae Iliadis hac inscriptione factam esse, vel fieri posse. Hunc errorem jamjam Salmas. exercitt. Plin. p. 854. fin. et p. 855. correxit, sed ipse in alium p. 854. incurrit: „Lesches μὲν Ἰλιάδα composuit, quae non solum ab Eusebio et scholiasta Pindari citatur, sed etiam a Clemente, Tzetze et aliis; solus, quod sciam, Pausanias testimonium ex ea producit sub nomine Ἰλλιον πέρις. Et sane Ἰλιάς μικρά decantabat Ilii excidium, ut revera potuerit etiam hoc titulo inscribi.“ Sed Pausanias non testimonium ex parva Iliade producit, et ei nomen Ἰλλιον πέρις dāt; sed potius ei Ἰλλιον πέρις et μικρά Ἰλιάς diversa sunt carmina, quorum parvam Iliadem incerto auctori, Ilii excidium Leschi adscribit.

⁸⁰⁾ Cap. 16: διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ ποιῶν Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχή· Ἥλιον etc.

⁸¹⁾ Hymn. XII, 1. in Junonem: Ἥρην αἰδῶ. Hymn. XVIII, 1. in Mercur. Ἑρμῆν αἰδῶ. Hymn. XXVI, 1. Ἀργεῖοι ν. αἰδῶ, Hymn. XXXII, 1. Μῆνην αἰδεύειν. Quint. Smyrn. III, 646. καὶ μένος αἰετῶσιν.

l. 1. legitur, sed Hermannus, epigramm. Homer. V, ubi hi versus leguntur, scribit *εὐπωλόν*, haud recte, ut mihi videtur ⁸²⁾. *ἦς πέρι*. Quum tempore belli Trojani Dardania et Ilium unam urbem efficerent ⁸³⁾, recte singularis positus.

2.

Αἶας μὲν γὰρ ἄειρε καὶ ἔκφερε θηϊότητος

Ἡρώ Πηλεΐδην, οὐδ' ἠθέλε δῖος Ὀδυσσεύς.

Πῶς ἐπιφωνήσω; πῶς οὐ κατὰ κόσμον ἔειπες

Ψεῦδος;

Καὶ καὶ γυνὴ γέροι ἀχθος ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείη.

Quorum versuum ultimus apud Aristophan. equit. 1065, reliqui apud ejus scholiastam servati ⁸⁴⁾ quum ad judicium de Achillis armis spectent, haud longe ab initio carminis remoti esse potuerunt. Nam quum Graeci incerti essent, cui Achillis arma attribuerent, miserunt sub Trojae moenia nonnullos viros, ut audirent, quem Trojani principem fortitudine Graecorum haberent. Legatos ibi duas virgines audivisse narrant, quae de Ulyssis Ajacisque fortitudine non consentirent. Alio modo eadem res ex cyclo narratur in schol. Harlejanis ad Odyss. λ', 547.: *Παῖδες Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη] φυλαττόμενος ὁ Ἀγαμέμνων τὸ δόξαι θατέρω χαρίζεσθαι τῶν περὶ τῶν Ἀχιλλέως ὀπλῶν ἀμφισβητούντων, αἰγμαλῶνους τῶν Τρώων ἀγαγὼν ἠρώτησεν, ὑπὸ ὁποτέρω τῶν*

⁸²⁾ Vide infra excurs. de versibus spondiacis.

⁸³⁾ Vid. Tzetz. ad Lycophron. 29 et 72. cf. Iliad. β', 820 et 824.

⁸⁴⁾ Quum incertum esset, cui arma essent danda, Nestor Graecis suavit: *πέμψαι τινὰς ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὰ τεῖχη τῶν Τρώων, ὑπακούσασιντας περὶ τῆς ἀνδρείας τῶν προσηρμένων ἡρώων, τοὺς δὲ πεμφθέντας ἀκοῦσαι παρθένων διαφερομένων πρὸς ἀλλήλας, ὧν ἐν μὲν λέγειν, ὁ Αἶας πολὺ κρείττων ἐστὶ τοῦ Ὀδυσσεύς.*

Ἀχαιῶν⁸⁵⁾ μᾶλλον ἐλυπήθησαν· εἰπόντων δὲ τὸν Ὀδυσσεῖα τῶν αἰχμαλώτων, δηλαδὴ ἐκείνον εἶναι τὸν ἄριστον, τὸν πλεῖστα λυπήσαντα τοὺς ἐχθρούς, ἔδωκαν⁸⁶⁾ εὐθὺς τῷ Ὀδυσσεὶ τὰ ὄπλα. Ἀθροεὶ Ἀρίστει⁸⁷⁾. Ἡ δὲ ἱστορία ἐν τῶν Κυκλικῶν⁸⁸⁾. Ex primo et secundo horum parvae Iliadis versuum Achilles in pugna cecidit, quod jam in Iliade indicatum est.⁸⁹⁾ Tertius et pars quarti versus est sermo alterius de fortitudine heroum dissentientium virginum, quae, impellente Minerva, hoc loquuta est. Ad ejusdem sermonem etiam referendus est quintus versus⁹⁰⁾.

Ἀμφὶ δὲ πόρκης

Χρυσέος ἀστράπτει καὶ ἐπ' αὐτῷ δίχροος δίη.

Hoc modo hi parvae Iliadis versus, quibus descriptio Achillis hastae continetur, in codd. MSS. leguntur⁹¹⁾. Heyniusque⁹²⁾ corrigit ἐπ' αὐτῷ δίχροος αἰχμῇ, ut αἰχμῇ sit cuspis sive mucro hastae. Quae

⁸⁵⁾ Bentley. ἡρώων.

⁸⁶⁾ Buttmannus recte, legere vult ἔδωκεν, intellecto Agamemnone.

⁸⁷⁾ Intelligendus est versus 547. Odysseae, quem VVolfius eam ob causam uncis inclusit.

⁸⁸⁾ De judicio armorum cf. Quint. Smyrn. V, 157. Tzetz. Posth. 485.

⁸⁹⁾ Secundum Iliad. χ', 359. ad portam Scaeam casurus est, secundum φ', 278. sub muro Trojanorum, etiam Odys. ω', 35—45. in pugna cadit, et apud Sophocl. Philoct. 334. Apollinis sagittis. Alii narrant eum in templo Thymbraci Apollinis fraude Alexandri occisum esse. Cf. Liban. Soph. narr. 8. Hygin. fab. 107. Tzetz. ad Lycophr. 269. Quint. Smyrn. III, 61.

⁹⁰⁾ Alter scholiast. ad Aristophan. l. l. hunc versum ait esse ex parva Iliade, alter ex cyclo epico.

⁹¹⁾ In schol. ad Pindar. Nem. VI, 85.

⁹²⁾ Excurs. I. ad Virgil. Aen. II.

lectio per se bona nimis ab ipsorum codicum litteris recedit; quam ob causam mihi potius *διχροός ἄρδις* legendum esse videtur⁹³⁾, eadem significatione, nam syllaba *ἄρ* per compendium scripta, quo hanc habebat notam. *ᾤ*⁹⁴⁾, facili negotio cum ultima vocis *διχροός* littera coalescere, indeque omitti potuit. Similes descriptiones etiam apud Homerum Iliad. ζ', 319. *ᾤ*, 495. *πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς αἰχμὴ χαλκήη*, περὶ δὲ χρύσεος θῆς πόρκης. De *ν. πόρκης* vid. Eustath. ad Il. l. l. *ἡνιοχὸς ἐστὶν ἡνιόχου, ὁ δὲ ἡνιόχου ἐστὶν ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ στρατοῦ* 4.

*Πηλεΐδην δ' Ἀχιλῆα φέρε Σκυρόνδε θύελλα,
Ἐνθ' ὅγ' ἐς ἀργαλέον λιμέν' ἵκετο νυκτὸς ἐκείνης.*

Eustathius⁹⁵⁾, qui hoc fragmentum servavit, narrat Achillem ex Mysia in insulam Scyrum venisse; igitur non initio belli Trojanī a patre Peleo, ne cum ceteris Graecis contra Trojanos bellum gereret, in insulam illam missus est. Etiam apud Homerum

⁹³⁾ Etymolog. Gud. p. 73. et p. 74. *ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὄπλα, καὶ ἄρδιαι πληθυντικὸν τὰς φάρετρας.* Apud Gregor. Cor. pag. 507. *ἄρδις* inter voces Jōnicas legitur, ubi etiam *ἄρδις τὰς φάρετρας.* Sed nusquam hac significatione invenitur. Nam apud Aeschyl. Prometh. 880. *οἷτρόν δ' ἄρδις χρεῖ μ' ἄπυρὸς ἀπ' ἑρτε* telum significat „furoris telum.“ Apud Herodot. I, 215, et IV, 81. est cuspidis sagittae. cf. Callimach. fragm. 130. apud Etymol. Gud. p. 73. *ἀλλ' ἀπὸ τόξου αὐτὸς ὁ τοξεντὴς ἄρδιον ἔχων ἑτέρον.* Lycophron. Cassandr. 63. *γίγαντοραῖστοις ἄρδιαι τέτρωμένον.* ⁹⁴⁾ Vid. tabulam aeri inc. III. lin. 4. ad Gregor. Cor. adjectam. Hanc conjecturam jam Scaligerus ad Euseb. Hieron. Chronic. annum MCCCCLXI propositit.

⁹⁵⁾ Eustath. ad Iliad. ε', vs. 326. *ὁ δὲ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα γραψας φησι τὸν Ἀχιλλέα ἐν Τηλέφῳ τοῦ Μυσοῦ ἀναζευγνίντα προσορμισθῆναι ἐκεῖ. γράφει γὰρ οὕτω etc.* Schol. Villos. ad Iliad. ε', 326. *Φαοῖν Ἀχιλλέα ἀπὸ τῆς πρὸς Τηλέφῳ ἀναζευγνίντα μάχης προσορμισθῆναι ἐκεῖ. Πηλεΐδην δ' Ἀχιλῆα φέρε Σκυρόνδε θύελλα.* Vide praeterea ibi plura huic pertinentia.

ipsum Achilles ex domo patris in bellum Trojanum proficiscitur ⁹⁶). Hēynius ⁹⁷) in hoc fragmento verba ἐνθ' ὃγ' ἐς ἀργαλέον λιμ. mutavit in ἐνθ' ὃγ' Ἀχλλεῖον λιμέν' ἔκετο, qua mutatione supersedere possumus. Habebat quidem Scyrus portum, cui ab Achille nomen Achilleo datum erat ⁹⁸), et excusari potest prolepsis similibus veterum locis ⁹⁹), sed mihi concessum esse non videtur talem prolepsin, nulla re cogente, veteribus scriptoribus obtrudere. — Haec quatuor fragmenta ejus parvae Iliadis partis sunt, quae in cyclum epicum recepta fuit; etiam partis de Troja capta agentis nonnulla fragmenta inveniuntur, quae etsi ad cyclum non pertineant, tamen hic asseram.

— 5. — Pausan. III, 26, 7.: Μαχάονα δὲ ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Τηλέφου τελευτῆσαι φησι ὁ τὰ ἔπη ποιήσας τὴν μικρὰν Ἰλιάδα.

Quum hoc fragmentum non ad ipsum Trojae excidium pertineat, sed ad priora tempora, etiam a Pausania ex parva Iliade laudatur. Fortasse etiam in hoc carmine Machaon interfectus est, quum mortem Nirei ulcisci vellet ¹).

6.

Νῦξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη.

Sic Jonice hoc fragmentum duobus locis, apud

⁹⁶) Iliad. ε', 252. ζ', 764—784. Cf. Procli excerpta Cypriorum carminum.

⁹⁷) Ad Iliad. τ', 326.

⁹⁸) Vid. Eustath. p. 1187. cf. Schol. Villois: ad Iliad. τ', 326.

⁹⁹) Apud Livium, lib. I., Tarquinius *priscus* in aliqua oratione nominatur, ubi Tarquinius *superbus* nondum regnaverat.

¹) Cf. Quint. Smyrn. VI, 390.

Tzetzem legitur²⁾, sed Dorico scriptum invenitur apud Clementem Alexandr.³⁾ et in vetere scholiast. ad Euripid. Hecubam⁴⁾:

Νῦν μὲν ἦν μεσάτα, λαμπρά δ' ἐπέελλε σελάνα.

Vix habeo, quod de hoc Dorico versu dicam, certe cum Tychsenio⁵⁾ consentire non possum, qui ita (versus) legitur, inquit, *Aeolice, male opinato scilicet scholii auctore Leschen, ex Aeolide oriundum, Aeolice scripsisse, unde in hanc dialectum verba transtulit.* Quae mutationis causa longius repetita esse videtur, quum, si auctor scholii scivisset, auctorem libri Aeolensem fuisse, certe ei etiam notum fuisset, epicos Graecos Ionica usos esse dialecto, neque credibile sit, duos scriptores, scholiastam illum et Clementem Alexandr. falsa aliqua argumentatione adductos versum mutasse⁶⁾. Praeterea,

²⁾ Tzetz. ad Lycophron. 344.: τότε καὶ ἀποτιθέντων δόλοισι τοῦ Σίνωνος, καὶ ἐλκυσάντων τοῦτον περὶ τὴν πόλιν, καὶ μέθη καὶ χαρὰ καὶ ὕπνω συσχεθόντων, αὐτὸς ὁ Σίνων, ὡς ἦν, αὐτῷ συντεθειμένον φροντικὸν ὑποδείξας τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ὁ Αἰσχύης φησὶν ἦν ἔκτα νῦν μὲν ἦν etc. Idem versus legitur in Tzetz. Posthom. 720. et 775, mutatis tantum prioribus verbis in νῦν δ' ἄρ' ἦν. Quo posteriore loco omnino plurimis rebus Tzetzes secutus esse parvae Iliadis auctorem videtur.

³⁾ Stromat. I. pag. 381. ed. Potter.

⁴⁾ Laudat hunc scholiastam Scaliger. de emendi. Tempor. lib. V. p. 328. ed. Genev. 1629. ex schedis Fulvii Ursini: Καλλι-σθένης ἐν δευτέρῳ τῶν Ἑλληνικῶν οὕτω γράφει: Βάλω δ' ἡ Τροία θαρρηλιῶνος μηνὸς ὡς μὲν τινες ἱστορικῶν ὀγδὸν ἰσταμένον, ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκὸς ὀγδὸν φθίνοντος. Διορίζει γὰρ αὐτοὺς τὴν ἀλῶσιν, φάσκων συμβῆναι τότε τῇ κατάληψιν ἦν ἔκτα νῦν μὲν ἦν etc. μεσονύκτιος δὲ μόνον τῇ ὀγδὸν φθίνοντος ἀνατέλλει. — Media nocte Trojam esse captam, omnes veteres scriptores dicunt. Vid. Blömfeld. ad Aeschyl. Agam. v. 26.

⁵⁾ Praefatio ad Quint. Smyrn. pag. LXIV.

⁶⁾ Cf. quos Schaefer. laudat ad Apollon. Rhod. Tom. II. p. 286. et Müller. ad Tzetz. Lycophr. I. I.

hoc fragmentum in schol. Euripid., apud Tzetzam et Eudociam ⁷⁾ aperte v. *Ἡνίκα* incipit, ut versus fortasse scribendus sit:

*Ἡνίκα νῦξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε
Σελήνη* ⁸⁾).

In singulis verbis Lesches ab usu Graecorum reliquorum recedit, qui de ortu solis et lunae verbum *ἀνατέλλειν*, de sideribus *ἐπιτέλλειν* usurpant ⁹⁾).

De tempore, quo Troja capta sit, vid. Tzetz. Posthom. V. fin. Scaliger. de emend. temp. lib. V. — Dionys. Petavius I. de D. T. c. 22. et lib. IX, c. 29. dicit, Trojam esse captam Junii die duodecimo, feria quinta, anno Julian. periodi 3530; Clemens vero Alexandrinus ¹⁰⁾ duodecimo Thargelione, duodevicesimo regni Agamemnonis anno.

7.

*Αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου παῖδιμος υἱὸς
Ἐκτορέην ἄλοχον κατὰγει κοίλας ἐπὶ νῆας,
Παῖδα δ' ἑλὼν ἐκ κόλπου ἑὺπλοκάμοιο τιθήνης
Ῥίψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ πύργου, τὸν δὲ πεσόντα
Ἑλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταίῃ.
Ἐκ δ' ἔλειτ' Ἀνδρομάχην, ἥ ὤζωνον παρὰ κοιτίν
Ἐκτορος, ἦν τε οἱ αὐτῷ ἀριστῆες Παναχαιοῶν
Δῶκαν ἔχειν, ἐπίηρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρῶν.
Αὐτὸν τ' Ἀγχίσαο κλυτὸν γόνον ἱπποδάμοιο*

⁷⁾ In Violario s. v. *Λισήμον* p. 31.

⁸⁾ Producta prima v. *Σελήνη* syllaba arseos vi et littera liquida excusanda, ut in voce *συνεχῆς* apud Homerum et reliquos epicis. Iliad. μ', 26. Hesiod. Theog. 636. Apollón. Rhod. I, 738.

⁹⁾ Vid. Phrynich. p. 124. 125. Sic *ἐπιτέλλειν* de sideribus Hesiod. ἔργ. 381. et 585. cf. Aeschyl. Agam. vers. 7.

¹⁰⁾ Stomat. I. p. 381. ed. Potter.: καὶ δὲ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτος τῆς Ἀγαμέμνονος βασιλείας Ἴλιον ἐάλω, Δημοφῶντος τοῦ Θεσείως βασιλεύοντος Ἀθηναῖσι τῷ πρώτῳ ἔτει, Θαρρηλιῶνος μηνὸς δευτέρῳ ἐπὶ δέκα, ὡς φησι Διονύσιος ὁ Ἀργεῖος.

*Αἰνείαν ἐν νηυσὶν ἐβήσατο ποντοπόροισιν,
Ἐκ πάντων Δαναῶν ἄγεμεν γέρας ἔξοχον ἄλλων.*

Debemus hos undecim versus Tzetzae¹¹⁾. Quum vulgaris de Aeneae in Italiam adventu narratio nemini non nota sit, secundum hoc vero fragmentum non videatur in Italiam venisse¹²⁾, necessarium est ea in memoriam revocare, quae Tzetzes ad Lycophron. vs. 1232. habet, quibus ad hunc ipsum parvae Iliadis locum respicitur. Aeneam captivum a Neoptolemo ex Troja in Thessaliam ductum post Orestis mortem liberatum in regione montis Macedonici Crissi habitasse, ex qua regione profectum in Italiam venisse. Hoc de re ipsa satis sit. Versus dedi ex Potteri recensione, mutato tantum in v. 6. v. *εὐζωνον*, quod utrumque Potteri MS. praebeat, in *ἡϋζωνον*, jam a Wolfio Odyss. Tom. II. p. 435. receptum. Omnino in hoc sexto versu non bene narratio procedit; nam secundo jam versu mentio fit Andromachae ad naves deductae, nunc vero de ejus ex captivis electione. Vs. 2. *Ἐκτορέην ἄλοχον*, ut apud Homer. Iliad. *Ἀσπίδα Νεστορέην*. Iliad. ε', 741. *Γοργεῖη κεφαλῇ*. Sic etiam Homerus *κατάγειν* semper cum *ἐπὶ* conjungit¹³⁾. Quartus versus Homericis simillimus¹⁴⁾. Eandem rem, quam hic ver-

¹¹⁾ Tzetz. ad Lycophr. Cass. 1263.: *Λέσχης δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκὼς Ἀνδρομάχην καὶ Αἰνείαν αἰχμαλώτους φησὶ δοθῆναι τῷ Ἀχιλλέως νύῳ Νεοπτολέμῳ, καὶ ἀπαχθῆναι σὺν αὐτῷ εἰς Φαροαλίαν, τὴν Ἀχιλλέως πατρίδα etc.*

¹²⁾ Ryckius l. l. p. 446. dicit Leschem ex invidia hoc scripsisse, quum in Polygnoti tabula, quae praecipue ad Leschis carmen expressa esset, Aeneas non compareret. Sed Leschem de Aenea mentionem fecisse jam ex fragmento nono intelligimus.

¹³⁾ Iliad. ε', 25. φ', 32. *δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας*.

¹⁴⁾ Iliad. α', 591. *ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεοπεσίοιο*.

sus continet, narrat Pausanias¹⁵⁾. In versu 11. infinitivus ἄγεμεν eadem significatione, qua apud Hesiodum *εργ.* 375. voc. φέρβεμεν: παῖς σῶζοι πατρώϊον οἶκον φέρβεμεν¹⁶⁾.

8.

Pausan. X, 25, 2.: Πλησίον δὲ τοῦ Ἑλένου Μέγης ἐστί· τέτρωται δὲ τὸν βραχίονα ὁ Μέγης, καθὰ δὴ καὶ ὁ Λέσχεως ὁ Αἰσχυλήνου Πυρρῶλος ἐν Ἰλίου περσίδι ἐποίησε. τρωθῆναι δὲ ὑπὸ τὴν μάχην τοῦτον, ἣν ἐν τῇ νυκτὶ ἐμαχέσαντο οἱ Τρῶες, ὑπὸ Ἀδμήτου φροὶ τοῦ Ἀργείου. γέγραπται δὲ καὶ Λυκομήδης παρὰ τὸν Μέγητα ὁ Κρίοντος, ἔχων τραῦμα ἐπὶ τῷ καρπῷ· Λέσχεως δ' οὕτω φησὶν αὐτὸν ὑπὸ Ἀγήμερος τρωθῆναι. δῆλα οὖν, ὡς ἄλλως γε οὐκ ἂν ὁ Πολύγνωτος ἔγραψεν οὕτω τὰ ἔλκη σφίσειν, εἰ μὴ ἐπελέξατο τὴν ποίησιν τοῦ Λέσχεω. προσεπέθηκε μὲν τοι καὶ σφυροῦ τῷ Λυκομήδει, καὶ τρίτον τραῦμα ἐν τῇ κεφαλῇ. τέτρωται δὲ καὶ Εὐρύαλος ὁ Μημιστεύς κεφαλὴν τε καὶ ἐπὶ τῇ χειρὶ τὸν καρπὸν. οὗτοι μὲν δὴ ἀνωτέρω τῆς Ἑλένης εἰσὶν ἐν τῇ γραφῇ· ἐφεξῆς δὲ τῇ Ἑλένῃ μήτηρ τε ἡ Θησέως ἐν χροῷ κεκαρμένη, καὶ παίδων τῶν Θησέως Δημοφῶν ἐστὶ φροντίζων, ὅσα γε ἀπὸ τοῦ σχήματος, εἰ ἀνασώσασθαι οἱ τὴν Αἴθραν ἐνίσταται. Ἀργεῖοι δὲ καὶ ἐκ τῆς Σύνιδος θυγατρὸς γενέσθαι Θησεὶ Μελάντιπον λέγουσι, καὶ ὡς ἀνέλοιτο ὁ Μελάντιπος δρόμου νίκην, ὅτε οἱ Ἐπίγονοι καλούμενοι Νέμεια δευτέρου οὗτοι ἔθεσαν μετὰ Ἀδραστον. Λέσχεως δὲ ἐς τὴν Αἴθραν ἐποίησεν, ἥνικα ἡλίσσετο Ἴλιον, ὑπεξέκλουσεν ἐς τὸ στρατόπεδον αὐτὴν ἀφικέ-

¹⁵⁾ X, 25. Vid. fragment. 8.

¹⁶⁾ Non igitur necessarium est versus transponere, quod Heinsio duce nonnulli fecerunt, neque necessaria mutatio voc. σῶζοι in εἶη, quam scripturam nonnulli codd. praebent et recepit Gaisford.

σθαι τὸ Ἑλλήνων, καὶ ὑπὸ τῶν παίδων γνωρισθῆναι τῶν Θησέως, καὶ ὡς παρ' Ἀγαμέμνονος αἰτῆσαι Δημοφῶν αὐτήν. ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν ἐθέλειν χαρίζεσθαι, ποιήσειν δὲ οὐ πρότερον ἔφη, πρὶν Ἑλένην πείσαι· ἀποστείλαντι δὲ αὐτῷ κήρυκα ἔδωκεν Ἑλένη τὴν χάριν. ἔοικεν οὖν ὁ Εὐρυβάτης ὁ ἐν τῇ γραφῇ ἀφίχθαι τε ὡς τὴν Ἑλένην τῆς Αἴθρας εἵνεκα, καὶ τὰ ἐντεταλμένα ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπαγγέλλειν. γυναῖκες δὲ αἱ Τρωάδες αἰχμαλώτοις τε ἤδη καὶ ὀδυρομέναις εἰσὶ· κασι· γέγραπται μὲν Ἀνδρομάχῃ, καὶ ὁ παῖς οἱ προσέστηκεν ἐλόμενος τοῦ μαστοῦ. τούτῳ Λέσχεως ῥιφθέντι ἀπὸ τοῦ πύργου συμβῆναι λέγει τὴν τελευταίην, οὐ μὴν ὑπὸ δόγματός γε Ἑλλήνων, ἀλλ' ἰδίᾳ Νεοπτόλεμον αὐτόχειρα ἐθέλῃσαι γενέσθαι.

Pauca tantum adjicere volo, quae partim ad ipsa verba, partim ad narrationes pertinent: Primo notatu dignus est dativus *περσίδι*, qui contra analogiam omnium a futuro formarum substantivorum flexus est, quippe quae genitivum in — *σεως*, dativum in — *σει* habeant. Qua de causa plurimi viri docti ¹⁷⁾ *πέρσει* legendum esse censent; sed multitudo locorum, in quibus hic genitivus et dativus invenitur, revocat nos a periculo corrigendi ¹⁸⁾. Non solum

¹⁷⁾ Salmas. exercitt. Plinian. pag. 854. col. I. D. E. Scaliger. ad Eusebii Chronic. pag. 72. sub ann. MCCL. Sylburg. et Kuhn. ad Pausan. X, 25. Vide et Ottomari Friderici Kleinii collectionem fragmentorum Stesichori pag. 79. nota 2. ubi alii, qui hanc genitivi formam restituere volunt, afferuntur.

¹⁸⁾ Pausan. X, c. 26. et c. 27. *Στησίχορος ἐν Ἰλίου περσίδι*. Athen. XIII. p. 610. c. ἐκ τῆς Ἀκάτου Ἀργείου Ἰλίου περσίδος, vel ut alii legunt Ἰλιοπερσίδος. Harpocratio T. I. p. 97. s. v. *καθελών*. ἐχρήσαντο δὲ οὕτω τῷ ὀνόματι (*καθελών* pro *ἀνελών*) καὶ ἄλλοι, ὡς καὶ *Στησίχορος ἐν Ἰλίου περσίδι*. Sic in MS. etiam nuper collato Vratislav. legitur; quod editiones Harpocratiois praebent, etiam novissima Lipsiensis, quae Hartmanni sumitibus exiit, ἐν Ἰλίου πέρσει, correctura Maussaci est, vid. edit. Lips.

apud Pausaniam, sed etiam apud ceteros scriptores haec hujus vocis flectendi ratio corrigitur, et certum est voc. *πέποις*, ubi *excidium* significet, semper in genitivo *πέποιως* habere, ut *πόροποις*, *κτίσις* et simil. Quum hoc loco *carmen* de deleta Troja intelligendum sit, videntur scriptores flectendi genus mutasse, eamque declinationem recepisse, quae in carminum Graecorum nominibus in — *is* exeuntibus usitata est. Ut igitur *Ἀλκμαίωνις*, *ἰδος*, *Δαναίς*, *ἰδος*, *Αἰθιοπίς*, *ἰδος*, sic etiam Graeci scriptores, hac ipsa analogia commoti, flectebant *πεποιδος* ¹⁹⁾. De fabulis haec sufficiant: Meges, Phylei filius, inter procos Helenae erat ²⁰⁾, et quadraginta naves ad Trojam duxit ²¹⁾, ibique secundum hunc parvae Iliadis locum vulneratus et fortasse etiam occisus est ²²⁾. Lycomedes quidam, filius Creontis, inter custodes castrorum ab Homero ²³⁾ nominatur, et haud dubie idem est, qui Apisaonem interfecit ²⁴⁾. Euryalus jamjam socius Colchicae Argonautarum expeditionis fuerat ²⁵⁾, et

T. II. p. 195. Schweighaeus. ad Athen. XIII. p. 610. T. VII. animadvv. p. 312.

¹⁹⁾ Gaudeo, quod Lobeckius, vir clariss., in animadverss. ad Phrynich: p. 607. nihil emendandum esse dicit, sed causae, quam affert, assentire non possum, quod *Ἰλίου πεποιδι* sub uno accentu proferri debeat; etiam non puto, plerisque morem esse hanc vocem, ubi de carmine sermo sit in — *ως*, — *ει* — *ει* flectere, quum in omnibus, quae mihi nota sunt, locis rem aliter se habentem cognoverim.

²⁰⁾ Apollodor. lib. III, 10, 8.

²¹⁾ Iliad. β', 630.

²²⁾ Cf. Heynius ad Iliad. β', 627.

²³⁾ Iliad. ε', 84.

²⁴⁾ Iliad. ρ', 348.

²⁵⁾ Apollodor. I, c. 9, 16. Quum neque Orpheus, neque Apollonius, neque inter Latinos Valer. Flaccus et Hyginus commemorarent, hunc Colchicae interfuisse expeditioni, videtur mihi errore Apollodori in numerum Argonautarum relatus esse.

expeditionis Epigonum contra Thebas ²⁶⁾. Idem et in bello Trojano fuit, ut ex h. l. et Homer. Iliad. β', 564. apparet, et serioribus temporibus adhuc vixit ²⁷⁾. Res Aethrae satis notae sunt, ejusque cum Helena conjunctio ²⁸⁾.

9.

Pausan. X, 26, 1.: Ἐπὶ δὲ τῇ Κρεούσῃ λέγουσιν, ὡς ἡ θεῶν μήτηρ καὶ Ἀφροδίτῃ δουλείας ὑπὸ Ἑλλήνων αὐτὴν ἐρρύσαντο, εἶναι γὰρ διὴ καὶ Αἰνείου τὴν Κρέουσαν γυναῖκα. Λέσχεως δὲ καὶ ὁ ποιήσας ἔπη τὰ Κύπρια διδόασιν Εὐρυδίκην γυναῖκα Αἰνεία. γεγραμμένη δὲ ἐπὶ κλίνης ὑπὲρ ταύτας Δηινόμη τε καὶ Μητιόχῃ καὶ Πείσις ἐστὶ καὶ Κλεοδίκη· τούτων ἐν Ἰλιάδι καλουμένην μικρὰ μόνῃς ἐστὶ τὸ ὄνομα τῆς Δηινόμης.

Creusa, ut constat, filia Priami et Hecubae ²⁹⁾. De ceteris nihil habeo, quod moneam.

10.

Pausan. X, 27.: Ἀφίκετο μὲν διὴ ἐπὶ τὸν Κασσάνδρας ὁ Κόροιβος γάμον, ἀπέθανε δὲ, ὡς μὲν ὁ πλείων λόγος, ὑπὸ Νεοπτολέμου. Λέσχεως δὲ ὑπὸ Διομήδους ἐποίησεν. εἰσὶ δὲ καὶ ἐπάνω τοῦ Κοροΐβου Πρίαμος καὶ Ἀξίων τε καὶ Ἀγώνωρ. Πρίαμον δὲ οὐκ ἀποθανεῖν ἔφη Λέσχεως ἐπὶ τῇ ἐσχάτῃ τοῦ Ἑρκείου, ἀλλὰ ἀποσπασθέντα ἀπὸ τοῦ βωμοῦ πάρεργον τῷ Νεοπτολέμῳ πρὸς ταῖς τῆς οἰκίας γενέσθαι θύραις. Et paucis post verbis: Ἀξίονα δὲ παῖδα εἶναι Πριά-

²⁶⁾ Apollodor. III, c. 7, 2.

²⁷⁾ Cf. Pausan. II, 18 et 30.

²⁸⁾ Heynius ad Apollodor. III, 10, 7. pag. 723. Schol. ad Iliad. γ', 144. cf. Herodot. IX, 73.

²⁹⁾ Cf. Pausan. X, 26. Heynii excurs. 14. ad Virgil. Aen. II. Apollodor. III, 12, 5. pag. 249.

μον Λέσχειος, καὶ ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Εὐαίμονος φησι.

Recedit in Priami et Axionis morte describenda ab Lesche Quintus Smyrnaeus lib. XIII, 222. ubi Priamus a Neoptolemo ad aram (Ἐρκείου ποτὶ βωμὸν) interficitur. Idem etiam dicit vs. 205. Neoptolemum omnes Priami filios interfecisse.

11.

Hesych. Tom. I. pag. 99.: Διομήδεις ἀνάγκη παροικία. Κλέαρχος μὲν φησι Διομήδους θυγατέρας γενέσθαι πάνυ μοχθηρὰς, αἷς ἀναγκάζειν πλησιάζειν τινὰς, καὶ εὐθὺς αὐτοὺς φονεύειν. Ὁ δὲ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα [γράψας] φησὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Παλλαδίου κλοπῆς γενέσθαι.

Vide plura apud Suid. s. v. et cf. schol. Aristophan. Eccles. 1074. Desiderii Erasmi adagiorum chiliades. Basil. 1536. pag. 298. Proverbia Graecorum edita ab Andrea Schotto pag. 404. et 56.

§. XVIII.

Ἰλίου πέρις.

Proximum a parva Iliade locum, teste Proclo, Ἰλίου πέρις Arctini tenebat, quam Heynius ³⁰⁾ aliquando suspicatus est eandem fortasse atque eam fuisse, quae Leschi attribuitur; sed nunc probabilius, inquit, diversam eam ab illa fuisse. Non solum probabilius, sed certissimum est, diversa Arctini et Leschis de deleta Troja carmina fuisse, quum diversae ex utroque ejusdem rei narrationes serventur. Secundum Leschem enim Priamus non in al-

³⁰⁾ Bibliotheca antiquae litterat. et artis fasc. I. p. 39.

tari Jovis Hercii interiit³¹⁾, at, Proclo narrante, apud Arctinum ab Neoptolemo interfectus est, quum in Jovis altare fugisset³²⁾. His paucis praemissis ea, quae de Arctino nota habeo, componam.

Arctinus Milesius³³⁾, filius Teletis, nepos Nautae, a Dionysio Halicarn.³⁴⁾ antiquissimus notorum poetarum nominatur; omnino a plerisque primae Olympiadis tempore vixisse traditur³⁵⁾. Tzetzes

³¹⁾ Vide supra parvae Iliadis fragm. 10.

³²⁾ Procli excerpta: *Νεοπτόλεμος μὲν ἀποκτείνει Πριάμον ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ἑρκείου βωμὸν καταφυγόντα*. Jam Hermann. ad Aristot. poet. pag. 172. et Plehn. Lesbiac. p. 133. inde concludunt, diversa Arctini et Leschis *Ἰλίου περιόδας* carmina fuisse.

³³⁾ Omnibus locis nominatur Milesius, qua de causa mirum est, eum ab Athenaeo lib. I. p. 22, C. Corintho ortum dici: *Εὐμηλος δὲ ἢ Ἀρκτίνος ὁ Κορίνθιος τὸν Δία ἀρχοῦμένον πονεῖ*. Quum neque hic ab ullo alio scriptore Corinthius nominetur, neque alius Arctinus notus sit, quum denique in simili loco apud Athen. VII. p. 277. d. (ἐγὼ δὲ — οἶδα ὅτι ὁ τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὐμηλὸς ἐστὶν ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκτίνος) Eumelus Corinthius et Arctinus jungantur, Schweighauserus in commentar. T. I. p. 179. recte legit: *Εὐμηλος δὲ ὁ Κορίνθιος ἢ Ἀρκτίνος*, qua in re eum plerique viri docti secuti sunt. Vide Heeren. in bibl. antiqu. litt. et art. IV. p. 53. qui legit *Ἀρκτ. δὲ ἢ Εὐμηλος ὁ Κορίνθιος*.

³⁴⁾ Antiquit. lib. I. c. 68. p. 172. ed. Reiskii *παλαιότατος δὲ ὢν ἡμεῖς ἴσμεν ποιητής*. In omnibus codd. ibi *Ἀρατίνος* legitur et omnino scriptura hujus nominis valde fluctuat. Vide notam sequentem.

³⁵⁾ Eusebius in Chronicon libro I. *Ἀρκτίνος Μιλήσιος περὶ πολὺ ἤκμαζεν· ἐν Ἰταλίᾳ Πανδόσια καὶ Μεταπόντιον πόλεις ἐκτίσθησαν*. Si etiam Dionysius eum vixisse credidit, quo tempore Metapontum condebatur, recte ab eo antiquissimus poeta nominatus est, nam hoc oppidum ab Epeo, fabricatore equi lignei Trojani, conditum est. Euseb. canōn. Ol. I, 1. *Ἀρκτίνος Μιλήσιος ἐπὶ πολὺ ἤκμαζεν*. Euseb. Hieron. Chronic. lib. poster. ad Olymp. I, 2. *Arctinus Milesius versificator florentissimus habetur; quem ad locum Salmasius in exemplari, quod in bibliotheca Magni Ducis Vimariensium adservatur, adscripsit: Arctinus in pr. Pal. in sec. Arctinus. Tertius Arctinus*. Etiam

in Chiliad. eum discipulum Homeri fuisse narrat³⁶⁾, qua in re cum eo Suidas consentit, qui perhibet, hoc memoriae esse traditum ab Artemone Clázome-
nio in libro, quem de Homero scripserit. Non ad
tam remotum tempus referendus esse videtur secun-
dum ea, quae supra ex Clementis Alexandrini Stro-
matis, de ejus cum Lesche inito certamine, in quo
victus esse dicitur, attuli³⁷⁾.

Praeter Arctinum de vastatione Trojae carmina
scripsisse dicuntur *Lesches*, de quo jam supra egi.
Pisander ejusdem argumenti carmen composuit; nam
Macrobius Saturnal. lib. V. dicit, Virgilii Aeneidos
librum secundum paene ad verbum translatus esse, e
Pisandri Graeco. Porro ab Athenaeo lib. XIII. pag.
610. c. narratur Sacadam Argivum ejusdem argu-
menti carmen scripsisse, et praecipue enumerasse
omnes, qui in ligneo equo erant inclusi. De Stesi-
chori *Ἰλίου περσίδι* mentionem facit Athenaeus l. l.
et conferri de eâ potest Suchfort. in Stesichori fra-
gmentis pag. 25 — 56, et Ottomari Frider. Kleinii
fragmenta Stesichori pag. 75 sqq.

Fragmenta haec inveni:

1.

Αὐτὸς γάρ σφιν ἔδωκε πατήρ
Ἐννοσίγαιος πεσεῖν

Cyrillus adversus Julianum lib. I. eum prima Olympiade vixisse
narrat. Euseb. Hieron. Chronic. l. l. ad Olymp. III, 2.: *Eumelus*
poëta, qui Bugoniam et Europam et Arctinus, qui Aethiopidem
composuit et Ilii persin agnoscuntur; ubi Salmasius: ἢ. [Pal.]
Archianus qui Aethiopicam composuit et Iliacam vastationem. in
reliquis p. Et ibi persis, agnoscuntur. Suidas eum Olympiade
IX. vixisse dicit.

36) Ἀρκτῖνος ὁ Μιλήσιος ἦν μαθητὴς Ὀμήρου.

37) Cf. praeterea de tempore quo vixerit Ryckii librum de
primis Italiae colonis et Aeneae adventu pag. 440.

ἀμφοτέροισ· ἕτερον δ' ἑτέρου κυδίον· ἔθηκε.
 τοῦ μὲν κουφοτέρας χεῖρας πόρην, ἔκ τε βέλεμνα
 σαρκὸς ἐλεῖν, τμηῆσαι τε καὶ πάντ' ἀκέσασθαι.
 τῷ δ' ἄρ' ἀκριβέα πάντα ἐνιστήσῃσιν ἔθηκε
 ἄσκοπά τε γινῶναι καὶ κ' ἀναλθία ἰάσασθαι.
 ὅς ῥα καὶ Αἴαντος πρῶτος μάθε χωομένοιιο
 ὄμματά τ' ἀστράπτοντα βαρυνόμενόν τε νόημα.

Sic scriptum Heynius ³⁸⁾ e scholiis Victorinis ³⁹⁾ hoc fragmentum edidit, cujus valde corrupti nunc emendandi periculum faciam.

In prima linea, ut rhythmum restituamus, adjectivum κλυτός vel simile quid ad vocem πατήρ addendum, ut jam Heynius recte monuit. Voc. πεσεῖν ⁴⁰⁾ rejiciendum. In quinta linea legendum καὶ ἔλκεα πάντ' ⁴¹⁾. In linea sexta pro πάντα ἐνιστήσῃσιν legendum πάντα ἐνὶ στήθεσσι ⁴²⁾, quum hiatus

³⁸⁾ In supplendis et emendandis ad Iliad. 2, 515.

³⁹⁾ Ad l. I. Iliadis, Τοῦτο ἔοικε, scholiasta ille inquit, καὶ Ἀρκίνος ἐν Ἰλίου πορθήσει νομίζειν ἐν οἷς φησιν. Iidem versus a vv. ἕτερον δ' ἑτέρου — ἰάσασθαι leguntur etiam apud Eustath. ad eund. loc. p. 859. sine auctoris nomine; dicit enim τὰ ἰστορούμενα ἔπη τὰ ἐπὶ τῇ Τρωικῇ πορθήσει ἐν οἷς φέρεται περὶ Πόδालειρίου καὶ Μαχάονος, ὡς ἄμφω μὲν Ποσειδῶνος ἦσαν· ἕτερον δ' ἑτέρου etc.

⁴⁰⁾ Heynius h. v. in παισὶν mutavit.

⁴¹⁾ Sic etiam apud Eustathium haec verba leguntur.

⁴²⁾ Apud Eustath. legitur: πάντ' ἐνὶ στήθεσσι, quod si recipimus evitamus quidem hiatum, sed aliquid committimus, quod magis etiam ab epicorum dictione recedit. Vocis ἐνὶ enim prior syllaba et εἰν apud epicos semper in arsi ponitur. cf. Iliad. θ', 199. Od. ι', 417. κ', 310. μ', 256. Batrachom. 260. Antimachi fragm. p. 73. Χρυσείῳ ἐνὶ δεπάστρω. Orpheus apud Clement. Alexandr. Stromat. V. p. 723. ed. Potter. Χρυσείῳ ἐνὶ θρόνῳ, γαίῃ θ' ὑπὸ ποσσὶ βέβηκεν. Orpheus Arg. ἐνὶ νιφαργείῳ. Sic etiam ἐν. Iliad. ε', 215. ψ', 103. Hesiod. Theog. 290. 983. operr. 362. 405. Vid. ad Cypria carm. fragm. 6.

excusari possit trochaica caesura⁴³⁾. Linea septima Ionica forma ἰήσασθαι restituenda. Versus igitur secundum has emendationes sic legendi sunt:

Αὐτὸς γὰρ σφιν ἔδωκε πατὴρ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος
 Ἀμφοτέροισ· ἑτέρον δ' ἑτέρου κυδίων ἔθηκε.
 Τῷ μὲν κουφοτέρας χεῖρας πόρεν, ἐκ τε βέλεμνα
 Σαρκὸς ἐλεῖν τμηξαί τε καὶ ἔλκεα πάντ' ἀκίεσθαι·
 Τῷ δ' ἄρ' ἀκριβέα πάντα ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκεν
 Ἄσκοπα τε γινῶναι καὶ ἀναλθία ἰήσασθαι,
 Ὅς ῥα καὶ Ἀϊαντος πρῶτος μάθε χωομένοιο
 Ὅμματά τ' ἀστράπτοντα, βαρυνόμενον τε νόημα.

Omnibus, quae mihi innotuerunt, locis⁴⁴⁾ Machaon et Podalirius filii non Neptuni, sed Aesculapii nominantur; praecipue a scholiast. ad Aristophan. Plut. 701. narratur, Machaonem, Podalirium, Jasonem, Panaceam et Aeglen filios Aesculapii et Lampetiae esse; contra a scholiast. Pindar. Pyth. III, 14. Podalirius et Machaon Aesculapii et Epiones filii nominantur. Arctinum igitur nullus seniorum scriptorum videtur secutus esse. In versu quarto eadem medicinae, seu potius chirurgiae, quae apud Homerum⁴⁵⁾, partes: tela ex vulneribus excidere et vulneribus mederi. In sequentibus vero versibus medicinae pars, quae Homero incognita: ἄσκοπα γινῶναι, μαθεῖν βαρυνόμενον νόημα.

⁴³⁾ Sic Iliad. α', 4. δὲ ἐλώρια. 19. ἰφάντα ἔπος. 565. κάθησο ἐμῷ. 569. καθῆστο ἐπιγν. β', 211. 216. 275. 315. etc. Thebaid. fragm. 2. vers. 9. Vid. J. H. Voss. ad Homeri hymn. in Demet. vers. 286. qui etiam de hiatu ἀναλθία ἰήσ. conferri potest ad vers. 54. Iliad. ε', 899. ἀνώγει ἰήσασθαι.

⁴⁴⁾ Iliad. β', 752. δ', 194. ibiq. Eustath. λ', 519. Sophocl. Philoct. 309. Quint. Smyrn. ζ', 60.

⁴⁵⁾ Iliad. λ', 515. ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπὶ τ' ἥπια φάρμακα πάσσειν. Cf. praecipue Eustath. ad Iliad. λ', 514.

Dionysii Halicarn. Antiqu. Rom. I, 69. pag. 174.:
*Ἀρκτίνος δὲ φησιν ὑπὸ Διὸς δοθῆναι Λαοδύνῳ Παλ-
 λάδιον ἔν, καὶ εἶναι τοῦτο ἐν Ἰλίῳ, ἕως ἣ πόλις ἡλί-
 σκετο, κεκρυμμένον ἐν ἀβάτῳ. εἰκόνα δὲ ἐκείνου κα-
 τεσκευασμένην μηδὲ ἐν τοῦ ἀρχετύπου διάφορον, ἀπά-
 τῃς τῶν ἐπιβουλευόντων ἕνεκα, ἐν φανερώ τεθῆναι,
 καὶ αὐτὴν Ἀχαιοὺς ἐπιβουλεύσαντες λαβεῖν.*

Hæc narratio Arctini ad Trojæ expugnationem
 pertinet, in qua Palladium primas egit partes. Omnino
 de Palladio multi scriptores loquuntur ⁴⁵⁾, ut nihil
 adjiciendum sit.

Duo alia restant loca, quæ ex cyclo, carminis
 nomine non addito, laudantur, et quæ ex Arctini
 de Troja deleta carmine esse videntur.

• 3.

In Odysseæ δ', 274 sqq. Helenam ex Troja ad
 ligneum equum venisse narratur, ibi nomina princi-
 pum Graecorum vocasse, vocesque feminarum Grae-
 carum imitatum esse, qua imitatione multi Graeco-
 rum vehementer commoti fuerint. Tum vs. 286 pergit:

*Ἄντικλος δὲ σέγ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
 ἦθελεν. ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζεν
 νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιοὺς.*

Ad vers. 285. in cod. Harlej. hæc adnotantur:
 ὁ Ἄντικλος ἐκ τοῦ κύκλου. Videntur præcipue ea
 in cyclo fuisse, quæ inde a vers. 285. usque ad vs.
 289. leguntur. Notatu dignum est, Aristarchum,

⁴⁵⁾ Dionys. Halicarn. antiqu. R. I. p. 172. Pausan. I, 28, 9.
 Strabo lib. VI. Clement. Alexandr. cohort. p. 24. Tzetz. ad Ly-
 cophr. 355. Rabener. amoenitates historico-philologicae. Lips.
 1695. p. 234—242. Heynius ad Apollodor. p. 744.

quem supra vidimus versum alium Homeri rejicientem, in quo nonnulla ex cyclo inerant, etiam hic Odysseae versus delevisse. Anticium in equo ligneo fuisse, etiam Quintus Smyrn. XII, 317. narrat.

4.

Schol. Villos. ad Iliad. τ', 486.: Πληιάδας] αὐται δὲ εἰσιν Ἀτλαντός καὶ Πληϊόνης θυγατέρες, ὧν τὰ ὀνόματα Μαῖα, Ταῦγέτη, Κελαῖνη, Μερόπη, Ἡλέκτρα, Στερόπη, Ἀλκυόνη. Ἀτλας δὲ εἰς τῶν Τιγάντων, μίγεις Πληϊόνῃ, τῇ Ὠκεανοῦ, ἔσχε θυγατέρας ζ', αἱ τὴν παρθενίαν ἀγαπήσασαι συνεκνήγουν τῇ Ἀρτέμιδι. Θεασάμενος δὲ Ὠρίων, ἠρώσθη, καὶ ἐδίωκε μιγῆναι βουλούμενος. αἱ δὲ περικατάληπτοι (in MS. παρακατ—) γενόμεναι, θεοῖς ἠὔξαντο καταβαλεῖν τὴν φύσιν. Ζεὺς δὲ ἐλεήσας αὐτὰς καὶ διὰ τῶν ἄρκτων κατηστέρισεν, ὠνομάσθησαν δὲ Πληϊάδες ἀπὸ Πληϊόνης τῆς μητρὸς αὐτῶν. φασὶ δὲ Ἡλέκτραν οὐ (haec vox in MS. deest) βουλομένην τὴν Ἰλίον πόρθησιν θεύσασθαι, κτίσμα ὄν (hae duae voces in MS. desunt) τῶν ἀπογόνων, καταλιπεῖν τὸν τόπον, οὐ κατηστέρισεν, διόπερ οὐσας πρότερον ἐπτά, γενέσθαι ἕξ. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς 47).

Haec non omnia in cyclo, sed ultima tantum in Arctini Trojae vastatione fuisse videntur. Quintus Smyrnaeus Electram caligine et nubibus figuram suam circumdedisse narrat 48).

47) Haec narratio etiam in schol. Leidens. (vid. Valcken. de schol. in Homer. ined. p. 117.) et aliis legitur.

48) XIII, 551.:

ἧς εἰνεκά φασι καὶ αὐτὴν
Ἡλέκτρην βαδύπεπλον ἐὼν δέμας ἀμφικαλύψαι
Ἀχλὺ καὶ νεφέεσιν.

§. XIX.

Ν ὀ σ τ ο ι .

Arctini de Troja deleta carmen; secundum Proclum sequebantur libri Augiae Troezenensis de reditu Graecorum, quo in argumento multi alii veterum occupati fuerunt scriptorum; laudantur enim *Clidemi νόστοι*⁴⁹⁾; laudatur ejusdem argumenti *Anticlidis* Atheniensis liber, qui maximi fuisse videtur ambitus⁵⁰⁾; scripsit *νόστους* *Lysimachus* Alexandrinus⁵¹⁾; et carmina *Stesichori* et *Eumolpi* a veteri-

⁴⁹⁾ Apud Athenaeum lib. XIII. p. 609. c. ubi ex octavo libro fragmentum de reditu Pisistrati prosa oratione scriptum affertur.

⁵⁰⁾ Vide de Anticlide Clement. Alexandrin. cohort. ad gent. p. 36. ed. Potter. Voss. de historicis Graecis lib. III. p. 322 sqq. Fabricii bibliotheca Gr. Tom. II. p. 209. Schol. Venet. ad Iliad. 7, 44. Suid. s. v. Ab Athenaeo lib. IV. p. 157. f. nonnulla ex ejus secundo libro narrantur de Hercule; in ejusdem libro XI. p. 466. c. fragmentum in prosa oratione scriptum ex ejus libro decimo et septimo de expeditione in Lesbum et Enali satis legitur; imo in libro IX. p. 384. d. septuagesimus octavus liber laudatur, de qua librorum multitudine Casaubonus miratus est, et Schweighaeuserus putat, non singulos libros illis numeris significari, sed numerum *νόστων*, i. e. redituum virorum notabilem.

⁵¹⁾ Ejus *νόστων* liber primus laudatur a schol. Pindar. Pyth. V, 108. (de Antenoridarum in Libyam adventu), liber secundus a schol. Apollon. Rhod. I, 558. (de origine Achillis); liber tertius ab Athen. IV. p. 157. c. ubi ab Lysimacho nonnulla e Mnaeae Europiacis de Phace, Ulyssis sorore, afferuntur. Ejusdem mentio etiam fit in schol. Pindar. Isthm. III (IV), 104. (de filiis Herculis et Megarae.) Ad eundem Lysimachum referendum, quod Eustath. ad Odys. pag. 1796. habet: *κατὰ δὲ Λυσίμαχον νότος αὐτῶ ἐξ Εὐπίπης Θεοπερωτίδος Λεοντόφρων*. Apud Plutarch. de flumin. (Tom. II. p. 1160. a.): *καλεῖται δὲ Ἀδριαστεία καθὼς ἱστορεῖ Πλησίμαχος ἐν Νόστοις*, legendum cum Vossio de histor. Graec. lib. III. p. 319. et Schweighaeusero comment. ad Athenaeum IV. pag. 157. *Λυσίμαχος*.

bus scriptoribus laudantur, quibus hoc idem nomen inditum erat ⁵²⁾, quibus addendum carmen Augiae Troezenensis ⁵³⁾, praeterea incogniti poëtae, quod in cyclum receptum erat. Pars tantum hujus carminis probabile est in cyclo epico locum habuisse, quum perpauca, quae mihi innotuerunt fragmenta, et quae nihilominus ad hoc carmen referenda esse videntur, cum iis, quae Proclus narrat, consentiant. Fragmenta haec sunt:

1.

*Αὐτίκα δ' Αἰσونا θῆκε φίλον κόρον ἠβῶντα,
 Ἰήρας ἀποξύσας εἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
 Φάρμακα πόλλ' ἔψουσ' ἐπὶ χρυσείοισι λέβησι.*

Salmas. ad Solinum p. 859. hoc fragmentum ⁵⁴⁾ ad Eumeli Corinthiaca, Weichert. de Apollon. Rhod. pag. 200. ad Eumolpum, vel Eumelum refert. In versu tertio Wolfius mutavit lectionem et dedit ἐνὶ χρ. — ἐπὶ tamen magis mihi placet, et eodem modo, quo hic legitur ἐπὶ χρυσείοισι, ubi fortasse ἐνὶ exspectas, dicitur ἐπὶ φρεσὶ Iliad. θ', 218. etc.

⁵²⁾ Stesichori νόστων mentio in epistola Pseudophalaridos; Eumolpi in schol. Pindar. Olymp. XIII, vs. 31. ποῦ δὲ ἀλλαχοῦ ἢ μουσικῇ ἀνθεῖ καὶ τὰ πολεμικά; τοῦτο δὲ διὰ τὸν Εὐμόλπον ὄντα Κορίνθιον καὶ γράψαντα νόστον τῶν Ἑλλήνων. Cujus libri quum nullo alio loco mentio fiat, Gyraldus de poëtar. histor. dialog. 3. et Salmas. ad Solin. p. 859. Eumelus legere volunt. Sed neque Eumeli liber νόστοι ab ullo veterum scriptorum laudatur. Haud igitur scio, quid de hoc Eumolpō ejusque libro statuendum sit. Boeckh. vulgarem lectionem retinuit.

⁵³⁾ Ab Eustathio ad Odyss. p. 1796. auctor νόστων, non addito ejus nomine, Colophonius nominatur.

⁵⁴⁾ Debemus hos versus schol. Eurip. in argumento Medae, ubi haec leguntur: Φερεικίδης δὲ καὶ Σιμωνίδης φασιν, ὡς ἡ Μήδεια ἐψήσασα τὸν Ἰάσωνα νέον ποιήσεις. περὶ δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Αἰσονος ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας φασιν οὕτως etc. Schol. Aristophan. Equit. vs. 1532. eosdem affert sub nomine τοῦ τοῦς νόστους ποιήσαντος.

2.

Pausan. X, 29; 2.: Παρὰ δὲ τὴν Θυίαν Πρόκρις τε ἔστηκεν, ἣ Ἐρεχθίδως, καὶ μετ' αὐτὴν Κλυμένη· ἐπιστρέφει δὲ αὕτη τὰ νῶτα ἣ Κλυμένη. ἔστι δὲ πεποιημένα ἐν Νόστοις, Μινίου μὲν τὴν Κλυμένην θυγατέρα εἶναι, γήμασθαι δὲ αὐτὴν Κεφάλῳ, τῷ Δηϊονος, καὶ γενέσθαι σφίσιν Ἰφικλον παῖδα.

In his auctor *Nóstōn* ab iis, quae de Iphicli patre ceteri scriptores narrant, recedit. Nam secundum Hesiodum⁵⁵⁾ Minyas filiam habuit Clymenen, quae a conjuge Phylaco filium Iphiclum⁵⁶⁾ partu edidit. In omnibus omnino locis, quibus de Iphicli origine agitur, nunquam Cephali mentio fit; Clymene vero nostri fragmenti Periclymene vel Eteoclymene a Stesichoro nominatur⁵⁷⁾. Quocunque modo se res habet, hoc fragmentum una cum antecedenti ad res Argonauticas referendum est⁵⁸⁾; in Procli vero excerptis nulla de Argonautis mentio fit. Puto igitur, etiam hunc *Nóstōn* librum non integra sua forma in cyclum receptum fuisse. Is enim, qui varia carmina epica ita conjunxit, ut unum quasi corpus effecerint, rejecit h. l., quia cum rebus Trojanis conjungi non potuit, hujus carminis partem, quae ad res Argonautarum pertinuit.

3.

Pausan. X, 28, 4.: Ἔστι δὲ ἀνωτέρω τῶν κατελεγμένων Εὐρύνομος· δαίμονα εἶναι τῶν ἐν Ἄιδου φασὶν οἱ Δελφῶν ἐξηγῆται τὸν Εὐρύνομον, καὶ ὡς

⁵⁵⁾ Hesiod. apud schol. ad Odys. 4, 326. pag. 579. Buttmann.

⁵⁶⁾ Aliud stemma vid. in schol. Apollon. Rhod. I, 230.

⁵⁷⁾ Schol. Apollon. Rhod. I, 230.

⁵⁸⁾ Neque ab Hesiodo, neque a Pherecyde Iphiclus inter Argonautas relatus fuit. Schol. Apollon. Rhod. I, 45.

τὰς σάρκας περιεσθίει τῶν νεκρῶν, μὴ σφίσι ἀπολείπων πᾶ ὅσα. ἡ δὲ Ὀμήρουποίησις ἐς Ὀδυσσεά, καὶ ἡ Μινυάς τε καλουμένη, καὶ οἱ Νόστοι (μνήμη γὰρ δὴ ἐν ταύταις καὶ Ἴδου καὶ τῶν ἐκεῖ δειμάτων ἐστίν) ἴσασι οὐδὲνα Εὐρύνομον δαίμονα.

Mirabile certe est, in excerptis Procli ex carmine de Graecorum reditu vix uno verbo de Ulyssis reditu commemorari, quum ejus a capta Troja errores omnium celebratissimi sint. Concedo quidem, multa omittenda fuisse, ubi quinque librorum argumentum vix unius paginae spatium impleat; sed omnino errores Ulyssis omissi sunt, et in reditu Neoptolemi eorum tantum mentio injicitur. Omissa vero, quae ad Ulyssem pertinent, videntur in ea hujus carminis parte, quae in cyclo erat, quod peculiare de Ulyssis reditu carmen, *Odyssea*, receptum erat, in quo sine ullo dubio melius res expositae sunt, quam in hoc *Augiae* carmine. Ad hanc omissam partem etiam videntur referenda esse, quae h. l. de Tartari terroribus narrantur, nam pertinent, ut equidem puto, ad Ulyssis ad inferos descensum, quem, serius factum, in Thracia Neoptolemo nondum narrare potuit. Quippe ab Ilio Ulysses ad Cicones eorumque urbem Ismarum venit, inde autem profectus, multa mala perpressus, in Orcum descendit. Quorum omnium ne uno verbo quidem mentio in Procli excerptis fit; qua re commotus id, quod dixi, statuendum esse puto. Praeterea Eurynomus daemon certe cuique in memoriam revocat fabulas Vampyrorum⁵⁹⁾.

4.

Pausan. X, 50, 2.: *Ἐπὶ τούτους Μαῖρά ἐστιν*

⁵⁹⁾ Vid. adnotationes ad versionem Germanicam narrationis Byronii inscriptae: *der Vampyr*.

ἐπὶ πέτρῳ καθέζομένη. περὶ δὲ αὐτῆς πεποιημένα
ἔστιν ἐν Νόστοις, ἀπελθεῖν μὲν παρθένον ἐκ
ἀνθρώπων, θυγατέρα δὲ αὐτὴν εἶναι Προίτου, τοῦ
Θερσάνδρου, τὸν δὲ εἶναι Σισύφου.

Nóstōn auctor cum Pherecyde ⁶⁰⁾ non consen-
tit; nam secundum eum eosdem quidem parentes
Maera habet, sed ab Jove filium Locrum, qui cum
Amphione et Zetho Thebas condidit, partu edit.

5.

Apollodor. II, 1, pag. 87. ed. Heyn.: Πῶν
δὲ τελευτῆσαι, ἔγχευεν (Ναύπλιος), ὡς μὲν οἱ Τραγι-
κοὶ λέγουσι, Κλυμένην, τὴν Κατρέως· ὡς δὲ ὁ τοῦς
Νόστους γράψας, Φιλύραν· ὡς δὲ Κέρκωψ Ἡσιόνην
καὶ ἐγέννησε Παλαμήδην, Οἰκέα, Ναυσιμίδοντα.

Nauplius cujus li. 1. mentio fit diversus a Nau-
plio est, filio Neptuni et Amymones, a quo ortus
est Nauplius Argonauta ⁶¹⁾. Nauplius, de quo Apol-
lodorus loquitur, videtur ab utroque diversus fuisse.
Cujus filium Palamedem quum Graeci duces ad Tro-
jam interfecissent, poenam variis modis sumsit; nam
partim uxores ducum, nuntiis de eorum perfidia,
ad adulterium adducere studuit ⁶²⁾, partim ad alias
res ⁶³⁾. Ad reditum Graecorum alia spectat narratio
apud Hygin. 116. Quum Graeci a diruta Troja
redirent, tempestateque multae naves essent deletae,
nocte Nauplius in promontorio Euboeae ignem in-
cendit, quo illi decepti ibi portum esse putabant, et

⁶⁰⁾ Apud schol. ad Odyss. X, 326.

⁶¹⁾ Haud recte hic in schol. Flor. ad Apollon. I, 134. Ar-
chaei filius nominatur. Ἀρχαίου enim in ἀρχαίου mutandum
et legendum ἀπόγονος τοῦ ἀρχαίου scil. Ναυπλίου. Cf. schol. Pa-
ris. ad eund. loc.

⁶²⁾ Schol. Lycophron. 386.

⁶³⁾ Eustath. ad Odyss. I, 328. XI, 84.

scopulis illisi in litusque ejecti ab Nauplio et ejus filii interficiuntur ⁶⁴⁾).

6.

Schol. ad Odyss. δ', 12. ed. Buttmann.: *Αὐτῇ, ὡς μὲν Ἀλεξίων Γῆρι, ὡς δὲ ἔνιοι θυγάτηρ τινὸς Ζευξίππου, ὡς δὲ ὁ τῶν Νόστων ποιητῆς, τὸ τῆς δούλης κύριον ὄνομα. φασὶ δὲ μηδέποτε λέγειν τὸν ποιητὴν δούλην θεράπειναν.*

Hoc Ambrosiani cod. scholion corruptum partim ex scholio ejusdem codicis, quod praecedat, emendari potest, partim ex Apollodoro ⁶⁵⁾, apud quem *Πιερίς* servae nomen proprium, cui nomen *Τηριδάη* ex Acusilai libro opponitur. In litteris scholii *Γῆρι* mihi nomen *Τηριδάη* inesse videtur ⁶⁶⁾, quae secundum nonnullos ⁶⁷⁾ filia Zeuxippi fuit. Secundum auctorem *Νόστων* vero *δούλη* non, ut apud Homerum, nomen appellativum erat: *serva*, sed nomen proprium, et videntur apud Homerum quoque nonnulli hoc vocabulum sic interpretati esse, quum *δούλη* nusquam apud Homerum servam significet.

7.

Eustathius ad Odyss. p. 1796.: *Ὁ δὲ τοὺς Νόστους ποιήσας Κολοφώνιος Τηλέμαχον μὲν φασὶ τὴν Κίρκην ὕστερον γῆμαι, Τηλέγονον δὲ τὸν ἐκ Κίρκης ἀντιγῆμαι Πηνελόπειαν.*

⁶⁴⁾ Schol. Euripid. Orest. 422. Dictys lib. VI, init. Fabric. Bibl. Gr. T. II, 17, 3.

⁶⁵⁾ Apollodor. III, 11, 1. *Μενέλαος μὲν οὖν ἐξ Ἑλένης Ἐρμιόνην ἐγέννησε, καὶ κατὰ τινὰς Νικόστρατον. ἐκ δούλης Πιερίδος, γένος Αἰωλίδος, ἣ καθάπερ Ἀκουσίλαός φησι Τηριδάης Μεγαπένθη.*

⁶⁶⁾ Sic est enim saepius circumflexus compendii nota, ut *Δῆμ* pro *Δημοσθένε*. vid. Bast comment. palaeogr. p. 805.

⁶⁷⁾ Verba *ὡς δὲ ἔνιοι θυγάτηρ* etc. sic explicanda esse puto.

Secundum hoc fragmentum in *Nóστοις* mentio non solum de Ulyssis erroribus, sed de ipsa ejus morte rebusque serius gestis injecta esse videtur. Si haec narratio revera ex redivis desumpta est, ultimum in iis, ultimum totius cycli, secundum argumentum ejus supra ex Photii bibliotheca adpositum, habebat locum, quem quum Telegonia teneret, videtur hoc fragmentum in cyclo epico non fuisse. Aliud, quod valde probabile est, non possum praeterire. Proclus in excerptis Telegoniae narrat, Telegonium uxorem Penelopen duxisse, Circen vero Telemachum, quae cum narratione ex redivis ab Eustathio allata prorsus conveniunt. Fortasse igitur Eustathius errans hanc narrationem auctori *Nόστων* adscripsit. Pro *φασὶ* legas *φησὶ* ⁶⁸).

Sunt igitur multa *Nόστων* loca, quae meam de cycli compositione conjecturam probant, vel certe mihi probare videntur. Nam ponamus nonnulla fragmenta, quae secundum Procli excerpta locum in hoc carmine habere non possunt, excursibus et episodis adscribenda esse, vel ex aliorum libris de redivis desumpta esse, tamen ex fragmentis primum, secundum, tertium et septimum non possum cum *Nόστοις* conjungere.

§. XX.

Odyssea cyclica.

Semper viri docti, utrum Homeri carmina in cyclum fuerint recepta necne, varia eaque haud improbabilia afferentes argumenta, inter se dissenserunt. Salmasius quidem in cyclum non recepta fuisse con-

---

⁶⁸) Qua commutatione nihil frequentius. Vide Schaefer. ad Apollon. Rhod. T. II. p. 237.

tendit, eamque ob causam locum Aristotel. Sophist. Elench. I. cap. 9, de quo supra §. XV. egi, emendat voc. *Ὀμήρου* in *Εὐμήλου* mutans, et saepius, gaudio emendationis elatus, ad eam correcturam revertitur⁶⁹⁾. Cui minime assentiens Heinsius Homerum et Hesiodum ait in cyclum receptos fuisse, et, ut Salmasius, sententiam veterum scriptorum testimoniis fulcit; qua de causa Schwartzius de cyclis §. 9. hanc rem ratione, qua certe nemini satisfacit, explicare aggressus est, sed, ut omnes viri docti, qui ante reperta chrestomathiae Proclianae fragmenta de cyclo epico scribebant, excusandus, et nunc quoque nonnullis locis, ut apud Photium⁷⁰⁾, Homerum cum Hesiodo cyclicis plane opponi, mirabile videri potest. Quae res explicatu facillima est. Proclus enim postquam de Homero, Hesiodo, ceteris egerat, ad cyclicos transgressus est, ubi tantum dixerat, quem inter eos Homeri carmina locum tenuerint, idque Photius suis verbis vult. Sin aliis etiam in locis Homerus cyclicis opponitur, eo factum est, quod nemini non Homerus notus esset, dum plurimi ceterorum cyclicorum poetarum non ab sua praestantia atque virtute alicujus pretii essent, sed quum ab rebus narratis, tum quod in illam collectionem, quae cyclus nominabatur, eorum carmina essent recepta. Homeri vero Odysseam in cyclo locum habuisse duabus praecipue clarum est rebus. Nam primo in excerptis Procli legitur *μετὰ ταῦτά ἐστιν Ὀμήρου Ὀδυσσεΐα*, quo claris verbis ad cyclum refertur. Tum in duobus scholiorum Harlejanorum locis *ἡ κυκλικὴ Ὀδυσσεΐα ἐκδοσις* laudatur, et in

⁶⁹⁾ Sic pag. 850. p. 854. col. I. A. pag. 857. fin. pag. 859. col. II. B.

⁷⁰⁾ Vid. supra Pars II. §. 2.

schol. quidem ad Odyss. π', 191. ἡ κυκλική, θείλ-
γεις et ad ρ', 25. ὑπηοίη] ἡ κυκλική, ἐπηοίη, quam
Odysseae editionem Boeckhii eandem esse putat,
quae cum cyclicis poëtis circumferebatur. Heinri-
chius quidem ⁷¹⁾ v. κυκλική „de textu tralaticio, vul-
gari lectione“ intelligit, et idem valere putat, quod
ἡ κοινή. Sed ponamus, quod Heynius dicit ⁷²⁾, et
quod Heinrichius probat, ut probandum est, verum
esse „nunquam tale corpus poetarum aliter confe-
ctum esse, quam ut grammaticus aliquis eorum re-
censum seu indicem fecerit;“ tamen inde non effici-
tur, ut Boeckhii conjectura falsa sit. Nam si cau-
sam, qua Heinrichius locum ex Heynii excursu af-
fert, recte intelligo, haec est, potius nomine ejus
grammatici, qui Odysseam illam recensuerit, lectio-
nes Odysseae in cyclum receptae laudari debuisse,
quam adposito nomine: ἡ κυκλική. Quod si vult,
errat, nam etiam Μασσαλιωτική, Ἀργολική, Ἀπολὺς
ἐκδόσις laudatur, quae etiam potius nomine illius,
qui eas describendas curaverit, laudandae essent; imo
invenitur κυκλική Θηβαῖς, de qua supra jam egi.

Ut igitur in his cum Heinrichio consentire non
possum, sic etiam in alius eorundem scholiorum
ad eandem rem pertinentis loci interpretatione. Ad
Odysseae enim librum δ', vers. 248. haec adnotan-
tur: Δέκτη] Οὐ κυκλικῶς τὸ δέκτη, ὀνομαστικῶς δ'
ἀκούει, παρ' οὗ φησι τὸν Ὀδυσσεύα τὰ ῥάκη λαβόντα
μετημφιασθαι. ὅς οὐκ ἦν ἐν ταῖς ναυσὶ τοιαύτος, οἷος
ὁ Ὀδυσσεὺς ἀχρεῖος. Ἀρίσταρχος δὲ δέκτη μὲν ἐπαίτη,
τὸ δὲ οὐδὲν τοῖος ἔην, τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον, ὅς
οὐκ ἦν τοιοῦτος ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀλλ' ἐνδοξότατος καὶ με-
γαλοπρεπέστατος, ἵκελος δὲ τῷ ἐπαίτη. Heinrichius

⁷¹⁾ In editione Buttmanni illorum scholiorum pag. 574.

⁷²⁾ In excurs. ad Virgil. Aen. II, 297.

hic v. οὐ κυκλικῶς de re, quae fiat, vel de verbo, quod usurpetur, more non tralaticio dictum esse putat. Mihi haec significatio, quum δέκτης rarum vocabulum sit, quod more vulgari usurpatum esse dici non possit, quum omnino vulgaris usus non sit, inesse non videtur. Locus potius emendandus est ex Eustathii ad eundem locum commentario pag. 1494. ed. Rom., ubi haec leguntur: Δέκτην δὲ Ἀρίσταρχος μὲν τὸν ἐπαίτην λέγει, παρὰ τὸ δέχεσθαι. ὁ δὲ κυκλικὸς φασιν, ἥρουν ὁ τῶν κυκλίων ποιητῆς, ὀνοματικῶς ἀκούει τὴν λέξιν. Δέκτην τινὰ κατὰ κυριολεξίαν εἰπὼν, παρ' οὗ τὸν Ὀδυσσεῖα λαβόντα τὰ ῥάκη ἀμφιβαλέσθαι. Quo in loco quum clarius et pluribus verbis dictum sit, quod in illo tantum indicatur, puto illum locum ex hoc bene emendari posse. Pro vv. οὐ κυκλικῶς itaque lego, ὁ κυκλικός, et Dionysium cyclographum intelligo, deleto δ' ante ἀκούει locum ita vertens: Cyclicus vocem δέκτης pro nomine proprio habet, sive interpretatur, a quo viro Ulyssem pannos accepisse et induisse dicit. Ἀκούω h. l. significat: interpretor⁷³⁾; ὀνομαστικῶς, vel potius ὀνοματικῶς⁷⁴⁾ me recte intellexisse aliis veterum grammaticorum testimoniis probatur, ubi eodem modo ὀνοματικῶς de nomine proprio usurpatum est⁷⁵⁾. In quarto vero loco interpretando cum Heinrichio consentio. Scholiasta enim ad Odyss. γ', 115. οὐ κυκλικῶς, inquit, τὰ ἐπίθετα προσεῖρήπται, ἀλλ' ἐκάστου δένδρου τὸ ἰδίωμα διὰ τοῦ ἐπιθέτου προστετήρηται.

⁷³⁾ Vid. Stephan. Thes. I. p. 285. f.

⁷⁴⁾ Vid. de hac commutatione Schaefer. ad Gregor. Corinth. pag. 592. 698.

⁷⁵⁾ Apollon. Sophist. Lexic. Hom. pag. 25. ed. Toll. ποτὶ δὲ σημαίνει καὶ ἔθνος (Ἄγαντες) ὀνοματικῶς οὕτως λεγόμενον. Secundum haec κυριολεξία non est propria significatio vocabulī, sed κατὰ κυριολ. est: ita ut nomen proprium sit.

Hic inest sensus: Non, ut saepius fiat, h. l. epitheta esse posita, sed id, quod cuique fructui proprium sit, epithetis significari.

§. XXI.

Telegonia.

Telegonia, quae ultimum in cyclo locum tenebat, haud saepe lecta fuisse videtur, quum ejus unum tantum mihi notum sit fragmentum. Ab omnibus fere antiquitatis scriptoribus Eugamoni, vel ut alii scribunt, Eugammoni Cyrenaeo attribuitur Olymp. LIII. viventi⁷⁶⁾, qui etiam, narrante Clemente Alexandrino⁷⁷⁾, auctor vel potius fur Musaei libri de Thesprotis fuit, quem ab Musaeo scriptum suo nomine edidit. Hieronymus in chronico⁷⁸⁾, sive hanc eandem, sive aliam, Cinaethoni adscribit Telegoniam⁷⁹⁾.

Unum tantum hujus libri fragmentum inveni apud Eustath. ad Odyss. pag. 1796. Ὁ δὲ τὴν Τηλεγονίαν γράψας Κυρηναῖος ἐκ μὲν Καλυψοῦς Τηλέ-

⁷⁶⁾ Euseb. in chronic. can. ad Olymp. NF, 3. *Εὐγάμων ὁ Κυρηναῖος ὁ τὴν Τηλεγονίαν ποιήσας ἐγνωρίζετο.* Ejusdem Chron. lib. I, sub Macedonum regibus Philippo, Aëropa et Alceta pag. 43. *Εὐγάμων, ὁ Κυρηναῖος ὁ τὴν Τηλεγονίαν ποιήσας ἐγνωρίζετο.* Cf. Hieron. ad Olymp. LIII. et Syncellus pag. 239. ubi eadem fere leguntur.

⁷⁷⁾ Stromat. VI. p. 751. ed. Potter.: *καθάπερ Εὐγάμων ὁ Κυρηναῖος ἐκ Μουσίου τοῦ περὶ Θεοπρόιτων βιβλίου ὀλοκλήρον, καὶ Πύσανδρος Καμυρεὺς Πισίνου τοῦ Λινδίου τὴν Ἡρακλείαν.* Cf. tamen de hoc furto Eugamoni Passow. ad Musaeum pag. 56. Eusebius praeparat. evangel. X. cap. 1. qui eadem habet, atque Clemens, scribit *Εὐγράμμων ὁ Κυρηναῖος.*

⁷⁸⁾ Hieron. chronic. lib. poster. ad Olymp. V, 3.: „Cinaethon Lacedaemonius, qui Telegoniam scripsit, agnoscitur.“

⁷⁹⁾ De ceteris Cinaethonis operibus vide Heeren. biblioth. ant. litter. et art. fascic. IV. p. 57.

γονον υἱὸν Ὀδυσσεὶ ἀναγράφει ἢ Τηλέδαμον, ἐκ δὲ Πηνελόπης Τηλέμαχον καὶ Ἀρκεσίλαον.

§. XXII.

Fragmenta, quorum sedes incerta est.

Nonnulla fragmenta, quae sine auctoris et carminis, ad quod pertineant, nomine non nisi ex cyclo laudantur, praeterire non possum.

1.

Schol. Villois. ad Iliad. γ', 242.: Ἐλένη ἀρπασθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἀγνοοῦσα τὸ συμβεβηκὸς μεταξὺ τοῖς ἀδελφοῖς κακὸν, ὑπολαμβάνει δι' αἰσχύνης αὐτῆς μὴ πεπορευέσθαι τούτους εἰς Ἴλιον, ἐπεὶδὴ πρότερον ὑπὸ Θησέως ἀρπάσθη, καθὼς προεῖρηται· διὰ γὰρ τὴν τότε γενομένην ἀρπαγὴν Ἀφύδνα (leg. Ἀφίδνα) πόλις Ἀττικῆς πορθεῖται, καὶ τιτρώσκεται Κάστρω ὑπὸ τοῦ Ἀφίδνου, τοῦ τότε βασιλέως κατὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. οἱ δὲ Διόσκουροι, Θησέως μὴ τυχόντες, λαφυραγωγοῦσι τὰς Ἀφίδνας. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Πολεμωνίοις ἢ τοῖς Κυκλικοῖς, καὶ ἀπὸ μέρους παρὰ Ἀλκιμανι τῷ λυρικῷ.

Plura huc pertinentia Plutarchus in vita Thesei habet (cap. 32.), ubi etiam ab hac narratione, quae in cyclo epico locum habuit, recedentia leguntur⁸⁰⁾; omnino Stesichorus multa in Helenae historia mutasse videtur, aliaque quam vulgari ratione nar- rasse⁸¹⁾. Haec fortasse ex Cypriis carminibus, vel ex carmine de Trojae excidio desumta sunt.

2.

Schol. Villois. ad Iliad. ψ', 660.: Φόρβας ἀνδρείοτατος τῶν καθ' αὐτὸν γερόμενος, ὑπερήφανος δέ,

⁸⁰⁾ Cap. 34. cf. Pausan. Corinth. c. 22, 7.

⁸¹⁾ Vid. Pausan. l. l.

πυγμὴν ἤσκησεν, καὶ τοὺς μὲν παριόντας ἀναγκάζων ἀγωνίζεσθαι, ἀνῆρει· ὑπὸ δὲ τῆς πολλῆς ὑπερηφανίας ἠβούλετο καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς τὸ ἴσον φρόνημα ἔχειν. διὸ Ἀπόλλων παραγενόμενος, καὶ συστὰς αὐτῷ, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὅθεν ἐξ ἐκείνου καὶ τῆς πυκτικῆς ἔφορος ἐνομίσθη ὁ θεός. ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς.

Dicere non possum, quem haec narratio in cyclo locum habuerit.

3.

Schol. Ambrosian. ad Odyss. β', 120.: Ἡ Τυρῶ] Σαλμωνέως θυγάτηρ· ἔσχε δὲ παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος Νηλίας καὶ Πηλίας. Ἀλκμήνη Ἡλεκτροῦνος. Μυκῆνη Ἰνάχου θυγάτηρ καὶ Μελίας τῆς Ὠκεανοῦ, ἧς καὶ ἀριστερός (Buttmann: „scr. Ἀρίστορος“) Ἄργος, ὡς ἐν τῷ Κύνῳ φέρεται.

Tyro, filia Salmonei, a Neptuno mater Peliae et Nelei⁸²⁾. Melia, filia Oceani, uxor Inachi, quorum filii Aegialeus et Phoroneus Apollodoro referente lib. II, 1, 1. Mycenes ibi nulla mentio. Pausanias tamen lib. II, 16, 3. perhibet, in magnis Eoeis narratum fuisse, Mycenen filiam Inachi, uxorem Arestoris esse. Secundum Apollodorum l. l. Acusilaus Argum et Inachum filios esse Jovis et Niobes dixerat. Videmus etiam hic, ut jam supra, magnas Eoeas valde cum narrationibus ex cyclo allatis consentire.

⁸²⁾ Odyss. λ', 235.

EXCURSUS PRIMUS.

DE VERSIBUS SPONDIACIS.

In parvae Iliadis fragmento sexto versum sic se habentem: *δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω θρονὸς ἄμφω κοίτης* correxi, cujus correctionis rationes et argumenta nunc exponenda sunt.

Omnes epici, tam antiquissimi quam recentioris aevi, ut acritas versuum heroicorum frangatur, dactylis spondeos omnibus in sedibus haud raro admiscuerunt, idque minime raro etiam in quinto pede fecerunt, ita tamen ut certas in spondeorum usu regulas sequerentur. Nam quum quisque concedet non bonis esse versum adnumerandum, cujus pedes singuli et vocabula saepius una finiuntur (ut Iliad. δ', 455. *Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν.*), tum nemo erit, qui repugnet, praecipue cum versum esse malum, cujus in fine duo vocabula bisyllaba, quae ex spondeis constant, reperiuntur, eamque ob causam veteres duabus spondiacis vocibus bisyllabis versum finire evitarunt. Sed aliae etiam regulae sunt, quas nunquam non sequuntur, quas ut proponere possim, omnes epici Graeci in tres, vel potius quatuor dividendi sunt classes, quarum prima poetas antiquissimos, Homerum, Hesiodum et Homeridas, itaque etiam Cyclicos amplectitur. Secunda classis doctos Alexandrinos poetas continet, et inter

hos, quum omnium didacticorum versus magis ex dactylis, quam spondeis constant, praecipue ad Callimachum, Apollonium Rhodium, Quintum Smyrnaeum respiciendum. In tertia classi Nonnus ejusque sectatores Proclus, Musaeus, Tryphiodorus, Colluthus, Paullus Silentarius, Joannes Gazaeus ponendi sunt. Ab omnibus his poetis mirum quantum Tzetzes recedit, eamque ob causam de eo separatim agendum erit.

Prima classis.

Apud omnes hujus classis poetas saepissime versus spondiaci (imo integri versus ex spondeis compositi, cf. Hermann. elem. doctr. metr. p. 549.) inveniuntur, quorum de natura agere si volumus, iterum versus in varias dividendi sunt classes. Exeunt igitur versus

1) in vocem quatuor vel plurium syllabarum, et nonnunquam etiam tertius et quartus pes spondeus est. Od. φ', 113. ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην. 149. σιῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξον πειρηγίζων. Saepius tamen utroque loco, vel uno tantum dactylus ponitur. Od. β', 525. ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει. 180. ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύσθαι. Od. α', 102. βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα. Hymn. 2, 546. πιθήσας οἰωνοῖσιν. cf. Od. η', 106. π', 213. saepissime tamen quartus pes dactylus est. Iliad. α', 384. Od. γ', 91. 318. δ', 445. Hymn. 4, 25. 162. 238.

His versibus in quatuor vel plurium syllabarum vocem exeuntibus adnumerandi sunt, qui enclitica, quam trium vel plurium syllabarum vox praecedit, finiuntur; nam quum enclitica eodem, quo praecedens vox accentu pronuntiatur, unam cum ea quasi

vocem facit. Ad hanc igitur classem versus referendi sunt, quorum in fine voces leguntur *φώνησέν τε* (Iliad. α', 330. Od. δ', 370. η', 508 et cet.), *τάρβησέν τε* (Iliad. β', 268.), *ἀφνειοί τε* (Hesiod. op. 306.), *Ἠλέκτρον τε* (Hesiod. Theog. 348.), *Εὐρώπῃ τε* (Hesiod. Theog. 357.), *ἰσοθῆτος τε* (Odys. α', 165.) et similes.

Haec de versibus in quatuor syllabarum vocem exeuntibus cumque his conjungendis dicere sufficiant, et ad versuum secundum ordinem nunc transibo, ad versus

2) in vocem trium syllabarum exeuntes, quibus adjungendi sunt in ultimo loco encliticam habentes, quam vox bisyllaba praecedat, ut *Τρωῆς τε* (Iliad. β', 123. ε', 862. η', 65.), *δεινόν τε* (Od. γ', 522.), *χρυσόν τε* (Od. γ', 274.), *ξίνων τε* (Od. ι', 270.), *Φθίγν τε* (Od. λ', 496.), *κρηναί τε* (Od. ε', 170.). In hoc ordine omnino praecipue ad vocem respiciendum, quae vocabulum, in quod versus cadit, praecedat, quae est:

a) vox monosyllaba, aut potius bisyllaba, cujus posterior syllaba semper apostropho decurtata est. Hae duae voces, quum monosyllabae ultima littera arcte cum sequenti conjungenda sit, unam quasi duobus accentibus notatam vocem faciunt. Ex copia exemplorum haec praecipua afferam: *φῦλ' ἀνθρώπων* (Od. γ', 282. ο', 209. Hymn. 1, 161. 555. 537. Hesiod. op. 90. 330. 556. scut. 162. etc.), *ἔστ' ἀνθρώπων* (Od. θ', 552.), *πῆμ' ἀνθρώπων* (Hes. Theog. 529.), *οὐτ' et οὐδ' ἀνθρώπων* (Iliad. α', 548. σ', 180.), *πόλλ' ἀνθρώπων* (Iliad. σ', 531.), *περὶ τ' εἰμ' ἀνθρώπων* (Iliad. θ', 27.), *ἔργ' ἀνθρώπων* (Od. ε', 259.), *ἔργ' εἰδυῖα* (Od. ο', 418. ν', 289. ω', 278. Hes. Th. 264.), *κέδν' εἰδυῖα* (Od. τ', 346. υ', 57. α', 428. Hom. hym. 1, 313. 3, 44. 153. 4, 195.), *καλ' εἰκνῖα* (Iliad. η', 66.),

ἀλλ' εἰκνῖα (Hom. hymn. 3, 156.), οὐδ' ἡβαιόν (Iliad. β', 580. 586. 593. Od. γ', 14. φ', 288.), ἡδ' οἰωνούς (Iliad. β', 593.), ὥστ' οἰωνοί (Hymn. 4, 89.), ὄφρ' ἰθύνουσι (Od. ε', 255.), ἰσ' ἄττησιν (Hesiod. op. 550.), καὶ αἰζηῶν (Iliad. ε', 92.).

Secundum ea, quae supra de encliticis monui, versus Iliad. ε', 595. εἶσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε in trium syllabarum vocem exit, praecedente voce quatuor syllabarum (Ἑλλάδα τε); et versus Hesiod. op. 408. ἐν τ' ἐννηφιν, habet ante vocem trium syllabarum bisyllabam apostropho decurtatam.

b) Versus in trium syllabarum vocem cadit, praecedente bisyllaba voce, quae semper spondeus est. Sic: θνητῶν ἀνθρώπων (Od. α', 219, et saepius Hesiod. op. 122. 291. Theog. 304. 387. Hom. hymn. 2, 144. 3, 35. 150. 4, 22.), ἀμφὶ στήθεσσιν (Iliad. β', 588. 544.), ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ (Od. ν', 256. 260.), Τροίῃ εὐρείῃ (Od. λ', 499.), ῥεῖα ζῶοντες (Od. δ', 805.), ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγχιόης (Iliad. ε', 268.).

c) De versibus, in quibus ante vocem trium syllabarum versum claudentem trium vel plurium syllabarum vocabulum ponitur, hoc tantum adnotandum, in quarta sede fere semper dactylum poni; voces certe trium syllabarum semper anapaesti, nunquam (uno exemplo Iliad. λ', 592. excepto: σάκε' ὤμοισιν κλίναντες) molossi. Sic Iliad. β', 622. κρατερὸς Διώρης. β', 575. Ἑλίκην εὐρεῖαν. β', 535. ἱερῆς Εὐβοίης. — Iliad. α', 250. γ', 401. Hymn. 1, 42. 4, 310. μερόπων ἀνθρώπων. Hymn. 2, 33. ὄρεσι ζώουσα. Hymn. 1, 10. δέπαί χουσεῖα.

3) Hi igitur allati versus in quatuor syllabarum vocem exeunt, vel si in vocem ex tribus syllabis constantem cadunt, certe bisyllaba, vel monosyllaba praecedit sic comparata, ut arctissimis cum sequenti

xinculis jungatur. Praeterea versus aliter exenn-
tes inveniuntur, de quibus nunc agendum erit.

a) Habent voc. *παῖς*, *εὖ* vel contractam aliam
vocem in quinti pedis thesi. His omnibus versibus
medendum est syllaba contracta resoluta, quod in
versibus, qui *παῖς* in quinta thesi habent, omnibus
facere possumus. Nam haec vox non solum semper
(paucissimis locis exceptis, vid. Hermann. ad Orph.
p. XIV. sqq.) in duas syllabas solvi potest, sed jam
nunc saepe soluta invenitur (vid. Hesiod. scut. 26.
εὖς παῖς Ἀλκαίοιο. Iliad. β', 713. *φίλος παῖς ἔνδεκα*.
819. *εὖς παῖς*). Etiam seriores poëtae, ut Nonnus
Nonnique sectatores semper formam *παῖς*, nunquam
παῖς, usurpant, et ubi *παῖς* nunc apud eos inveni-
tur, indicia, *παῖς* scribendum esse, in oculos incur-
runt *). Soluta igitur syllaba corrigendi sunt versus
hi: *καὶ παῖς εἷς* (Iliad. λ', 75.), *ἦ παῖς ἄφρων* (Iliad.
λ', 389.) etc. — Eadem medela versibus adhibenda,
quorum quintam thesin v. *εὖ* facit, adverbium ad-
jectivi *εὖς*, quod nunquam contrahitur, eamque ob
causam mihi in quinta thesi semper *εὖ* scribendum
esse videtur. Versus, quorum eo modo rhythmo
subvenire possumus, creberrimi sunt; qua de causa
praecipuos tantum apponam: *εὖ εἰδώς* et *εὖ εἶδω*
(Od. α', 302. 174. γ', 200. δ', 645. η', 317. ν', 232.
ξ', 186. Iliad. α', 158. 515. φ', 487.), *εὖ παῖσαι* (Iliad.
σ', 52.), *εὖ εἶπω* (Iliad. ξ', 127. Od. α', 302.). Sic
etiam versibus mederi possumus in trium syllaba-
rum vocem cadentibus, quorum prima syllaba *εὖ* est.
Sic: *οὐδ' εὐλείμων* (Od. δ', 607, leg. *οὐδ' εὐλείμων*),
μετόπισθ' εὐεργέων (Od. δ', 695. γ', 319.), *θαλάμων*

*) In paraphrasi Joannis cap. IX. pag. 95. ed. Spalding.
ὕμνων παῖς οὗτος etc. legendum *παῖς*, quum Nonnus duos spon-
deos in hexametro nunquam jungat.

ἀλλ' εἰκνῖα (Hom. hymn. 3, 156.), οὐδ' ἡβαιόν (Iliad. β', 380. 386. 393. Od. γ', 14. φ', 288.), ἡδ' οἰωνούς (Iliad. β', 393.), ὥστ' οἰωνοί (Hymn. 4, 89.), ὄφε' ἰθύνοιο (Od. ε', 255.), ἰσ' ἄττησιν (Hesiod. op. 550.), καλ' αἰζηῶν (Iliad. ε', 92.).

Secundum ea, quae supra de encliticis monui, versus Iliad. ε', 393. εἰσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε in trium syllabarum vocem exit, praecedente voce quatuor syllabarum (Ἑλλάδα τε); et versus Hesiod. op. 408. ἐν τ' ἐννηφιν, habet ante vocem trium syllabarum bisyllabam apostropho decurtatam.

b) Versus in trium syllabarum vocem cadit, praecedente bisyllaba voce, quae semper spondeus est. Sic: θνητῶν ἀνθρώπων (Od. α', 219, et saepius Hesiod. op. 122. 291. Theog. 304. 387. Hom. hymn. 2, 144. 3, 35. 150. 4, 22.), ἀμφὶ στήθεσσιν (Iliad. β', 588. 544.), ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ (Od. ν', 256. 260.), Τροίῃ εὐρείῃ (Od. λ', 499.), ῥεῖα ζῶοντες (Od. δ', 805.), ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγχιόης (Iliad. ε', 268.).

c) De versibus, in quibus ante vocem trium syllabarum versum claudentem trium vel plurium syllabarum vocabulum ponitur, hoc tantum adnotandum, in quarta sede fere semper dactylum poni; voces certe trium syllabarum semper anapaesti, nunquam (uno exemplo Iliad. λ', 592. excepto: σάκε' ὄμοισιν κλίναντες) molossi. Sic Iliad. β', 622. κρατερός Διῶρης. β', 575. Ἑλίκην εὐρεῖαν. β', 535. ἱερῆς Εὐβοίης. — Iliad. α', 250. γ', 401. Hymn. 1, 42. 4, 310. μερόπων ἀνθρώπων. Hymn. 2, 33. ὄρεσι ζώουσα. Hymn. 1, 10. δέπαι' χροσεῖα.

3) Hi igitur allati versus in quatuor syllabarum vocem exeunt, vel si in vocem ex tribus syllabis constantem cadunt, certe bisyllaba, vel monosyllaba praecedit sic comparata, ut arctissimis cum sequenti

vinculis conjungatur. Praeterea versus aliter exeun-
tes inveniuntur, de quibus nunc agendum erit.

a) Habent voc. *παῖς*, *εὔ* vel contractam aliam
vocem in quinti pedis thesi. His omnibus versibus
medendum est syllaba contracta resoluta, quod in
versibus, qui *παῖς* in quinta thesi habent, omnibus
facere possumus. Nam haec vox non solum semper
(paucissimis locis exceptis, vid. Hermann. ad Orph.
p. XIV. sqq.) in duas syllabas solvi potest, sed jam
nunc saepe soluta invenitur (vid. Hesiod. scut. 26.
εὖς παῖς Ἀλκαίοιο. Iliad. β', 713. *φίλος παῖς ἔνδεκα*.
819. *εὖς παῖς*). Etiam seriores poëtae, ut Nonnus
Nonnique sectatores semper formam *παῖς*, nunquam
παῖς, usurpant, et ubi *παῖς* nunc apud eos invenia-
tur, indicia, *παῖς* scribendum esse, in oculos incur-
runt *). Soluta igitur syllaba corrigendi sunt versus
hi: *καὶ παῖς εἶης* (Iliad. λ', 75.), *ἦ παῖς ἄφρων* (Iliad.
λ', 389.) etc. — Eadem medela versibus adhibenda,
quorum quintam thesin v. *εὔ* facit, adverbium ad-
jectivi *εὖς*, quod nunquam contrahitur, eamque ob
causam mihi in quinta thesi semper *εὔ* scribendum
esse videtur. Versus, quorum eo modo rhythmō
subvenire possumus, creberrimi sunt; qua de causa
praecipuos tantum apponam: *εὔ εἰδώς* et *εὔ εἶδω*
(Od. α', 302. 174. γ', 200. δ', 645. η', 317. ν', 232.
ξ', 186. Iliad. α', 158. 515. φ', 487.), *εὔ πᾶσαι* (Iliad.
σ', 52.), *εὔ εἶπω* (Iliad. ξ', 127. Od. α', 302.). Sic
etiam versibus mederi possumus in trium syllaba-
rum vocem cadentibus, quorum prima syllaba *εὔ* est.
Sic: *οὐδ' εὐλείμων* (Od. δ', 607, leg. *οὐδ' εὐλείμων*),
μετόπισθ' εὐεργέων (Od. δ', 695. χ', 319.), *θαλάμων*

*) In paraphrasi Joannis cap. IX. pag. 95. ed. Spalding.
ἰμεῖων παῖς οὐτός etc. legendum *παῖς*, quum Nonnus duos spon-
deos in hexametro nunquam conjungat.

εὐπήκτων (Od. ψ', 41.), νηὺς εὐεργής (Od. λ', 166.),
 Ἀχαιῶδων εὐπέπλων (Od. δ', 160.), ἡδ' εὐπηγής (Od.
 φ', 334.), εἰς Εὐβοίαν (Od. γ', 174. leg. Ἐὐβοίαν et
 cf. Od. η', 321.), ἀλλ' Εὐπείθει (Odys. ω', 465. leg.
 Ἐὐπείθει et cf. vs. 469.). Horum versuum pars prae-
 terea iis, quae supra No. 2, a. monui, defenduntur.
 Alius magnus versuum spondiacorum numerus con-
 tractam syllabam in quinta thesi habent, qua reso-
 luta, quod semper fieri potest semperque faciendum,
 in eadem sede pyrrhichius ponitur. Sic: καὶ αἱ νη-
 λιτεῖς εἰσιν (Od. π', 317. τ', 498.), leg. νηλιτεῖς εἰσίν,
 ut Od. ω', 171. ἐπιδευέες ἡμεν, non ἐπιδευεῖς legitur.
 — Ἡὼ διαν (Iliad. ι', 240. Od. ι', 151. 306. π', 368.
 τ', 542.), Ἡὼ μῦμνεν (Iliad. θ', 560. Od. σ', 318.),
 Ἡὼ δ' αὖτε (Od. ψ', 243.), legendum Ἡὼα διαν etc.
 Sic etiam versus in vocc. ἡῶθι πρό (Iliad. λ', 50.
 Od. ε', 469. ζ', 26.) corrigendi. Porro: αἰδοὶ εἰκων
 (Iliad. κ', 258.) leg. αἰδοῖ; ἰδρῶ πολλόν (Iliad. κ', 574.)
 etsi accus. ἰδρῶα apud alios scriptores non invenitur;
 ἐπὶ δ' αἶγειον κνῆ τυρόν (Iliad. λ', 638.) leg. κνάε
 τυρόν. Fortasse etiam Iliad. β', 844. pro Πείρωσ
 ἦρωσ legendum Πείρωος ἦρωσ.

b) Nonnulli versus inveniuntur, qui ante trium
 syllabarum vocem monosyllabam habent, et nihilo-
 minus corrigendi non sunt. Sic Iliad. δ', 149. ε', 870.
 λ', 266. Od. κ', 164. ω', 189. εἰς ὠτελῆς. Quum εἰς
 proclitica sit, arcte cum voce ὠτελῆς coniungitur,
 unamque cum ea vocem efficit, ut illi versus in qua-
 tuor syllabarum vocem exeant. Odys. ξ', 153. τα-
 χέες τ' οἶωνοί vocem trium syllabarum ante finien-
 tem habet, quae duae praeterea interjecta et apo-
 stropho decurtata enclitica arcte coniunguntur, unam-
 que quasi efficiunt. Sic etiam defendendum Od. π',
 216. ἀδινώτερον ἢ τ' οἶωνοί. Iliad. κ', 299. iterum
 duae voces apostropho coniunguntur: εἰς Ἐκτωρ.

c) Nonnulli versus verbis transpositis corrigendi sunt. Od. ρ', 388. χαλεπὸς περὶ πάντων εἰς μνηστῆρων leg. χαλεπὸς εἰς μνηστῆρων περὶ πάντων. — Od. ξ', 239. χαλεπή δ' ἔχε δήμου φῆμις corrigendum aut omissa particula δέ, aut tertio loco posita (ut Hom. hymn. in Apollin. 333. Hesiod. op. 112. 46. Theog. 735.): δήμου δ' ἔχε φῆμις, aut δήμου ἔχε φῆμις. — Od. φ', 90. ἐτεθήπεις θυμῷ legendum aut transpositis verbis θυμῷ ἐτεθήπεις, aut potius recepta scriptura a Porsono e cod. Harlejano enotata: θηήσας θυμῷ. Hesiod. fragment. 50, 3. (ed. Gaisford.): ἐννέα τοὺς κόρακας. δέκα δ' ἡμεῖς τοὺς φοίνικας, legendum: ἐννέα μὲν κόρακας· φοίνικας δὲ δέκα ἡμεῖς. Ad hunc numerum etiam versus sexti parvae Iliadis fragmenti referendus: δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω θρυὸς ἄμφω κοίλης, emendandum, ut jam monui, κοίλης θρυὸς ἄμφω.

d) In quartam refero classem versus, quorum mihi medela non praesens est, quos ea de causa indicatos tantum esse volo. Homer. Od. ε', 264. καὶ λούσασα. Od. δ', 604. εὐρυφνὲς κρηὶ λευκόν. Od. μ', 64. λῖς πέτρῃ. Od. ν', 152. καθήρατε δὲ κρατῆρας. Od. τ', 175. ἐν δ' ἄνθρωποι. — Od. ρ', 208. ὕδατο-τρεφέων ἦν ἄλσος corrigi quidem toto versu transposito potest: ἄμφι δ' ἄρ' ἄλσος ἔην ὕδατοτρεφέων αἰγείρων, sed haec nimis audax mutatio manum correctricem retinet. Duo praeterea exempla adjicienda, quorum prius (Iliad. ψ', 743. εὖ ἥσκηται) ex libro est numeris multum ab aliis Homeri libris recedenti (cf. Hermann. ad Orphic. p. 687.)*. Secundum (Iliad. κ', 438. εὖ ἥσκηται) ex libro fortasse non Homericō. Vid. schol. ad primum illius libri ver-

---

*) In hoc libro vers. 743. v. Σίδωνες primam syllabam correctam habet, in omnibus ceteris libris productam. cf. Iliad. ζ', 290. 291. Od. ν', 285. 424. δ', 84. 618. ο', 118.

sum. Nihilominus uterque liber in hoc, de quo agimus, aevum referendus, eamque ob causam auctor eas, quas ceteri Homeridae regulas, sequitur, et utroque loco sine dubio corrigendum.

4) Quartam classem adjiciam necesse est versuum, qui exeunt in monosyllabam vocem praecedente vocabulo trium syllabarum. Etsi nihil de his adnotandum est, quum in eorum quoque duobus ultimis pedibus vox et pes non simul finiantur; tamen id in memoriam revocatum volo, versus, qui in encliticam cadunt ob ea, quae jam supra monui, non in hanc classem esse referendos. Exempla haec sufficiant: *εὐρεῖα χθὼν* (Iliad. θ', 150. Hymn. 2, 570. 4, 428. 472.); *νομῆσαι βῶν* (Iliad. θ', 238.); *ὄρνιθες ὤς* (Iliad. β', 765. γ', 2. etc.); *ὀλωνῶν ὤς* (Od. λ', 605.); *αἴγειρος ὤς* et similia.

Nunc transeam ad

Secundam classem,

ad Alexandrinos, qui in usu versuum spondiacorum certas regulas sequuntur. Versus enim exeunt

1) in quatuor vel plurium syllabarum vocem, et quartus pes fere semper dactylus est, raro tantum spondeus, ut apud Apollon. Rhod. I, 185. *ἀγανοῖ Μιλήτοιο*. 1297. *πυρὸς ὤς ἰνδάλλονται*. Orph. Arg. 154. *ἔρμυνῆς Μιλήτοιο*. Callimachus, Quintus Smyrnaeus, et Dionysius Periegetes in quarto pede semper, quantum equidem scio, dactylum ponunt.

2) Versus raro quidem, sed interdum tamen in vocem trium syllabarum cadunt, ante quam ponitur:

a) monosyllaba vox, vel potius bisyllaba, cujus syllaba posterior semper apostropho decurtata est. (Vid. supra prim. class. 2, a.). Hujusmodi versus

neque apud Apollonium Rhodium, neque apud Callimachum inveniuntur; Orpheus vero et Quintus Smyrnaeus eo tantum exitu versuum, qui apud Homerum receptus est, utuntur, v. c. Quintus Smyrn.: *φῦλ' ἀνθρώπων, ἡδ' οἰωνῶν* (lib. I, 644.); Orpheus 1117. *ἔργ' ἀνθρώπων*, quod unicum apud hunc poetam exemplum.

b) Si vox bisyllaba integra ante trium syllabarum vocem in fine versus ponitur, semper spondeus, nunquam iambus est. Sic apud Quintum Smyrn. XIII, 402. *θνητῶν ἀνθρώπων*. Orph. Argon. 1007. *πάντων τ' ἀνθρώπων*. Igitur is exitus, qui jam apud Homerum minime rarus est.

c) Sin autem vox trium vel plurium syllabarum praecedit, quartus pes semper dactylus. Apollon. I, 24. 540. Quint. Smyrn. I, 750. II, 390. Callimach. hymn. I, 41.

In omnibus hujus periodi epicis carminibus unus tantum versus a regulis praepositis recedens invenitur et apud Apollonium Rh. quidem in Arg. I, 516.:

οὐδ' ἐπὶ δὴν μετέπειτα κερασσάμενοι δὴ λοιβάς.

qui cum sex sequentibus versibus in prima hujus carminis editione non legebatur, sed eorum loco quatuor alii (vid. Schol.).

Tertia classis.

Nonnus Nonnique sectatores.

Nonnus ipse nunquam versus spondiacos usurpat, quem sequuti sunt Paulus Silentarius (apud quem neque in descriptione magnae ecclesiae, neque in ambonis ecphrasi me ullum versum spondiacum invenire memini,) et Joannes Gazaeus (qui in tota tabulae mundi descriptione nullum spondiacum versum admisit). Reliqui poetae, qui versibus spondia-

cis utuntur, in eorum quarto pede dactylum ponunt, et versus cadit in quatuor syllabarum vocem.

Proclus hymn. I, 29. κακὰ πορύνοντο. II, 17. κύμασι πεπτωκυῖαν. V, 12. πελάσσετε κεκμηῶτα.

Tryphiodorus 21. Ἐκτορος ἔλκυθμοῖσι, 50. τέλος ἡρτύναντο, 85. δρόμον ὀπλίζεσθαι, cf. vers. 104. 125. 135. 178. 556. 341. 548. 581.

Coluthus 27. ἄλσεα κενταύροιο, 32. Αἰτωῖας Ἀπόλλωνος, 65. ἥθελε ληΐζεσθαι, 69. προσέννεπε Ἐρμάωνα. Cf. vers. 72. 120. 154. 179. 194. 220.

Nunc tandem ad

Quartam classem

ad Tzetzam, qui suis Antehomericis, Homericis et Posthomicis ita a ceteris epicis recedit, ut eum ab omnibus sejungere necessarium sit. Saepe versus spondiacos usurpat, qui exeunt:

1) in vocem bisyllabam. Antehom. 8. Σπάρτη-θεν Τροίην, 37. τρεῖς τε δέκα καὶ ὀκτώ, 205. Πανέλ-ληνες τὴν κουρὴν, Hom. 431. δὲ καὶ τὰντα, Posth. 226. ἀπέβαινον ὧκα.

2) in vocem trium syllabarum, in quibus versibus non, ut apud Homerum, spondeus praecedit, sed fere semper iambus. Homer. 115. εἶλε παῖς Τυ-δῆος, Anteh. 55. πολύμοχθος Ἄρης ἐκπέρσει, 248. φόβον χρησιμοῖο.

3) De versibus, qui in vocem plurium syllabarum exeunt, nihil adjiciendum, quum ex his jam satis appareat, eum sibi omnia concessa putasse.

4) Nonnulla tantum addere volo de versibus, qui in dactylum cadunt, ad quos deductus est duobus Homeri versibus Odyss. ε', 266. ἐν δὲ καὶ ἦα et Iliad. ο', 187. τέκετο Πρία, in quorum utroque ultima vox legendo contrahenda ἦα et Πρία. His igitur versibus deductus in sexto pede dactylum ponit, ut versus sit hexameter acatalectus, quorum eos tantum afferre volo, de quibus nemo dubitat, quum in duas vocales exeuntibus contractione succurrere possimus. Tales sunt: Antehom. 78. ἀγίνεον ἐς Τροίην Πάριον. Homer. 119. Ἀτρεΐδης δ' ἑλατον πέφνε.

EXCURSUS SECUNDUS.

DE TABULA ILIACA.

(Vid. tabulam lapidi inscriptam.)

Non solum poëtae Graeci tam tragici quam lyri-
ci epicos veteres sequuti sunt, vel ex eorum car-
minibus, ut ex fontibus uberrimis, hauserunt, cujus
rei nonnulla attuli exempla; sed idem artifices fece-
runt, qui toties illorum poëtarum, Homeri et cycli-
corum, vestigia presserunt, ut illi ex his, hi ex illis
explicari possint. Luculentum exemplum ex Pausa-
niae Graeciae descriptione notum est. Polygnotus
enim picturis Delphorum leschen exornaverat, quam
Pausanias describens cum veterum carminibus epico-
rum Polygnoti picturas confert lib. X, c. 25. sqq.
Non aliter seriores Graecorum et Romanorum arti-
fices versati sunt, qui saepissime ad Homerum re-
fugerunt et hujus oculatissimi poëtae, quem nemo
nisi caecus caecum habere potest, imagines ad na-
turam expressas pingendo vel sculpendo effinxerunt.
Praecipue tempore imperatorum Romanorum multi
id negotii sibi sumebant, ut argumenta singularum
Homeri rhapsodiarum in operibus suis exprimerent.
Quum non multa horum operum ex marmore, plu-
rima ex arenato, sive tectoria mixtura essent, quam

Vitruvius describit ¹⁾, pauca, vel potius nullum, integra ad nos pervenerunt, attamen multorum fragmenta. Sic parva pars alicujus tabulae ex marmore asservatur in Museo Borgiano Velitris, quam Heerenius in bibliotheca antiquae litt. et art. Gotting. Fascic. 4. p. 43 sqq. describit. Alteram tabulam Veronensem, in qua duae imaginum series restant ad Iliadem et Aethiopidem spectantes, Montefalconius (Antiquit. expliqu. Suppl. T. IV. Tab. LXXXIV.) delineatam dedit et Tychsenius ²⁾ descripsit. Tertiā Maffei delineandam curavit et explicuit in Museo Veronensi p. 468. 469, et Barthelemyus ³⁾ quintam dedit. Praeterea fragmenta inveniuntur apud Montefalconium ⁴⁾. Maxima omnium harum tabularum est, quam primus Raphaëlis Fabretti edidit et uberime explicuit cum Syntagmate suo de columna Trajani, tum Visconti in Museo Pio-clementino ⁵⁾, denique Millin ⁶⁾. Huic tabulae, quae non tam ab arte, quam ab argumento et inscriptionibus aestimanda est, inter parietinas templi apud Bovillas siti, quod Fabrettio videtur Neronem conditorem habere, circa annum MDCLXXX. inventae Archangelus Spagna Romanus locum in Museo suo dedit, ex quo in Museum Capitolinum translata est. In media tabula urbs Troja, muris circumdata, ut in omnibus similibus tabulis, conspicitur; marginem te-

---

¹⁾ 7, c. 3. Graecorum vero tectores, mortario collocato, calce et arena ibi confusa, decuria hominum inducta, ligneis vectibus pinsant materiam, et ita ad certamen subacta, tunc utuntur.

²⁾ Quint. Smyrnaeus praefat. p. LXXV.

³⁾ Mémoires de l'Académie T. XXIV.

⁴⁾ Antiquit. expl. suppl. T. IV.

⁵⁾ T. IV. Tab. 68.

⁶⁾ Galerie mythologique tab. CL.

nent figurae ad Homerum aliosque poëtas expressae, quarum una pars, ea continens, quae Homerus inde a secundo usque ad XII librum Iliadis narrat, interiit. Infra imaginem urbis Trojae inscriptio poëtarum, quorum sculptor carmina sequens tabulam finxit, his verbis indicat: *Ἰλίου πέρις κατὰ Στῆσιχορον, Τρωϊκὸς, Ἰλιάς κατὰ Ὅμηρον, Αἰθιοπὶς κατὰ Ἀρκτίον Μιλήσιον, Ἰλιάς μικρὰ λεγομένη κατὰ Λέσχην Πυρραίων*. Fabretti primam hujus inscripti-
onis partem Latine sic interpretatus est: Ilii excidium secundum Stesichorum de bello Troico. At quum nullum hujus nominis carmen Stesichori notum sit, sed tantum *Ἰλίου πέρις*, quum v. *Τρωϊκὸς* majoribus litteris quam cetera verba scripta sit, puto ad hanc vocem intelligendum esse substantivum vel *πῖναξ*, vel *πόλεμος*, vel *κύκλος*, vel simile quid. Alia inscriptio columnae est, quam primum eo modo dare volo, quo eam Fabretti legit, tum ut mihi ex mea emendatione legenda esse videtur:

- ΟΙΔ' ΑΧΑΙΟΙ ΤΙΧΟΣ ΤΕ ΚΑΙ
 ΤΑΦΡΟΝ ΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΠΕ
 ΡΙ ΤΑΣ ΝΑΥΣ ΑΜΦΟΤΕΡ
 ΩΝ Δ' ΑΥΤΩΝ ΕΞΟΠΑΙΣ
- 5 ΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΧΗΝ ΕΝ ΤΩ
 ΠΕΛΙΩ ΣΥΝΑΨΑΝΤΩΝ ΟΙ
 ΤΡΩΕΣ ΒΙΣ ΤΟ ΤΙΧΟΣ ΤΟΥΣ
 ΑΧΑΙΟΥΣ ΚΑΤΑΔΙΩΚΟΥΣΙΝ
 ΚΑΙ ΤΗΝ ΝΥΚΤ' ΕΚΕΙΝΗΝ ΕΠΙ
- 10 ΤΑΙΣ ΝΑΥΣΙΝ ΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΤΗΝ
 ΕΠΑΤΑΙΝ ΤΟΙΣ ΔΕ ΤΩΝ ΑΧΑΙ
 ΩΝ ΑΡΙΣΤΕΤΕΣΙΝ ΔΟΚΕΙ . . .
 . . ΣΑΜΕΝΟΙΣ . . ΑΠΟΣ
 ΤΕΙΛΑΙ ΠΡΟΣ ΑΧΙΛΛΕΑΝ
- 15 ΓΑΜΕΜΝΩΝ ΔΕ ΔΩΡΕΑΣ ΤΕ
 ΠΟΛΛΑΣ ΔΙΑΩΣΙ ΚΑΙ ΤΗΝ
 ΒΡΙΣΕΙΛΑ ΟΙ ΔΕ ΠΕΜΦΘΕΝ
 ΤΕΣ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ ΟΥΤΣΣ
 ΕΥΣ ΤΕ ΚΑΙ ΦΟΙΝΙΣ ΠΡΟΣ
- 20 ΔΕ ΤΟΥΤΟΙΣ ΔΙΑΣ ΑΠΑΓΓΕ
 ΛΛΟΥΣΙΝ ΑΧΙΛΛΕΙ ΤΟΥΣ ΔΟ
 ΓΟΥΣ* ΤΟΥΣ ΔΟΓΟΥΣ ΠΑΡ ΑΓ
 ΑΜΕΜΝΟΝΟΣ ΟΔ' ΟΥΤΕ ΠΡΟ
 ΣΔΕΧΕΤΑΙ ΤΑΣ ΔΩΡΕΑΣ ΟΤ
 ΤΕ ΣΥΝΔΩΡΕΙ ΔΙΔΑΥΣΑΜ
- 25 ΕΝΟΣ ΑΥΤΟΙΣ ΒΟΗΘΕΙΝ
 ΟΙ Δ' ΑΡΙΣΤΕΙΣ ΤΑΥΤ' ΑΚΟΥ
 ΣΑΝΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΥΣ
 ΠΕΜΠΟΥΣΙΝ ΟΥΤΣΣΕΑ ΚΑΙ
- 30 ΔΙΟΜΗΧΗΝ ΟΥΤΟΙ ΔΕ ΔΟΔΩ
 ΝΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΑΝΤΕΣ ΥΦ' ΕΚ
 ΤΟΡΟΣ ΑΠΕΣΤΑΛΑΜΕΝΩ ΚΑΤΑ
 ΣΚΟΠΩ ΠΥΘΟΜΕΝΟΙ ΠΑΡ ΑΥ
 ΤΟΥ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΤΟ ΣΤΡΑΤ
- 35 ΟΠΕΔΟΝ ΦΤΛΑΣΣΟΝΤΩΝ ΑΥ
 ΤΟΝ ΤΕ ΔΙΑΦΘΕΙΡΟΥΣΙΝ ΚΑΙ
 ΡΗΣΟΝ ΤΟΝ ΘΡΑΚΩΝ ΜΕΤ' Α

Οἱ δ' Ἀχαιοὶ τῆχος τε καὶ
 τάφρον ποιοῦνται πε-
 ρὶ τὰς ναῦς ἄμφοτέρ-
 ων δ' αὐτῶν ἐξοπλι-
 σθέντων καὶ μάχην ἐν τῇ
 πεδίῳ συναπάντων, οἱ
 Τρῳεῖς τὸ τῆχος τοὺς
 Ἀχαιοὺς καταδιώκουσιν,
 καὶ τὴν νύκτ' ἐκείνην ἐπὶ
 ταῖς ναυσὶν ποιοῦνται τὴν
 ἔκτασιν τοῖς δὲ τῶν Ἀχαι-
 ῶν ἀριστεύουσιν δοκεῖ [συμ-
 βουλευ]σαμένοις [πρίσβεις] ἀποσ-
 τεῖλαι πρὸς Ἀχιλλεῖα. Ἀ-
 γαμέμνων δὲ θωρεάς τε
 πολλὰς δίδωσι καὶ τὴν
 Βρισηΐδα· οἱ δὲ πεμφθέν-
 τες πρὸς αὐτὸν Ὀδυσ-
 εὺς τε καὶ Φοῖνιξ πρὸς
 δὲ τούτοις Αἴας ἀπαγγέ-
 λουσιν Ἀχιλλεῖ τοὺς λό-
 γους, τοὺς λόγους παρ' Ἀγ-
 αμέμνονος. ὃδ' οὔτε προ-
 σδίδχεται τὰς θωρεάς, οὔ-
 τε συνδωρεῖ διαλυσάμ-
 ενος αὐτοῖς βοηθεῖν.
 οἱ δ' ἀριστεῖς ταῦτ' ἀκού-
 σαντες κατασκόπους
 πέμπουσιν Ὀδυσσεῖα καὶ
 Διομήδην. οὗτοι δὲ Δόλω-
 νι συναντήσαντες ὑφ' Ἑκ-
 τορος ἀπεσταλμένῳ κατα-
 σκόπῳ, πυθόμενοι παρ' αὐ-
 τοῦ τὴν τάξιν τῶν τῶ στρα-
 ὀπέδον φυλασσόντων, αὐ-
 τὸν δὲ διαφθείρουσιν καὶ
 Ῥῆσον, τὸν Θρακῶν μετ' ἁ-

5

10

15

20

25

30

35

- ΤΟΤ ΔΕ ΚΑΙ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΛΑΒΟΝ
 ΤΕΣ ΤΑΣ ΙΠΠΟΤΕ ΕΠΙ ΤΑΣ ΝΑ
 40 ΤΣ ΕΛΑΤΝΟΤΣΙΝ ΗΜΕΡΑΣ ΔΕ
 ΓΕΝΟΜΕΝΗΣ ΜΑΧΗΝ ΣΥΝΑ
 ΉΤΟΤΣΙ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΕ
 ΩΝ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΓΑΜΕΜ
 ΝΩΝ ΔΙΟΜΗΧΗΣ ΟΥΤΣΕΤΣ Μ
 45 ΑΧΑΩΝ ΕΤΡΕΨΤΑΟΣ ΕΠΙ ΤΑ
 Σ ΝΑΤΣ ΑΝΑΔΩΤΟΤΣ ΠΑΤΡΟ
 ΚΑΟΣ ΔΕ ΠΕΜΦΘΕΙΣ ΠΑΡ ΑΧ
 ΙΛΛΕΩΣ ΠΤΝΘΑΝΕΤΑΙ ΝΕΣ
 ΤΟΡΟΣ . . ΤΗΝ . . .
 50 ΕΚΤΩΡ ΔΕ . ΗΣΑΣ ΤΑΣ . .
 ΤΟΝ ΠΥΛΑΣ . . . . .
 ΠΙΠΤΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ
 ΜΑΧΗΝ ΣΥΝΑΠΤΕΙ ΠΡΟ ΤΩΝ
 ΝΑΩΝ ΤΗΣ ΔΕ ΜΑΧΗΣ ΓΕΝΟ
 55 ΜΕΝΗΣ ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑ ΤΟΤ
 ΠΑΤΡΟΚΛΟΤ ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΝ Μ
 ΑΧΗΝ ΑΚΟΤΣΑΣ ΚΑΙ ΔΕΟ
 ΜΕΝΟΣ ΒΟΗΘΕΙΝ ΑΥΤΟΝ
 . . . ΠΕΜΨΑΙ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗ
 60 ΣΙΝ ΙΔΩΝ ΤΗΝ ΤΟΤ ΠΡΩΤΕ
 ΣΙΔΑΟΤ ΝΑΤΝ ΚΑΙΟΜΕΝΗΝ ΠΕΜ
 ΠΕΙ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΜΤΡΜ* ΤΑΟΝΩΝ
 ΤΟΝ ΠΑΤΡΟΚΛΟΝ ΤΟΤΣ ΙΠΠ
 ΟΤΣ ΑΥΤΩ ΔΟΤΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ Ο
 65 ΠΛΟΙΣ ΤΟΙΣ ΑΥΤΟΤ ΚΑΘΟΠΑ
 ΙΣΑΣ ΙΔΟΝΤΕΣ ΟΙ ΤΡΩΕΣ ΑΥΤ
 ΟΤΣ ΑΠΑΝΤΕΣ ΦΕΥΓΟΤΣΙΝ
 ΕΝ ΔΕ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΑΥΤΗ ΠΑΤ
 ΡΟΚΛΟΣ ΑΛΛΟΤΣ ΤΕ ΠΟΛΛΟ
 70 ΤΣ ΑΠΟΚΤΕΙΝΕΙ ΚΑΙ ΣΑΡΙΨΗΔΟ
 ΝΑ ΤΟΝ ΔΙΟΣ ΤΟΤΣ ΔΕ ΔΟΠΠΟΤ
 Σ ΕΣ ΤΟ ΤΙΧΟΣ ΚΑΤΑΛΙΩΚΕΙ
 ΕΚΤΩΡ Δ ΑΥΤΟΝ ΠΛΑΤΕΑΣ Δ
 ΠΟΚΤΕΙΝΕΙ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΠΛΩΝ ΕΓ

τοῦ δὲ καὶ ἄλλους, καὶ λαβόν-
 τες τὰς ἵππους ἐπὶ τὰς να- 40
 ῦς ἐλαύνουσιν. ἡμίρας δὲ
 γενομένης μάχην συνά-
 πτουσι καὶ τῶν ἀριστέ-
 ων τὰ ὀνόματα Ἀγαμέμ-
 νων, Διομήδης, Ὀδυσσεύς, Μ- 45
 αχάων, Εὐρύπυλος ἐπὶ τὰς
 ναῦς ἀναλώτους. Πάτρο-
 κλος δὲ πεμφθεὶς παρ' Ἀχ-
 ιλλέως πυνθάνεται Νέσ-
 τορος [Ἀχαιῶν] τὴν [φυγὴν].
 Ἐκτωρ δὲ [διαρ]ήσας τὰς [τάξεις βα-] 50
 λῶν πύλας [ἀνοίξας τὰς ναῦς προς-]
 πίπτει τῶν Ἑλλήνων καὶ
 μάχην συνάπτει πρὸ τῶν
 ναῶν. τῆς δὲ μάχης γενο-
 μένης Ἀχιλλεὺς παρὰ τοῦ 55
 Πατρόκλου τὰ περὶ τὴν μ-
 αχὴν ἀκούσας καὶ δειό-
 μενος βοηθεῖν αὐτὸν
 [ἀπο] πέμψαι τοῖς Ἑλλη-
 σιν ἰδὼν τὴν τοῦ Πρωτε- 60
 σιλάου ναῦν καιομένην πέμ-
 πει μετὰ τῶν Μυρμιδόνων
 τὸν Πάτροκλον τοὺς ἵπ-
 ους αὐτῷ δοὺς καὶ τοῖς ὀ-
 πλοῖς τοῖς αὐτοῦ καθοπλ- 65
 ίσας· ἰδόντες οἱ Τρῶες αὐτ-
 οὺς, ἅπαντες φέγγουσιν·
 ἐν δὲ ἐπιτροπῇ ταύτῃ Πάτ-
 ροκλος ἄλλους τε πολλο-
 ῦς ἀποκτείνει καὶ Σαρπηδό- 70
 να τὸν Διὸς· τοὺς δὲ λοιποὺς
 εἰς τὸ τῆχος καταδιώκει·
 Ἐκτωρ δ' αὐτὸν πατάξας ἀ-
 ποκτείνει, καὶ τῶν ὀπλων ἐγ-

- 75 ΚΡΑΤΗΣ ΓΕΙΝΕΤΑΙ ΜΑΧΗΣ Δ
Ε ΠΕΡΙ ΤΟΤ ΝΕΚΡΟΤ ΓΕΝΟΜΕ
ΝΗΣ Δ . . . ΕΣΑΠ . .
ΔΙ ΑΧΙΛΑ . . . . . Φ .
ΕΩΣ Η ΘΕΤΙΣ . . ΕΡΧΕΤΑΙ ΠΡ
- 80 ΟΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ ΑΙΤΗΣΟΤΣΑ
ΠΑΝΟΠΛΙΑΝ ΟΔ ΑΥΤΗΝ ΕΥ
ΘΥΜΩΣ ΠΟΙΕΙ ΟΙ Δ ΑΧΑΙΟΙ ΤΟ
ΣΩΜΑ ΤΟΤ ΠΑΤΡΟΚΛΟΤ ΕΠΙ ΤΑ
Σ ΝΑΥΣ ΔΙΑΚΟΜΙΖΟΤΣΙΝ ΤΩΝ
- 85 Δ ΟΠΛΩΝ ΤΗΘ ΤΗ ΘΕΤΙΔ
ΟΣ ΕΝΕΧΘΕΝΤΩΝ ΤΗΝ ΒΡΙ
ΣΗΙΔΑ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΑΧΙΛΛΕΙ
ΔΙΔΩΣΙΝ ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΔΕ . .
ΤΟΝ ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΝ ΚΑΤΑΔΙΩ
- 90 ΞΑΣ . . ΟΠΛΙΟΝ ΑΠΟ
ΚΤΕΙΝΕΙ ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΔΕ ΤΟΝ ΕΝ
ΤΩ ΠΟΤΑΜΩ ΔΙΑΦΥΓΟΝ
ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΕΚΤΟΡΑ ΜΟΝΟΜ
ΑΧΟΝ ΑΠΟΚΤΕΙΝΕΙ ΚΑΙ ΤΑ ΟΠΛΑ
- 95 ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΕΚΡ
ΟΝ ΕΚΛΗΚΑΜΕΝΟΣ ΕΚ ΤΟΤ ΔΙ
ΦΡΟΤ ΔΙΑ ΤΟΤ ΠΕΛΙΟΥ ΕΛΚΕΙ
ΕΠΙ ΤΑΣ ΝΑΥΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΤ
ΡΟΚΛΟΝ ΘΑΨΑΣ . . .
- 100 . . . . . ΤΩΝ ΑΓΙΣ
ΤΕΙΩΝ Ο ΔΕ ΠΡΙΑΜΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ
ΝΑΩΣ ΠΑΡΑΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΕΚ
ΤΟΡΑ ΑΥΤΡΟΤΤΑΙ ΠΑΡ ΑΧΙΛΑ
ΛΕΩΣ ΕΠΛΑΝΕΛΘΟΝΤΟΣ ΔΕ
- 105 ΤΟΤ ΠΡΙΑΜΟΥ ΠΛΑΙΝ ΕΙΣ
ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΘΑΠΤΟΥΣΙΝ
ΟΙ ΤΡΩΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΑΦΟ
Ν ΑΥΤΟΤ ΚΑΤΑΣΚΕΤΑΖΟΥΣΙ

κρατὴς γίγνεται· μάχης δ- 75
 ἔπερι τοῦ νεκροῦ γενομένης
 αὐτοῦ Τρωῶες ἀπ[είργονται]
 δι' Ἀχιλ[λέως καὶ] φ[εύγουσιν]
 ἕως ἢ Θέτις [ἀπ]έρχεται πρ-
 ος Ἱφαιστον αἰτήσουσα 80
 πανοπλίαν· ὃ δ' αὐτὴν εὖ-
 θύμως ποιεῖ· οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὸ
 σῶμα τοῦ Πατρόκλου ἐπὶ τὰ
 εὐναὶς διακομίζουσιν· τῶν
 δ' ὅπλων ὑπὸ τῆς Θέτιδ- 85
 ος ἐνεχθέντων, τὴν Βρι-
 σηΐδα Ἀγαμέμνων Ἀχιλλεῖ
 δίδωσιν. Ἀχιλλεὺς δ' εἰς
 τὸν Σκάμανδρον καταδιώ-
 ξας [Τρωῶας Ἀστερο]παῖον ἀπο- 90
 κτείνει. Ἀχιλλεὺς δὲ τὸν ἐν
 τῷ ποταμῷ διαφυγόν-
 των αὐτὸν Ἑκτορα μονομ-
 αχον ἀποκτείνει, καὶ τὰ ὅπλα
 λαμβάνει, καὶ τὸν νεκρ- 95
 ὸν ἐκδησάμενος ἐκ τοῦ δί-
 φρου διὰ τοῦ πεδίου ἔλκει
 ἐπὶ τὰς εὐναίς, καὶ τὸν Πάτ-
 ροκλον θάψας [ἀγῶνας προ-
 τίθεται ἔνεκα] τῶν ἁγισ- 100
 τείων. ὃ δὲ Πριάμος ἐπὶ τῆς
 ναὸς παραγενόμενος Ἑκ-
 τορα λυτροῦται παρ' Ἀχιλ-
 λέως· ἐπανελθόντος δὲ
 τοῦ Πριάμου πάλιν εἰς 105
 τὴν πόλιν θάπτουσιν
 οἱ Τρωῆες καὶ τὸν τάφο-
 ν αὐτοῦ κατασκευάζουσι.

Necessarium esse videtur, nonnulla huic inscriptioni adjicere, quae ad scribendi genus meaque supplementa attinent; et in prima quidem linea invenimus formam *τιγος*, quae infra lin. 7 et 72. recurrit. Non solum pro *ι* longo seriores Graeci saepe *ει* ponunt, neque solum *ι* et *η* ab iis confunduntur *), sed etiam vice versa pro *ει* scribunt *ι*, ut infra lin. 52. *πίπτι* pro *πίπτει*, *Ποσίδων* pro *Ποσειδών* (vid. no. 60.), *αι*, *ει* et *η* confunduntur, quorum exempla in hac tabula inveniuntur *ώρηος* pro *ώραϊος*, *Αινής* pro *Αιγείας* (lin. 11 et 12). Litteras quas Fabretti dedit *δοκεῖ . . . .* *σαμένοις*, . . . *ἀποστεῖλαι*, putavi sic esse explendas: *δοκεῖ συμβουλευσαμένοις πρέσβεις ἀποστεῖλαι*.

Lin. 21 et 22. Errore ejus, qui inscriptionem fecit; dupliciter posita sunt verba *τοὺς λόγους*.

41—46. In his quinque lineis sententia turbata est, et fortasse nonnulla verba alio modo sunt legenda. *τῶν ἀριστέων τὰ ὀνόματα* sunt nomina eorum, qui pugnando excelluerunt. *ἐπὶ τὰς ναῦς ἀναλώτους* veniunt ad naves invictas. Fortasse in v. *ἀναλώτους* aliud quid inest.

49—51. Explevi quidem lacunas, quae inscriptioni insunt, libenter tamen fateor, me, quum linea 50 et 51 longiores sint, mihi ipsi non satisfacisse. Praeterea in versu 51. *τόν*, quod Fabretti habet, in *λόν* mutavi.

In linea 62. voc. *Μυρμυδόνων* secunda littera *υ* in *ι* mutanda, scribendumque est nomen *Μυρμιδόνων*.

75. *γίνεται* legendum *γίνεται*.

77. In hoc versu supplendo mihi minus satisfeci, quam in 78 et 79 versu. Nimis multae enim in versu 77 ponendae erant litterae, quam ut recte

---

*) Brunck. ad Apoll. Rhod. I. 53. 76. IV, 1327. et saepius.

versatus esse mihi videar. Melius res processit in versibus 88 et 90, 99 et 100 splendidis.

Nunc ad ipsas imagines, quae in hac tabula inveniuntur, explicandas transeam.

No. 1 et 2. *ἱερὸν Ἀπόλλωνος σμινθέως, Χρύσης.* Hac imagine non ad verum sacrificium artifex respicit, de quo in Iliade sermo fit, sed quum Chryses (Iliad. α', 40) dicat:

ἦ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πύονα μηρὶ ἔκη
ταύρων ἠδ' αἰγῶν,

putavit tabulae fictor uno sacrificio nobis in memoriam varia, quae Chryses Apollini obtulit, esse revocanda.

Pestis (no. 3. *λοιμός*) adumbratur duobus hominum cadaveribus, quorum unum cane dilaceratur¹⁾.

No. 4—8. *Κάλχας, Ἀγαμέμνων, Νέστωρ, Ἀχιλλεύς, Ἀθηνᾶ.* Calchas in regum consessu, Achille impellente, causam aperit, qua Apollo commotus pestem in Graecorum castra miserit. Agamemnon ira accensus Achilli se donum, quod a Graecis accepit, rapturum esse minatur; et Achilles, qui verbis Agamemnonis iracundia elatus jam in eo est, ut gladio e vagina educto impetum faciat (4), Minerva (7) interveniente a conatu revocatur. Nestor (8) Agamemnonem et Achillem conciliare studet²⁾.

No. 9—13. Agamemnon ad Apollinis iram placandam, duce Ulysse (9), deo hecatomben (no. 10.), et Chryseida ipsam (11) ejus patri (12) in templum mittit. Subjecta, est inscriptio *Ὀδυσσεὺς τὴν ἑκατόμβην τῷ θεῷ ἄγων. Χρυσήϊς.*

No. 14. *Θέτις.* Thetis ab Jove petit, ut in-

¹⁾ Iliad. α', 50—52.

²⁾ Iliad. α', 54 sqq.

juriae Achilli illatae vindictam ab Agamemnone sumat ¹⁾).

Hae imagines ad primum Iliadis librum referendae sunt. Quum vero tabula parte careat, omnes absunt figurae, quae argumentum Homeri Iliadis inde ab secundo ad duodecimum librum oculis subijciebant. Accedamus igitur ad decimi tertii libri argumentum, quod in dextri tabulae lateris infima linea, littera N signata, inest.

Prima hujus seriei imago (No. 15. *Μηριόνης*· "*Α-καμας*) non ad XIII. librum pertinet, in quo Meriones cum Deiphobo tantum pugnat ²⁾, quem clypeo firmo defensum interficere non potest. At in libro XVI ³⁾ pedum celeritate Acamantem, qui currum conscendere vult, assequitur eumque in dextrum humerum vulnerat; quam ad narrationem sine dubio hic artifex respexit, sed errans imagini falsum in serie rerum locum dabat. Ad decimum tertium librum referenda est imago (no. 16.), quae subjecta habet nomina *Ἰδομενεύς*, *Ὀθρυονεύς*. Idomeneus enim Othryoneum, sponsum Cassandrae, interficit, interfectumque et pede apprehensum in Graecorum ordines ducit. Cui vindex Asius (no. 17. *Ἄσιος*) adveniens Idomenei hasta vulneratus cadit (cf. Iliad. *ν'*, 361—380.).

No. 18. *Αἰνῆας* (*Αἰνείας*), *Ἀφάρειος*. Aeneas in pugna Apharea Caletoriden hasta vulnerat, ut moriatur ⁴⁾).

Praeterea adnotandum, omnes has infimae dextrae partis imagines, si statum singularum figurarum

¹⁾ Iliad. *α'*, 492 sqq.

²⁾ Iliad. *ν'*, 159—169.

³⁾ 342—344.

⁴⁾ Iliad. *ν'*, 541 sqq.

respicimus, minime cum Homeri descriptionibus convenire. Praecipue no. 17. Asius eo statu est, qui ex Homeri carminibus explicari non possit. Etiam post Othryonea figura conspicitur, quae in Homeri descriptione locum non habet. Fortasse huic figurae erat adscribendum Asii nomen, et eum, cui hoc nomen ab artifice est datum, aliquem ex Aeneae sociis habeam. Nec melius artifex versatus est in delineando libri XIV. Iliadis argumento. Nam tres sunt viri delineati (no. 12.), quorum primus nudus genibus nititur et supplicis modo manus tollit. Hic est Panthenor, qui a Trojano Polydamante Panthoide vulneratus est ¹⁾. Cui defensor advenit Ajax Telamonius (non Locrus, ut in tabula est: *Αἴας Λοκρός*), qui Polydamanta, ictum hastae evitantem, interficere non potest, sed Antenor's filium, Arche-lochum (*Αρχέλοχος*) gravi afficit vulnere.

Recedit auctor tabulae imagine sequenti (no. 20.) ab ordine, qui in Iliadis libro XIV. est; nam ante Archelochum interfectum jam Neptunus Graecos adhortatus erat, ut fortiter in Trojanos pugnarent ²⁾, qua adhortatione commoti etiam vulnerati in Trojanos impetum faciunt, praecipue Diomedes, Ulysses, Agamemnon ³⁾. Ajax vero primus cum Hectore congreditur eumque magno lapide petitem proster-nit. Ea de causa in tabula Neptunus (*Ποσειδών*, leg. *Ποσειδῶν*) praecipue Ajacem ducit (*Αἴας*).

Imagine vicesima prima quoque is, qui tabulam fecit, ab ordine Iliadis recedit; nam dubitari non potest, quin nunc respiciat ad partem quandam libri

¹⁾ Haud recte Fabretti pag. 522. dicit, eum Polydamantem esse Panthoidem. cf. Iliad. ξ', 449. 450.

²⁾ Iliad. ξ', 364 sqq.

³⁾ Vers. 380.

XV, ubi (vers. 220—280.) Apollo (*Ἀπόλλων*), Jove jubente, ad Trojanos it, Hectoremque (*Ἑκτωρ*), jactu Ajacis fractum, excitat eique cupidinem injicit cum Graecis manus conserendi. Transit nunc sculptor linea, quae inscriptam litteram o habet, ad pugnam apud naves commissam, ad quam primus quasi impetus fit ab iis, quibus numeri 22. 23. 24. additi sunt, Aenea, Paride, Heleno, quorum nomina etiam adposita leguntur. Aeneas hoc libro Medontem et Jasum interfecisse (vers. 350.), Paris vero Deiocho hasta interiorem humeri partem transegisse narratur. Heleni nullum factum commemoratur ¹⁾.

Ad pugnam apud naves (*ἐπὶ ναυοὶ μάχη*) ipsam referendae imagines 25 usque ad 29. Conspicimus remis instructam navem, in quam Hector (no. 26. *Ἑκτωρ*) impetum facit. Navis ipsa tribus viris defenditur, quorum unus (no. 27.) sine dubio Telamonius Ajax. Alter defensor navis Ajacis scuto tectus arcumque tendens Teucer est, qui hunc pugnandi morem habuit ²⁾. Ante navem torrem manu tenentem (no. 28.) Caletorem (*Καλήτωρ*), Clytii filium, conspicimus, qui, quum navi jam ignem injecturus erat, ab Ajace vulneratus cecidit. Remotius a navibus jacet Clitus (no. 29. *Κλίτος* vel potius scribendum erat nomen *Κλειτος*), Pisenoris filius, qui sagitta ab Teucro missa diem obiit supremum ³⁾. Quem tertia, quae in nave stat, longurium vel hastam manu habente figura sculptor significare voluerit, dicere non possum.

¹⁾ Ea de causa Fabretti pag. 324. recte suspicatus est, errore sculptoris nomen Heleni hoc loco positum esse, pro Politis ejus germani fratris nomine, qui inter primos pugnatores Echium vita privat. Iliad. o', 339.

²⁾ Iliad. θ', 267.

³⁾ Iliad. o', 445.

Quum artifex in linea figurarum, quae litteram Π praefixam habet, ab Homeri narratione in nonnullis recessisse videatur, difficilior nonnullarum rerum explicatio est. Prima figura (no. 30.), cui nomen Patrocli subscriptum est, Patroclus ex Eurypyli vulnerati tentorio regrediens indicatur. Una cum reliquis Achillem (fig. 31.) precibus fatigat, ut Graecis aut ipse succurrat, aut Patroclo sua ipsius arma et Myrmidones det in pugnam ducendos. In tabula Phoenix et Diomedes secundum inscriptionem interrogantes sunt, de quibus apud Homerum nihil invenitur.

Figurae 52 usque ad 55 omnes ad Patrocli historiam pertinent, cujus nomen subjectum est. Patroclus in pugna multos Trojanorum jam interfecit, quorum unus is esse videtur, cui adscriptus numerus trigesimus secundus. Fortasse Sarpedon est, qui inter omnes fere Trojanos excellens a Patroclo interficitur¹⁾, vel Cebriones, qui per eundem vita privatur²⁾. Patroclus, multis occisis, ab Apolline armis privatus, ab Euphorbo vulneratus³⁾ se inter amicos recepit, et quum Hector (num. 34.) in eum impetum faciat⁴⁾, equis immortalibus Xantho et Balthio, quos Automedon ducit, consensu^{*} curru, salutem quaerit.

Omnes in linea, cui littera P inscripta est, imagines ad Patroclum interfectum pugnamque de ejus

¹⁾ Iliad. π' , 480 sqq.

²⁾ Iliad. π' , 738. Fabretti p. 326. putat etiam hunc jacentem esse Patroclum, hasta Euphorbi domitum. A cujus sententia recedo, et Cebrionem, Sarpedonem vel alium a Patroclo interfectum hunc jacentem habeo, ut monumentum quasi fortitudinis Patrocleae in tabula sit.

³⁾ Iliad. π' , 791. 812.

⁴⁾ Iliad. π' , 818.

cadavere attinent. Figurae 36—38 explicandae sunt sine dubio ex Iliade ε', 129—139. Hector enim, qui pedes pugnaverat, adveniente Ajace, currum conscendit, eoque modo invadit Graecos ad Patroclum iis eripiendum (36.), Ajax vero (37.) Patroclum scuto defendit et aggredientes hostes rejicit, dum Menelaus (38.) dolore interfecti Patrocli conficitur. In secunda hujus seriei parte Patrocli cadaver a Menelao et Merione (num. 39. cf. Iliad. 716 sqq.) ex pugna effertur, vel potius in Achillis curru ponitur. Duo qui equos retinent Automedon et Alcimedon esse videntur (Iliad. ε', 474 sqq.). Receditur, si revera, ut figurae indicare videntur, cadaver curru imponitur, ab Homeri poesi, in qua ab Menelao et Merione in castra nautica defertur.

Seriei littera Σ notatae prima pars luctum de Patrocli caede continet. Circa corpus interfecti in lecto positum (Πάτροκλος no. 40.) nonnullae figurae conspiciuntur; quae pone lectum est, Achilles (Ἀχιλλεύς) esse videtur desiderio Patrocli confectus. Ad dextram Achillis senex, sine dubio Phoenix, in lecto sedet; mulieres lamentantes ad sinistram, servae Achillis et Patrocli sunt. — In altera lineae parte armorum Achillis fabricatio delineata est. Thetis apud Homerum *) in Olympum ad Vulcanum proficiscitur arma ab eo petitura, quae Vulcanus ipse et solus ei facit. In nostra vero tabula conspiciuntur Thetis (Θέτις no. 41.) et Vulcanus (Ἥφαιστος no. 42.), sed praeterea tres ejus socii. Artifex igitur seniores (cf. Virgil. Aen. VIII, 425. 444 sqq.), non Homerum sequutus est.

In linea T duae mulieres stant (no. 45.) cum inscriptione Θέτις. Igitur una Thetis esse videtur,

---

*) Iliad. σ', 369.

quae filio a Vulcano fabricata arma attulit, ante ejus pedes jacentia, et scutum (no. 46. ἀσπίς), excellens inter ea opus, a viro quodam tenetur. Utrum ad hunc inscriptio Φοῖνιξ pertineat, an ad alium manu galeam gestantem, decerni non potest; attamen scutum tenens mihi Phoenix esse videtur, quum senis habitu sit, qua re permotus eum Fabretti pro femina habuit. Achilles denique (no. 47. Ἀχιλλεύς) ocreas cruribus adaptat et arma induit, quod discessu matris et concione Graecorum habita fecit. Deinde equos, quorum habenas Automedon (no. 50.) tenet, armatus conscendit (no. 49.), et notum illud mortis suae imminens vaticinium ab equo Xantho accipit. Ante equos aliquis (no. 48.) stat, qui, quis sit, dicere difficilius est. Quum omnino non vestimenta herois habeat, sed potius, si figuram no. 1. notatam conferimus, sacerdotis vatisque, fortasse artifex hac figura voluit vaticinium ab equo datum significare ¹⁾).

Ad librum XX. Iliadis imagines pertinent, quae in linea littera *T* notata conspiciuntur, omnes ad Achillis pugnas referendae. Et no. 51. quidem Neptunus (in basi ejus nomen additum ποσειδῶν) Aeneam, qui cum Achille congressus erat, periculis eripit ²⁾. Interfecto Polydoro, Priami filio, Achilles impetum Hectoris excipit, quem, frustra telo in Achillem jacto, Apollo nebula involutum servat. Hoc mihi significari videtur figuris, quibus adpositi numeri 52, 53, 54. Achillis (no. 52.) impetum non-

---

¹⁾ Fabretti dicit no. 48. esse Minervam, quae Achilli ante proelium nectar et ambrosiam instillaverit. Sed huic interpretationi obstat partim totius figurae habitus, partim ipse locus, quem in figurarum serie habet.

²⁾ Iliad. v', 325—330.

cadavere attinent. Figurae 36—38 explicandae sunt sine dubio ex Iliade ρ', 129—139. Hector enim, qui pedes pugnaverat, adveniente Ajace, currum conscendit, eoque modo invadit Graecos ad Patroclum iis eripiendum (36.), Ajax vero (37.) Patroclum scuto defendit et aggredientes hostes rejicit, dum Menelaus (38.) dolore interfecti Patrocli conficitur. In secunda hujus seriei parte Patrocli cadaver a Menelao et Merione (num. 39. cf. Iliad. 716 sqq.) ex pugna effertur, vel potius in Achillis curru ponitur. Duo qui equos retinent Automedon et Alcimedon esse videntur (Iliad. ρ', 474 sqq.). Receditur, si revera, ut figurae indicare videntur, cadaver currui imponitur, ab Homeri poesi, in qua ab Menelao et Merione in castra nautica defertur.

Seriei littera Σ notatae prima pars luctum de Patrocli caede continet. Circa corpus interfecti in lecto positum (Πάτροκλος no. 40.) nonnullae figurae conspiciuntur; quae pone lectum est, Achilles (Ἀχιλλεύς) esse videtur desiderio Patrocli confectus. Ad dextram Achillis senex, sine dubio Phoenix, in lecto sedet; mulieres lamentantes ad sinistram, servae Achillis et Patrocli sunt. — In altera lineae parte armorum Achillis fabricatio delineata est. Thetis apud Homerum *) in Olympum ad Vulcanum proficiscitur arma ab eo petitura, quae Vulcanus ipse et solus ei facit. In nostra vero tabula conspiciuntur Thetis (Θέτις no. 41.) et Vulcanus (Ἥφαιστος no. 42.), sed praeterea tres ejus socii. Artifex igitur seniores (cf. Virgil. Aen. VIII, 425. 444 sqq.), non Homerum sequutus est.

In linea T duae mulieres stant (no. 45.) cum inscriptione Θέτις. Igitur una Thetis esse videtur,

---

*) Iliad. σ', 369.

quae filio a Vulcano fabricata arma attulit, ante ejus pedes jacentia, et scutum (no. 46. ἀσπίς), excel- lens inter ea opus, a viro quodam tenetur. Utrum ad hunc inscriptio Φοῖνιξ pertineat, an ad alium manu galeam gestantem, decerni non potest; attamen scutum tenens mihi Phoenix esse videtur, quum senis habitu sit, qua re permotus eum Fabretti pro femina habuit. Achilles denique (no. 47. Ἀχιλλεύς) ocreas cruribus adaptat et arma induit, quod dis- cesso matris et concione Graecorum habita fecit. Deinde equos, quorum habenas Automedon (no. 50.) tenet, armatus conscendit (no. 49.), et notum illud mortis suae imminens vaticinium ab equo Xantho accipit. Ante equos aliquis (no. 48.) stat, qui, quis sit, dicere difficilius est. Quum omnino non vesti- menta herois habeat, sed potius, si figuram no. 1. notatam conferimus, sacerdotis vatisque, fortasse ar- tífex hac figura voluit vaticinium ab equo datum significare ¹⁾).

Ad librum XX. Iliadis imagines pertinent, quae in linea littera *T* notata conspiciuntur, omnes ad Achillis pugnas referendae. Et no. 51. quidem Neptunus (in basi ejus nomen additum ποσειδῶν) Aeneam, qui cum Achille congressus erat, periculis eripit ²⁾. Interfecto Polydoro, Priami filio, Achil- les impetum Hectoris excipit, quem, frustra telo in Achillem jacto, Apollo nebula involutum servat. Hoc mihi significari videtur figuris, quibus adpositi numeri 52, 53, 54. Achillis (no. 52.) impetum non-

---

¹⁾ Fabretti dicit no. 48. esse Minervam, quae Achilli ante proelium nectar et ambrosiam instillaverit. Sed huic interpre- tationi obstat partim totius figurae habitus, partim ipse locus, quem in figurarum serie habet.

²⁾ Iliad. v', 325—330.

nisi scuto Apollo excipit (no. 53.), dum Hector fuga salutem quaerit (no. 54.) ¹⁾. Deinde Achilles petit alium pugnatores (no. 55.), qui vel Dryops est ²⁾, vel Demuchus ³⁾. Denique (no. 56.) duo conspiciuntur se invicem amplectentes. Difficilior est eorum explicatio, at fortasse Achilles est et Tros Alastorides, qui Achillem, ut sibi parcat vitamque donet ⁴⁾, precatur.

In linea sequenti figurae explicandae sunt, ut inscriptio Φ indicat, ex libro Iliadis XXI. Primum Scamander (no. 58. Σκάμανδρος) interfectum pede tenet; qua imagine significatur, Scamandrum ab Achille in ipsius undis interfectos ex alveo ejicere ⁵⁾. Tunc Scamander, ira in Achillem accensus, fluctibus eum aggreditur, eumque paene exstinxerit, nisi Neptunus et Minerva manu eum comprehenderint, et servarint ⁶⁾ (no. 59. 60. Ἀχιλλεύς, Ποσειδῶν). Denique Achilles, Scamandro in ripas retruso, persequitur Troes (Φρύγες) in urbem fugientes.

Achilles in linea X, quae sequitur, vario modo in optimo Trojanorum viro interficiendo occupatus est. No. 61 Hector videtur cum Achille (no. 62. Ἀχιλλεύς), qui ad urbem accelerat, congregiendi consilium inire. Certe eo situ conspicitur, quo ab Homero ⁷⁾ describitur, scutum in eminentem muri par-

¹⁾ Fabretti putat, figuram 53. esse sive Iphitionem, sive Demoleonem, quos Achilles percussit, et no. 54. Hippodamantem, quem Achilles etiam interfecit.

²⁾ Iliad. 455.

³⁾ Iliad. 457.

⁴⁾ Iliad. 462 — 468.

⁵⁾ Iliad. φ', 235 — 238.

⁶⁾ Iliad. φ', 268.

⁷⁾ Iliad. x', 96 sqq.

tem fulciens. Tum jam morientem et genibus nixum Hectorem (63. *Ἐκτωρ*) Achilles (no. 64. *Ἀχιλλεύς*) armis privat; denique ejus cadaver (no. 65. *Ἐκτωρ*) ad currum adnexum equis incitatis ad castra Graecorum ducit. Quis ille sit (no. 67.), qui hastam praecisam gestat, dicere non possum. Fabretti p. 352. quidem eum Automedontem esse putat.

In penultima linea, cujus argumentum ex Homeri libri Iliad. XXIII. desumptum est, crematio Patrocli et bigarum in interfecti honorem, decursio est delineata. Primum Achilles (no. 68. *Ἀχιλλεύς*) fortasse crines suos Patroclo in pyra extenso dedicat ¹⁾. Apud rogam praeterea stat mulier, fortasse una ex captivis, quarum apud Homerum in descriptione cremationis nulla fit mentio. Secunda lineae pars omnis dicata est certaminibus ab Achille in honorem sui interfecti amici habitis (*ἐπιτάφιος ἀγών*); sed currum tantum certamen ab artifice in tabula poni potuit. Conspicitur (no. 69.) ultimus currus, qui Antilochi, filii Nestoris, est; qui praecedit, est currus Menelai. Tertium locum habuit secundum Homerum ²⁾ Diomedes, primum Eumelus, qui in nostra tabula jam in terra jacet, quum Minerva, amore Diomedis commota, jugum equorum fregerit. Merionis currus hic videtur ea de causa omissus esse, quod ejus equi erant tardi, ipseque minime rei vehicularis gnarus. Is, qui in tabula locum inter currus et rogam habet, aut Phoenix speculator certaminis est ³⁾, aut potius, quum hic in fine stadii, non ab ejus initio sedem haberet, Idomeneus dux Cre-

¹⁾ Iliad. ψ', 152.

²⁾ Iliad. ψ', 577.

³⁾ Iliad. ψ', 359. 360.

tensium, qui extra concionem in campum prospiciens sedebat ¹⁾).

Ultima series figurarum, notata littera Ω, redemptionem cadaveris Hectoris continet. Priamus, (Πρίαμος no. 75.) ducente Mercurio (no. 72. Ἑρμῆς) in tentorium Achillis (no. 74. Ἀχιλλεύς) multa jam nocte venit, eique, Automedonte tantum et Alcimo ²⁾ praesentibus, pro Hectore supplicat. In tabula inter Achillem Priamumque unus horum Achillis sociorum delineatus est. Reliqua hujus seriei pars ad exornandum cadaver Hectoris attinet. Nam (no. 75.) duo conspiciuntur, qui vasa tenent, ut Hectorem lavent, reliqui tres (no. 76.) occupati sunt, ut cadaver Hectoris in balneum vel in currum Priami deportent.

Haec omnia sculptor ad Iliadem delineavit, etsi nonnunquam figurae singulae eo sint situ, ut vix cum Iliadis argumento conciliari possint, nonnunquam etiam ab ordine Iliadis sculptor recedat, imo Virgilium sequatur. Infimam vero partem hujus tabulae occupant duae aliae imaginum series, quae, ut inscriptiones (no. 77. 78.) indicant, ex Aethiopide Arctini, Leschis Iliade parva et carmine de Troja deleta ab Stesichoro composito haustae sunt. Conspicitur primum Penthesilea, quae ab Achille vulnerata in terram procidit (no. 80. Πενθεσίλεια, Ἀχιλλεύς) ³⁾. Quum in inscriptione litterae ης legantur, nonnullae vel certe una figura praecessisse videtur. Fabretti pag. 350. putat has figuras continuisse fatum Podarcis, a Penthesilea interfecti ⁴⁾. Achilles pulcri-

¹⁾ Iliad. ν', 451. 452.

²⁾ Iliad. ω', 476.

³⁾ cf. supra pag. 44. cum adnot. 14.

⁴⁾ Quint. Smyrn. I, 238 sqq.

tudine Penthesileae interfectae capitur. Quo facto a Thersite* loquace valde vituperatur et ira accensus eum interficit (no. 81. Ἀχιλλεύς, Θερσίτης)¹⁾. Penthesilea occisa Memnon cum auxiliis in agrum Trojanum advenit et, pugna commissa, Antilochum Nestoris obtruncat (Ἀντίλοχος no. 82.)²⁾, cujus mortis ultor Achilles ab Nestore arcessitus post acrem pugnam Memnona vita privat (no. 83. Ἀχιλλεύς, Μέμνων)³⁾. Figurae 84, 85, 86, 87. ad Achillem interfectum, pugnamque de interfecti corpore pertinent. Primum Achilles Trojanos ira de interfecto Antilocho concitatus usque ad portam prosequitur et ab Apolline et Paride vulneratur; Ajax (no. 85. Αἴας) vulneratum (no. 84. Ἀχιλλεύς) scuto tegit, et Ulysses (no. 86. Ὀδυσσεύς) quoque in Trojanos pugnat⁴⁾. Videtur tandem post vehementem pugnam cadaver Achillis, quod (no. 87. πτώμα Ἀχιλλέως) cum scuto capiti supposito conspicimus, Trojanis opera Ajacis et Ulyssis ereptum ad navesque reportatum fuisse. Adveniunt in castra Graecorum Thetis cum sororibus et Musis (no. 80. Μοῦσα, Θέτις), quae Achillis vicem dolent (Quint. Smyrn. III, 582. 654. cf. supra pag. 45.). Denique Achillis cadavere cremato, ossa sepeliunt (no. 89. Ἀχιλλείον, vid. p. 46. nota 32.). Extremum hujus seriei locum Ajax tenet, mente, ob injuriam, qua affectus est a Graecis, turbatus (p. 46. not. 24. 25. p. 101. not. 61.). Fabretti ea, quae post Ajacis figuram in hac serie conspiciuntur, (no. 91.) putat esse tumulum sive sepulcrum Ajacis, prope Rhoeteum promontorium ei erectum, at potius muri Trojani sunt cum porta Scaea (no. 99.) conjuncti.

¹⁾ vid. supra pag. 44. not. 15.

²⁾ vid. supra p. 45. nota 17. Quint. Smyrn. II, 256 sqq.

³⁾ vid. pag. 45. Quint. Smyrn. II, 540 sqq.

⁴⁾ vid. p. 45. nota 20. p. 109. nota 89. 90.

Ultima figurarum series ad Leschis Iliada parvam pertinet. Primo loco (no. 92.) prostratus arcum manu tenens conspicitur, qui sine dubio Paris, origo caussae belli Trojani, est a Philoctete occisus ¹⁾. Eum mortuum ab Menelao laesum Trojani recipiunt et tumulo condunt (no. 93.) ²⁾. Post has duas figuras vir stat, cujus pileolo Phrygico indicatur, eum esse Trojanum. Puto esse Helenum vatem Trojanorum, qui ab Ulysse captus in Graecorumque castra deductus fatum Graecorum et Trojanorum cecinit ³⁾. Hoc tempore novissima Trojanis auxilia, Eurypylo ducente, adveniunt; pugna repetitur, et Eurypylus a Neoptolemo ex Scyro ab Ulysse adducto interficitur (no. 94. *Εὐρύπυλος, Νεοπτόλεμος*). Jam ad ultima fata Priami Trojanorumque sculptor progreditur, quae rapti ab Ulysse et Diomede Palladio inducuntur (no. 95. *Ὀδυσσεύς, Διομήδης, Πάλας* scr. *Παλλάς*) ⁴⁾. Tum (no. 96. *δούρης* leg. *δούρειος ἵππος*) ligneum equum ab Epeo Minervae auxilio aëdificatum Trojani (no. 97. *Τρωάδες καὶ Φρύγες ἀνάγουσι τὸν ἵππον*) in urbem trahunt. Quatuor figurae, quae inter Trojanos et Priamum positae sunt, videntur ad factum Laocoontis pertinere ⁵⁾. Priamus ipse (*Πρίαμος*) jubet Sinonem (no. 98. *Σίνων*) in urbem duci. Trojanos Cassandra (*Κασσάνδρα*) ad portam Scaeam (99. *Σκαία πύλη*) retinet.

Quae ad Trojam expugnatam attinent, mediam tabulam in tres vel potius quatuor partes divisam

¹⁾ Fabretti p. 362. 363. hunc Nireum esse dicit, ab Eurypylo obtruncatum, qui non tam gravis fuit, cujus intersectionis singularis mentio injicienda esset.

²⁾ cf. Quint. Smyrn. X, 485 — fin.

³⁾ vid. supra p. 46.

⁴⁾ cf. p. 46. not. 27.

⁵⁾ vid. p. 47. not. 28.

occupant. Graeci, qui ex equo ligneo (no. 100. *δω-
ερος ἵππος*), operâ Sinonî aperto, descenderunt, jam
vim et manus Trojanis inferunt. Quid singulis figu-
ris significetur, vix dici potest; attamen facile co-
gnoscitur (no. 102. 103.) Cassandra, quae ad tem-
plum Minervae (no. 101.) confugerat, et ab Ajace
Oïlei abstrahitur ¹⁾; ad aram aliquis (no. 104.), for-
tasse Coroebus, interficitur, qui Cassandrae incensus
amore Trojam venerat, et vel a Peneleo ²⁾, vel a
Neoptolemo, vel a Diomede vita privatur ³⁾. Qui
tabulam adspicienti ad sinistram manum brachium
interficientis tenet, fortasse Ilioneus est, quem secun-
dum Quint. Smyrn. XIII, 178—209. Diomedes sup-
plicem occidit. Haec prima quasi figurarum series;
in secunda Priami regia et Veneris templum deli-
neata sunt.

Priamus in ara Jovis Hercei sedet et a Neopto-
lemo vel in ea ipsa, vel de ea abstractus obtrunca-
tur (no. 106) ⁴⁾. Circum aram duo occisi jacent, for-
tasse Priami filii, quorum Fabretti unum (no. 105.)
Politem esse dicit. In dextra tabulae parte templum
Veneris (*Ἱερὸν Ἀφροδίτης*) conspicitur, ad quod vir
gladio feminam petit. Putem hic ab artifice Mene-
laum delineatum esse, a quo inter Trojanos Troja-
nasque Helena detegitur, nisi Quintus Sm. XIII,
354. narret, eam inventam esse in domo ipsa. Sed
fortasse Lesches eam ab Menelao in templo Veneris
inventam esse narraverat.

In tertia parte conspiciuntur primum (no. 107.)
Demophon (*Δη*) et Athamas, qui in urbe errantem

¹⁾ vid. pag. 48. not. 51.

²⁾ Virgil. II, 423.

³⁾ vid. pag. 118. fragm. 10.

⁴⁾ cf. pag. 47.

Aethram (*Αἶθρ.*), aviam paternam, inveniunt ¹⁾. Ceterae figurae omnes ad Aeneae ex agro Trojano fuggam attinent. Nam Aeneas (no. 108. *Αἰνῆας*) patri suo Anchisae sacra tradit, eumque (*Ἀγχίσσης*) humeris portans, filium Ascanium manu tenens (*Ἀσκάnios* no. 109.), Mercurio ducente (*Ἑρμῆς*), urbem Trojam relinquit.

Ultima pars ita comparata est, ut in uno latere Hectoris sepulcrum, in altero Achillis positum sit; in uno latere naves Graecorum conspiciantur, in altero Aeneae navigatio ex agro Trojano. Primum igitur (no. 112.) Hectoris sepulcrum (*Ἑκτορος τάφος*), muris circumseptum, scutoque indito, in quo leonis imago est, ornatum considerandum est. Ab uno ejus latere Andromache, Cassandra et Helenus (*Ἀνδρομάχη, Κασσάνδρα, Ἕλενος*) sedent. Adstat Talthybius (*Ταλθύβιος καὶ Τρωάδες*) et Troades alloquitur. Res fortasse ex Euripidis Troadibus explicanda, ubi ²⁾ Troadibus annuntiat, quibus Graecorum quaeque facta sortitione obvenerit. Troades ipsae lugent, ut in picturis, quibus Polygnotus Leschen Delphorum exornaverat ³⁾. Etiam hic, ut in picturis Polygnoti, adstat apud Andromachen Astyanax ⁴⁾. In altero latere (no. 112.) Hecuba Polyxenam ducens, Andromache, cui filius jam ereptus est, et (no. 113.) Helenus cum Ulysse loquens conspiciuntur (*Ἑκάβη, Πολυξένη, Ἀνδρομάχη, Ἕλενος, Ὀδυσσεύς*).

Achillis sepulcrum (*Ἀχιλλέως σῆμα* no. 114.) columna, in qua hominis figura jacet, indicatur. Intra murum, qui etiam huic sepulcro circumdatus est,

¹⁾ vid. p. 48. not. 32. pag. 116.

²⁾ vers. 243 sqq.

³⁾ Pausan. X. 25.

⁴⁾ Pausan. l. l. ὁ παῖς οἱ προσέστηκεν ἐλόμενος τοῦ μαστοῦ.

Polyxena genibus nixa, a Neoptolemo Achilli mac-
tatur (*Νεοπτόλεμος, Πολυξένη*), dum Calchas (*Κάλ-
χας*) et puer camillus adstant; Ulysses vero adsidet ¹⁾.

Naves Graecorum in terram contractae (*ναύστα-
θμον Ἀχαιῶν*) infimam seriem efficiunt (no. 115).
Quem agri Trojani locum tenuerint alia figura signi-
ficatur (no. 116.), cui nomen *Σείγαιον*, Sigeum pro-
montorium, adscriptum est; scribendum igitur erat
Σίγσιον.

Ultima denique huius tabulae pars — ut inscri-
ptione indicatur: *Αἰνῆας (Αἰνεΐας) σὺν τοῖς ἰδίοις
ἀπαίρων εἰς τὴν Ἑσπερίαν* — ad Aeneae ex Troade
fugam pertinet. Praecipui quidem antiquissimorum
scriptorum videntur nihil de Aeneae in Italiam ad-
ventu narrasse. Nam in *Ἰλίου περσίδι* Arctini nihil
fortasse proditum erat, nisi Aeneam in Idam se con-
tulisse, contra Lesches narraverat Aeneam a Graecis
in praeda captivisque dividendis Neoptolemo obve-
nisse ²⁾, et Tzetzes quoque, nescio quem historico-
rum sequutus ³⁾, refert, quum Troja a Graecis dirue-
retur, Aeneam fugisse et post eorum decessum re-
vertisse Trojamque habitasse. Recte igitur fortasse
Fabretti conjicit, eum, qui hanc tabulam Iliacam fe-
cerit, non tam esse veteres Graecos poetas, quam
Quint. Smyrn. et Virgilium, sequutum. In hac parte

---

¹⁾ vid. p. 48. nota 38.

²⁾ vid. pag. 114.

³⁾ ad Lycophron. 968. *πρῶτον μὲν ὑπὸ Ἡρακλείου ἐκρατήθη
ἡ Τροία, δεύτερον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν Ἑλένην, τρίτον δὲ
ὑπὸ τῶν Ἀμαζόνων· ὁ γὰρ Αἰνεΐας μόνος, φεγγὼν ἐν τῇ εἰλώσει,
πάλιν ᾤκησε τὴν Τροίαν.*

tabulae igitur Anchises, qui sacra fert (*Ἀγχίσης καὶ τὰ ἱερά*), et Aeneas filium manu ducens, per pontem in navem conscendunt, quae jam plena est aliis Trojanis, Aeneae sociis (no. 118). Hos sequitur flenti similis Misenus (no. 119. *Μίσσηνος*), tubicen Aeneae¹⁾, et navigatione Aeneae (*Ἀπόπλους Αἰνέου*) res Trojanae finiuntur.

Haec tabula, ut jam ab initio monui, in templo apud Bovillas detecta est, cujus in rudere praeterea inventae sunt duae statuae, Claudii una ab aquila in coelum sublata, magnitudine hominis figuram superante, altera Homeri in coelestium numerum relati. Fabretti²⁾ suspicatur ab Nerone has duas statuas in templo illo, quod sacrarium gentis Juliae fuit³⁾, esse collocatas, ut spectantes in memoriam inducerentur, Homerum et Claudium ejusdem fuisse studii. Quum vero Nero non solum Troicas res usque ad insaniam amaret mirareturque, verum etiam scribendo eas prosequutus esset, ut ex Servii commentario ad Virgil. Georg. III, 36. notum sit, haud absurdam esse conjecturam, etiam hoc opus eo jubente sculptum et in templum illud esse relatum. At tam materies operis, quam negligentia sculptoris in singulis vocibus scribendis jam satis probare videntur, hanc tabulam non a Nerone in illud templum esse relatum, quum non tanti esset pretii, ut digna ab eo haberetur, quae in illo loco proponeretur. Nam certe quisque necum in eo consentiet, hanc tabulam neque artificiosam,

¹⁾ vid. Heynius ad Virgil. Aen. VI. exc. VIII.

²⁾ p. 381.

³⁾ Tacit. Annal. II, 41.

neque insignem (quibus adjectivis eam Fabretti ornat) nominari posse. Omnino omnes similes tabulae, quorum supra mentionem feci, minores sunt, quam quibus aut vera ars inesse possit, aut credendum sit, meliorem artificem in iis elaborandis operam impendisse. Ut vero prioribus et nostris ipsorum diebus multi in usum juventutis libri imaginibus repleti in lucem educuntur, quibus aut universa historia aut certe ea historiae pars, quae arctissime cum Christi disciplina conjuncta est, oculis subjiciatur, sic veteres artifices, non libros quidem, at tabulas elaborarunt, quibus aliqua pars fabularum continebatur, praecipue Graecarum, quum in Graecis poetis legendis juvenus tam Graeca quam Romana praecipue exerceretur. Ad hunc usum hanc quoque tabulam esse elaboratam etiam inscriptio probat:

ΩΡΗΘΝ ΜΑΘΕ ΤΑΞΙΝ ΟΜΗΡΟΥ ΘΦΡΑ ΔΑΕΙΣ
ΠΑΣΗΣ ΜΕΤΡΟΝ ΕΧΗΣ ΣΟΦΙΑΣ.

i. e. ὠραῖον μάθε τάξιν Ὀμήρου ὄφρα δαείς
πάσης μέτρον ἔχης σοφίας.

Tum argumento etiam alia similium tabularum fragmenta sunt, in quorum unius aversa parte litterae nonnullae in spatii per lineas secti areolis ita distributae sunt, ut ubiubi incipis, eandem vocem litterae efficiant *). Qui lusus magis tabulae convenit in puerorum usum elaboratae, quam operi vere artificioso. Persuasum igitur nobis esse potest, primorum tempore imperatorum Romanorum non solum illa poemata, quorum in inscriptione hujus tabulae mentio fit, Aethiopidem Arctini, Iliadem parvam

Leschis, Ilii persidem Stesichori non solum nondum interiisse, sed etiam in ludis Romanorum lectitata fuisse.

---

*) vid. Heeren. Biblioth. antiquae litteraturae et art. fascic. 4, pag. 65.

INDEX RERUM ET VERBORUM NOTABILIMUM.

- A**
Achilles inter Lycomedis filias detectus p. [92](#). ejus in insula
 Scyro commoratio p. 110. ejus hasta p. [87](#). [109](#). — *θερσι-*
τοφόνος p. 41. n. 15. — in Leuce insula p. [45](#).
 Achillium, portus Scyri insulae p. 111.
 Acron refellitur p. [6](#).
 Aegypcia Ilias Hipparchi p. 80.
αἰδῶ, de quantitate primae syllabae p. [107](#).
 Aeneas servus Neoptolemi p. 114. ejus uxor Eurydice p. [97](#).
 Creusa p. [118](#). ejus fuga ex agro Trojano p. [175](#).
 Aethiopis p. 101.
 Agamemnonis filiae p. [97](#).
ἀγανός, de hujus *adjectivi* mensura p. [98](#).
αι, *η* et *ει* commutantur p. 158. [175](#).
Ἀλκμαίωνις et *Ἀλκμαιωνίς* p. [78](#).
 Amazonis p. [65](#).
ἀνατέλλειν et *ἐπιτέλλειν* p. 113.
 Androtionis Atthis p. [76](#).
 Antagoras Rhodius p. [68](#).
 Anticlidis *νόστοι* p. [126](#).
Antimachus p. [67](#). in cyclo non *erat* p. [6](#). ejus patria p. [70](#).
 Apollonii Rhodii versus spondiaci p. 147.
 Arctinus p. 120. [49](#).
ἄρδις p. 110. n. [73](#).
 Argonautica p. 60.
 Aristodemus, ejus Thebaica et epigrammata *Thebana* p. [69](#).
 Aristotelis elench. *lib.* I. explicatur p. 100. ejus cyclos p. 28.
 Atthidum auctóres p. [76](#).
 Augias Troezenensis p. 126. vid. Hagias.

M

B.

Bouchand, judicium de ejus dissertatione de cyclo p. 2. 3.
Briseis ex Lyrnesso vel Pedaso orta p. 93.

C. K.

Callimachi versus spondiaci p. 147. ejus epigramma explicatur
p. 10. 11. — p. 67. not. 58.
Callinus p. 67. n. 60.
κάλνξ p. 96.
canon Alexandrinorum = cyclus p. 5.
Carcinus poeta p. 81.
Chiron p. 55. ejus parentes p. 57.
Cinaetho, ejus genealogiae vel ἔπη p. 53. Heracleis p. 61. not.
52. p. 63. Telegonia p. 52. 136. nullam Theogoniam scripsit p. 52.
circularis et circulator p. 13.
Clidemi νόστοι p. 126.
Coluthi versus spondiaci p. 148.
Creophylus p. 61. 63.
cyclici = artem venalem circumferentes p. 13.
cyclus paschalis p. 12.
Cypria carmina p. 79.

D. Δ.

Danaïs p. 15.
Demetrius Adramyttenus p. 31. n. 2.
Διομήδεος ἀνάγκη p. 119.
Dionysiaca p. 66.
Dionysius Samius, Milesius p. 19.
Διώνυσος et Διονύσιος commutantur p. 23.
Diphili Theseis p. 64.
δούλη apud Homerum p. 131.

E. et η.

η, ε et εε permutantur p. 158.
εἶν semper in arsi p. 89. apud Manethonem tamen etiam in
thesi V, 70.
ἐπαρά p. 70.

ἐπιβάλλειν = *sequi* p. 39. p. 44.

Epigoni p. 68.

Epimenidis Argonautica p. 61.

ἐπιτίλλειν p. 113.

Etymologici M. verba corrupta p. 99.

εῖ et εῖ apud epicos p. 143.

Eudocia corrigitur p. 56. n. 43.

Eugammon p. 136.

Eumolpi νόστοι p. 126.

Eusebius cum nott. Mss. *Salmasii* p. 53.

Eustathius ad *Odyss.* δ'. p. 1494. corrigitur p. 12.

F.

Fabrettii errores corriguntur p. 161. 165. 169. 170.

Ferri inventio p. 60.

G.

Gigantomachia p. 56.

Gorgones, v. *addenda ad* p. 99.

Gyraldus corrigitur p. 52.

H.

Hagias, vid. *addenda ad* p. 49. lin. 2.

Hegesias p. 83.

Hegesinoi Atthis p. 76.

Helenae parentes p. 85.

Hellanicus grammaticus p. 32.

Heracleis pag. 61.

Herculis filii p. 23.

Herodori Heracleotae Heracleis p. 60. 61.

Herodotus, versus apud eum p. 88.

Hesiodus inter cyclicos non referendus p. 51. nonnulli ejus versus corriguntur p. 145.

Hesychius vitiosis codd. usus est p. 95. n. 37.

Hexameter Tzetzae p. 148.

Heynii error correctus p. 119.

hiatus post *cacsuram* p. 71. in tertii pedis thesi p. 72. 85. ante *εἰδόμενος* p. 86.

Hipparchi Ilias Aegyptia p. 80.

M *

Homeri cyclus p. 18. Amazonis p. 65. ejus nonnulli versus
corrigitur p. 144. 145.

I.

ι, ε et η commutantur p. 158.

ἰλάομαι et ἰλαρός, de eorum quantitate p. 55.

Ilias Aegyptia Hipparchi p. 80. Cypria Laevii ibid. cyclica p. 99.
parva p. 102.

Ἰλίου πέρις p. 119.

ἰμάτιον p. 95.

Joannes Gazaetus, ejus versus p. 147.

ἶον, de prioris syllabae mensura p. 95.

Ixion grammaticus p. 31. n. 2.

L.

Laevius p. 80. et addenda ad eand. pag.

Lesches p. 102.

Leucippides p. 89.

Λύκος et Λυκοῦργος commutantur p. 41.

Lysimachi νόστοι p. 126. cf. addenda ad p. 99.

M.

Machaonis parentes p. 123. mors p. 111.

Medea filios suos non interfecit p. 63.

Menelai Thebais p. 68.

mortuorum appositio p. 77.

N.

Naevius p. 80.

Naupactica, carmen, p. 81.

Nauplii uxor et filii p. 130.

Neoptolemi reditus p. 50. nomina p. 91.

Nicostrati Theseis p. 65.

Nonni versus spondiaci p. 147.

Νόστοι p. 126.

Nymphis Heracleota, ejus Heracleis p. 61.

O.

Odyssea cyclica p. 16. 132.

Οἰχαλίας ἄλωσις p. 63.

ὀνομαστικῶς et *ὀνομαστικῶς* commutantur p. 135.
Orphei *versus* spondiaci p. 147.

P. Φ.

παῖς et *παῖς* apud epicos p. 143.
Panyasis, ejus Heracleis p. 61.
φασί et *φησί* commutantur p. 132.
Paulus Silentarius p. 147.
Pelei nuptiae p. 40. not. 4.
πέρις, *εως* et *-ίδος* pag. 116.
Phaylli cyclus p. 18.
Philoxeni Cyclops, vid. addenda *ad* p. 18.
Phoronis p. 58.
Photius, epigramma apud eum corrigitur p. 12, n. 8.
Pisander Camirensis, ejus Heracleis p. 61, de deleta *Troja* p. 121.
Podalirii parentes p. 123.
Polemones p. 28.
φρ ante has litteras correptio Attica p. 70.
φρην productum p. 72.
Procli versus spondiaci p. 148.
productio brevis *syllabae* in tertii pedis thesi p. 72.
Pythostrati Theseis p. 65.

Q.

Quinti Smyrnaei versus spondiaci p. 147.

R.

ῥιπίζειν, de hujus verbi quantitate v. addenda ad p. 84.

S.

Sacadae Argivi *Ἰλίου πέρις* p. 121.
Sarpedon, insula, addenda *ad* p. 99.
Scaligeri error correctus p. 107. n. 79.
Scholia Apollonii *Rhod.* corriguntur p. 56. Odysseae p. 131.
p. 135.
Sophocles sequutus epicum cyclum p. 54.
spondiaci versus p. 139 sqq.
Stasinus p. 82.
Stesichorus non cyclicus est *poëta* p. 14. 25. 49. ejus *Ἰλίου πέρις* p. 121. *νόστοι* p. 126.

T.

Telegonia p. 136.

Telesis, auctor Gigantomachiae, p. 57.

Teumesia vulpes p. [76](#).

Thebais cyclica p. [66](#).

Theogonia p. 52.

Theogonus, [vid.](#) addenda ad p. [53](#).

Theopompus, ejus carmen Cyprium, v. addenda ad p. [99](#)

Thesei descensus in Orcum p. [38](#).

Theseis p. [64](#).

Timagoras, [ejus](#) Thebaica p. [69](#).

Titanomachia p. [53](#).

Tryphiodori versus spondiaci p. 148.

Tzetzes ex Dionysii cyclo hausit p. [24](#). ejus versus hexametri
p. 148. ejus verba in Exegesi Iliadis supplentur, [vid.](#) adden-
da [ad](#) p. [23](#).

Z.

Zenodotus, [vid.](#) addenda [ad](#) p. 31.

Zenon, grammaticus, p. [32](#).

ADDENDA ET CORRIGENDA.

- Pag. 4. lin. 20. Etiam Henrichsen. in commentatione de Cypriis carminibus (Havniae 1828.) hanc difficultatem eodem modo tollit, atque ego facio.
- Pag. 10. lin. 14. Henrichsen. suspicatur, Horatium his versibus ad Laevii Iliada Cypriam respicere p. 76.
- Pag. 17. lin. 21. Pisistrati tempore fortasse cyclum jam compositum esse etiam Wolfius conjicit in epist. ad Heynium pag. 56.
- Pag. 18. §. VII. In antiquioribus Aristotelis editionibus ex parte pro vv. τὸν κύκλον legitur τὸν Κύκλωπα, et cod. MS. ab Osanno collatus (vid. Annales critici litteraturae, qui Hermes nominantur, 1828. fasc. 2. p. 194.) eandem habet scripturam. Nitzschii quæst. Hom. IV. pag. 51. Videtur igitur locus per se obscurus etiam pluribus difficultatibus premi. Certo, si, quæ mihi esse videtur, Aristotelis verborum sententia est, Osanni correctio rejicienda, qui pro vv. ὁ Φαῦλλος τὸν κύκλον fortasse legendum esse ait: ὁ Φιλόξενος τὸν Κύκλωπα.
- Pag. 20. ad not. 4. Dionysium Samium esse cyclographum etiam Henrichsen. putat (p. 92.) et K. O. Mülleri prolegomena p. 95. conferri jubet. Osannus contra l. l. p. 196. apud Athenaeum Dionysium cyclogr. haud recte Samium nominari affirmat.
- Pag. 26. Ea, quæ Athenaeus XI. p. 477. habet, propria et immutata Dionysii cyclogr. verba esse scripsi, idque a quoque inspectis Athenaei verbis probabitur, quæ hæc sunt: Διονύσιος δ' ὁ Σάμιος ἐν τοῖς περὶ τοῦ κύκλου τὸ Ὅμηρικόν κισύβιον κύμβιον ἐφη γράφων οὕτως· καὶ αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ὁρῶν ταῦτα ποιοῦντα πληρώσας τοῦ οἶνον κύμβιον δίδωσι πίνειν. Nilominus Osannus Henrichsenium sequutus nullum cycli superesse fragmentum affirmat, in quo ipsa cyclographi verba a scriptoribus sint retenta l. l. p. 196.
- Pag. 28. ad not. 1. Tzetzes pro suo more idem in Exeges. Iliad. p. 150. repetit. Verba ejus, quæ mutila sunt, sic sine dubio supplenda: Διονύσιος ὁ κυκλογράφος τὸν Ὅ [μηρον ἐ] π' ἀμφοτέρων φησὶν εἶναι τῶν στρατ [ειῶν Θη]βαϊκῆς καὶ Τρωϊκῆς.
- Pag. 31. not. 2. Osannus l. l. p. 194. neque Zenonem, neque Xenonem, sed Zenodotum intelligendum esse dicit, qui a Ptolemaeo id negotium acceperit, ut Homeri carmina ordinaret.
- Pag. 32. not. 5. Ad Hellenicum grammaticum, non historicum, respici putant etiam Thierschius in act. philol. Monac. Vol. II. p. 578. 599. W. H. Grauert: über die homerischen Chorizonten; in Museo Rhenano I. 3. p. 204 sqq. et Henrichsen. p. 28.
- Pag. 39. lin. 38. Bekkerus in editione scholiorum ad Homeri Iliadem scribit: „Codex Venetus, qui inter Marcianos nume-

ratur 454 membranaceus est, forma maxima, foliis 327. — foliorum secundum, tertium, quintum vacua sunt, candida, recentia: primo, quarto, sexto quae leguntur, eorum exemplum infra positum est. Fol. I.: *Πρόκλον χρηστομαθίας γραμματικῆς τῶν εἰς ὃ διηρημένων τὸ ἄ· Ὀμήρου χρόνοι, βίος, χαρακτῆρ, ἀναγραφὴ ποιημάτων* etc. — *βατραχομαχίαν ἢ μνομαχίαν, ἐντεπᾶκτιον, αἶθα, Κέρκωπας, κενοῖς.*

Fol. IV. καὶ Ὀδυσσεὺς Ἀστυνάκτα ἀνελόντος Νεοπτόλεμος Ἀνδρομάχην etc. — *Κίρκη δὲ Τηλέμαχος.*

Fol. VI. ἐπιβάλλει δὲ τοῖς προειρημένοις ἐν τῇ πρὸ ταύτης etc. usque ad verba in argumento Ilii persidos καὶ φθορὰν αὐτοῖς ἢ Ἀθηνᾶ κατὰ τὸ πῖλαγος μηχανᾶται.

Pag. 39. not. 1. Thierschius excerpta in bibliotheca ant. litter. et art. Gottingensi edita cum codice Veneto iterum contulit, et argumentum carminum Cypriorum et Homeri vitam in codice chartaceo Monacensi seculi XVI. invenit. Vid. act. philol. Monacens. T. II. p. 572 sqq.

Pag. 45. lin. 3. τὸ κατὰ leg. τὰ κατὰ.

— — lin. 8. Bekker. voc. πόλιν sine nota habet, videtur igitur haec vox in codice inveniri.

Pag. 47. lin. 21. οἱ ἐκ τοῦ δούρ. Bekker. articulum sine nota habet.

— — lin. 26. Ἑλένην, Bekker.: Ἑλεον.

— — lin. 27. Bekker. ex cod. edidit Ἀίας Ἰλῆως.

Pag. 49. lin. 2. Bekker.: Ἀγίου.

— — lin. 34. tunc, leg. nunc.

— — lin. 40. Minime secundum ea, quae ad p. 39. addidi, de tertii folii defectu dubitandum est.

Pag. 50. lin. 9. ἐν Μαρ. Bekker. dedit ex cod.: ἐν τῇ Μαρ.

— — lin. 11. τοὺς Μολ. Bekker. articulum omisit. Deinde ad vocem Πηλεΐ... adnotavit: „lacuna sex litterarum.“ Legit vero: Πηλεΐ... τὰ Ἀγαμέμνονος.

— — lin. 21. ἐπὶ τούτου leg. ἐπὶ τούτῳ.

Pag. 51. lin. 7. ὁ Ὀδυσσεύς. Bekker. articulum non habet.

— — lin. 14. Secundum Bekkerum in codice verba τὴν μὲν Πηνελόπην Τηλέγονος, Κίρκην inveniuntur.

— — lin. 24. Pro Hesiodi leg. Hesiodus.

Pag. 53. §. III. Fragmentum huius cyclicae Theogoniae se Osannus in schol. ad Iliad. τ', 127. invenisse putat, quod in Valckenaerii dissertatione de schol. in Hom. (T. II. p. 127. opuscul. ed. Lips.) legitur. Οἱ περὶ Κρόνον Οὐρανοῦ παῖδες ἀρχαῖοι Τῖτάνες τοῖς ἀμφὶ τὸν Δία νεωτέροις θεοῖς πόλεμον ἤραντο, καὶ τοῦτο πράττειν δι' ἐπιβουλῆς ἐγνώκασιν, καὶ δηλοῦσι τοῦτο Διὶ, καὶ ἀξιοῦσιν αὐτοῖς συγκροτῆσαι τῷ τοῦ πολέμου καιρῷ, καὶ τιμῆσαι τὴν Στύγα, καὶ τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ ὄρκον θεῶν ποιῆσαι ἢ ἱστορία παρὰ Ἡσιόδῳ καὶ Θεογόνῳ. Osannus Theogonium, cuius hic mentio injicitur, esse auctorem Theogoniae cyclicae conjicit, quam in multis Hesiodum sequutum esse.

Pag. 55. lin. 1. et 2. Deleantur verba: versus — σχήματ' et.

Pag. 60. Sextum fortasse Phoronidis fragmentum addendum est ex Osanni conjectura. Hic vir acutissime conjiciens, multa illorum, quae apud scriptores inveniuntur, oracula desumta

esse ex antiquis carminibus epicis, quinque oraculi hexametros de Carani in Macedoniam adventu agentes ad Phoronida refert. Scholion, in quo hi versus leguntur, Osannus ex codic. MS. descripsit (vid. l. l. p. 206.): *Καρανῶ τῷ Ποιάν-θους νῆϊ ἐξ Ἀργους μέλλοντι ἀποικίαν στέλλειν εἰς Μακεδονίαν, εἰς Δελφους ἐλθόντι ἔχρησεν ὁ Ἀπόλλων.*

*Φράζεο, δῖε Καρανέ, νοῶ δ' ἐμὸν ἐνθεο μῦθον.
ἐμπροσπίων Ἀργος τε καὶ Ἑλλάδα καλλιγύναικα
χώρει πρὸς πηγὰς Ἀλιάκμονος, ἐνθα δ' ἂν αἶγας
βοσκομένας ἐσίδης· πρῶτον τότε τοι χρέον ἐστὶν
ζηλωτὸν ναεῖν αὐτὸν γενεάν τε πρόπασαν.*

ἐκ δὲ τοῦ χρησμοῦ προθυμότερος γενόμενος Καρανὸς οὐν τισιν Ἑλλήσιν ἀποικίαν στείλαμενος ἐλθὼν εἰς Μακεδονίαν ἔκτισεν πόλιν, καὶ Μακεδόνων ἐβασίλευσεν, καὶ τὴν πρότερον καλουμένην Ἐδεσσαν πόλιν Αἶγας μετωνόμασεν ἀπὸ τῶν αἰγῶν ὥς κείτο δὲ τὸ παλαιὸν Ἐδεσσα ὑπὸ Φρυγῶν καὶ Λυδῶν καὶ τῶν μετὰ Μίδου διακομισθέντων εἰς τὴν Εὐρώπην· ταῦτα Εὐφορίων ἱστορεῖ ἐν τῇ Ἰστορίᾳ καὶ τῷ Ἰνάχῳ.

Pag. 61. not. 52. Osannus his poetis adjiciendum esse dicit Canonem Cilicem (Schol. Apoll. Rhod. I, 1165. Eudocia Viol. p. 29.), cujus nomen apud Theon. Progymn. 3., ubi nunc Κόννης legatur, restituendum sit.

Pag. 63. lin. 13. De Creophylo, ut Osannus l. l. refert, agit Schol. ad Plat. Remp. p. 421. ed. Bekker. his verbis: *Κρεώφυλος Χίος, ἐποποιός· τινὲς δὲ αὐτὸν ἱστορήσαν γαμβρὸν Ὀμήρου ἐπὶ θνηταί, καὶ ὅτι ὑποδεξάμενος Ὀμηρον ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸ ποίημα τῆς Ἰλιάδος.* Sine dubio Creophylus hic cum Stasino a Scholiasta commutatus est. Vid. pag. 80. not. 92.

Pag. 69. lin. 22. *ὡς οὐχ οἱ leg.: ὡς οὐ οἱ.*

Pag. 80. ad not. 91. Versio fuisse non videtur, sed Laevius ita Cypria carmina sequutus est, ut nonnunquam ab iis recederet. Praeterea non solum Hermannus Laevium Iliadis Cypriae auctorem habuit, sed etiam Scaligerus (Castigatt. in Catull. p. 82.), Osannus in analectis critic. poësis Romanae p. 37. sqq. Henrichsen. p. 77. qui vir nonnullos alios versus Iliadis Cypriae attulit, quos scriptores sub Laevii nomine, carminis, ex quo desumpti sunt, inscriptione non addita, servarunt.

Exuviis rabies furiarum examina mille.

Hic versus apud Chalcidius in Tim. p. 159. ed. Meursii legitur, et ab Osanno quoque ad Iliadem Cypriam refertur.

Panditur interea domus altitonantis Olympi.

In L. Caecilii Minutiani libro de orthographia §. 15. invenitur.

Pag. 83. lin. 7. Osannus l. l. scholion ad Clement. Alexandrin. cohort. ad gent. p. 19. A. ed. Sylb. ex vetere MS. desumptum edidit, quod sic se habet: *Κύπρια ποιήματα εἰσιν τὰ τοῦ κυκλον· περικλείει δὲ ἀρπαγὴν Ἑλένης· ὁ δὲ ποιητὴς αὐτῶν ἄθλος· εἰς γὰρ ἐστὶ τῶν κυκλικῶν· κυκλικοὶ δὲ καλοῦνται ποιηταὶ οἱ τὰ κυκλῶ τῆς Ἰλιάδος ἢ τὰ πρῶτα ἢ τὰ μεταγενέστερα ἐξ αὐτῶν τῶν Ὀμηρικῶν συγγράψαντες.*

Pag. 84. fragm. 1. In primo versu vox ἀνδρῶν Barnesii et Wassenbergii (schol. ad Iliad. I. et II. p. 135.) supplementum est. Versus 4. secundum Wassenbergium et Henrichsenium pag. 35.

claudicat, quae causa est, cur ab iis corrigatur *κουφίσσαι ἀνδρῶν*. At quum invenire non potuerim, quomodo claudicet, vulgarem retinui scripturam. In quinto versu Volfius scripsit *ῥιπίσσαι*, Baumgarten-Crusius vero (in Jahnii annalibus philol. et paedagog. Vol. IV. fasc. I. p. 13.) corrigit *ἐριπίσσαι* vel *ἐρῥιπίσσαι*. Ut silentio formam *ἐρῥιπίσσαι* praetermittam; correctione versui vitium infertur. Nam non solum *ῥιπή* primam syllabam habet productam, sed etiam *ῥιπίζω*, certe apud epicōs poētas.

Nonni Dionys. XIV, 347.

ἀπλεκίας πλοκαμίδας ἀνερῥιπίζεν ἀήτης.

Nonni paraphras. evang. Johann. 19, 220.

Χῶρον ἀνερῥιπίζεν, ὅπη ταλαεργὸς Ἰωσήφ.

Secunda vero etiam futuri temporis syllaba sine dubio producenda est. Nam in v. *ῥιπίς* secundum *ε* longum est, veteribus grammaticis testantibus, ut in voce *κληῖς*. Vid. Etymolog. Gudian. pag. 326, 57. Et ut *κληῖσω* apud Homerum secundam syllabam semper longam habet (scribitur nunc duabus litteris *σ*. Od. τ', 30. φ, 236. 241. 382. 387. 389. Od. ω', 165. Hymn. in Apoll. 6.); sic etiam in *ῥιπίσω* et *ἐρῥιπίσω* penultima est producenda, neque duplicata littera *σ* necessaria est, ut *ῥιπίσας* Molossus fiat. Totum fragmentum Baumgarten-Crusius sic legendum esse censet:

Ἦν ὅτε μ. φ. κ. χ. πολυβότειραν

Πλαζόμενα (στρωφάτο) βαθυστ. π. α.

Ζ. δ. ιδ. ἐλ. κ. ἐν π. πρ.

Ξυνθ. κουφίσσαι μερόπων π. γ.

Ἐριπίσσαι vel ἐρῥιπίσσαι π. μ. κ. Ἰλ.

Ὀφρα κτλ.

Pag. 87. nota 11. non ad tertium, sed ad quartum fragmentum pertinet. De Pelei et Thetidis nuptiis narrant Hom. Iliad. σ', 84. ω', 62. Pindar. Pyth. III. 84. Euripid. Iphig. A. 1055. Apollon. Rhod. IV, 807.

Pag. 88. nota 12. Etiam Henrichsen. p. 51. verba excerptorum spuria habet.

— 88. lin. 19. leg. *εὐαεῖ τε*. Praeterea Friedemann. in comment. ad Strabon. T. I. p. 336. hos versus ex Herodoti verbis fecit:

Σπάρτηθεν δὲ τριταῖος Ἀλέξανδρος θεοειδής

Ἴλιον εἰσαφίκανεν ἄγων Ἑλένην Ἀργεῖην

Εὐαεῖ τ' ἀνέμων πνοῇ, λείη τε θαλάσση.

Pag. 95. not. 38. Wüllnerus scripsit: *ἐν τε ἰψ*.

Pag. 97. fragm. 19. P. Elmslejus sequutus MSS. praecipue cod. Laurentian., in quo invenitur: *δ' φησὶν Ἰφίγνείαν καὶ Ἰφιάνασσαν* mutavit: *διαφόρους φησὶν Ἰφίγνείαν καὶ Ἰφιάνασσαν*.

Pag. 99. Fragmentum 22. addendum est:

Τῷ δ' ὑποκυσσάμενη τέκε Γοργόνας, αἰνὰ πέλωρα,

Αἰ Σαρπηδόνα ναῖον ἐπ' ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,

Νῆσον πετρησσαν.

Hoc fragmentum, quod Henrichsenii diligentiae debeo, apud Herodianum *περὶ μονήρους λέξεως* in Dindorfii Gramm. Gr. I. p. 9. legitur. *Σαρπηδῶν, Σαρπηδόνας*, Grammaticus inquit, *εἴτε ὁ ἥρως, εἴτε ἡ πέτρα, εἴτε ἡ ἀκτὴ, εἴτε ἡ νῆσος*,

ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Αἰχμαλωτίῳ (in MS. — τῇσιν) εἴρηται
Σαρπηδὼν ἀκτὴ ἐν Τυμπακιστάῃς.

Ἡμεῖς δ' ἐν ἄστροις, ἐνθα Σαρπηδὼν πίτρα.
καὶ ἡ νῆσος ἰδίως ἐν ὠκεανῷ Γοργόνων οἰκητήριον οὔσα, ὡς ὁ τὰ
Κύπρια φησί.

Τῷ δ' ὑποκ. etc.

Si scholiis Venet. ad Iliad. κ', 36. credere licet, Hesiodus primus fabulam de Gorgonibus finxit, et secundum schol. ad Odyss. λ', 633. τὰ περὶ τὴν Δανάην, καὶ τὸν Περσεύα, καὶ τὰς Γοργόνας "Ομηρος οὐκ οἶδε. Nihilominus Persei Danaësq; mentio in Iliadis libr. ξ', 319. invenitur, caputque Gorgonis in Od. λ', 634. ε', 741. memoratur. Scholiastae igitur aut omnes hos versus spurios habuerunt, aut certe priorem Iliadis locum, in iisque, quae ad Gorgonis caput pertinent, Aristotelis interpretationem sequutisunt, qui Gorgonis caput nihil aliud habent atque μορμολυκτεῖον, μορμῶ seniorum (cf. Boettigeri dissert. inscript. die Furienmaske p. 107 — 112.). Gorgones igitur Oceani insulam, cui nomen Sarpedoni est, habitant, quod fere etiam Hesiodus in Theogon. 274. narrat:

αἱ ναύουσι πύρην κλυτοῦ ὠκεανοῖο

ἐσχατὴ πρὸς νεκρός, ἐν Ἑσπερίδες λιγύφωνοι.

De hac insula, quae etiam Sarpedonia a Stesichoro nominatur (p. 66. ed. Klein.), vid. Vossii alte Weltkunde p. XIV. et epistolas mytholog. T. II. ep. 65. p. 170. ed. 2. Ex hoc fragmento collato cum scholiis Homericis argumentum petere licet, carmina Cypria neque Homero neque ejus aequali esse adscribenda, sed eorum auctorem post Hesiodi tempora vixisse.

Quod ad singula verba attinet, post ὡς ὁ τὰ Κύπρια addendum est γράψας vel ποιήσας. In fragmento Cypriorum carminum ipso δεινὰ, quod cod. praebet, in αἰνὰ, et καὶ Σαρπηδόνα cum Henrichsenio in αἱ Σαρπηδόνα mutavi. Post ν. βαθυδίνην in cod. legitur: ἡ νῆσον πετρήσαν. Dindorfius in praefatione p. VIII. „Dele ἡ, inquit. Verba νῆσον πετρήσαν tertii hexametri initium.“

Henrichsenius p. 73. nonnulla addidit fragmenta, quae dubitat, num ad Cypria carmina referenda sint. Fulgentius enim, Theopompus in Cyprio carmine, inquit in Mythol. I, 2., et Hellanicus in Dios Polytychia, quam descripsit, ait, Junonem ab Jove vinctam catenis aureis et degravatam incubibus ferreis. Quid de hoc loco judicandum sit, quum neque Theopompus Chius, historicus (de cujus vita et scriptis vid. librum Aug. Jul. Edm. Pflugkii.), neque Theopompus Colophonius, epicus poëta (cf. Athen. IV, c. 81. ibiq. interpp.), auctores eorum Cypriorum carminum esse possint, de quibus loquimur, incertum est. Num de alio Cyprio carmine Fulgentius loquitur nobis incognito, an ipse et carminis nomen et auctorem finxit? Vix credibile. Attamen etiam id admirationem excitat, quod factum ex Homeri carminibus notissimum ex Cypriis carminibus refert. Quoquo nos vertimus difficultatibus implicamur.

Duo alia fragmenta, quae ab Henrichsenio afferuntur, unum ex Schol. Euripid. Andromach. 880. (ὁ τὰς Κυπριακὰς ἰστορίας ξυνάψας), alterum ex libello de constructione

- verborum (apud Hermannum de emend. Gr. Gr. p. 390. „ὡς ὁ Κύπριος“) Cypriorum carminum fuisse non videntur, ut jam verba indicant, quibus eorum mentio fit.
- Pag. 98. fragm. 21. Osanni correctura: *χρυστήν φύλλοις ἀγανόϊς κομώσαν* versum uno pede breviorē accipimus.
- Pag. 100. not. 56. Etiam Henrichsen. his verbis pro argumento utitur, Homeri Iliadem in cyclo fuisse.
- Pag. 106. lin. 1—3. Vid. de eadem re agentem Dr. N. Bachium in Jahnii annalibus philol. et paed. 1828. Tom. I. fasc. 2. p. 213 sq.
- Pag. 114. lin. 15. leg. *praebet*, pro *praebet*.
- Pag. 126. not. 50. Nitzschius in quaestione Homerica quarta p. 50. de Anticlido, Alexandro M. juniore conferri jubet Bekker. anecdot. p. 783, 12. et Müller. ad Tzetz. in Lycophr. 464.
- Pag. 126. not. 51. Nitzschius l. l. praeterea adjicit Schol. Euripid. ad Androm. 880. ad Phoen. 26. Cuper. observ. I, 4. Osannus putat, etiam Lysimachi et Anticlidis *νόστους* carmina fuisse.
- Pag. 129. not. 59. Haec narratio non Byronii est, sed Polonis, ut Medgwinus indicavit in libro inscripto: *Conversations of Lord Byron*.
- Pag. 145. lin. 22. Verba *Od. τ' — ἀνθρώποις* deleantur, nam excusatio iis inest, quae pag. 141. a. et p. 142. monui.
- Pag. 151. lin. 6. leg. *finxit*, nomina his etc.
- Pag. 153. lin. 11. leg. *ἐπ' αὐλὴν, τοῖς δὲ*.
- Pag. 155. lin. 23. leg. *σιν, ἰδὼν*.
- Pag. 156. lin. 11. leg. *ΤΗΟ ΤΗΣ*.
- Pag. 156. lin. 16. leg. *ΟΠΑΙΟΝ*.
- Pag. 157. lin. 19. leg. *τον* pro *των*.
- Pag. 158. lin. 8. leg. *Ποσιδῶν*.
- Pag. 158. lin. 11. leg. *velas*. Lin. 11. et 12.
- Pag. 159. lin. 29. Deleas comma post v. *subjecta*.

Si forte alii in libro inveniuntur typothetae errores, peto a lectore humanissimo, ut eos benigne corrigat.

